

Ingrid Holm

Bergsjövägen

**BERGSJÖ-
VÄGEN**

Av Ingrid Holm

1

BERGSJÖVÄGEN 17 C

Hon svängde in från den stora vägen och fortsatte uppför en lång, svängd backe. Tveksamt såg hon sig omkring. Jo, området motsvarade nog de beskrivningar och ritningar hon fått. Hon körde sakta framåt. På båda sidor syntes vita höghus omgivna av buskar och träd. För övrigt kunde hon inte se så mycket i februariskymningen.

Tystnaden var nästan bedövande när hon stängde motorn. Hemma, hon suckade, inga människor syntes till. Hon kände sig lite stel i rygg och nacke när hon steg ur bilen och sträckte på sig. Sedan plockade hon snabbt ihop så många väskor och kassar hon kunde och gick mot den upplysta entrén. Hennes namn, Yvonne Palm, stod redan på tavlan där nere. Det såg rent och fräscht ut, välkomnande. Väggarna var stänkmålade i något gulaktigt och ytterdörrarna bruna. Men vilket hus, vilken trappa som helst, hade förstås varit bättre än det hon så brådstörtat lämnat. När hon burit upp sina få tillhörigheter satte hon på kaffe och letade fram bröd och ost. Det fick räcka som kvällsmat. Hon var trött och ville bara sova.

Lördagen och söndagen gick åt till att få allt på plats och inreda. De hade kommit tidigt från möbelbutiken med hennes

nya möbler. En säng, soffa, bord och en liten bokhylla, resten fick hon köpa sedan. På måndagen skulle hon börja på det nya jobbet. Det skulle säkert bli bra. Det måste bli bra för det fanns ingen väg tillbaka. Tiden gick och hon kom snart in i rutinerna på jobbet, det hade gått bättre än hon vågat tro. Dagarna var mörka och dystra med kalla isiga vindar som gick genom märg och ben. Men en dag kom äntligen snön. Den föll i stora vita flingor och lade sakta ett mjukt, skimrande täcke över marken. Stillheten i den blå skymningen blev nästan drömlig. Yvonne hade stått vid sitt fönster och tittat snöflingornas muntra lek i ljuset från gatlyktorna. Och då, just då blev hon säker på att det hade varit rätt att lämna Kenneth. Det kändes som om att detta var den första dagen på hennes nya liv.

Men den första tiden efter skilsmässan hade varit svår. Efter år av besvikelser, förnedring och misshandel hade Yvonne till sist erkänt för sig själv att hon inte kunde stanna hos Kenneth. Men ändå hade det varit så oerhört svårt att ta de första stegen, att lämna den man hon älskat och trott på. Hon hade varit rädd för det okända, rädd för en framtid i ensamhet. Skulle hon klara det? Äktenskapet hade gjort henne ängslig och nervös, hon visste inte om hon kunde leva utan Kenneth, men efter det senaste missfallet förstod hon att hon inte heller kunde leva med honom. Det hade varit roligt att inreda det nya hemmet. Yvonne mötte varje dag med förväntan och glädje och när hon på kvällarna slog sig ner i soffan liksom bubblade det inom henne av lycka och trivsel. Det var så otroligt skönt att vara hemma, rå

sig själv. Stänga dörren och för första gången i sitt liv få göra precis som hon ville. Den brokiga blandningen av andras ratade gamla möbler och loppisgrejor var borta, ersatta av en ljus lätt inredning i bok med en mjuk härlig soffa i blommig kretong, och naturfärgade linnegardiner. Hon hade också haft turen att få ett jobb på Coop i det lilla köpcentret ganska nära bostaden. Lönen var inte stor, men hon försörjde sig själv och de flesta kunderna var vänliga och trevliga. I köpcentret fanns förutom Coop och Ica, en bank, bibliotek och en blomsteraffär. Och i en liten presentbod som låg intill blomsteraffären, kunde man hitta allt möjligt roligt, både gammalt och nytt. Hon var säker på att hon skulle trivas och må bra här. Hon tyckte att hon hade fått allt hon kunde önska sig. Hon kände att hon kommit hem.

En eftermiddag fick hon sällskap i hissen av en granne och hennes dotter, en söt men lite mager flicka i tioårsåldern. Yvonne tyckte att hon skulle säga något och presenterade sig och sa att hon hette Yvonne Palm och var nyinflyttad. Kvinnan tittade ointresserat på henne och fortsatte att tugga på sitt tuggummi, men sa att det var okej att bo här. Flickan log lite blygt och sa att hon hette Filippa. Sedan gick de snabbt ur hissen. De bodde våningen under Yvannes. Mallgroda, muttrade hon för sig själv. Överdrivet sminkad och klädd i alltför kort kjol och högklackade stövlar. Nåja, var och en får klä sig efter sin smak och hon kanske var trött och inte hade lust att prata just då. Själv hade

hon aldrig varit särskilt intresserad av sitt utseende eller sina kläder. Det skulle vara enkelt och bekvämt. Hon kastade en blick på sin spegelbild, en alldaglig tjej klädd i brun beige randig polotröja, brun täckjacka och svarta byxor. Det askblonda håret var som vanligt samlat i en svans. Ingen tittade två gånger efter henne, men det var så hon ville ha det.

Yvonne hade sin lediga lördag, hon skulle städa och pyssla lite hemma. Kanske titta i några möbelkataloger, hon önskade sig en ny mjuk sängmatta och en bättre läslampa. Men först skulle hon äta så hon tog fram en fiskgratäng och satte i mikron. Hon lade en blårutig duk över det nya vita bordet och knipsade av några vissna blommor från den röda begonian. Medan hon väntade på middagen skar hon upp en tomat och satte fram tallrik och glas. I ett par vita krukor i fönsterkarmen hade hon en aralia och en ljusbladig benjaminfikus. Om de växte och trivdes skulle de förstås bli för stora för fönstret, men ännu var de små och gav lite värmekänsla. Vita, tunna spetsgardiner inramade fönstret och i skymningen brukade hon tända och en liten vit fönsterlampa. Yvonne bodde i huset som låg högst upp på backen hon hade en underbar utsikt. Riktigt klara dagar kunde man se flera mil, man såg en bit av parken och den smala slingrande vägen som ledde till en liten skog. Och rakt nedanför fanns en fin lekplats med gungor, klätterträd, bänkar och allt barnen kunde önska sig. Hon njöt av sin enkla måltid och lät tankarna fara fritt. En cykel skulle vara bra att ha, då kunde hon cykla till jobb. Och så skönt det skulle vara att köra

ut och se sig om när det blev varmare, det var inte långt till skogen. Ibland kunde hon inte riktigt fatta att allt gått så bra, inte en enda gång hade hon ångrat att hon lämnat Kenneth. Men hon hoppades förstås att bli bekant med några trevliga människor och få nya vänner.

Dagarna gick och hon hade åtminstone sett sina närmaste grannar. Mats Johansson och Malin Odin. De hade en liten baby, ibland mötte Yvonne den unge pappan när han kom rusande på väg till hissen strax efter klockan sju på morgnarna. Han var lång och gänslig, lite rödlätt och såg alltid pigg och glad ut, trots brådskan. Ibland kom hans sambo med babyn i vagnen, till butiken för att handla lite. Yvonne försökte prata med henne om det inte var kö i kassan, och hon verkade snäll och rar, men lite blyg. Hon var liten och mörk och oftast klädd i långbyxor eller joggingdress. På deras våningsplan bodde också Evert Olsson, en äldre farbror ja, han var väl inte så gammal egentligen, i sjuttioårsåldern antagligen, men han var farbroderlig på något sätt, med stålgrått hår och en liten välansad mustasch. Han var alltid så proper och prydlig, ofta klädd i rutig keps med likadan halsduk. Och han hälsade alltid vänligt och rart. I våningsplanet under bodde, förutom den där kvinnan med sin dotter Filippa, familjen Bengt och Ellen Andersson. Bengt körde långtradare och var mycket borta, Ellen städade i skolan och de hade tre barn i skolåldern. Mittemot dem bodde en änka som verkade tro att hon var en riktig grevinna, men i hennes namn fanns varken af eller von, hon hette helt

enkelt Marta Fahlström. Hon var alltid extravagant klädd och bar ofta hatt och gnistrande smycken när hon skred fram med högfärdig min. Hon såg varken till höger eller vänster. När ”grevinnan” kom till butiken, brukade Yvonne hälsa vänligt och säga några ord, men den fina damen lade sina varor på bandet med en kort knyck på nacken. Inte kunde hon prata med en kassörska! Vilka som bodde högre upp hade hon ännu inte lagt märke till, men i bottenvåningen bodde en ensam, rätt ung tjej, Jenny Ollén stod det på dörrskylten. Hon var så vacker och välvårdad att man nästan inte trodde att hon var verklig. Yvonne hade aldrig sett henne utan perfekt makeup och det raka kastanjebruna håret framhävde hennes klassiskt rena drag. Hennes kläder var ursnygga och säkert av finaste kvalité. Och dyra... Där nere bodde också Håkanssons, ett par i sextioårsåldern, de verkade så där gammaldags rekorderliga, så som folk nästan aldrig är numer. De hade alltid med egna kassar till butiken och var noga med att visa att de var tomma. Vanliga rejäla människor alltid vänliga och rara. På bottenplanet bodde också en frånskild, halvfet karl. Han hette Anders Mårtensson. Dumdryg och självgod brukade han ibland skoja och erbjuda sig att komma och hjälpa till med vad som helst, och så flinade han menande. Att han var frånskild kunde man förstå, svårare var det att fatta att han någonsin varit gift! Men han hade i alla fall sina barn vartannat veckoslut. Ja, det var ungefär vad Yvonne visste om sina grannar på Bergsjövägen, när hon bott i huset några veckor.

Tiden gick, några nya vänner hade hon inte precis fått, men

arbetskamraterna var trevliga och de hade roligt och trivsamt på sina raster. De kunde berätta lite mer om människorna som bodde på Bergsjövägen och de visste att ”grevinnan”, fru Marta Fahlström var änka, hennes make hade varit advokat med egen firma, hon hade bott här i närmare åtta år nu. Och ingen hade någonsin sett henne le eller prata med någon människa! Cecilia Dalgren, Filippas mamma var hårfrisörska och arbetade på en fin salong inne i staden. Hon var illa omtyckt av alla, sur och snäsig för det mesta. Men hon var glad i karlar och Filippa fick vara mycket ensam, fast hon bara var nio år.

2

VÅRGLÄDJE

En dag när Yvonne kom hem från jobbet satt Evert Olsson på bänken vid lekplatsen. Det var en underbar aprildag, varm och solig och den späda grönskan nästan exploderade i sin brinnande lust att slå ut. Himlen var klarblå och doften av nyväckt jord var bedövande. Fåglarna sjöng i kapp. Några barn hoppade rep och lekte, glada skratt blandades med fågelsången. Evert vinkade, och Yvonne vinkade tillbaka. Att denna underbara vårdag skulle bli inledning till en mycket sorglig händelse kunde ingen ana. På eftermiddagen några dagar senare efter kvällsmaten, tog Yvonne den nya cykeln och gav sig ut i omgivningarna. Det var vindstilla och solen stod lågt. En koltrast sjöng sin vackra, vemodiga sång över hustaken. Hon körde snabbt och var strax framme vid skogsdungen med den lilla sjön. Där fanns ett bord och ett par bänkar och en grillplats.

Hon slog sig ner med sitt termoskaffe och ett par bullar. Det låg en sagolik stämning över nejden med förväntan och glädje i den lätta vårbrisen. Himlen skiftade i rött, några höga, mörka granar reste sig mäktigt över lövträd och buskar. En kråkflock kraxade, annars var det tyst och stilla i skogsgläntan. En bit bort växte massor av vitsippor och hon plockade en liten bu-

kett att ta med hem. Dimmorna började lägga sig över vattnet, och i den trolska skymningen var det som om älvor dansade över sjön.

Våren hade kommit för att stanna och nästa dag kom Evert Olsson in och köpte kakor, läsk och godis. Han skulle bjuda barnen, sa han glatt. De hade haft så trevligt dagen innan. Hans egna barnbarn bodde långt borta, därför var det roligt när han fick prata och skoja lite med sina grannbarn. Han lämnade butiken med raska steg och Yvonne var glad för hans skull. Värmen fortsatte och snart slog alla buskar, Det såg så rart och idylliskt ut. Men en dag sa Inga-Lisa Håkansson att det verkade lite underligt att ”den där gubben” satt där bland barnen alltid. Man läser ju så mycket, sa hon lite sensationslystet. Hennes man tyckte att hon pratade skit, och det tyckte Yvonne också, och hon sa att Olsson saknar nog sina barnbarn.

-Må´dä! sa Inga-Lisa tvivlande och gick ut med sin man i släptåg. Vad folk var snabba att misstro andra, han satt ju där fullt synlig för alla, inte var det något ont i det, tvärtom. Och Håkanssons som verkat vara ett så rart par! När Yvonne kom hem såg hon att Inga-Lisa stod och pratade med Ellen, som hade hämtat in sina barn till kvällsmaten. Hon ville bara säga att det verkade lite skumt med Olsson som satt hos ungarna var dag. Man vet ju vad inte vad sådana där kan hitta på, sa hon lite insinuant. Yvonne stannade och frågade vad hon menade, om hon verkligen trodde att Olsson var en fara för barnen.

-Vad tror du kan hända där på bänken? Han tycker att det är

roligt att ha glada barn omkring sig ibland. Hans egna barnbarn bor någonstans utanför Filipstad har han berättat.

-Ja, ja, svarade Inga-Lisa, så börjar det, men man kan ju inte se utanpå hur folk är, jag ville bara varna föräldrarna så de håller ögonen öppna. Hon såg verkligen både orolig och lite rädd ut, Yvonne tyckte nästan lite synd om henne och höll med om att man ska vara försiktig, och hålla reda på vad som händer. Sedan hade hon inte tid att stå kvar.

-Det händer så mycket elände nuförtiden, man läser ju varje dag, om barn som blir utsatta för övergrepp. Och ingen reagerar. Men naturligtvis ska man inte döma på förhand, fortsatte Inga-Lisa lite svävande till Ellen, som svarade att hon skulle påminna barnen än en gång, så de inte följde med någonstans. Det var nog ingen fara.

Inga-Lisa hade blivit lite osäker när Yvonne sagt att Olsson hade barnbarn, hon suckade och gick vidare, hon ville inte sprida rykte eller oro i huset.

De rosenspireor och lingonoxbär som inramade lekplatsen var nästan helt utslagna och lindarna utmed gatan, stod i sin skiraste grönska. Krokusarna som var instoppade bland buskarna var nästan utblommade medan tulpaner och narcisser redan var på väg att slå ut. Luften var frisk och folk vände sina vinterbleka ansikten mot den värmande vårsolen. Det vackra vädret höll i sig ytterligare någon vecka. Men en dag började det åska och regnet öste ner. Det var årets första åskväder och det kändes nästan befriande efter den sista tidens värme. Yvonne

stod vid fönstret och såg hur regnet forsade som från en öppen himmel. Åskknallarna kom tätt, ovädret var precis över huset. Då kändes det skönt att ta en bok och krypa ihop i soffhörnet.

Som hon satt där och läste hördes plötsligt ett fruktansvärt oväsen utanför dörren. Hon gick närmare för att uppfatta vad det var, och hörde Cecilias gälla röst.

-Passa dig väldigt noga, vidriga gamla snuskgubbar som försöker ge sig på småflickor ska sitta i fängelse. Och jag ska se till att du hamnar där!

Yvonne öppnade dörren och frågade vad det var frågan om.

-Lägg dig inte i det här! fräste Cecilia, och drog den gråtande Filippa med sig in i hissen.

Evert Olsson verkade lite darrig där ha stod vid sin dörr, han hade nästan tårar i ögonen.

-Jag menade inget illa, tösen ringde på min dörr och var rädd för åskan. Hennes mamma var inte hemma och hon vågade inte vara ensam. Det är klart att jag släppte in henne. Jag plockade fram ett ritblock och kriter, som jag köpt i fall Martin och Elin skulle komma hit någon gång. Vi satt och ritade och så bjöd jag på ett glas saft och några småkakor som var över sedan igår. Vi hade så roligt, vi ritade åska och regn och vi glömde helt bort tiden, avslutade Olsson. Ungdomarna hade också kommit ut i trappan och Mats såg misstroget på Olsson.

-Varför är du så glad för barn? frågade han fientligt, men hans sambo Malin, försökte dra in honom igen och sa att det var ju inget, ett missförstånd bara. Hon log rart mot Evert,

som för att be om ursäkt och så gick de in. Yvonne ville inte lämna den olycklige Evert utan bjöd in honom och satte på kaffe. De satt länge och pratade den kvällen. För första gången berättade hon för någon annan människa om skilsmässan och om svartsjukan som drivit Kenneth, hennes förre man, till ren galenskap. Hur han hade misshandlat henne. Att han hade övertalat henne att sluta sitt arbete på varuhuset där hon trivts så bra. Istället fick hon ta ett städjobb på kvällstid så han kunde ha bättre koll. Ändå slog han henne, han fann alltid en anledning, om inte annat så slog henne för att hon var så dum! Men nu var hon äntligen fri. Och jag ska aldrig mer ha en karl, sa hon med eftertryck.

Evert var en god lyssnare, det kändes lugnt och tryggt att tala med honom. Han berättade att han flyttat hit till lägenheten i höstas då hans fru avlidit efter en längre tids sjukdom. Han kunde inte bo kvar ensam i villan där de levt samman i nästan fyrtio år. Sonen bodde i Värmland, han hade gift sig med en bonddotter och de hade en stor fin gård utanför Filipstad. De hade två barn, Martin och Elin. Men resorna till dit upp var långa och dryga och det var ännu värre för sonen och familjen att få tid och att komma hit. Svante, som sonen hette, hade ställt i ordning ett par rum till Evert, och ville att han skulle flytta hem till dem. Men han hade ändå velat vänta lite med flytten. Han hade varit rädd att inte ha något att göra däruppe. Här fanns ju bibliotek, butiker och några gamla vänner från förr. Men till sommaren skulle han åka upp och stanna

några veckor, sedan fick han se hur det blev. Och hade varit roligt att ha gårdens ungar att prata och skoja med, det hade känts lite lättare att leva. Han hade bjudit på saft och kakor, och berättat hur det var när han växte upp, om vad de lekte och gjorde när det inte fanns teve och dataspel. Och för några timmar hade han kunnat glömma saken efter Margit.

3

ONDA MINNEN

När Cecilia kom in ångrade hon genast att hon tagit i så och skällt ut Olsson. Det hade naturligtvis varit bättre att bara hämta Filippa och gå. Men hon hade blivit så upprörd och rädd när hon sett lappen på bordet där Filippa hade skrivit att hon var hos Evert. Cecilia visste alltför väl hur det kunde gå när en liten flicka var ensam med en man. Fortfarande kom hon ihåg det äckel och den rädsla hon själv känt när hon som 9-åring varit barnvakt hos en grannfamilj. Det hela hade börjat så trevligt när grannarna längre ner i gatan fick sitt första barn. Familjen kände hennes familj. När babyn var några månader gammal fick Cecilia ibland sitta barnvakt någon timme, medan hennes mamma var och handlade eller var ute i något annat kort ärende. Hon var stolt och glad och hon tyckte att babyn, lilla Lisa, var helt underbar. Men en eftermiddag kom pappan hem och Cecilia tänkte förstås gå hem eftersom Lisa sov. Men Sven, eller var det Erik, han hette? Hon kom inte riktigt ihåg, men i alla fall så hade han köpt Cola och chips med sig hem och han bjöd Cecilia.

-Du har väl inte särskilt bråttom hem? frågade han vänligt.

-Nej då jag kan stanna en stund! svarade Cecilia glatt och

sneglade på chipspåsen.

Läsk och chips fick hon inte var dag. Mamma hade bestämt att godis, chips och läsk var för lördagskvällar och inget annat. Det var onyttigt och så blev man tjock. Därför tyckte Cecilia att det var lite spännande att sitta där en helt vanlig eftermiddag och festa. Efter en stund frågade Erik om hon ville höra några nya skivor. Och det ville hon gärna. De hade inte så många skivor hemma eftersom de mest såg på teve på kvällarna. Hon hade ett par favoriter från svensktoppen och det var just en av dem Erik spelade. Cecilia fann sig väl tillrätta och mumsade på de läckra, salta chipsen och drack stora klunkar av den bruna läsken, som kittlade lite i näsan. Hon hade det helt enkelt jättemysigt. Men sedan frågade han om de skulle dansa. Cecilia svarade att hon inte kunde, men det var inga problem, han skulle lära henne. Så fast hon egentligen inte ville reste hon sig och stod lite tafatt framför honom. Han höll om henne och förklarade hur hon skulle ta stegen och följa honom. Hon tyckte inte alls om det, hon trampade fel hela tiden och han höll henne så hårt att hon knappt kunde andas. Plötsligt satte han sig och drog ner henne i knäet och sa att det var rätt jobbigt att dansa. Cecilia svarade ja, och ville helst gå hem. Men då tog han henne på bröstet, fast hon inga hade.

-Snart kommer pojkarna att klämma dig både här och där! sa han småskrattande Och sedan stack han ner handen i hennes trosor. Cecilia slingrade sig och kände sig rädd och äcklad. Hon fattade inte varför han gjorde han så med henne, hon för-

stod att det inte var rätt, men vågade inte skrika eller försöka springa iväg. Ingen vet väl vad som hänt om inte Inger hade kommit hem. Cecilia rusade upp och sprang mot henne och Erik skrattade och sa att han och barnvakten hade festat på Cola och chips och haft trevligt! Och Lisa sover gott. Inger log och sa att det var bra. Hon tog ett par chips innan hon tittade till Lisa och sa att hon var så glad för sin lilla hjälpreda. Men Cecilia gick aldrig dit mer. Hon mindes allt i minsta detalj, liksom hon mindes den smala villagatan kantad med höga ligusterhäckar. Cecilia bodde med sina föräldrar längst ner i gatan ovanpå deras lilla Ica-butik. På den tiden var hon en glad och sprallig tjej som ofta hjälpte till i affären. Kunderna tyckte att hon var duktig som kunde hålla reda på priser och allting. Och Cecilia skrattade stolt och sa att hon skulle ta över butiken när hon blev stor! Men både Inger och föräldrarna undrade varför hon aldrig mer ville passa lilla Lisa. Men det löste sig själv när de strax efteråt flyttade till Göteborg.

Filippa låg på sin säng och grät tyst och övergivet. Hon tyckte så synd om Evert. Och hon tyckte att det var hennes fel att mamma kommit dit och skrikit och bråkat. Hade hon bara stannat hemma, så hade det inte hänt. Hon hade ju kunnat låsa in sig i badrummet med sin CD-spelare, det hade hon gjort förr. Men det hade varit så roligt hos Evert, han lyssnade på henne och de pratade om allt möjligt medan de ritade. Han berättade om hur det kom sig att det blev åska och det egentligen inte var farligt om man inte var ute på ensliga platser. Och han pratade

om sina barnbarn, tänk om de kunde komma hit då kunde vi leka för Elin var nästan lika gammal som jag, tänkte Filippa. Plötsligt knackade mamma på dörren, men hon låtsades sova för hon ville inte prata. Men givetvis kom hon in ändå och frågade viskande om Filippa sov. Hon mumlade något otydligt och Cecilia satte sig på sängkanten och strök henne över håret.

-Jag är ledsen att jag skrek åt farbror Olsson, men jag blev rädd förstår du väl? Jag har ju sagt att du aldrig får gå in till någon vuxen om det inte är hos dina klasskamrater och de är med. Det finns så många konstiga människor. Du anar inte, och väl är det, fortsatte Cecilia tyst för sig själv.

-Jamen, mamma Evert är inte konstig! Han har aldrig bett mig komma med in. Men jag är rädd när det åskar och jag ville inte gå till Åsa, de skulle kanske skratta om de visste att jag är rädd för åska! Du måste be Evert om förlåtelse mamma. Det är synd om han för han är så ensam. Filippa grät och var både arg och ledsen; Att du inte kan fatta något!

-Ja, ja, jag ska gå upp och förklara, jag lovar, sa Cecilia lite otåligt. Men för allt jag visste så kunde han ju vara en pedofil, det syns inte på sådana, hur de är! Men jag ska gå upp till honom direkt efter jobb imorgon. Vill du sova nu, och så är vi väl vänner igen

-God natt mamma, sa Filippa tyst och nedstämt. Cecilia kramade Filippa och reste sig. Hon måste hinna ringa till Niklas också så fort Filippa somnat.

4

MISSTANKAR

Morgonen därpå var regnig och det blåste kallt. Yvonne var nästan glad för det eftersom det blev en paus i samvaron mellan Evert och barnen. Det skulle nog få folk att besinna sig och Filippa hade säkert förklarat för sin mamma varför hon gått in till Evert. Det var inte många kunder i butiken den förmiddagen, men framåt kvällen kom Anders Mårtensson in efter jobbet. Han stod där småflinande, klädd jeansjacka, jeans och knallgul skjorta.

-Jag hör att vi har en pedofil i huset, sa han när han lade upp sina varor på bandet

-Nej, vet du vad! svarade hon irriterat, att du inte skäms, du har ju inte en aning om vad du talar om! Det där är bara sjukt skitsnack och du ska akta dig för att sprida det vidare.

Eftersom hon inte uppskattat hans plumpa skämt innan, hade han hade nätt och jämt hälsat, men nu stod han här och anklagade en oskyldig. Och han log nästan hånfullt när han sa att de där gubbarna erkänner aldrig, inte ens om de ertappas! Snabbt lämnade han butiken och tur var det annars hade han fått en rejäl utskällning.

Våren hade verkligen kommit av sig. Lekplatsen låg tom

och övergiven, inga glada barnskratt hördes och Evert syntes inte heller till så ofta. Ibland kom han in och handlade lite, men han verkade trött och ledsen. En dag köpte Yvonne en blomma och en god kaka med sig hem och ringde på hos honom. Han var klädd i grå kostymbyxor, rutig skjorta och en grå kofta. Han såg ledsen ut, men log ändå lite när han såg Yvonne och satte genast på kaffe. Hans lägenhet var en spegelvänd kopia av hennes och han hade rent och prydligt överallt. Möblerna var säkert gamla, men allt var välskött och trivsamt. En stor grön matta täckte nästan hela golvet i vardagsrummet och soffgruppen var klädd i mörkgrön plysch. Några broderade färgglada kuddar låg i ena soffhörnet. Yvonne trodde att Everts fru hade sytt dem. En stor bokhylla i mörk ek täckte nästan en hel vägg och var full med böcker, men några fotografier och prydnadssaker fick också plats. En vacker kristallkrona blänkta i taket och ett par likadana lampetter satt över soffan. Evert frågade om de kunde sitta i köket och dricka kaffet, eller om hon hellre ville sitta i rummet. Yvonne föredrog köket, man satt bättre vid ett köksbord. Hans kök var nästan precis likadant som hennes, samma ljusgråa skåpluckor och vita väggar, men han hade ett mörkbrunt ekbord vid köksfönstret och de gamla ekstolarnas sitsar var klädda i blårandigt tyg. Hans gardiner var också blå, med smala ränder i rött och vitt. En gammal klocka tickade trivsamt på väggen. Blårandiga trasmattor låg på det blankbonade golvet. Det var ombonat och hemtrevligt. Evert lade en vit broderad duk på bordet och satte fram ett

par vackra blommönstrade koppar. När han skurit upp kakan lade han den på en vit tallrik och bjöd till bords.

De satt tysta en stund sedan började han berätta; om hotelsebrev, om barn som sprang undan och skrek när han kom. Grannar som inte längre hälsade, men han märkte att de pratade om honom, och att något var på gång. De skulle kanske anmäla honom som hon, Cecilia hade sagt den gången. Det var ruskigt att höra. Att människor kunde döma utan att veta något. Yvonne visste inte vad hon skulle säga, ord verkade så meningslösa, hon förstod ju hur ohyggligt det måste vara att bli utsatt för detta. Men hon kunde bara försöka trösta och lugna Evert.

-Om det gjordes någon anmälan så var det bara bra, för då skulle alla få veta hur fel de haft. Jag ska vara den första att vittna, sa Yvonne och log uppmuntrande när hon gick, det ordnar sig säkert!

Misstänksamhet och oro hade gjort slut på den gamla vardagstryggheten i området. Man kunde se folk stå och skvallra, men ingen sa något direkt. Ibland hördes några barn skrika: Där kommer den äcklige gubben! Och så sprang de iväg, rädda och arga. Det gick några dagar och ingen såg till Olsson, Yvonne ringde på hos Filippa som såg skamsen ut när Yvonne frågade om hon hade berättat för sin mamma varför hon varit hos farbror Evert, då när det åskade.

-Jo, det har jag gjort, men mamma ville inte lyssna, hon bara sa att han kanske var en pedofil som ville skada barn. Då blev jag rädd. För jag tycker om Evert och tror inte alls att han är en

elak, ful gubbe som de säger. Men mamma lovade att säga förlåt till han för hon var dum och skrek. Fast jag vet inte om hon gjorde det, viskade hon. Filippa hade tårar i ögonen och såg övergiven och hjälplös ut.

Att Cecilia kunde säga så om en granne till sitt barn och sedan lämna henne ensam med alla frågor. Flickan hade ingen att ty sig till, ingen att tala med om sin osäkerhet och rädsla. Yvonne kramade henne och sa att det blir nog bra snart. Fast hon tvivlade själv på sina ord.

5

SAKNAD

Regnet fortsatte och det blåste kallt, det fanns inte många kunder i affären. Yvonne satt i kassan och tänkte på Evert, undrade hur han hade det. Plötsligt stod Marta Fahlström, grevinnan, där och lade upp en burk kattmat, mjölk och ett bröd. Yvonne slog snabbt in varorna och men när Marta skulle betala sa hon lågt, nästan blygt, att det var sorgligt med herr Olsson. Marta trodde inte alls att han var någon sorts pedofil. Men själv var hon för gammal att göra något, hon var ju heller inte van att prata med folk, fortsatte hon lika tyst. Men jag hoppas att det ordnar sig, avslutade hon innan hon lämnade butiken. Marta såg så beklämd och nedslagen ut att Yvonne tyckte synd om henne. Hon var kanske inte alls högfärdig, bara ensam. Ja, vi får verkligen hoppas att det här hemska ryktet tar slut snart, tänkte hon. En eftermiddag hade ungarna skrivit med stora bokstäver. ”Ful gubbe, äkelgubbe, vi vet vad du vill.” Det stod på flera ställen på marken och på väggarna. Yvonne blev oerhört upprörd och ledsen. Hur kunde de göra så mot Evert. Han hade suttit med dem några soliga vårdagar för att komma från ensamheten och saknaden efter hustrun. Barnens glada skratt och lekar hade gjort hans liv lite ljusare och lättare. Men det var

naturligtvis föräldrarna som skrämt dem. Rädslan kan förvandla vanliga hyggliga människor till monster. När hon kom in i trappan blev det ännu värre. Med rödfärg hade ungarna skrivit ”äckelgubbe snart kommer polisen och tar dej” Och så hade de ritat en massa hemska bilder.

Den vackra Jenny på bottenvåningen såg också vad de elaka ungarna hade skrivit. Och hon blev plötsligt så himla arg. Arg på barnen, arg på föräldrarna, och arg på allt struntprat och skitsnack. Evert Olsson hade suttit på bänken vid lekplatsen och pratat med barnen. Okej! Det skulle finnas fler människor som tog sig tid, som brydde sig, då kanske vi inte haft det helvete vi har idag. Jenny visste bättre än de flesta hur det är att vara utstött och hon önskade att hon haft tid att stanna och ruska om de där ungdjävlarerna.

Utanför Everts dörr hade de lagt skräp och smetat ut något som verkade vara hundlort, de hade också här skrivit hemska ord och hotelser. Det såg otäckt ut. Yvonne stod villrådig och bara stirrade, hade Evert sett detta, eller skulle hon hinna få bort det? Hon önskade att han slapp se det, men det var ju likadant därnere. Hon ringde på hos sina unga grannar för att fråga om de visste något, men när Mats öppnade och såg förödelsern log han bara spydigt och sa;

-Nej, vi har inget sett, men det är väl inte så konstigt att ungarna blir förbannade när de får veta vad de kunnat råka ut för. Malin skymtade i bakgrunden och när hon såg vandaliseringen blev hon blek. -Så kan de väl inte få göra, sa hon förtviv-

lat. Men hennes sambo föste undan henne.

-Tycker du att gubbar ska förgripa sig på småbarn då?

-Men han har ju inte gjort något, försökte hon, men Mats smällde igen dörren.

Yvonne gick in och hämtade borste och skyffel för att åtminstone göra rent. Hon tvättade och skurade, men färgen gick inte bort. Sedan ringde hon på Everts dörr, men som väntat var han inte hemma. Hon stod inte ut med tanken på att han skulle komma hem och se detta ensam, så hon lät sin egen dörr stå lite på glänt för att höra om han kom. Då tänkte hon bjuda in honom och prata med honom. För sent kom hon på att hon borde ha fotograferat hur det sett ut i trappan, för i morgon skulle detta polisanmälas. Hon lyssnade spánt hela kvällen efter Evert, men han kom inte. Hon sov oroligt den natten och vaknade med en hemsk huvudvärk. Och genast på morgonen ringde hon till polisen för att anmäla skadegörelsen. Men de förklarade att av allt att döma var det några barn som kivat med Evert Olsson och det var knappast en polissak. De hade varken tid eller resurser att göra något, men Yvonne kunde naturligtvis skicka in en skriftlig anmälan. Hon slängde på luren, inte resurser, inte något att bry sig om att en gammal ensam man blev oskyldigt anklagad och utsatt för förföljelse. Huvudvärken fortsatte, och hon hade helst velat gå och lägga sig, men jobbet väntade. Snabbt drog hon hårborsten genom håret och virade en snodd om. Hon tog den gröna tröjan, den var åtminstone varm. På jobbet var hon sur och tvär mot kunder och

arbetskamrater. När makarna Håkansson kom sa Inga-Lisa lite menande.

-Var kan den där Olsson hålla hus, vi har inte sett honom på ett tag nu, han är kanske rädd att bli avslöjad.

Yvonne kände att hon blev vit av ilska och kunde knappt behärska rösten när hon svarade.

-Han kanske är så ledsen och besviken att han inte vill gå ut. Men då är du väl nöjd, att förstöra livet för honom var väl ditt mål! Med ilsket sprutande ögon slängde hon fram växelpengarna och lämnade kassan för där var inga kunder efter Håkanssons. Huvudvärken fortsatte, hela dagen gick hon som i en dimma, hon orkade knappt svara kunderna. En underlig känsla hade gripit tag i henne. Hon måste få se Evert, få tala med honom och försöka hjälpa honom. När hon äntligen kom hem ringde hon på hans dörr igen, men han var fortfarande inte där. Det var konstigt för han brukade inte vara borta. Om det åtminstone funnits en portvakt, men det fanns inte givetvis inte. Yvonne mötte Ellen på väg ner och hon sa att man kunde ringa en centralvaktmästare om det var något särskilt. -Men det är säkert ingen fara med honom, menade hon. Han blev väl arg och det förstår man, och så har han åkt bort ett tag. Mina barn hade åtminstone inte retat honom, det vet jag helt säkert, fortsatte hon bestämt

6

SORGEN HAR INGEN BOTTEN

Dagarna gick och Evert syntes fortfarande inte till. Yvonne visste inte vare sig adress eller telefonnummer till sonen i Värmland annars skulle hon ha ringt dit. Men till sist bestämde hon sig för att åter ringa till polisen. Och denna gång kom de med en låssmed. Ingen öppnade då hon stod där med de två polismännen och låssmeden, så han låste upp. Poliserna förde snabbt undan henne, men hon hann ändå se en skymt av Olsson där han låg på soffan. Fullt påklädd, han såg ut som han sov, men hon visste att han var död. Sedan gick allt snabbt, en bil kom och hämtade honom och en av poliserna gav Yvonne ett brev från Evert. När hon kom in satt hon länge med brevet i handen. Hon var förlamad av sorg. Tomhet och övergivenhet överväldigade henne. Och skuld, varför hade hon inte gjort något innan? Nu var det för sent, aldrig mer skulle hon få se Evert öppna sin dörr och le sitt rara leende. Han var hennes första riktiga vän och nu var han död, för att hon svikit, hon hade inte varit bättre än grannarna som spridit rykten. De var alla skyldiga.

”Kära lilla Yvonne.

När du får detta är jag borta, och jag hoppas att få möta min älskade hustru Margit på andra sidan. Det var vad vi båda alltid

trodde. Det är inte med sorg jag lämnar detta livet, för jag blev så ensam när Margit dog. Men du ska veta att jag verkligen uppskattade dig och din vänskap. Jag vet att du inte trodde på de hemska rykten som kom i gång om mig, jag vet att du försvarade mig. Men jag vet också att när en lavin är i gång så går den inte att stoppa. Jag fick uppleva en underbar tid med barnen här. Det var roligt att berätta om de gamla lekarna och ramsorna som vi hade när jag var liten. Och jag talade om hur det var i skolan när jag växte upp. Och barnen tyckte om att lyssna. Det var något nytt och annorlunda i deras värld. Jag köpte läsk och lite godis till dem och själv drack jag mitt termoskaffe där på bänken. Jag hade gärna sett att någon annan vuxen kommit och varit där med oss. Barn nu för tiden är så ofta lämnade åt sig själva. De tycker om när en vuxen tar sig tid med dem. Men ingen har tid. Om bara inte den olycksaliga åskvädersdagen hade kommit. Men jag kunde inte stänga dörren när Filippa stod utanför och grät. Och jag blev fruktansvärt rädd och skamsen när hennes mamma anklagade mig för att vara pedofil. Jag som aldrig haft en tanke åt det hållet, jag hoppades ju att Filippa skulle förklara för sin mor hur det var... Men när barnen började skrika efter mig och springa undan, då anade jag hur det skulle sluta. Grannarna pratade inte med mig. Jag blev som pestsmittad. Den enda som brydde sig var du, men jag orkade inte mer. När jag kom hem och fann min dörr nedklottrad och sopor och skit på golvet ville jag inte leva längre. Jag har skrivit ett brev till min son, till Svante och han

vet att du trodde på mig. De tabletter jag fick när Margit dog har jag sparat och de kom som en vän, som en hälsning från Margit, att jag skulle komma till henne. Jag har förlåtit barnen, deras föräldrar skrämde dem och sa att jag var farlig för dem. Det är klart att de blev rädda, men jag tycker att de vuxna som började sprida ut rykten skulle ha tänkt sig för och tagit reda på sanningen. Men rädslan gör att människor förlorar vett och sans. De var ju rädda om sina barn och det finns så mycket elände i världen. Jag känner nu hur sömnen tar över och det känns skönt. Jag ska lägga mig på soffan och vänta på Margit. Farväl kära lilla Yvonne, jag önskar dig allt gott i livet.

Evert”

Yvonne satt länge med brevet i handen, hon grät uppgivet och kände djup sorg och saknad blandad med vrede och bitterhet mot grannarna som ställt till detta. Darrande som i frossa satt hon i soffan med en filt över sig, tårarna rann och hon visste inte var hon skulle bli av. Hon visste inte hur länge hon suttit där, men till sist reste hon sig och tände ett par stearinljus och släckte alla lampor. Ljuslågorna fladdrade oroligt och kastade underliga skuggor över rummets väggar och möbler. Tankfullt såg hon in i lågornas milda sken. Med ens blev allt stilla, oro och ilska vek undan. Evert hade lämnat detta livet för att han var trött och besviken, men han hade förstått att hon trott på honom, och han hade förstått barnens reaktioner. Hon önskade att han nu fått den frid han sökt när han tog sitt liv. Att han fick möta sin Margit.

7

FOTOGRAFIET

Ellen samlade ihop tvätten när ett foto föll ur Bengts brösficka. Lite undrande tittade hon på bilden av en för henn okänd kvinna. Hon vände på fotot och på baksidan stod med lite slarvig stil ”Love you for ever! Pia”

Hon blev varm och kall om vartannat, hon stod som förlamad och stirrade på bilden. Kvinnan var varken särskilt vacker eller ung, men hon såg glad och obekymrad ut. Plötsligt förstod Ellen varför Bengt varit så konstig och frånvarande. Hon hade trott att han var trött. Han jobbade ju mycket, gav sig iväg på måndagsmorgon och kom sällan hem förrän fredagskväll. Fast på sista tiden hade han kört redan på söndagseftermiddagen och inte kommit hem förrän sena lördagseftermiddagar. Det var nya regler, och då fick han sova lite längre, sa han.

Naturligtvis hade hon anat att något var fel, men hon hade försökt slå bort det. Men nu visste hon. Men hon visste inte vad hon skulle göra, det var som om all kraft gått ur henne. Hon lät tvätten ligga kvar på golvet och gick in och satte sig i soffan. Åter tittade hon på bilden av kvinnan, Pia! Ja, hon kunde sitta där och le så rart, med svartsminkade ögon och svart hår. Hon hade väl ingen annan än sig själv att ta ansvar för. Säkert

hade hon tid och råd att sköta om sig själv, gå till frissan, köpa kläder och allt vad hon ville. Då var det lätt att vara trevlig mot alla karlar, gifta såväl som ogifta. Ellen kände hat, bitterhet och helig ilska. Hon hade alltid varit ensam trots att hon var gift, hon hade aldrig haft någon att dela glädje och bekymmer med. Och det trista och enformiga städjobbet hade hon fått ta för att Bengt skulle kunna köra sina långturer hela veckan. Barnens kontakt med sin pappa hade aldrig varit särskilt djup. Det hade varit hon som tagit det mesta ansvaret. Hon hade varit hemma, städad, tvättat, lagat mat och förhört läxor. Och hon gick på föräldramöten och utvecklingssamtal. Bengt hade jobbet, och när han kom hem skulle han passas upp för han hade ju jobbat så hårt hela veckan!

Dörren smälldes och Åsa kastade väskan innanför dörren och kom in till Ellen;

-Mamma, mamma! skrek hon. Vet du att Evert är död? Och alla i skolan säger att det är vår skull!

Flickan var alldeles rödgråten och Ellen stoppade undan kortet och höll om henne.

-Kära lilla Åsa det är inte ditt fel att han dog. Du har väl inte skrivit något eller retat honom?

-Nej, men de säger ändå att det är vår skull. Det var några killar i 5 an som började, sedan vet jag inte mer. Jag har inte gjort något. Jag tyckte om honom, han var så snäll och jag är så ledsen att han är död.

-Ja, det är vi alla, jag har precis fått veta det. Det är fruktans-

värt när något sådant händer.

-Han brukade berätta om hur det var när han var liten, vet du att hans mamma var alltid hemma när han kom från skolan. Och de hade ingen teve, bara radio. Fast de gjorde saker tillsammans, spelade spel och så lyssnade de på radion och han hade en storebror som också är död. Åsa snyftade och pratade osammanhängande. Ellen strök henne långsamt över håret och hon kände sig lika ledsen som Åsa, och hon skämdes. Vad var det för en värld de lät barnen växa upp i? Likgiltighet och passivitet präglade dagens samhälle. Ingen orkade bry sig, det fanns alltför många barn som aldrig hade någon vuxen att tala med, alla jobbade. Och när jobbet var slut väntade ännu ett jobb i hemmet, vem orkade med barnen. Och nu hade detta hänt. Ellen längtade tills Jonas och Robin skulle komma hem. Hon ville ha dem samlade för att på något sätt försöka ge dem lite trygghet och tröst. Och sig själv. Fast hon måste snart ge sig iväg till jobbet. Hoppas att de kommer innan jag ska gå, tänkte Ellen. Hon ville åtminstone prata med dem innan hon gick. Och hur skulle det bli med äktenskapet och Bengt, skulle de skiljas? Hon greps av hopplöshet och kände sig med ens oändligt trött. Helst ville hon låsa in sig med barnen och aldrig mer lämna lägenheten. Det var fredag och i morgon skulle Bengt komma hem. Ellen var orolig och nervös, hon visste inte hur det skulle bli. Vad skulle Bengt säga när hon konfronterade honom med bilden av Pia? Skulle han neka eller erkänna och vilja skiljas? Och vad ville hon själv? Hon visste inte, hon

visste verkligen inte! De hade varit gifta i snart femton år. De hade alltid känt varandra, men var ändå som främlingar, likgiltigt talade de om barnen, skolan, inget mer. Tristess och leda hade ersatt lusten och glädjen i deras liv. Om den någonsin funnits? Men hon kom ihåg att de hade tänkt resa, kanske jobba på en båt ett par år, se världen tillsammans. Barnsligt och dumt visst, men ändå något. Men en galen, glad, och rusig sommar natt ändrade allt. Och i mars året därpå föddes Jonas.

Naturligtvis var de lyckliga för sin lille pojke och eftersom Ellen just blivit arbetslös, tyckte de att hon kunde vara hemma med Jonas. Bengt fick jobb som långtradarchaufför, det var bra betalt och han tyckte om friheten. Men han frågade aldrig vad hon tyckte. Hon som blev ensam, som inte hade någon att dela vardagen med. Jonas var skrikig och rätt besvärlig, och sov oroligt. Ellen var ständigt trött och snart förstod hon att hon aldrig skulle få möjlighet att studera vidare till barnskötare som hon tänkt när hon var gravid. På fredagskvällarna kom Bengt hem och väntade sig att hemmet skulle vara städat och fint, ja nästan perfekt. Hon hade ju tid, hon var hemma och skulle väl ha något att göra, sa han ibland om hon klagade. Och så ville han ha en god middag och några öl. Sedan somnade han framför något tv-program. Det liv hon väntat sig så mycket av blev snart en tröstlös väntan på något annat. Men hon tog aldrig reda på vad...

Nej, hon älskade väl inte Bengt, inte efter alla ensamma år. Men att skiljas, att också på riktigt vara ensam med barnen?

Hon blev rädd och osäker inför tanken. Hennes lön som skolstäderska skulle inte räcka långt och hur liten pension skulle hon få efter flera år som deltidsanställd? Utsliten och trött skulle hon bli tvungen att jobba tills hon blev sextiofem, minst. Fanns det alternativ? Skulle hon orka. Men var det rätt att stanna bara för att ha viss ekonomisk trygghet? Många frågor, men inga svar. Men hon kanske inte behövde välja, han kanske hade redan bestämt sig för att skiljas och vara med den där Pia. Det var bara att vänta. Vänta och våndas och Ellen kände hat och ilska mot Bengt och Pia och det system som gjorde att hon var så utlämnad.

Hon sov oroligt den natten, drömde om Bengt och Pia, att de skrattade åt henne och tog barnen. Kallsvettig vaknade hon och kunde inte somna om. I nattens tysta timmar malde tankarna och först framåt morgonen dåsade hon till någon timme.

Pojkarna stimmade och bråkade om vem som skulle plocka undan, vem som inte hade bäddat men Åsa satt tyst. Hon tänkte ofta på Evert, hon tyckte synd om honom. Ellen strök henne hastigt över kinden när hon gick förbi.

-Vad vill du ha till frukost raring? frågade hon. Ska jag göra gröt eller vill du ha flingor?

-Nej, bara en ostmacka och mjölk, men jag kan göra det själv mamma och till dig med! Kommer pappa idag?

-Ja, det gör han säkert, svarade Ellen.

Efter frukosten gick pojkarna till bollplanen och Åsa gick in till Filippa som var ensam som vanligt. Cecilia jobbade, Ellen

tyckte inte om Cecilia, men Filippa var rar och flickorna kom bra överens. För att lugna nerverna tog Ellen ett varmt bad med mycket skum. Hon låg länge och tittade på bubblorna, det var nästan hypnotiskt att följa löddret som glänste och poppade på ytan. Hon blev lugn och slö i det heta vattnet. När Bengt kom på eftermiddagen hade hon och barnen redan ätit. Och för att få lite mer självförtroende hade hon för första gången på länge ägnat lite tid åt sitt utseende. En blick i spegeln sa att hon var rätt snygg. Hon klädde i den lite vårdslösa håruppsättningen. En gnutta ögonskugga, mascara och läppstift fick henne att se pigg ut. Visst hade hon lagt på sig något kilo, men jeansen satt bra över ändan och hon fyllde verkligen ut den röda tröjan! Men hon hade absolut inget intresse av att försöka ”förföra” Bengt, hon tänkte inte tävla med Pia. Det var bara det att det kändes bättre att vara lite snygg när hon ställde honom mot väggen. Resten fick ge sig. Som vanligt gick han direkt till köket och frågade efter mat. Hon svarade att det står på bordet och pekade på tallriken där hon lagt fotot av Pia. Han tog upp det och vände på det ett par gånger, hon såg att han blev lite röd i ansiktet.

-Var kommer detta ifrån, sa han irriterat, vem är det?

-Jaha, jag trodde nästan att du skulle spela oskyldig, men det kan du lägga av med genast. Du vet lika bra som att det är ditt foto, som du fått av den där människan. Nu undrar jag bara hur vi ska ha det. Ska vi skiljas eller vad föreslår du? Jag tänker inte dela dig med en väghora, eller vad hon än är! Och jag vill

ha raka besked, inga lögner och undanflykter.

Hon blev själv förvånad av styrkan, vreden och föraktet i sin röst. Men han måste förstå att hon menade allvar och att de för första gången på många år måste tala med varandra. Han såg lite osäkert på henne, han var förstas inte van att hon gjorde något väsen av sig. När han var hemma ville han ha lugn och ro. Koppla av. Vad han eventuellt gjorde annars var hans ensak. De hade varit gifta länge och han betalade det mesta här hemma, hon behövde inte bry sig eller bråka.

-Men för fan Ellen, det är bara en brud som stack till mig ett kort på skoj! Jag hade helt glömt bort det. Det var på ett fik, jag satt där med några andra chaufförer när ett gäng tjejer kom in, de skulle visst vidare till Danmark med färjan Jag minns inte, det var inget mer. Jag lovar!

Han tittade rakt på henne och såg ärlig ut, men Ellen kände honom, hon visste att han aldrig skulle erkänna om han inte blev överbevisad och knappt då heller. Han hade alltid haft lättare att ljuga än att tala sanning, vare sig det behövdes eller inte. Men det bevisade kanske att det inte var så allvarligt, att han i varje fall inte tänkt begära skilsmässa. Ellen lämnade honom där i köket och tog sin mörka jacka och gick ut. Det var alltså hon som hade avgörandet och hon visste fortfarande inte vad hon ville. Men för att slippa sitta hemma och lyssna på lögner och bortförklaringar tog hon bussen in till staden. Det fanns väl någon film hon kunde se, kanske ta en fika efteråt. Fast sitta på en servering, ensam en lördagskväll var inte så

lockande. Om hon ändå hade haft någon att gå med. Men hon kände bara de andra skolstäderskorna och de hade aldrig umgåtts utanför jobbet. Ellen skulle kunna tänka sig att gå ut med Yvonne, men då skulle hon ha frågat innan. Cecilia var säkert en tjej som kände till bra ställen och kunde festa loss, men Ellen tyckte inte om henne och Jenny på första våningen verkade så fin och mallig av sig. Nej, det fick bli bio, kanske två föreställningar, bara för att slippa åka hem

8

SANNING OCH KONSENKVENS

Han hörde dörren slå igen. Fan också att hon skulle hitta det där kortet. Han ställde sig vid fönstret och tittade ut på lekplatsen, några ungar klängde omkring i gungorna annars var det tomt och tyst. De flesta var väl inne och åt eller förberedde något trevligt för helgen. Ellen hade satt en tallrik med korv och mos i mikron. Det såg inget vidare ut och ingen öl i kylen. Verkar som om hon blivit riktigt förbannad. Men vad fan, det han gjorde i veckorna hade inget med henne och barnen att göra. Var fanns ungarna förresten? Han hade inte sett dem sedan han kom hem. De brukade alltid äta tillsammans, prata om veckan som gått och sådant. Sedan ville han se sporten i teve och kanske något program han missat i veckan. Lite orolig, men mest irriterad stod han kvar vid fönstret. Skulle han själv gå ner och köpa öl?

Men dörren slängdes upp och Jonas och en annan grabb kom inrusande, de slängde skor och ytterkläder och gick in på Jonas´rum. Bengt gick efter och frågade var Åsa och Robin fanns.

-Han är hos Jesper och Åsa ska visst sova hos Filippa i natt, svarade Jonas.

-Kan du inte göra din gamle far en tjänst och springa ner och köpa några öl? Mamma har visst glömt det, sa Bengt och försökte låta skämtsam.

-Men pappa, vet du inte att vi inte får köpa öl, men vill du ha läsk kan vi gå om vi får en tia!

Bengt muttrade och kom ihåg den idiotiska bestämmelsen att barnen inte fick handla en bira till sin far. Han fick gå själv då.

-Nej jag går själv, sa han lite surt, ställ inte till här bara.

Någon timme senare hade han ätit och satt framför teven med sina ölburkar. Matchen var inget vidare. Hela tiden tänkte han på Pia. Det var något särskilt med henne, hon var självständig och säker på sig själv. Snygg var hon också. Nästan lika lång som han själv, slank och hennes hår var kort, rakt och glänsande nästan blåsvart. Hon sminkade sig inte så mycket, bara en massa svart kring ögonen, men klädde sig så att man lade märke till henne ändå. Han mindes den där kalla kvällen i januari när det hade träffats. Dragbilen han kört hade lagt av och firman skulle skicka en annan bil dagen efter. Han skulle sova över på motellet och Pia körde honom bort till hans rum eftersom hon slutade för kvällen. De hade pratat lite förr och kände varandra till namn och utseende. På skoj frågade han om hon ville följa med in och titta på hans rum och hon hade genast sagt ja. Nästan genast hade de börjat kramas och snart hamnade de i sängen. Han drog ivrigt i hennes kläder och kände hennes gensvar. Men plötsligt sköt hon honom ifrån sig.

-Nej, Bengt jag vill inte gå längre ikväll, sa hon allvarligt och hennes kinder glödde i det svaga skenet från bordslampan. Hennes safirblåa ögon glänste och hon var så vacker, Bengt mindes ännu den djupa besvikelse han känt, att ha henne så nära och ändå inte.

- Vad menar du? viskade han, vi har natten för oss, en underbar natt bara du och jag! Han försökte åter dra henne intill sig och fortsätta.

-Nej Bengt jag vill inte. Inte så här, inte första kvällen. Det skulle kännas fel, åtminstone för mig. Men jag vill gärna träffa dig fler gånger och senare, när vi känner varandra ska vi vara tillsammans på riktigt. Och du, hon log och lutade sig mot honom och drog lite i hans långa hår, jag längtar till dess!

Hon klädde sig snabbt och skrev sitt namn, telefonnummer, mobil och E-post. Adressen får du också och lova att hör av dig snart. Jag längtar! Hon gav honom en lång kram och var borta.

När hon gått kunde han inte somna. Som en ettrig fluga surrade hon runt i hans huvud. Arg och besviken hade han legat på sängen och vridit sig, varför i helvete följde hon med in? Vad hade hon väntat sig, en pratstund på sängkanten eller... Ville hon bara leka en stund, visa att hon kunde få honom tänd? Bengt visste inte vad han skulle tro. Det var inte ofta han raggade upp någon tjej, det hade kanske hänt en fem, sex gånger under alla dessa år. Men Pia var inte som andra tjejer. Hade hon varit det, hade det bara blivit ett ligg och inget mer, han

ville inte ha mer, han ville inte skilja sig. En liten historia någon gång då och då hade ingen ont av. Kärleken skulle vara fri, utan krav och band. Det ställde bara till trassel och besvär. Ilsket skrynkade han ihop pappret till en liten hård boll och försökte träffa papperskorgen, men den hamnade bredvid. Beslutamt kastade han av sig täcket och steg upp och tryckte ner bollen i papperskorgen. Men när han släckt lampan och skulle försöka sova, kände han den svaga doften av hennes parfym och greps av häftig längtan och begär. Varför stannade hon inte? Han gick upp igen, tände och slätade ut pappret. Viljelöst slog han hennes mobilnummer.

Därefter hade de träffats ett par tre gånger i veckan och det han kände för henne var något han aldrig känt för någon annan. Inte för ens Ellen när de var unga. Men han ville ändå inte skiljas, det var ju bra som det var. Pia ställde inga krav, hon var pigg och glad, de älskade, hade roligt och de hade det jättefint tillsammans. Hemma hos Ellen och ungarna var det bekvämt och bra. Hon tog hand om barnen, skötte allt och höll koll på ekonomin, han ville inte vara utan familjen. Därför var det en förbannad otur att det där fotot skulle dyka upp. Han undrade var Ellen höll till. Varför kom hon inte hem? Om hon hade varit här skulle han förklara igen och igen, att han inte hade tid att träffa tjejer på dagarna, inte lust heller skulle han säga. Men den ljusa sommarnatten gick över i gryning och hon kom inte.

När Ellen kom ut från bion visste hon inte riktigt vad hon

skulle göra. Ingen chans till något nattligt nöje verkade dyka upp. Men hon ville inte gå hem redan. Hem till Bengt och hans lögner. Naturligtvis fattade hon att Pia inte var en okänd tjej som gett Bengt ett foto. Hans enfaldiga lögner retade henne nästan mer än själva otroheten. Det var som om han försökte sänka henne själv till sin egen låga nivå. Just då fick hon syn på en liten butik på andra sidan gatan. I skyltfönstret hängde en jättesöt tröja som skulle /passa Åsa. En mjuk vit fleecetröja med svarta kanter. Den skulle vara perfekt till hennes nya långbyxor. Utan att tänka skyndade hon fram för att titta närmare. Då fick hon en kraftig stöt och föll i gatan, hon kände en intensiv smärta i knäet. Föraren kom utrusande orolig och rädd, men hon kunde snart lugna honom. Det var nog inte så farligt men när hon reste sig värkte knäet och det blödde lite, så hon tackade ja när bilisten erbjöd sig att köra henne till sjukhuset.

Det var ju lördagskväll och väntetiden blev lång för det kom nya människor hela tiden. Olyckor, slagsmål och akuta sjukdomar, alla fick förtur. Ett svullet knä hade inte högsta prioritet. Men Ellen var glad att få sitta i väntrummet, det hände något hela tiden, det var människor med problem, ångest och smärta, rädda människor och berusade. Hon glömde sina egna bekymmer. När hon kom hem framemot morgonen, undrade Bengt förstås var hon varit.

-Jo jag träffade några killar som skulle med flyget och de gav mig några fotografier. Så jag har suttit och tittat på dem. Tyvärr lade jag inte dem i väskan, annars hade du hittat dem

där. Eller hur? Ellens röst dröp av hån och ironi.

-Vad fan är det för trams? Har du varit ute med flygare? Och flera stycken, är du inte klok? Han glodde ilsket på henne, och du ska vara mor!

-Jag är nog lika klok som du. Men jag tycker inte att jag har anledning att redogöra för jag gör. Inte förrän du har berättat om din förbannade hora! Som kallas Pia och lägger sitt jävla foto i din skjorta. Och du ska vara far.

-Ellen, det finns ingen Pia! Han räckte vädjande ut händerna och ville hålla om henne, men hon vände sig ilsket bort.

Bengt satte sig tvekande vid köksbordet och snart hörde han att hon duschade. Han var både glad och orolig. Han hade gärna gett sig iväg genast för att få längre tid med Pia. När Ellen kom ut från badrummet höll han på att lägga ner sina arbetskläder i väskan.

-Eftersom du bara surar så kan jag lika gärna köra nu, då blir det ju längre vila också, sa han och tittade lite frågande på henne.

-Javisst kör du, ju förr ju bättre, svarade hon likgiltigt. Jag ska lägga mig och sova lite innan ungarna vaknar. Jag kan hälsa dem från deras far att han hade bråttom till sin älskarinna, Pia, som just nu är viktigast i hans liv.

-Du ger fan i att snacka skit om mig, röt Bengt, var har du själv varit hela natten? Tala om horor kan du. Du kanske är en själv ditt jävla as! Han var röd av ilska när han slängde ner en handduk, rena underkläder och drog igen blixtlåset.

9

ATT VILJA MEN INTE VÅGA

I fortsättningen körde han direkt från jobbet hem till Pia. De lagade middag och åt tillsammans på kvällarna, de trängdes i det lilla badrummet på morgnarna. Och sängen skulle bäddas, lägenheten städas, Pia var minst lika pedantiskt som Bengt. Inga kläder fick ligga framme, ingen disk på vasken, det skulle vara rent och prydligt överallt. Men de hjälptes åt och det var bara de två, det var lätt. Allt var lätt med Pia.

De älskade att bada skumbad, hett doftande, med massor av levande ljus. Pia var så vacker och hennes blå ögon glänste och glittrade och hon fick vitt skum i sitt svarta hår. I bakgrunden hördes musik. Efter badet brukade de älska på den tjocka, mjuka mattan i vardagsrummet.

En lördagseftermiddag, körde de in till centrum för att shoppa och vara ute tillsammans. Bekymmersfria och glada gick de ut och in i butikerna, köpte lite småsaker han gav henne en liten rolig häst och hon köpte en cd-skiva till honom. Så att han aldrig skull glömma henne, sa hon. Som om han någonsin glömde henne, tänkte han. De drack kaffe och åt Napoleonbakelser på ett fik med 50-talsstuk. Och då fick de syn på en liten butik som hade just 50-talsprylar, där köpte han en vas i

rött glas till henne. Sedan handlade de räkor, lax och kaviar till kvällsmat och ett gott bröd och vin. I en annan butik köpte de vars sin röda T-shirt i något mjukt härligt material, bara för att vi hör ihop, sa de skrattande. De såg att Guldfynd sålde ut smycken och glada och upprymda köpte de ringar där, han gav henne en silverring, med en gnistrande sten och hon gav honom en ring med någon sorts Vikingamönster. Lyckliga och glada körde de hem för att och förbereda sin supé.

Några veckor senare hade de suttit på den minimala balkongen och delat en flaska vin. Kvällen hade varit ovanligt varm. En gammal ljuslykta lyste svagt och de satt länge därute, nattens ljud blev svagare alltmedan doften av stad och varm asfalt steg uppåt. De satt tysta tätt tillsammans medan mörkret djupnade. Dagen därpå skulle Bengt köra hem, för han hade semester. De älskade om och om igen den natten, innerligt, hett och brutalt. Det var kanske den bästa kärleksnatt de någonsin haft. Som om de visste att det skulle bli den sista.

På lördagsmorgonen åt de frukost i köket. Två zinkkrukor med någon sorts gräs eller bambu, stod i fönstret. Bengt tyckte om Pias lägenhet, tyckte att den lika snygg och spännande som hon själv. Efter frukosten gick Pia tillbaks till sovrummet, som var svalt eftersom fönstret stått öppet. Bengt stängde det och drog huttrande ner till henne i sängen. Han ville ha henne igen, men försiktigt motade hon bort hans trevande händer.

-Nej Bengt, du vet att jag älskar dig, men jag vet inte riktigt hur...

-Ja, och jag älskar dig med min lilla älskade sockertopp, sa han ömt och kysste henne länge. Men hennes underbara kropp gav inget gensvar.

-Ja, jag tror nästan att du gör det, men jag vill inte fortsätta såhär. Nu kör du hem till din familj, som inget vet. Och ni är tillsammans medan jag sitter här ensam. Undrar vad du gör, älskar du med Ellen? Älskar du henne också? Jag vet ingenting! Bara att jag inte vill ha det så längre. Hon suckade och hade tårar i ögonen.

-Men Pia, jag jag kommer ju hit så fort jag kan. Men jag har tre barn. Som jag älskar, jag kan inte överge dem. Det måste du väl förstå. Han såg vädjande på henne. Men kände rädslan för att hon inte skulle förstå.

-Jag begär inte att du ska överge barnen, men jag tycker att jag har rätt att kräva att du lämnar Ellen. Det här är inte rätt mot henne heller. Hon undrar väl vad som har hänt, eller gör hon inte? I så fall varför?

-Pia, du får inte begära detta av mig, inte nu. Jag är här så ofta jag kan, det vet du. Jag har varit här flera veckor nu, men jag måste hem på semestern. Barnen och Ellen vet inget inte än. Jag har sagt att jag bor i lastbilen. Och det kan jag säga sedan också, hon bryr inte.

Han hade försökt att krama henne, att kyssa henne, men hon vände sig bort och bad honom gå. Han märkte att hon grät, medan han sakta reste sig. I badrummet sköljde han hastigt av sitt heta ansikte och klädde sig. Han hade den röda tröjan på

sig, men tyckte plötsligt att han såg löjlig ut. Han hår var för långt han hy var glåmig och han borde raka sig. Jeansen stramade i midjan men hängde i ändan.

-Jag vill inte lämna dig, jag älskar dig, det kommer jag alltid att göra. Men jag kan inte lämna mina barn. Vi måste prata mer om detta. När vi båda har tänkt igenom allt...

-Har du inte redan svikit barnen och Ellen och mig? Du sviker alla! Jag är bara en leksak när det passar. Det är din familj som är på riktigt. Ok, jag fattar. Gå nu är du snäll.

-Jag ska gå, men jag ringer dig sedan. Jag ska tala med Ellen om att skiljas sedan, när barnen blivit större.

Men Pia gav sig inte, ville han inte skilja sig så ville hon inte se honom mer. Besvikelse, ångest och ruelle blev hans ständiga följeslagare. Men Pia hade snart tröstat sig med en annan kille. Bengt undrade om hon någonsin tänkte på honom och deras kärlek. Men antagligen inte. Och just då kom Ellen med sitt krav på skilsmässa, det var egentligen komiskt, om det inte varit så sorgligt. Hon tyckte att hon skulle klara sig bättre ensam, för hon var ändå ensam, eller vad det nu var hennes syster Märta hade tutat i henne. Så han höll sig till lastbilen och jobbet.

Men det blev förstås omöjligt att fortsätta så, därför sökte han tjänsten som fordonsansvarig när den blev ledig. Inte för att han hade mycket hopp om att få den, men det var en plåga att köra i närheten där Pia bodde och jobbade. Ibland var han tvungen att äta och tanka där och att se henne var mer än han

orkade med. Hon sa aldrig något, log inte, det var som om han var luft och han skämdes och ångrade sig. Men det var för sent.

10

BÖRJA OM

Bengt hade hållit sig borta några veckor, och Ellen var nästan lättad. Till barnen sa hon att han fått fel på bilen. De fick väl veta tids nog om det blev skilsmässa. Han ringde ibland och sa att han sov i bilen, men att han tänkte komma hem till semestern. En vecka tog Ellen barnen och åkte till sin syster som hade en liten stuga i skärgården. Barnen hade jättekul med sina kusiner och Ellen berättade för Astrid om sina problem. Astrid tyckte absolut att Ellen skulle skiljas, ju förr dess bättre.

-Det är inget att dra på, Ellen. Ert äktenskap har väl egentligen aldrig varit mycket att hurra för. Han har haft en hushållerska, men det vete fan vad du haft! Astrid var ibland bitsk och hon hade aldrig tyckt om Bengt.

-Ah men i början var det väl rätt bra, sa Ellen lite vagt.

-Var det? När ni fått barnen blev du sittande med dem, medan han körde land och rike runt. Bra betalt, i helvete heller! Nej, men han var fri och han hade service och barnomsorg. Allt var ordnat för honom. Han hade bara att sätta sig i bilen och köra iväg. Du satt ensam, fjättrad med barnen. Hur gick det med din utbildning, skulle du inte bli lärare eller något sådant?

-Barnskötare. Men jag kunde inte studera när Bengt aldrig

var hemma. Men sedan när jag fick fast tjänst och fler timmar i kommunen tyckte jag faktiskt det var rätt bra.

-Tjänst, du blev skolstäderska! sa Astrid hånfullt.

-Är det något fel med det då? Ellen fräste argt för Astrid hade alltid sagt att städjobb var skitjobb.

-Jag har klarat mig bra och man måste ha utbildning även för städjobben. Ditt jobb är väl inte så märkvärdigt heller. Att sitta i en reception, vad är det för fint med det?

-Nu ska vi inte bli ovänner om jobben, Ellen. Jag vet väl att städjobb är både slitsamt och besvärligt. Och du har klarat det bra. Vad jag menar är att du ville något annat med ditt liv, du ville ju studera. Därför ska du inte hänga fast vid ett dött äktenskap längre, gör dig fri! Du kan läsa på komvux, massor av människor gör det.

-Studera nu! Fattar du inte att jag är för gammal? Jag skulle vara klar lagom till pensionen! Och skulle vi leva på ett futtigt studiebidrag?

-Bengt får betala till barnen och du kan ta studielån, om inte bidraget räcker. Ni bor ju billigt. Och du, det finns massor av kortare utbildningar. Du behöver inte bli förskollärare. Tänk efter vad du skulle vilja göra och gör det! Det är din tur nu. Ta chansen. Låt dig inte utnyttjas mer. Det finns ett liv bortom skurhinken och en otrogen gubbe!

Efter mycket funderande fram och tillbaka var Ellen tvungen att ge Astrid rätt. Det var nog tid att bryta upp, hon hade åtminstone trettio år kvar i arbetslivet. Och hon ville inte städa i

tre-tio år till, skulle säkert inte orka heller. Hon gick in i den lilla kammaren direkt efter kvällsmaten och skyllde på huvudvärk för hon ville vara ensam. Längre satt hon i korgstolen framme vid fönstret och såg ut över det blå glittrande havet, hon hörde barnens glada skratt på avstånd. Någonstans skällde en hund, luften var frisk och saltmättad. Det var en vindstilla kväll, inte den minsta kvist rörde sig. Och den blå himlen med rosa skyar gav löften om ännu en strålande sommardag. Kvällen var nästan överjordiskt vacker.

Ellen fick tårar i ögonen. Hade hennes äktenskap verkligen varit så misslyckat, som Astrid ansåg, var det inte likadant för alla? Astrid var ju inne på sitt andra samboförhållande nu. Kanske kunde två människor inte älska varandra, vara ärliga och leva tillsammans alltid. Med ens började hon frysa, hon stängde fönstret och tände lampan över bordet. Ett milt sken spred sig i den lilla kammaren. Hon flyttade försiktigt undan vasen med blåklockor och kamomill och plockade fram papper och penna. Sedan blev hon sittande igen. Såg på den gamla skänken från 30-talet som Astrid målat vit. I små rum ska man ha ljusa möbler, hade hon sagt och hon hade god smak. Det var fint överallt. En färgglad trasmatta låg på det trävita golvet och ett vitt virkat överkast låg över sängen. Framme vid fönstret stod två vita korgstolar med småblommiga dynor och det vita bordet, det var allt. Men det räckte, det var precis lagom för en ensam gäst. Ensam, tänkte hon bittert och snöt sig ilsket.

Den kvällen skrev hon ett långt brev till Bengt, det var nog

det enda brev hon någonsin skrivit till honom. Men hon ville inte ringa, hon visste att han då skulle avbryta henne hela tiden och hon skulle inte få sagt vad hon ville. Och kanske den där Pia satt bredvid och lyssnade.

Bengt vaknade tidigt, han hade aldrig tyckt om att sova länge. Sista semesterveckan, han sträckte på sig innan han steg upp. Det skulle bli skönt att börja jobba igen. Semestern hade varit misslyckad. Han hade knappt träffat ungarna eftersom Ellen åkt till sin syster. Pia ville inte prata med honom. Hon ville ha allt eller inget, han hade ringt henne flera gånger, men hon ändrade sig inte. Han förstod att det var slut och det var kanske bäst så. Fast saknaden var otroligt svår. Men han ville inte bryta upp, han visste hur det var att vara skilsmässobarn. Och utan Pia skulle han vara mer hemma igen, grabbarna började bli stora, de behövde se mer av sin far. Och Ellen var ju hans fru, trots allt.

Bland reklamen som kom med posten låg ett helt vanligt brev, adresserat till honom, men utan avsändare. Bengt stod länge med brevet i sin hand, han vände och vred på det, kunde det vara från Pia, men nej hon ringde alltid om hon ville något, men det var varken räkning eller reklam. Han öppnade det och såg att det var från Ellen, hon ville ha skilsmässa. Precis när allt skulle ordna sig! Nu när det var slut med Pia. Nu när han tänkt vara hemma! Det fick inte vara sant, det måste vara hennes syster som tvingat henne att skriva. Handfallen och rådvill

betraktade Bengt brevet. Vad skulle nu hända? Hela hans värld var i gungning. Inte ens i sin vildaste fantasi hade han trott att Ellen skulle överge honom! De hade ändå tre barn tillsammans och hade varit gifta i en massa år. De hade väl trots allt aft det bra. Det tyckte han åtminstone. Han satte sig vid telefonen och slog numret till Astrid.

11

VAR FANNS DU NÄR JAG BEHÖVDE DIG?

Malin hade inte känt Olsson, hade aldrig pratat med honom, men hon hade ändå tyckt att han verkade vara en snäll människa. Hon tänkte ofta på honom, och blev ledsen när hon mindes den hemska kvällen när Yvonne visat hur ungarna hade burit sig åt. Och Mats överlägsna svar. Han hade tagit lätt på Everts död, som om det inte rörde honom. Han hade för all del inte deltagit i skvallret. Men ändå, en granne tar sitt liv, visst undrar man om man hade kunnat göra något. Hon kunde inte förstå hans inställning.

”Du reagerar inte på något. Du har inga åsikter, du bryr dig inte, för dig kan världen gå under, du rycker bara på axlarna och går vidare.” hade hon skrikit den kvällen när hon själv varit upplöst i tårar efter Everts död.

Men klockan var snart åtta och det var tid att stiga upp. Det såg ut att bli en fin dag och fåglarna kvittrade glatt därute. Hon hörde att Josefin tog sats för att börja skrika, hon ville upp, få rena blöjor och mat. Malin var lycklig och älskade sin lilla flicka, så fastän dagarna ibland kunde vara händelselösa, trivdes hon i sin mammaroll. Hon hade alltid varit lite blyg och försiktig. Lugn och tyst föredrog hon en undanskymd roll.

Hon jobbade i en bokhandel och böcker var ett av hennes stora intressen. Hon läste allt och när hon kom igång att berätta om någon särskilt bra bok kunde hon för en stund glömma sin blyghet. Det var just så hon hade träffat Mats för snart fyra år sedan. Han hade kommit in i bokhandeln och frågat efter en bra bok till sin mamma som fyllde år dagen därpå. På det viset kom de att prata och Mats föreslog att de skulle äta lunch på Marcellos pizzeria, som låg mitt emot bokhandeln. Sedan hade ätit lunch tillsammans varje dag och snart var de tillsammans alltid. Mats jobbade också i köpcentret, på Siba som säljare. Hon träffade hans vänner och Mats pratade och skojade och ibland tog han fram sin gitarr och spelade och sjöng några låtar. Malin satt tyst och beundrande. Hon hade aldrig riktigt fattat att han hade valt just henne. Men han var alltid snäll och omtänksam. Hon kände sig utvald och speciell när han gav henne blommor och presenter och talade om allt roligt de skulle göra. Han var full av idéer och liv. Hans röda hår spretade ostyrigt och de blågröna ögonen lyste av energi. Han var verkligen Malins motsats. Hon var liten och hennes korta hår var alldeles rakt, så mörkt att det nästan var svart, och de ovanligt blå ögonen inramades av svartbågade glasögon. Hon klädde sig snyggt och prydligt, men lite tråkigt.

Efter några månader hade Mats flyttat in i hennes tvåa, som han genast fyllde med sina grejer. Överallt låg hans kläder och prylar, men Malin tyckte att det var roligt att städa, tvätta och plocka undan efter honom. Då kände att hon betydde något.

Men en dag blev allt förändrat, hon hade haft maginfluensa och antagligen kräkts upp några P-piller, men det dröjde ändå ett par månader innan hon förstod att hon var gravid.

Mats hade alltid sagt att de skulle vänta med barn, åtminstone tills de var trettio, därför visste hon att han inte skulle bli glad när hon berättade om barnet. Men hon hade ändå inte trott att han skulle kräva att hon skulle göra abort. Det var helt emot hennes principer, de hade möjlighet att ta emot ett barn och då kunde hon inte tänka sig att göra abort. Och bara för att de skulle fortsätta att roa sig. Men han insisterade. I flera dagar pratade han bara om detta, om hur trist deras liv skulle bli med ett barn. Han grälade och bråkade och han gav henne skulden. Hur kunde hon vara så dum att hon missade P-pillren? Bara en idiot kan ju göra något så dumt, hade han sagt.

Hon hade försökt förklara, hon ville att han skulle förstå, men det var omöjligt. Han malde ständigt på om allt de skulle missa för att hon skulle ha ungen. Aldrig skulle de kunna gå ut med kompisarna, aldrig resa, aldrig festa. De skulle bara sitta i lägenheten med en gapande unge.

-Ungen skulle bli en jävla boja, de skulle aldrig vara fria! Malin hade inte känt igen honom, aldrig hade hon trott att han skulle känna så inför sitt eget barn. Men hon sa att om han inte ville ha sitt barn så var han fri att gå. Någon abort skulle hon aldrig göra. De slutade nästan att prata med varandra, och de åt inte längre lunch tillsammans. Efter jobbet gick han ensam till sina gamla kompisar, han frågade inte ens om hon ville följa

med. Och hon var så trött på kvällarna att hon föredrog att ligga hemma på soffan och titta på teve. Men när magen började växa var det som Mats insett att det var ett barn på väg och att han faktiskt skulle bli pappa. Plötsligt blev han sig själv igen, snäll och omtänksam stannade han hemma på kvällarna och hjälpte henne med städning och tvätt. Hon hade lite svårt att tro på honom, men hon hoppades att det skulle fortsätta, att de skulle bli en riktig familj. Hon kunde ju förstå att det var svårare för en kille att bli pappa för han hade inte barnet inom sig på samma sätt som kvinnan. En kille behövde väl mer tid, tänkte hon.

Men sedan var han på en kurs ett veckoslut och efter det blev det en himla massa övertidsjobb. Han kom sällan hem före midnatt. Då somnade han som en stock och orkade knappt stiga upp när klockan ringde. Han sade naturligtvis aldrig att han hade en annan tjej. Men han blev plötsligt intresserad av kläder och underkläder och han köpte flera nya tröjor. Han såg inte Malin, rörde henne aldrig. Och hon förstod. Till råga på allt blev hon sjuk och fick ligga på sjukhuset en månad. Men han hade inte tid att besöka henne. Det var jobbet, suckade han när han ringde. Det höll väl på någon månad, sedan kom han tillbaka lika oväntat som han lämnat henne.

Hon mindes tydligt den där söndagseftermiddagen då han hade kommit till sjukhuset med en jättebukett röda rosor och en påse vindruvor. Han verkade så ren och fin. Och den gången såg han rakt på henne igen, kramade henne och viskade att han

längtade tills hon skulle komma hem. Och hon kom hem veckan efter. Lägenheten hade varit skinande ren och han hade köpt blommor. Sedan gick de ut och åt en god middag. Och han var åter den härlige, glade, rolige Mats som hon blivit kär i. Men det hjälpte inte hur rar han var, hon kunde inte förlåta. Hon tyckte att det var värsta sveket när han stuckit just när hon behövt honom som allra mest. Och om de inte väntat barn hade hon bett honom dra, men som det var kände hon sig osäker och ville försöka ge förhållandet en chans. Åtminstone tills de hade fått barnet.

12

GLÖMMA OCH GÅ VIDARE

Everts tragiska självmord påverkade alla i huset, men kanske var det särskilt svårt för Inga-Lisa och Cecilia som startat det hela. Några dagar efter Everts död hade Yvonne råkat komma in i hissen samtidigt med Cecilia. Hon kunde inte behärska sig utan fräste ilsket

-Jag antar att du är nöjd nu när du drivit en fin människa i döden, du och den där snipiga kärringen där nere! Och inte bryr du dig inte om Filippa heller, hon får var ensam med sin sorg. Men Evert brydde sig om henne. Medan du går omkring utspökad som ett förbannat fnask!

Innanför dörren ångrade hon genast sitt utbrott. Man får inte skälla ut folk och anklaga dem. Men att se den pesträttan stå där och tugga tuggummi och stinka parfym, blev bara för mycket. En pesträtta var precis vad hon var, hon spred sin stank och olycka över andra människor och hon brydde sig inte ett skit om vad hon gjort. Just då hatade hon alla sina grannar och ville aldrig dem mer se dem. Hon skulle åka hem till sina föräldrar och stanna en vecka.

Hennes mamma mötte vid stationen. Det var med blandade känslor Yvonne återsåg de gamla välbekanta gatorna. Här hade

hon levt hela sitt liv. Här hade hon gått i skola och fått sitt första jobb. Och här hade hon mött Kenneth, gift sig och varit lycklig. Men här hade hon också blivit besviken och till sist insett att hon valt fel väg.

-Du ser trött ut Yvonne, sa mamma. Saknar du Kenneth?

-Nej mamma, jag saknar inte Kenneth! Jag har aldrig haft det så bra som nu. Jobbet, lägenheten allt är toppenbra. Det är bara...

-Ja, det var ju en granne som du fäst dig vid, mamma såg på henne från sidan. Var det något...

-Nej mamma, det var inte något! Det var en snäll äldre man, en änkeman. Några hemska människor fick för sig att han var pedofil för att han satt på en bänk vid lekplatsen. Det var fruktansvärt! Det är därför jag måste komma ifrån ett tag.

Det hade känts välbekant och kärt att ta hissen från garaget upp i lägenheten. Hon tog sina väskor och gick in i sitt gamla rum. Mamma använde det som någon sorts arbetsrum numer och hade sin symaskin där. Men sängen fanns kvar och det var skönt att vara tillbaka. Några av Yvannes gamla saker stod på en hylla. Hon sträckte ut sig på sängen, att mamma inte kunde fatta att skilsmässan varit bra, ja att det hade varit den enda lösningen. Men Kenneth hade förstås charmat alla, han var glad och trevlig, inte kunde väl han...

-Vill du ha kaffe Yvonne, ropade mamma från köket. Vi äter middag när pappa kommer hem. Eller vill du vila dig?

-Nej, jag behöver inte vila jag kommer nu och dricker kaffe

med dig, svarade Yvonne. Jag ska bara packa upp lite.

-Det är så roligt att ha dig här, log mamma när de satt vid köksbordet. Fönstret stod på glänt och där ute kvittrade fåglarna. Luften var frisk och lite kylig trots att solen sken.

-Ja, det är verkligen jätteskönt att komma hem. Efter min grannes självmord måste jag komma ifrån några dagar.

-Vad säger du tog han sitt liv, men då förstår jag att du är ledsen. Mamma lade sin hand över Yvannes. Vill du berätta?

Och hon berättade hela den sorgliga historien från början till slut. Mamma förfasade sig över hur det hade kunnat hända, kunde liksom inte fatta att ingen ingrep när ungarna började bära sig åt. Och Yvonne fick prata om sin sorg och saknad. Och skuldkänslorna som trots allt fanns.

På kvällen, efter middagen satt hon i vardagsrummet tillsammans med föräldrarna. De hade dragit för de grågröna gardinerna och rummet låg i ett behagligt halvdunkel. Snart skulle de se nyheterna, men familjen hade alltid försökt få en stund att bara vara tillsammans, en liten stund att prata om dagen som gått, om det hänt något roligt eller tråkigt. Det var en trivsamt vana som hon fört vidare, även nu när hon bodde ensam. Det var skönt sitta en stund och tänka igenom dagens händelser, både de trevliga och de mindre roliga. En stund för eftertanke. Men Kenneth hade aldrig velat ha någon ”prata om dagen stund”. Det är bara för fruntimmer som vill sitta och gnälla, brukade han säga med ett försmädligt flin.

-Nu när jag fått skilsmässan lite på avstånd... kanske jag

skulle berätta... Jag vet att ni tycker att jag var dum som skilde mig, men jag hade faktiskt anledning. Ja, jag var helt enkelt tvungen.

-Men Yvonne, du får inte tro att vi klandrar dig. Det är klart att du inte gick utan orsak. Visst tyckte vi att Kenneth verkade vara en bra grabb, men det var du som levde med honom. Han var verkligen inte så bra när vi var ensamma, sa hon lågt. Han blev så förändrad när han slutade på högskolan. Det var som om han ville ge mig skulden.

-Visst märktes det att han var lite omogen ibland. Glad och trevlig, men han tog lätt på ansvar och skyldigheter. Vi tyckte väl också att det var konstigt att han plötsligt började på det där lagret istället för att läsa färdigt och ta sin examen.

-Och om man ska gå riktigt långt tillbaka, så blev jag mycket besviken att ni inte hade ett riktigt bröllop. Bara en snabb vigsel på rådhuset och ett party för era vänner. Inte var det vad jag kallar för ett bröllop. Men jag fick ju finna mig. Jag trodde och hoppades att ni fått brått för att ni väntade barn!

-Stackars mamma, log hon. Och inga barnbarn gav vi dig! Nej, han ville ha ett enkelt bröllop för att spara pengar och så var han emot alla gamla unkna traditioner, som han sa. Och jag som dyrkade honom, jag höll förstås med. Inte behövde vi ha tjocka slakten med när vi gängade oss.

-Ja, han hade utseende och charm, det hade han, insköt pappa.

-Och i början var jag lycklig, och jag var ju så otroligt stolt att han valt mig, en oansenlig liten tjej. Vacker var jag inte,

knappast ens söt. Medan han var skitsnygg, det sa alla tjejerna också.

-Och ni höll ihop i rätt många år.

-Javisst, men han blev snart elak och tyckte att allt jag gjorde var fel. Och jag trodde på honom. Samtidigt var han svartsjuk och jag fick nästan inte prata med folk. Jag försökte, Gud ska veta att jag försökte ändra mig. Jag ville ju vara en tjej som han kunde vara stolt över. Men jag lyckades förstås aldrig... När han slog mig accepterade jag det med till sist. Jag var ju hopplös! Jag skulle vara glad och tacksam så länge han orkade försöka hjälpa mig. Hon skrattade bittert, hade jag inte fått missfall den där kvällen, kanske jag varit kvar ännu. Fast i ett helvete.

Föräldrarna såg på henne, de hade aldrig anat vad som dolt sig bakom Kenneths vackra mask. Aldrig i sin värsta fantasi hade de trott att han var sådan. De var glada att Yvonne kommit ifrån honom, men de kunde inte förstå att hon inget sagt. Då hade de kunnat hjälpa henne och hon hade kommit ifrån honom tidigare.

-Ja, jag vet! Men jag var på något sätt hjärntvättad. Jag trodde faktiskt att det var mitt fel. Men nu glömmer vi detta. Jag har det bra nu bra, bättre än jag någonsin vågat hoppas. Och jag behöver aldrig mer se Kenneth och jag tänker aldrig på honom. Sådana tankar föder bara hat och det jag vill inte slösa bort min tid på att hata honom.

Resten av veckan hade hon träffat några gamla vänner och semesterveckan hos föräldrarna hade varit avkopplande och skön. En kväll gick hon förbi huset där hon bott med Kenneth. Hon visste att han inte bodde kvar, annars hade hon aldrig gått dit. Gatan låg där som förr och den nedgående solen förgyllde de slitna fasaderna. Luften stod stilla mellan de höga gamla stenhusen. Lukter av avgaser, matos och varm asfalt blandades. Några barn lekte och stegade och en kvinna kom gående med en stor hund. Yvonne tittade upp mot deras fönster och plötsligt kom alla gamla minnen över henne. Hon mindes de fläckiga tapeterna i rummet. Kenneth tyckte att de kunde sätta några snygga planscher över, men tapetsera med planscher? Och sovrummet som låg rakt över soptunnorna, varma sommarkvällar när de behövde ha fönstret öppet steg stanken från ruttande avfall rakt in i rummet. Hon rös trots den varma kvällen och skyndade på stegen.

På lördagskvällen gick hon ut och dansade med ett par av sina bästa väninnor. De samlades hemma hos Martina för att äta och dricka vin innan de skulle gå ut. Martina hade dukat i vardagsrummet. Dörrarna till den franska balkongen stod öppna och det kändes nästan som att sitta ute när de ljumma vindarna svepte in i det trivsamma rummet. Tjejerna hade dukat fram räkor, örtekryddade baguetter och sallad. Och några flaskor svalt vitt vin.

-Helst ville jag ha haft vitlök, men om vi ska på dans är det

kanske inte värt! Men de här är också jättegoda, sa hon skratande och korkade vant upp en vinflaska.

-Åh ja, det är farligt gott, fast räkorna är väl inte så farliga eller...

-Nej, räkor kan man äta hur mycket som helst om man inte envisas med majonnäs förstås.

-Och du trivs bra Vonne, kommer du ihåg när vi kallade dig Vonne på lekis?

-Ja, jag minns. Det är kanske lite fräckare än Yvonne, jag ska kanske ändra namn! De förlorade sig i minnen från barndomen och skoltiden en stund, innan de återgick till nutid.

-Trivs du bra där nere på västkusten, har du hittat en ny kille? Fast det blir väl svårt att hitta någon bättre än Kenneth!

-Jag fattar inte att det var du som stack från honom. Han har ju allt och lite till!

Yvonne tog en stor klunk vin och svalde långsamt. Hon tittade ut på den strimmiga rosablå himlen. Sorgset och tankfullt. Att folk alltid tog för givet att man var så jävla snäll och bra bara för att man snygg.

-Du blev väl inte ledsen Yvonne, frågade Jessica? Vi fattar väl att du hade anledning att lämna honom. Var han otrogen?

-Jag vet inte om han var otrogen också, och jag vet egentligen inte om jag vill prata om honom. Jag skilde mig för det var enda utvägen.

Hon satt tyst ett ögonblick. Drack lite mer vin. Han mishandlade mig. Ofta och mycket. Till slut fick jag nog.

Det blev alldeles tyst i rummet, och Martina och Jessica såg plötsligt skamsna ut.

- Men det hade vi ingen aning om, vi trodde att ni var skitlyckliga.

-Ja, jag ville ju inte precis berätta om mitt misslyckande. Ville inte att alla skulle få veta hur dum jag varit. Och jag antog väl också att folk skulle tycka att det var mig det var fel på. Jag var ju ens snygg och han charmade alla, intelligent var han också, läste på högskola. Som han fick lägga av för min skull. Sa han ibland...

Rösten var bitter och hon tittade ner i glaset. Plötsligt hade hon inte lust att gå ut och dansa. Hon förstod att alla tyckte som hennes väninnor, att hon hade en skruv lös som dumpade Kenneth, eller att han hittade en annan tjej. Att det var därför hon flydde ifrån hemstaden, sårad och olycklig.

-Men Yvonne, vi trodde inget, ingen kunde väl ana att han var sådan! Men nu fattar man ju att du stack och så långt härifrån som möjligt. Stackare! Om du bara hade sagt något.

-Ja, det sa mina föräldrar också, men det gjorde jag alltså inte. Istället försökte jag ändra mig, försökte ställa upp på alla krav han hade, men det var omöjligt. Till sist fattade jag åtminstone det. Och gick. Nu tänker jag aldrig på honom, för jag känner bara hat och förakt och det är meningslöst. Jag hoppas att jag inte förstör kvällen för er, men jag vet faktiskt inte längre om jag vill gå ut.

-Yvonne, snälla söta förlåt oss, vi visste ju inte... men nu

efteråt ... Men det är klart att vi ska gå ut! Ät, drick och var glad. Du är jättesöt ikväll i den asflotta klänningen. Du kommer att få dansa hela kvällen.

-Ja, det är klart att vi ska gå Vonne... bara vi kommer dit och hör musiken, och ser folket kommer du att bli glad. Där är alltid jätte mycket folk på lördagarna nu när de nye ägarna har tagit över. Och vi kan ha en flaska vin med oss, jag har en stor väska. Vonne kom igen!

Hon satt tyst och såg håglöst ner i glaset. Vad gjorde hon här? Det bästa vore att gå hem och låta väninnorna roa sig själv, hon hade helt kommit ur feststämningen. Men med ens ilsknade hon till och svalde vinet i ett enda drag. Hon sträckte sig efter flaskan och fyllde glaset på nytt.

-Ja, det vore ju synd på kläderna och när man haft besvär att sminka sig och få håret fixat. Så vi gör väl som vi tänkt. Hon log tveksamt. Kenneth ska inte förstöra mer för mig, det har jag lovat mig själv.

De åt och drack och pratade gamla glada minnen. Och när de skulle åka blev det trängsel på toa. Alla måste kissa och sedan skulle frisyrrer, kläder och smink kollas. De hade långa klänningar alla tre. Yvonne hade en blåvit V-ringad viskosklänning och ett vitt pärlhalsband. Och stora blå glittrande örhängen som syntes fint eftersom hon hade håret uppsatt. Jessica var klädd i en snäv svart klänning, urringad och sexig till tusen, hennes korta blonda hår glänste och hennes stora röda mun skrattade nästan alltid. Martinas klänning var vall-

moröd en djärv kombination till hennes röda hår, men det var verkligen skitsnyggt. Parfym, hårspray och smink blandades till en häftig spännande doftsymfoni. Det var tre glada, fnittriga tjejer som hoppade in i taxi.

På dansstället var det, precis som Martina sagt, massor av folk och en glad trivsamt stämning. De hittade ett bra bord och beställer vars ett glas vitt vin. Vi kan ju fylla på efter hand, viskade Jessica och blinkade. Sedan dansade de nästan varje dans och det blev precis så trevligt som de tänkt. Yvonne dansade med ett par killar som hon kände sedan tidigare och med många okända och hon var glad att veta att Kenneth inte bodde kvar i staden.

När hon kom tillbaka hem på måndagseftermiddagen såg hon genast flyttbilen som stod vid ingången. Evert hade inte haft så många möbler och bilen var heller inte så stor. Röd-målad och lite dammig stod den där i solskenet. Hon skymtade några av Everts möbler därinne och förstod att sonen kommit för att tömma lägenheten. Yvonne kände en klump i halsen av saknad och gråt. Hon visste inte om hon skulle hälsa och säga några ord, men bestämde sig för att låta bli. Det var inte heller mycket att säga. Sorg och skuld och känslan av att ha gjort för lite kunde inte pratas bort. Men efter någon timme ringde det på dörren och Svante Olsson stod utanför. Han var slående lik sin pappa, samma vänliga leende och försynta sätt.

-Hej, sa han, jag förstår att det var du som var till så stor hjälp för far. Han talade ofta om dig, berättade hur snäll och

vänlig du var, men tyvärr så blev det ändå för mycket. Han var ju redan nedstämd efter mors död, och så kom detta ovanpå.

De stod innanför dörren och Yvonne frågade om han inte ville komma in och dricka en kopp kaffe eller te eller något.

-Jo, tack en kopp kaffe skulle väl smaka. Nu har flyttbilen kört, och jag ska snart ta kvällståget hem. Hon visste inte riktigt vad hon skulle säga, hon ville inte dra upp allt elände som hänt, det visste han ju för övrigt redan, men det var svårt att prata om något annat.

-Jag är så ledsen för det som hände. Fastän din far och jag inte hade känt varandra så länge, känns det som om jag förlorat en kär gammal vän. Han var så lätt att prata med och... ja, jag önskar bara att jag kunnat göra mer, och nu ska jag försöka leva kvar här med grannarna. Hon suckade lite uppgivet, medan hon dukade fram bröd och pålägg.

-Yvonne, du får inte känna dig skyldig, du gjorde vad du kunde. Pappa var deprimerad, men han visste att du trodde på honom och det var till stor tröst. Men han orkade inte med ensamheten efter mors död, det var den största anledningen till det val han gjorde. Jag vet det och du måste tro mig!

Medan de åt berättade Svante om hur han och Linnea försökt övertala Evert att inte köpa lägenheten här, utan i stället flytta upp till dem. De hade ett par rum på övervåningen där föräldrarna brukade bo när de var på besök. Dessa hade Svante gjort om till en liten lägenhet med pentry. Far hade själv valt tapeter och golv. Och möblerna; bokhyllan, sängen och

soffgruppen framför teven, var från villan. Och jo då, far var förtjust och lovade att flytta upp senare. Men ett par år till ville han klara sig själv här i sin egen stad. Han tyckte inte riktigt om "bondlandet", som han kallade det! Han trodde inte att han skulle få dagarna att gå när vi jobbade och barnen var i skolan. Föräldrarna hade alltid bott i den här staden och far hade bara varit härifrån när han gjorde rekryten och när han gick på handels-högskolan. Visst de hade rest bort på semestrar, både nära och långt bort, men det var här de ville bo. Butiker, bibliotek, parker och allt möjligt fanns på gångavstånd. Tyvärr hade umgänget med vännerna nästan upphört sedan fars bäste vän Sten avled i hjärtinfarkt för ett par år sedan, hans fru levde, men hon hade alltid varit lite svår. Det var Sten som var den trevlige, sa far alltid, Ulla fick man dras med på köpet! Far hade också en barndomsvän, men han hade blivit gravt senildement och gick knappt att prata med.

-Så vännerna hade tagit slut, log Svante lite sorgset.

Yvonne nickade förstående.

-Usch ja, det var verkligen synd att far skulle vara så envis, både Linnea och jag är övertygade om att han hade funnit sig väl tillrätta hos oss. Han trivdes ju när de kom på besök till jul och på sommarveckorna. Svante suckade djupt och såg på klockan.

-Nej, nu har jag tagit upp din tid alldeles för länge, men det var skönt att prata med dig. Han såg trött och ledsen ut när han räckte fram handen för att ta adjö. Just när han skulle gå kom

Yvonne att tänka på om han hade något foto av föräldrarna som hon kunde få som minne. Att se Evert med familjen skulle kanske göra sorgen lite lättare. Ett minne från en tid som var lycklig och bra. Men bara om ni har någon dubblett eller så jag kan göra en kopia. Och Svante lovade att skicka en fin bild så fort han kom hem.

13

RÄDSLOR

Cecilia smällde igen dörren och slängde väskan på golvet. Hon hatade den där självbelåtna jävla Yvonne, som var såå duk-tig och snäll. Nyss hade hon stått i hissen och gett henne skulden för Everts död. Det jävla våpet, vad visste hon om livet, vad visste hon? Hon hade väl alltid gått omkring som en ängel, alltid redo att hjälpa till och styra och ställa. Och att döma andra som inte var lika självuppoffrande och bra. Fy faan! Hon satt där nere på Konsum och såg skenhelig ut, med ett fånigt småleende påklistrad vänlighet. Och snacka om att se ut som ett fnask, det var nog det som sårade Cecilia mest, hon darrade av ilska. Men Yvonne fattade ju ingenting, bara för att man försökte vara lite snygg och sexig. Cecilia tyckte om korta kjolar och urringade tröjor, det var modernt, men det hade väl inte den löjliga Yvonne någon aning om. Cecilia såg sig i spegeln och var inte alls missnöjd med vad hon såg. En lång slank kvinna med ljust lockigt hår och bruna ögon. Visst hade hon önskat lite fylligare läppar och större bröst, men skönhetsoperationer var inget för en fattig frissa. Okej, hon använde mycket smink, men hon trivdes med det och kunde använda det. Den korta vita kjolen var ny, men den turkosa silkiga blusen var en gam-

mal favorit, liksom de stora turkosa örhängena. Den där jävla Yvonne gick omkring i sketna långbyxor och taskiga tröjor. Och hennes ansikte sken osminkat och rent. Hon såg bara skit-tråkig ut. Precis som hon var...

Men visst hade Cecilia blivit ledsen när hon fått veta ett Olsson var död. In i det längsta hoppades hon att det inte var sant. Det fick helt enkelt inte vara sant, inte att han tagit sitt liv. Hon hade ju tänkt gå upp och be om ursäkt för att hon hade skrikit åt honom den där eftermiddagen. Men när hon var på väg kom Malin in i hissen och då ville Cecilia naturligtvis inte åka upp och ställa sig vid Olssons dörr. Det kunde ju också vänta lite. Men då ringde de från jobb och så fick hon åka dit och ta en särskilt besvärlig kund, en stamkund som glömt att beställa tid. Sedan ringde Niklas, så hon åkte hem till honom ett par timmar. Klockan var över tio när hon kom tillbaka. Hon beslöt att det skulle gå lika bra att gå till Olsson dagen därpå. Eller helt enkelt skicka ett kort. Men tråkigt nog blev det glömt och hon ångrade bittert att hon inte bett om ursäkt genast. Men det var ändå inget det där förbannade, präktiga aset skulle komma och påminna henne om. Tänk om folk kunde sköta sig själv. Då hade inget av detta hänt. Och så var det ju Niklas, Hon fick ett särskilt ljus i ögonen och log när hon tänkte på honom. Hon ville alltid vara tillsammans med honom. Han hade nästan fått henne att glömma de ohyggliga månader som förvandlat henne från en söt glad tonårstjej till en hatisk bitter kvinna.

De hade träffats i frisersalongen och deras första möte hade

varit ganska lustigt. Det hade varit en måndag med få kunder, Cecilia satt i ett hörn och tittade i en veckotidning när dörren slogs upp och en kall vind svepte in i rummet och där stod han. När hon såg honom fick hon först en vision av Kurt Olsson och drabbades nästan av en fnissattack. Hon fick skärpa sig när hon gick fram för att ta i hand och hälsa. Men på närmare håll såg hon att han inte såg så himla dum ut. Han log och sa sitt namn, Niklas Alfredsson och namnet på firman han representerade. Han utstrålade en lugn vänlighet och hans blågröna ögon var glada och snälla och hans leende så äkta och så rart. Håret var mellanbrunt ganska kortklippt. Det var kanske kläderna som fått henne att tänka på Kurtan, en brunrutig jacka, bruna byxor och bruna skor.

Cecilia skulle aldrig glömma måndagen den 10 mars. Från den dagen träffade hon Niklas nästan varje dag. Med honom blev allt annorlunda, han var omtänksam, snäll och han hade en underbar humor de skrattade mycket och hade alltid roligt. De gick på bio, på caféer och liknande enkla nöjen. Det hade dröjt länge innan han ens försökt att kyssa henne. Men sedan de väl kommit igång visade det sig att han var fantastisk i sängen, öm och hänsynsfull, men ändå så... ibland fann hon inte ord för vad hon kände för honom. Och ändå fanns rädslan alltid som en dov underström i allt hon gjorde. Hon berättade förstås att hon hade en dotter som hette Filippa, vars pappa dött i en olyckshändelse under ett av sina fylleslag. Och hon sa att ingen saknade honom. Niklas fick också veta att hon först bott hos

föräldrarna som hade haft en Ica-butik i bottenvåningen på det hus de bodde i. När Filippa sedan föddes tog de hand om henne medan Cecilia utbildade sig till hårfrisörska och allt hade fungerat jättebra. Just de där första åren då hon och Filippa bott hos föräldrarna hade nog varit de bästa. Aldrig hade hon varit så nöjd och bekymmerslös som under den tiden. Men när hennes pappa dog i hjärtinfarkt sålde mamma villan och butiken och köpte en mindre lägenhet. Cecilia fick jobbet här och pengar från arvet så hon kunde köpa lägenheten. Så trots sorgen och saknaden efter pappa och det lugna trygga livet, trivdes hon. Filippa började på förskola och på kvällarna var det alltid någon elev som kunde sitta barnvakt om Cecilia ville gå ut. Fast det gjorde hon inte ofta, hade hon sagt till Niklas. De hade fortsatt att träffas, fortsatt att vara lyckliga. Niklas sov ofta över hos henne, men han brukade gå innan Filippa vaknade, precis som den där natten...

Cecilia tyckte att det var så skönt att ligga intill honom, känna hans närhet och värme och hon ville dra ut på tiden så länge som möjligt. Men till sist tände hon den lilla sänglampan och smekte honom sakta över bröstet.

-Älskling du måste snart gå, viskade hon, du får sova mer hemma hos dig sedan. Du måste vara pigg när jag kommer ikväll, småskrattade hon och nafsade i hans öra.

Niklas reste sig på armbågen och lutade sig över henne. Han såg allvarligt på henne och hans ögon var gröna i det svaga ljuset från sänglampan. Han gav henne en lätt puss i pannan

sedan lade han sig på rygg.

-Cess, det är något jag måste säga, sa han lågt utan att se på henne.

Hon kände en rysning av skräck inom sig. Nu kommer det, tänkte hon, nu gör han slut. Men jag visste ju redan från början att det inte skulle hålla. Vem skulle vilja ha mig? Hon försökte le, men kände det blev bara en grimas.

-Vi har snart hållit ihop i ett halvår nu, vi kan inte fortsätta såhär.

Hon såg tyst på honom. Som för att inpränta varje detalj, de mörka ögonfransar som inramade de snälla ögonen, håret lite rufsigt efter timmarna i sängen. Hon älskade allt hos honom, ansiktet, kroppen och händerna som kunde smeka så underbart. Det gjorde så ont att se på honom och veta att hon skulle förlora honom om en liten stund. Hon önskade plötsligt att hon aldrig träffat honom. Hon var ämnad att vara singel. Hemmakvällar framför teven gjorde henne rastlös och irriterad. Hon ville ut, ha männens dyrkan och åtrå, hon tog emot deras blommor och presenter och de fick gärna bjuda henne på lyxiga krogar med god mat och dyra viner. Hon ville ha deras beundran, men hon gav aldrig något tillbaka. Inom sig skratade hon, skrattade åt deras löften och kärleksförklaringar. Och nu skulle hon snart skratta åt Niklas, åt det de haft. Ögonen fylldes med tårar och hon kunde inte stoppa dem, men om hon låg alldeles stilla så skulle han inte märka att hon grät. Hon måste vara lugn och cool bara säga, okej det var roligt så länge

det varade.

-Jag tycker att det känns fel att vi smyger med vår kärlek, som om vi gör något orätt, sa Niklas lågt men ivrigt. Jag förstår att du inte ville låta mig träffa Filippa i början. Hon kanske har sagt att hon aldrig vill ha en plastpappa, vad vet jag, sa han med ett litet skratt. Men om du menar allvar med oss så inser du väl att vi inte kan hålla på såhär? Din dotter måste få en chans att lära känna mig, då ser hon att jag inte är så farlig. Jag ska inte ta hennes mamma ifrån henne och jag kräver inte att bli hennes pappa. Allt jag vill är att vi träffas alla tre! Vi kan gå på MacDonalds, eller något vad som helst. Bio, djurpark, you name it! Han pratade på, ivrig och glad.

-Bara vi får träffas, sedan om Filippa, och du förstås, vill så kan vi flytta ihop, kanske gifta oss! Och sedan får Filippa kanske ett litet syskon. Älskling vad säger du, sa han plötsligt lite osäkert och vände sig mot henne. Hon hade lyssnat förundrat och medan en varm glädje spred sig inombords. Gud, om hon skulle säga ja!. Hon älskade honom, hon visste det, men tanken på att han en dag skulle se på henne med avsmak och äckel fick henne att rysa. Hon kröp in i hans famn och gömde ansiktet. Allt inom henne ropade ja, men förnuftet sa nej.

Morgonens uppgörelse med Niklas gjorde att hon på lördagsförmiddagen nervöst sprang omkring i sitt trivsamma, men lite röriga kök. Om ett par timmar skulle han komma och sedan skulle de köra till badstranden. Hon hade inte kunnat somna och när han gått steg hon upp och bakade bullar. Hon tyckte

om att baka men det var sällan hon tog sig tid att göra det. Det var alltför sällan hon tog sig tid med någonting. Hon hade ofta dåligt samvete för Filippa, men på kvällarna när dottern somnat gick kom tankarna, de plågsamma minnesbilderna, hatet och självföraktet. För att komma undan alla grinande spöken, gick hon ut. Otåligt jagade hon runt på krogar och inneställen för att utmattad komma hem efter midnatt och falla i en drömlös dvala framåt morgonen. Och Filippa var aldrig rädd att var ensam. Hon visste att Cecilia alltid kom hem och så hade hon Åsa i lägenheten bredvid.

Innan de åkte skulle de köpa läsk och godis och laga kaffe. Filippa hade ännu inte vaknat, Cecilia undrade vad hon skulle säga, hon har ju inte haft en aning om Niklas. Tankarna for omkring som yra höns. Men hon blir säkert glad, de kommer säkert överens. Det blir inga problem. Cecilia frös trots värmen. Hon måste duscha och plocka fram badkläder till sig och Filippa. Och filter och handdukar. Det var länge sedan de varit på stranden. Hon kände en svirrande glädje och förväntan.

14

MIDSOMMARDRÖMMAR

När Malin vaknade hade Mats redan gått. En stund låg hon kvar i sängen, sträckte ut sig och strök med händerna över magen. Det var skönt att vara smal igen. Och det var underbart att få tillbringa dagarna med sin älskade lilla flicka. Alldeles i början hade hon känt sig lite ensam när Mats gått till jobbet och det verkade som om alla andra också gett sig iväg. Men Josefin växte snabbt och Malin tyckte att det var ett fantastiskt äventyr att få följa hennes utveckling, det hände något nytt nästan varje dag. Och så hade hon träffat ett par andra nyblivna mammor och snart skulle de ses i parken.

Josefin var redan vaken och låg och jollrade i sin säng, hon var en riktig solstråle och när hon såg Malin skrattade hon och sprattlade glatt med armar och ben. Hon var ljuvlig och Malin tog upp henne och bytte blöja och satte sig sedan tillrätta i sin fåtölj som var så bra att sitta i när hon ammade. Hon kunde inte se sig mätt på Josefin, hennes hår hade växt och var mörkbrunt, ögonfransarna långa och mörka, och under den tunna huden vid tinningen kunde man se de blå ådrorna där blodet pulserade. Så spröd hjälplös, hon kände en oändlig ömhet och kärlek. Med en rysning mindes hon Mats reaktion när hon blev

gravid och han inte ville ha barnet. Fast nu var han en bra pappa som älskade sin lilla dotter, han lekte med henne, skötte om henne och köpte underbara mjukisdjur och söta kläder till henne.

Balkongdörren stod öppen och en frisk sommarvind förde med sig ett löfte om en fin dag. När Malin satt där med lilla Josefin i famnen och lyssnade till det lugna sugandet förnam hon en känsla av fullkomlig lycka. En förnimmelse av att vara ett med hela universum, en svindlande sekund fick allt mening och sammanhang. Hennes egna andetag, barnets och doften av sommar, fågelkvitter på avstånd, allt hörde ihop och hade betydelse. Och allt varade bara ett ögonblick.

Några timmar senare satt de i parken på utbredda filtar med termoskaffe, bullar, frukt och små leksaker till ungarna. Det var fint där med en liten plaskdamm och några skuggande träd så man slapp att sitta i solen hela tiden. Det var alldeles lagom varmt och några lätta moln seglade förbi. Vid gungorna, en bit bort sprang större barn och stojade och lekte. En svensk sommardag när den är som bäst. Malin hade blivit riktigt god vän med de andra mammorna, Kristina och Linda. De var glada och trevliga att prata med och barnen, som var nästan jämgamla var ett givet samtalsämne. Kristina var äldst och har två flickor, elva och tretton år, så den här bytingen blev familjens fullbordning, sa hon om sin minste, en pojke som snart var ett år. Linda var tjuogoett och hennes lilla flicka Hanna, var bara tre månader.

-Tänk om det kunde bli så här fint väder till midsommar, suckade Kristina. Vad ska ni göra då förresten, frågade hon plötsligt?

-Vi har inte bestämt något än, sa Linda och tittade till Hanna som vaknat och börjat gnälla.

-Inte vi heller, svarade Malin. Förr brukade vi vara med Mats kompisar i en stuga och festa lite. Men i år vet jag inte.

-Men ni skulle ju kunna vara med oss hemma på gården! ropade Kristina glatt. Det blir svärföräldrar, föräldrar, syrran och hennes familj, kanske lillbrorsan, fast det tror jag inte. Han har nog roligare med sina kompisar. Ja, också Bosse och jag, och barn i alla åldrar. Visst skulle det vara kul?

-Ja, vad skithäftigt, jag måste höra med Olof ikväll, svarade Linda ivrigt. Men han kommer säkert att tycka att det blir skoj. Ska vi ta med något eller hjälpa till? Ja, vi får planera sen förstås, fortsatte hon och log glatt mot de andra.

-Jag tycker också att det är en jättebra idé, men jag måste förstås höra med Mats, så han inte redan bestämt med sitt gamla gäng. Fast det här är ju mycket bättre, nu när vi har Josefin. Jag vill inte lämna henne och åka iväg och det är en del som super rent för mycket så det blir lite stökigt ibland. Så jag säger ja tack redan nu! Och skulle det bli något hinder så ses vi flera gånger innan midsommar, eller hur?

-Jo, visst det är mer än en vecka, dit, och jag kan ju tala om att vi har en loge med både väggar och tak om det skulle bli regn, så vi är inte så himla beroende av vädret

Tjejerna satt kvar en stund och gjorde lite lösa planer för festen, men snart var det tid att samla ihop sig och köra hem. Malin gladdade sig åt midsommarfesten. Så kul det skulle bli att vara tillsammans med andra barnfamiljer, dansa kring midsommarstången och leka med barnen. En riktig familjehelg. Mats får bara inte ha bestämt med sina kompisar och säga nej.

När de kommit hem och Josefin blivit placerad på sin filt på golvet satte Malin igång med middagen. De skulle ha fiskgratäng med potatismos. Plötsligt kom hon att tänka på att hon kanske skulle gå till frissan, det var rätt länge sedan sist. Men efter en titt i spegeln kom hon på att det egentligen var rätt snyggt med det här lite längre håret. Hon hade alltid haft kort hår, eftersom det var så mörkt tyckte hon det blev för mycket om det var långt också. Men det här halvlånga var faktiskt riktigt snyggt om hon fick topparna klippta. Figuren var hon också nöjd med, hon var minst lika smal som innan hon fick Josefin. Hon tog några danssteg och lyfte upp Josefin från filten.

-Snart ska du fira din allra första midsommar, och vi ska göra det tillsammans med våra nya vänner. Hon pussade flickan på huvudet och fortsatte att dansa runt lite med henne. Och Josefin strålade med hela ansiktet och log sitt oemotståndliga leende.

Strax därpå kom Mats och hissade Josefin högt upp i luften sedan pussade han henne och frågade om hon saknat pappa.

-Och har mamma saknat mig? Frågade han Malin och kys-

ste henne. Vad fin du är, det syns att du är ute i solen var dag, du är brun som en pepparkaka. Och så gott du luktar, som en sommaräng, skrattade han. Vad blir det till middag? frågade han och kikade i ugnen.

-Ja, vi har saknat dig, och vi ska ha fiskgratäng. Malin kramade Mats ett ögonblick var det nästan som förr. Och snart är det semester, då får du också sola dig!

-Jo, och bli röd som en kokt kräfta, nej du solbad är inte ”my cup of tea”! Men det finns annat än te. Sa han och tryckte henne hårt intill sig. Jag älskar dig, lilla pepparkaka! viskade han ömt.

-Pepparkaka och kräfta, är det så lyckat ihop? log hon. Men du klär i rosa skinn! De satte sig till bords, Josefin fick en skorpa att suga på där hon satt i barnstolen. Hon hade precis fått sin middagspurè och grimaserat och spottat åt den ovana smaken och konsistensen. Efter middagen diskade Malin och Mats lekte med Josefin i rummet.

-Mats, ropade Malin du har väl inte bestämt något till midsommar? För vi tjejer pratade om att vi skulle fira hos Kristina. Hon bor ute vid ängsmarken, du vet. De har en gård där. De har en fin loge, om det blir regn kan vi sitta där. Hon pratade på lite nervöst för att hinna få sagt allt. Hon hoppades att Mats skulle bli lika tänd på förslaget som hon själv. Men helt säker var hon inte. Hon kände nervositeten stiga allteftersom hon pratade.

-Men för helvete Malin, du vet väl att vi alltid firar midsom-

mar med gänget. Han ställde sig i köksdörren och såg irriterad ut. De killarna har varit mina kompisar sedan vi kröp omkring i blöjor! Vi kan vara med dina tjejkompisar vilken helg som helst, men inte midsommar. Det trodde jag ändå att du fattat.

-Du och dina kompisar! Jag är faktiskt rätt trött på dem. Nu när vi har barn tycker jag det är på tiden att du blir vuxen. Josefin kan väl inte vara med på där festandet?

-Nej, det är klart att Josefin inte ska vara med. Mossan vill inget hellre än att vara barnvakt. Och du kan väl inte säga att hon inte kan klara det.

-Vem ska amma då? Men så långt har du väl inte tänkt.

-Amma! Det räcker väl att du gör det på morgonen, sedan kan hon väl ha flaskan och puré. Du ammar väl inte flera gånger om dagen numer? Ungen är ju för fan snart nio månader.

-Sluta för helvete upp med att kalla Josefin för ungen, hon är faktiskt din dotter. Men det är ju tydligt att du fortfarande tycker det är synd att jag inte gjorde abort, som du ville tvinga mig till. Fy fan vilken far! Malin slängde disktrasan och gick snyftande in i rummet. -För övrigt ammar jag två gånger om dagen och det är inte bara att lägga av för att du vill slippa ifrån föräldraansvaret. Malin nästan snyftade av besvikelse och ilska.

-Malin, lägg av nu! Mats räckte vädjande ut handen för att stryka henne över håret. Du tyckte ju att det var kul förr. Varför ska vi sitta hemma och ha skittråkigt? Tror du inte att Josefin får det bra och roligt hos mossan? Det gäller ett dygn, inte en

vecka!

-Jag hade inte roligt förra midsommaren, muttrade hon surt, men du flamsade runt och märkte ingenting. Jag var så trött på alltihop och ville bara åka hem. Men inte brydde du dig. Nej du trivdes och det är bara du som räknas, nu och alltid.

-Du var trött och gravid då och jag flamsade inte och vi åkte hem först av alla på midsommardagen. Trots att alla de andra skulle bada. Men jag hade dig att ta hänsyn till och det gjorde jag, så ge fan i att snacka skit! Han skrek och stirrade ilsket på henne. Se lite på dig själv också. Jag ville kanske inte ha barn så här tidigt, det var vi förövrigt överens om. Men när det var ett faktum så har jag inte klagat. Och det vet du! Så kom inte och säg att jag inte vill ha Josefin. När du precis blivit gravid så kändes det inte så viktigt, för mig var, det inget barn då. Men nu är det!

-Ja, skit samma, svarade Malin avledande. Det är den här midsommaren det gäller nu. Vi skulle ju inte sitta själv här hemma. Om du hört på så är vi bjudna till Kristina och hennes familj och vi blir rätt många. Det är Linda och Olof och deras lille baby och Kristina har två större barn och så hennes man Bosse. Så blir det deras föräldrar och svärföräldrar och syskon och kanske någon till. Det roliga är ju att vi får vara tillsammans med Josefin och andra barnfamiljer. Jag tycker faktiskt att vi har mer gemensamt med dem än med ditt ungdomsgäng. Du kan vara med dem en annan gång. Hon såg uppfordrande på Mats.

-Nej jag ändrar inte min midsommar, det är som om du skulle säga att vi kan fira julafton utan julgran och julklappar. Jag ändrar inte gamla fina traditioner bara för att du fått i huvudet att mina kompisar inte duger. Han reste sig och såg ilsket på henne. Du får göra hur du vill, du kan ju gå till dina nya, fina vänner själv, snäste han och gick ut och smällde igen dörren.

Josefin började gråta och Malin grät själv när hon tröstade henne. Fast egentligen hade hon vetat hela tiden att Mats skulle envisas med att de skulle vara med hans gäng. Men samtidigt blev hon mer och mer orubblig. Hon kunde lika gärna vara ensam hemma med Josefin. När Josefin så småningom somnat och ingen Mats kom ringde Malin till Kristina.

-Hej det är Malin, sa hon och försökte låta glad. Du, vi kan tyvärr inte komma till midsommar för Mats skulle tvunget vara med sitt gamla gäng. Och det var ju precis det jag misstänkte. Den idioten blir aldrig vuxen!

-Så synd, svarade Kristina. Men det är klart att det är svårt att bryta med gamla vänner och visst är det kul att ha ett gäng som hållit ihop länge. Det är nog inte så vanligt.

-Nej, men det är ingen av dem som har barn och då skulle Josefin vara hos hans mor. Och jag ammar både morgon och kväll. Det har han inte heller tänkt på. Han är så jävla egotrippad alltid. Det är bara han som räknas. Hon höll på att börja gråta igen.

-Men snälla Malin, du och Josefin kan väl komma hit! Så kan han vara med sina vänner. Man måste inte alltid vara till-

sammans. Vet du, jag minns hur förbannad jag var på Bosse när han ville att vi skulle hyra en stuga långt inne i en skog. Där skulle han fiska och leva vildmarksliv, vad jag skulle göra tänkte han inte på. Men jag ville bada och sola och roa mig bland folk. Vi bråkade jättemycket om det och annat med i början. Men sedan bestämde vi att han och hans far åker iväg en vecka och fiskar och blir uppätta av mygg, sedan gör vi som jag vill en vecka och resten löser sig allteftersom. Det har gått jättebra.

-Ja, men hallå, det är väl skillnad att vara med sin pappa i skogen eller vara på fyllefest med kompisar, det fattar väl du väl ändå? Malin var irriterad och tyckte att Kristina höll med Mats.

-Visst men tror du att Mats kommer att vara ihop med andra tjejer eller vad är det som kanhända. Är det bara ett gäng killar?

-Nej, det är killar och deras tjejer, men det är nog inte alla som har fast sällskap, en del har visst bara någon tillfällig, tror jag. Mats, ja jag vet inte... hon suckade och visste inte vad hon skulle säga.

-Vet du vad, bestäm inget nu! Vänta och se. Han kanske ändrar sig, eller du. Man får lära sig att kompromissa och mötas på halva vägen. Tro en gammal stadgad kvinna, som varit gift i femton år! Jag vet hur svårt det är i början, men så länge kärleken finns, så går det mesta att lösa. Vi ses ju parken fler gånger innan midsommar, du behöver inte ge besked förrän dagen innan. Om du vill kan vi säga till de andra att Mats blivit sjuk, eller något sådant! Så kommer du och Josefin och får den

midsommar du vill ha och Mats får den midsommar han vill ha. Sedan kan ni prata om hur ni haft det. Och det är långt till nästa midsommar. Tror du inte det kan bli bra?

-Kanske det, svarade Malin tveksamt. Och du, jag är ledsen om jag störde dig, du har väl annat att göra, fortsatte hon ångerfullt.

-Nej, du störde inte alls, jag är bara glad om jag kan hjälpa dig. Som jag sa, så minns jag hur lätt det är att bli osams i början, och ingen vill ge sig. Och ta hit Mats en annan gång. Vi kan grilla så får han själv se att man kan ha kul även när barnen är med. De avslutade samtalet och Malin kände sig lite gladare. Fast hon litade sannerligen inte på Mats. Och inte älskade hon honom heller. Men hon ville ändå försöka hålla ihop familjen. Josefin skulle ha båda sina föräldrar, fast inte så länge.

15

MIDSOMMAR, DÅ SKA VI VÄL VARA TILLSAMMANS

Mats steg upp tidigt på midsommaraftons morgon. Det var soligt, men lite kyligt. Han tassade tyst på tå för han ville inte väcka Malin. Han hade förstås önskat att hon ändrat sig och att de fått lämna Jossi hos mossan, men det verkade som hon hade bestämt sig för att sura. Att hon inte kunde fatta att han och kompisarna hade något rätt alldeles särskilt, ett kamratskap som hållit ända sedan de var små. Jonte och han hade träffats redan på dagis och de är fortfarande bästa vänner. De kan snacka om allt, även om ingen av dem haft någon anledning att sitta och jönsa som fruntimmer. Alla killarna var skolkamrater och hade bott i samma kvarter. De hade gått på bio ihop, tagit sin första fylla ihop, och raggat tjejer. Och de hade hängt ihop i gymnasiet och tagit körkort nästan samtidigt. Jonte jobbade som bilförsäljare och ett par av de andra studerade på komvux, läste upp sig för att få poäng till högskolan. Det var bra ordentliga killar allihop, så Malin hade ingen anledning att tycka att hans vänner inte var lika fina som hennes. Nu var alla gängade, fast de andra hade inte barn. Inte ännu. Men Marcus och hans tjej var visst på väg. Mats var ledsen för att han glömt berätta det

för Malin, det hade kanske fått henne att vilja följa med. Okej, förra sommaren var kanske inte så jättekul för henne. Hennes mage var stor och tung, hon hade haft svårt att röra sig, men att hon tyckt det varit så jävla trist som hon sagt nu hade han inte haft en aning om. Nåja hon fick väl bli go igen. Han kunde inte svika gänget ett par dagar innan midsommar. Och han skulle inte vara med någon annan tjej, aldrig mer. Efter den spännande, men också lite skrämmande tiden med Pernilla hade han lovat sig själv, att aldrig mer ...

Badbyxor, shorts, ett par t-shirts och den tjocka vita tröjan, snabbt slängde han ner sina kläder i väskan, och en liten flaska vodka. Jacka och jeans kunde han ha på sig när han körde. Öl och mat var redan ordnat. En snabb dusch och så ner med toalett-sakerna. Han stängde ytterdörren sakta och försiktigt, det kändes inte bra att smita hemifrån, men han var ju tvungen. Han orkade inte ta ännu en strid med Malin eller diskutera mer med henne.

Malin vaknade när Mats steg upp. Irriterad hörde hon hur han rumsterade om och packade sina kläder. Han trodde förstås att hon sov. Eller att hon hade ändrat sig och ville följa med. Fast han ville säkert att hon stannade hemma så han kunde roa sig med andra tjejer. Det var ju ett tag sedan. Men hon skulle aldrig glömma och aldrig förlåta heller. Så fort Josefin blev lite äldre tänkte Malin ta henne med sig och flytta tillbaka hem. Hon hade inte sagt något varken till föräldrarna eller till någon annan. Det blev tids nog senare, hon kunde inte lita på

Mats och utan tillit ingen kärlek och att leva ihop utan att älska varandra... nej det skulle inte funka, inte i längden. Hon steg upp så fort Mats stängt dörren och hon hört hiss. Hon öppnade balkongdörren och satte sig i solstolen därute, det var kallt och lite fuktigt, men det skulle säkert bli en fin dag. Ja, en fin dag att komma ensam till midsommarfesten hos Kristina. Fåglarna var åtminstone glada, de kvittrade och sjöng och luften var frisk och skön. Hon svepte morgonrocken tätare om sig och blundade. Kanske kunde hon sova lite här innan Josefin vaknade.

Mats körde snabbt och säkert han var en duktig bilförare, tog inga risker utan körde lagligt och ordentligt trots sin ålder. En gång när han var grabb hade han varit med om en bilolycka, det var en annan bil som körde på deras bakifrån, ingen blev allvarligt skadad, men chocken över olyckan satt i länge. Det var väl därför han aldrig blev någon fardåre. Han satte på radion men stängde snabbt av den igen när det bara var nyheter och en massa snack. Han hade glömt cd-boxen hemma. Nåja skit det samma. De hade väl musik så det räckte ikväll och han hade gitarren med och Axel brukade också lira lite. Det skulle bli härligt att träffas igen, det blev tyvärr inte så ofta numer. Han ville helst vara hemma med Malin och Jossi och de andra killarna hade sina tjejer. Det var snart bara midsommarafton kvar, men den skulle de fan ta mig behålla, svor han för sig själv. Fast fan vad han redan saknade Malin och Jossi, hennes glada skratt när hon jollrade och sträckte armarna mot honom

för att bli upplyft. Och nu började hon resa sig och gå om det fanns något att hålla i... Plötsligt mindes han Malins besvikna blick när han sagt att han inte ville följa med till hennes vänner. Hon hade varit så glad och förväntansfull när hon berättat om sina nya väninnor. Hon hade varit så glad när hon träffat dem och de trivdes bra ihop. De var så lätta att prata med dem, hade hon sagt. Annars var hon ofta lite blyg i början med nya människor. Och visst trodde han att de var bra och trevliga, det var säkert skitmysigt med en familjemidsommar. Det var ju så deras eget firande hade börjat. När de var små hade föräldrarna åkt till Isaks föräldrars stuga och där hade de firat midsommar tillsammans och haft ett par härliga dagar. Klätt majstången, och plockat jordgubbar och potatis. Och sedan dansat alla de gamla ringdanserna. Både barn och vuxna hade trivts och varit nöjda. Det var samma sak nu, fast de gamle inte var med. Isak hade övertagit stugan och bjöd dit sina vänner. Och de följde traditionerna med sill, potatis och jordgubbar. Till och med lite ringlekar fanns med på schemat. Men för Malin dög inte hans gamla polare, det var inget för barnfamiljer. I år hade alla sällskap och tjejerna var med, han skulle komma. Men han kunde inte ändra sig nu. Han ville inte låta Malin vinna och han ville inte bryta det sista bandet med sina polare. Ingen kunde säga att han var ute ofta på egen hand. Ett par tre gånger om året bara, och det var hon också. Åtminstone innan Josefins var född, nu hade hon ju henne och ammade. Hur skulle det förresten bli med bröstet efteråt, en del sa att de blev som

urkramade skinnpåsar om man ammade länge. Fast andra, mossan t.ex., sa att det hade ingen påverkan alls, hon hade ammat i närmare ett år och hennes bröst var antagligen okej. I vilket fall som helst så var det ju Malin och inte bröstet han älskade. Han skulle inte vilja ha en tjej med silikonbröst. Det måste kännas om att krama en plastdocka. Och tänk om den där silikonkudden sprack. Fy fan vad onaturligt det var. Förr var tjejerna lite fylligare om de hade stora bröst, annars var de smala överallt, som Pernilla. Han kände en ilning av hetta och lust när han tänkte henne. Men lusten svalnade lika snabbt. Hon var rätt konstig och det hade varit skönt när det blev slut.

Malin sov hårt och drömde att Mats träffade en annan tjej på midsommarfesten. I drömmen ser hon honom stå vid stranden. Han håller om en lång ljus flicka och solen går upp framför dem. Himlen är alldeles ljusröd och Mats böjer mot flickan och kysser henne. När de ser Malin skrattar de och säger att hon ska vara hos sina nya vänner. Mats blir lyckligare utan henne. Och han säger att han hade rätt från början om barnet, han vill inte vara bunden vid ett barn. Malin kan behålla Jossi själv. Hon vaknade med ett ryck och kände tårarna svida bakom ögonlocken. Men det hade ju bara varit en dröm. Hon försökte lugna sig, hon visste ju att Mats ville ha Jossi, han älskade henne lika mycket som hon gjorde. Det var bara en ond dröm. Han skulle inte träffa tjejer i kväll, det var bara hans gamla polare och deras tjejer som skulle sitta i nostalgiska minnen över sin barndom. Hon försökte skaka av sig obehaget, men lyckades inte

helt. Men nu var Josefin vaken så det dög inte att sitta här och lipa över en dröm. Det var blöjbyte och mat som gällde. Kerstin ringde vid middagstid och frågade om hon skulle passa Josefin eller hur det blev.

-Nej men har inte Mats sagt att jag tar Jossi med till mina tjejkompisar ikväll. Vi ska fira midsommar med barnen.

-Jaså ska ni! Ska Mats också dit?

-Nej han ville vara med sina gamla polare.

-Jaha jag tänkte väl det, kunde inte du följa med? sa Kerstin lite surt.

-Nej, jag vet att du är jätteduktig att passa Jossi, och hon trivs hos er, men jag ammar faktiskt på morgnar och kvällar. Och jag vill så långt som möjligt fira sådana stora helger som midsommar och jul och nyår med Jossi. Jag kan inte hjälpa att Mats föredrar annat.

-Bli inte sur på mig, jag tycker visst att han kunde ha provat ditt förslag, men han tycker ju att midsommarfesten därute är det enda som är kvar av allt de gjorde förr. Kanske kan jag förstå honom. Åtminstone delvis. Det är inte så ofta folk håller ihop så länge. Vi var ju därute varje midsommar när pojkarna växte upp, vi firade riktigt traditionellt med sill nypotatis och snaps.

-Ja, men nu borde hans familj gå före kompisarna tycker jag.

-Ja, men det är väl inte så ofta han är med dem?

-Nej det är det visst inte, och han får gärna träffa dem, men

just midsommar ... jag tycker att det är en helg som familjen ska fira tillsammans, liksom semester, jul och annat. Att träffa gamla vänner kan man göra en vanlig fredag eller lördagskväll. Tycker jag!

-Ja du har väl rätt på sitt sätt. Och jag tror att det löser sig själv, allteftersom de andra får familjer och barn. Antingen kommer ni alla att fira midsomrarna ihop med era barn eller så splittras gänget. Det är väl synd på sitt sätt, men huvudsaken att inte familjen splittras.

-Ja det har du rätt i Kerstin. Ska ni vara hemma själv ikväll?

-Ja, vi går bort till parken en stund när vi ätit upp sillen och svalt nubben. Sedan får vi se hur länge vi stannar. Det beror på vädret och stämningen på platsen. Blir det mycket fylla och stök går vi hem och ser på teve. Och du och Malin går till Kristinas fest sedan?

-Ja vi ska gå dit vid femtiden. Då har småbarnen sovit middag så de är pigga och kan leka lite. Nåja inte dansa kring majstången, men näst intill!

-Ja du får ha det så bra, det ser ut att bli fint väder.

-Ja det verkar så, hälsa Malte. Vi hörs!

-Ja, åker ni till Öland på...

-Ja vi åker på måndag sedan stannar vi en vecka och sedan ska jag äntligen få träffa mamma och pappa och mina gamla vänner. Mats ska vara med om han inte ändrat sig. Men vi skickar kort och så hörs vi när vi kommer hem. Vi kan väl göra något tillsammans en dag.

-Ja visst det kan vi säkert. Ha de nu riktigt bra Malin. Och du oro dig inte för Mats, han älskar dig, han kommer inte att göra något dumt. Det vet jag.

-Ja, det är ju tur att du vet det, men jag undrar om Mats också vet, muttrade hon surt när hon lagt på. Fast Kerstin har kanske rätt. Han har nog inte hittat på något sedan förra året, men hon kommer aldrig mer att lita på honom. Fast ibland har Malin önskat att hon kunde glömma det där, det hade varit enklare, men det går liksom inte. Det sitter som en tagg och gnager. Men i kväll skulle hon vara glad, hon skulle klä sig och Jossi så fint hon bara kunde, de skulle ha blommor i håret och dansa kring lövad majstång. Hon hade varit hos frissan och fått topparna klippta och några ljusa slingor. Hon trivdes jättebra med sin nya frisyr och solbränd och smal var hon. Det skulle bli en fin kväll.

När Mats kom fram till sommarstugan där de skulle fira sin midsommar såg han att Jonte och Martin redan kommit och han hörde att ett par tjejer var där någonstans.

-Tjena läget, sa han och tog i hand och hälsade.

-Toppen, jättefint att du kunde komma, men var är tjejen och klimpen?

-Malin ville inte komma, hon tycker att... vi är för grabbiga eller vad det var. Nej men hon har träffat ett par tjejer som har barn i samma ålder som Jossi och så vill de fira en riktig familjemidsommar, svarar han lite grabbigt.

-Hallå, en söt tjej kom från altanen, vad är det för fel med familjefest när man har kids'? Hon skrattade brett och klappade sig på magen. Nästa sommar har Marcus och jag också en klimp. Då får din lilla tjej någon att leka med eller hur.

-Ja det skulle vara kul, skaffa barn killar, som kan föra traditionen vidare!

-Okej samla ihop fruntimren så sätter v i gång. Allt för gänget! Jonte skrattade och kallade på Bettan, som kommit strax efter Magda. I kväll är vi jämna par, utom du Mats, men du har ju redan en unge. Det är läge för massfödsel i mars nästa år.

-Och Roger och Marie ska få sitt första vilken dag som helst, så de kommer inte ikväll.

Jonte ville bada och rusade mot bryggan. Men det dröjde innan någon gjorde honom sällskap i det kalla vattnet. De flesta satt iden mjuka sanden eller gick ner och doppade fötterna. Det var länge sedan hela gänget träffats och de hade mycket att prata om. Skratten och skämten blandades med måsskrik och illtjut när någon stänkte ner badkrukorna.

Långbordet var dukat på den stora altanen. En vit pappersduk täckte de två borden och några små vaser med blåklint, prästkragar och vallmo stod på borden. Nypotatis med dill, doftade aptitretande, och sill av alla sorter och färger stod på rad. Tomater, dekorerade med finhackad persilja, skivad gurka, rädisor och gräddfil prickig av gräslök fanns i skålar runt om. Och ägg, prinskorvar, köttbullar och bröd och smör förstås. På

en bänk i skuggan av häcken stod ett par stora skålar med fresande röda jordgubbar och vispgrädde och ännu fler midsommarblomster. Där fanns också öl, läsk och de immiga snapsflaskorna. Texthäfte med snapsvisor låg på tallrikarna. Midsommarfesten kunde börja, inte ens vädret trasslade till det. Solen strålade och värmdde skönt. Sjön glittrade där nere och en majstång, modell större, stod på gräsmattan. Och den svenska flaggan vajade lojt i den svaga kvällsbrisen.

Mats hade bäddat sängen och ställt sin väska på golvet. Tankfullt såg han ut mot ängarna och sjön. Att inte Malin kunde fatta att det var här han ville fira midsommar, här i Isaks gamla sommarstuga med sjötomt. Ja, stugan var väl fortfarande hans föräldrars, men Isak hade varit här själv de sista åren och bjudit in kompisarna. Det var ju en tradition, och Malin ska inte påstå att det var någon sorts fyllefester. Själv hade han bara en liten flaska vodka med sig och han bjöd alla som ville ha. För övrigt drack de mest öl.

Han väcktes ur sina tankar av vällingklockans dova klang. Förväntansfullt lämnade han rummet. Midsommarafton, årets finaste dag! Tankarna på Malin skulle inte få grumla glädjen. Hon hade valt sitt sätt att fira, han hade rätt att välja sitt. Tallrikarna fylldes med sill och nypotatis och alla tillbehör. Immiga snapsar glänste lockande i glasen, bredvid skummande öl. Och snart ljöd muntra snapsvisor över nejden. Och till sist fylldes tallrikarna av fullmogna söta jordgubbar och fluffig tjock grädde.

Efter maten hjälptes alla åt att plocka undan och fylla diskmaskinen. Isak gick in och öppnade fönstret och startade musiken. Ingen slapp undan ”Små Grodorna” och de andra danslekarna. Det skulle vara precis som när killarna var barn och var här med sina föräldrar. Tjejerna skrattade lite försmädligt, men de hoppade och skuttade ändå glatt omkring.

-Synd att du inte fick med dig Jossi Mats, ropade Martin, då hade vi åtminstone haft ett barn i barnlekarna.

-Nästa år kommer hon att vara med, sa Magda, då har vi barn allihop, ska du se. Du vet väl att midsommar är en magisk natt då blir många barn till. Eller vad säger ni killar och tjejer?

-Ja ikväll kör vi utan, så får vi se vad det blir, sa Bettan skrattande till Jonte, vi har ju ändå tänkt...

-Nej men se på fan, de är förlovade!

-Ja och vi ska flytta in i en trea i augusti. Och snart blir det villa, Volvo och vovve! Fast pojken kommer först.

-Nej nu får du stänga barnavdelningen Isak, sätt på något häftigt, så vi kan dansa!

-Okej, let's dance! Säger han och går in i huset.

Snart ljud annan musik från den gamla stugan och alla dansade, Mats var ensam, men han dansade ändå. Tiden gick fort och så småningom blev de trötta och stängde av musiken och satte sig vid det dukade kaffebordet. Magda som ändå inte dansat så mycket hade satt fram hembakade bullar och vaniljdrömmar och två stora kaffekannor. En halv flaska vodka fick sällskap av likör och whisky. Mats slog upp en kopp kaffe och

tog en bulle. Han tvekade lite mellan whisky eller vodka, men tog ingetdera. Han var trött och hade svårt att komma i stämning. Han tänkte på Malin och var ledsen och besviken för att hon inte var med, han längtade efter henne, men tyckte samtidigt att hon hade varit dum. Ingen kunde väl kalla detta för fyllefest, de har väl knappt druckit fem snapsar var. De första åren, innan de hade några tjejer, kunde det väl ibland bli för mycket dricka. Mats liksom de andra tog antagligen sin första fylla härute, och bakfylla... Men det var länge sedan, nu hade de ju tjejer allihop och snart hade väl alla barn, Mats hoppades på det. Då skulle Malin nog följa med. Hon hade ju tyckt att det var roligt första gången. Efter kaffet och kakorna kom Marcus med Mats gitarr.

-Nu får du spela lite Mats, sa han, jag ska hämta munspelet, den som vill får sjunga med.

-Då ska jag ha en spelsup först, sade han och sträckte sig efter whiskyflaskan. Några andra fyllde på sina glas och alla skålade, plötsligt lite högtidliga för denna midsommar och alla kommande. Mats och Marcus spelade några Taube- och Corneliusbitar och de flesta nynnade med lite, medan solen sakta sänkte sig bakom skogsbrynet, det blev stilla och tyst. Lite svalare. De fyllde på sina kaffekoppar. Sjön låg spegelblank, inte en krusning syns på vattenytan.

-Är det någon som vill bada, frågade Rebecka plötsligt. Vattnet brukar vara varmast på kvällen. Solen har stått på hela dagen.

Och alla utom Marcus, Magda och Mats hämtade badkläder och sprang ner till sjön. Man hörde deras förtjusta rop och skratt

-Du är inte riktigt dig själv idag Mats, sa Marcus. Ni ska väl inte göra slut, du och Malin menar jag.

-Nej, nej det kan jag inte tro att vi ska. Mats var lite lummig som han alltid blev efter några öl, men han var långt ifrån full.

-Men du fattar väl att han är ledsen för att Malin inte ville hänga med. Tänk själv om inte jag hade varit med, sa Magda och puffade skrattande till Marcus.

-Ja tänk, sa han, det hade blivit mer håll igång viken då!

-Nej jag är bara lite... eller rättare sagt mycket, förbannad på Malin för att hon ska vara så envis. Vi är väl ändå en familj och då ska man hålla ihop. Mats var lite rödögad och sentimental.

-Hon skulle vara med sina nya vänner... för de har barn och det skulle bli såå roligt. Hon tyckte att jag lika gärna kunde fira midsommar med dem. Att vi har haft vår tradition i så länge vi minns sket hon i, ja ursäkta uttrycket! Men hon är...

-Ja, ja och du saknar henne, men du förstår det är inte alltid så lätt för utomstående att fatta att er midsommar är så speciell. Ibland kan det verka lite löjligt... smålog Magda.

-Va fan säger du, Marcus såg låtsat ilsken ut, ska ha en snyting, skrattade han och hötte med näven.

Hon pussade honom mitt på munnen och sa mjukt.

-Men jag sa att det kan verka lite löjligt först älskling...

-Okej, jag förlåter dig väl!

-Sen vet man att det är löjligt, men man accepterar det och tycker att ni är skitsöta när ni håller på. Jag kan er se framför mig när ni sitter på hemmet och är typ 80-90 plötsligt ska ni dansa "små grodorna" och hela ...

-Det är en jäkla tur för dig att du har ungen i magen, annars hade jag slängt dig i sjön!

-So what, jag simmar bättre än du!

-Nu ska jag ha en grogg till tröst för att jag har fått en elak knäppskalle till tjej! Ska du också ha en Mats.

-Ja tack, jag behöver en sängfösare. Och där satt de när resten av sällskapet huttrande kommer tillbaka.

16

SOMMAR, SEMESTER OCH REGN

Semester, Yvonne låg på soffan och hörde regnet strila utanför. En vecka hade hon tagit ledigt och den veckan skulle det förstås regna. Men det var ändå skönt att vara ledig, sova om morgnarna, sitta uppe på kvällarna. Först hade hon tänkt resa någonstans, men hon hade inte råd hon och ville inte heller sitta bland alla par och familjer och visa upp sin ensamhet. Den ensamma, den som hade misslyckats. Nej då var det bättre att ligga på soffan och läsa! Kanske skulle hon åka hem några dagar och hälsa på, fast mamma frågande alltid så mycket. Den dumme Anders hade visst också semester vad hon kunde se. Han hade suttit med sina barn nere på lekplatsen häromdagen. Fast då regnade det inte. Han var faktiskt riktigt fin mot sina barn, lekte och skojade, det var riktigt roligt att se dem. Och barnen var söta, ljuslockiga och knubbiga. Inte alls så högljudda och bråkiga som en del andra ungar. Konstigt att en så knäpp och inskränkt person som Anders kunde ha så fina barn. Fast det var väl deras mammas förtjänst. Han hade åtminstone inte kommit med fler dumma kommentarer, han hade knappt sett åt henne sedan Evert dog.

Hos Anders var det också lugnt, barnen satt vid köksbordet

och ritade. Han slötittade på en gammal film i teve, men den var inget vidare och vädret gjorde ingen glad. Han tänkte på vad han sagt till Yvonne den där kvällen, några dagar innan Evert Olsson... Bara för han ville prata med henne. Men allt han gjorde blev fel och så hade det alltid varit. Efter nästan åtta års äktenskap var han nu skild, utan att egentligen ha förstått varför. Han hade alltid gjort sitt bästa för att vara en bra make och far. Skött sitt jobb, var sparsam och ordentlig. Han gick inte ut med kompisarna, han älskade sin lilla familj och ville att de skulle vara tillsammans. Det var han som planerade vad de skulle göra på helgerna på sportlov och semestrar. Han trivdes med sitt inrutade liv och kände sig trygg av alltid veta vad som skulle hända. Och fredagarna var heliga, då skulle hela familjen hadet mysigt ihop. Ändå var det just en fredag som helvetet hade brakat löst. Trots att det snart var två år sedan mindes han varje ord och detalj från den kvällen. När han kommit hem vid femtiden satt Britt vid köksbordet och löste korsord. Han räckte henne en blombukett och frågade lite oroligt om hon var sjuk.

-Nej, varför skulle jag vara det, hade hon sagt lite retligt? Men det är förstås fredag och jag har inte ägnat min lediga eftermiddag till att städa! Orden dryper av hån och ironi.

-Vad får vi till middag då? Det är ju fredag, myskväll och allt. Och var är ungarna? Anders log lite tveksamt och såg sig omkring.

-Mormor har lånat dem över helgen, hoppas att du klarar

dig ändå, svarade Britt likgiltigt utan att se upp från korsordet.

-Jaha, då får vi väl ha en egen myskväll, ska vi grilla något och dela en flaska vin?

-Tycker du att det är trevligt att sitta i skiten och dricka vin så gör det! Jag ska inget ha.

Britt reste sig upp och slängde blombuketten på vasken med vreden sprutade ur ögonen.

-Och sätt själv blommorna i vatten. Om du någon gång kunde göra något annat än köpa blommor och fråga vad vi ska ha till middag. Men du gör bara det du tycker är roligt. Och dit räknas inte städning

-Så du menar att jag ska börja städa nu? Klockan är snart halvsex, och jag är hungrig. Får vi någon middag eller inte? Han hade stirrat ilsket på henne, visste inte vad han skulle tro.

-Laga själv din mat för en gångs skull. Jag åt en pirog, det räcker för min del. Jag ska cykla ut en runda. Jag är trött på att vara piga. Trött på allt förresten! Och framför allt är jag trött på dig!

-Som du vill, jag äter ute, jag tänker inte stå här och tigga. Men kom ihåg att det är du som har valt! Anders slängde blommorna i soppsåsen. Han smällde igen dörren när han rusade ut.

Det hade blivit inledningen till skilsmässan. Britt sa att hon var så innerligt trött på honom och deras äktenskap, det var som att köra samma film om och om igen.

-Urtrist! Vet du att en gång för länge sedan läste jag en frågespalt i en tidning om ett par som varit gifta en tid. Kanske

rätt länge, jag minns inte riktigt... Kvinnan frågade vad hon skulle göra för att få sin man lite mer spännande. Det var nämligen så att alla dagar var precis likadan. Och lördagen var alldeles särskilt likadan! Först skulle de äta något gott och dela en flaska vin. Sedan skulle de dansa en stund till grammofonmusik. Och innan de slutligen tågade in i sovrummet för veckans höjdpunkt, lade mannen på en skiva, samma skiva varenda jävla lördag, och på precis samma ställe i musiken blev han klar, sa god natt och vände sig om och somnade. Britt berättade i hånfull ton.

-Då tyckte jag det var så roligt och att jag nästan skrattade på mig. Men nu skrattar jag inte längre

Han hade sett på henne med stigande förvåning och avsmak. Tyckte plötsligt att hon var ful. Hennes tunna läppar var rörde sig knappt när hon talade och ögonen var smala och stickande. Och det rödfärgade håret såg vulgärt ut, liksom illgröna tigha tröjan. Anders hade trott att de var lyckliga, han ville ha ordning och reda, ett ordnat liv. Men Britt hade malt på om hur tråkig han var. Hur hon hatade deras fredagar följt av lördagens biltvätt och gräsklippning och något nytt projekt på huset. Och slutligen, som kronan på enformighetens altare, söndagsmiddagarna med hans föräldrar! Bitter och missförstådd, men fri från kärleken till Britt lämnade Anders villan. Han köpte lägenheten på Bergsjövägen och inredde barnens rum med färgglada möbler, hyllor och bord. Sara och Ove hade fått välja vad de ville ha. De köpte också en del nya leksaker

och lite kläder som kunde vara bra att slippa dra omkring varannan vecka. Han tyckte att det var viktigt att barnen trivdes och hade det bra när han och Britt gått skilda vägar. Britt gjorde inga svårigheter när han skulle ha barnen, tvärtom så tyckte hon att det var fint. Han hade alltid varit en bra pappa och Ove och Sara längtade till det var pappas veckoslut. Han hade inga bestämda semesterplaner, inte än. Han försökte låta bli tänka på Yvonne, men ända sedan han såg henne första gången visste han att han ville lära känna den tjejen. Hon var så söt med sin lilla uppnäsa och det halvlånga ljusbruna håret. Hon tittade på kunderna med rak och ärlig blick och var alltid vänlig och rar. Fast inte när han stod vid hennes kassa, tyvärr. Ett par gånger hade han försökt vara lite trevlig men hon missförstod vad han menade och blev arg. Som första gången när han kläckte ur sig något om att han gärna hjälpte ensamstående tjejer, och att han var bra på att på det mesta! Hon nästan slängde varorna och pengarna efter honom. Inte förrän han gått en bit förstod vad hon hade trott. Hans första tanke hade varit att springa tillbaka och förklara, men sen insåg han att det skulle göra situationen ännu värre. Han hade ju alltid hållit på med något projekt när han var gift och de bodde i villan. Beträffande drevet mot Olsson så skämdes han när han kom ihåg att han försökt smutskasta honom. Pedofilryktet var något han hört och då trodde han att det kunde vara en inledning till ett samtal. Han hade inte haft en aning om hur låg till.

Filmen var slut och han släckte teven. Håglöst såg han det

trista rummet, den brunrandiga soffan hade stått på vinden i föräldrahemmet, och var en kvarleva sedan 80-talet. Men det vita soffbordet var stort med plats för pussel och tärningsspel. När han var ensam stod det tomt, inte ens en duk eller en blomma hade han, men sin skinnfåtölj från villan hade han tagit med så han satt åtminstone bekvämt. En stor taklampa med beige tygskärm och ett par små lampor stod för belysningen i rummet. På golvet låg en gammal rödmönstrad matta och han hade tunna vita gardiner för alla fönster. Själv hade han valt det minsta sovrummet och låtit barnen dela på det stora.

Han reste sig, det var dags att få barnen i säng och efter någon timme med tvätt, tandborstning och sagoläsning, kände han själv redo för bädden och gick ut i badrummet. På badrumsdörren hade ljushuvudet som bott här innan, satt upp en stor spegel där man såg sig själv i helfigur. Anders hade tänkt ta bort den för han ville inte se sig själv i helfigur. Han hade blivit alltför tjock av allt stillasittande. Förr hade han motionerat, både sprungit och spelat tennis men efter skilsmässan blev det inte av, han satt mest hemma och jobbade vid datorn eller slötittade på teven. Han hade liksom aldrig kommit igång med något igång med något. Men det skulle väl bli av det med, tänkte han och drog in magen och spände ut bröstet. Åtminstone fem kilo behövde han gå ner, annars tyckte han att han såg ut som folk gör mest. Kort, ljust hår, pigga blå ögon och ett glatt leende; intresserad av hemmakvällar och skogspromenader, skulle det väl stå om han skulle sätta ut en bekantskapsannons!

Regnvädret fortsatte nästa dag. Anders hade hyrt en Disney film och familjen satt tillsammans i vardagsrummet och festade på godis och läsk. Visst var det fel, ungarna blir lika tjocka som du, skulle Britt säga om hon visst, men nu visste hon inte. Och han höll koll på vad de åt. Och att de var ute och rörde på sig. Men man fick göra det bästa av en regnig dag, dagen därpå skulle de till simhallen, eller stranden om det blev sol. Undrar vad Yvonne gör idag tänkte han omotiverat, när han förstrött såg bilderna flimra förbi, hon har visst också semester. Tänk om han kunde be henne följa med i morgon. Men naturligtvis skulle han inte göra det och få en ny utskällning. För om han frågade skulle han bara klanta till det och hon skulle missförstå vad han menade, precis som vanligt. Hon var så olik Britt. Britt hade alltid varit sprallig och glad. Hon pratade och skratade och flirtade med alla, även då han var med. Vad då, det är bara på skoj, svarade hon om han klagade. Och hennes röda hår sprakade och hon log retsamt och såg på honom med sina kattlika ögon. Han hade tyckt att hon var snygg när de träffades, hon var djärv och självsäker och hon drog sig inte för något. Han mindes att hon alltid klev högst upp på trampolinen och hoppade. Sedan tryckte hon skrattande sin kalla kropp intill hans. Och när de var på något nöjesfält så var det värsta karusellerna och berg och dalbanorna som gällde. Han ville inte, men att stå på marken kändes löjligt, så han åkte och led alla helvetes kval innan de var på marken igen. Och eftersom han var rädd att flyga brukade han beställa bussresor på semes-

tern och tåg till vinterlovet. Han ville vara säker på att inga olyckor skulle drabba dem. Men Britt ville ha äventyr och spänning. De skulle aldrig ha gift sig, men han hade längtat efter en egen familj, som han kunde skämma bort. Hans far hade varit officer och de hade flyttat runt på olika regementen. Han mindes hela barndomen som ett evigt flyttande. Anders hann aldrig skaffa sig vänner och kamrater. De skulle alltid flytta. Men vad visste han egentligen om Yvonne? Hon var söt och rar, och han blev rent knäsvag när han såg henne. Men han kände henne inte. Då var det lätt att bli förälskad, man kunde ju ge den människan alla de egenskaperna man önskade att hon hade. Han var givetvis en fjant och en torrboll som satt hemma och glodde, han borde gå ut och träffa folk, ta några groggar som alla andra. De fanns fler fränskilda på jobbet, han hade kunnat gå ut med dem. Ja, kanske han skulle göra det, tänkte han, efter semestern.

Yvonne hade varit så engagerad och bråkat och besvärat sig då när det var så mycket om Olsson och när han dog. Anders mindes med en rysning vad som hänt i huset. Och med skräck tänkte han på vad han själv gjort strax efter att han fått veta att Evert Olsson var död. Han kunde fortfarande inte förstå det, han måste ha varit helt galen. Men som tur var hade det aldrig hänt något, ingen upptäckte det väl. Och det var han fruktansvärt glad för. En sådan morbida idé. Men det hade varit synd om Yvonne som hade hittat Evert och varit så förtvivlad efteråt. Den uppmålade skyltdockan han hade till granne hade inte vi-

sat någon reaktion och de där två som ställt till det hade inte heller brytt sig. Håkansson hade visst stuckit ifrån sin käring ett tag vad det verkade, men han kom tillbaka. Och Filippas utstyrda mamma fortsatte att ränna omkring som en marskatt. Den lilla tjejen var ensam hemma för det mesta, och ibland var det var visst en karl som kom sent och gick tidigt efter vad han, Anders hade sett. Ja, inte skulle han vilja ha någon av dessa fruntimmer, då förblir han heller ensam. Han suckade och tittade på filmen som snart var slut. Och regnet fortsatte.

Efter semesterveckan var Yvonne tillbaka på jobbet och hon tyckte det kändes rätt skönt. Det hade regnat nästan varje dag och hon hade inte haft mycket att hitta på. Plötsligt stod Anders med sina båda barn vid hennes kassa.

-Hej, sa hon och log mot den lilla familjen.

-Hej, detta är vår pappa, sa pojken, han heter Anders. Jag heter Ove och detta är min storasyster Sara. Vad heter du?

-Yvonne, svarade Yvonne med ett glatt leende. Så ni är hos pappa på semester, vad kul.

-Ja, vet du vad vår mamma ska göra snart?

-Nej, vad ska hon göra? smålog Yvonne.

-Hon ska åka till USA och hoppa fallskärm, det skulle pappa aldrig våga. Mamma säger att han är en riktig fegis. Tycker du också det?

-Nej det tycker jag inte alls, jag skulle heller aldrig våga hoppa fallskärm! Yvonne såg att Anders skruvade sig förläget

och hans öron var lite röda. Vad gullig han såg ut! Lite generad och ändå nästan snygg.

-Nej, vet du jag vill helst hålla mig på marken, fortsatte hon. En cykeltur till badet eller skogen, det är lagom äventyr för mig! fortsatte hon småskrattade.

-Följ då med oss en dag, sa Sara. Ja, på söndag ska vi köra till havet och sedan ska vi äta på något mysigt ställe. Visst kan hon va med pappa, frågade Sara och såg på Anders, som blev allt rödare om öronen.

-Jag tror nog inte att Yvonne vill följa med oss, sa han lite hest. Ni ser väl att hon jobbar.

-Men pappa det är ju inte idag vi ska köra!

-Vi får väl se, stammade Anders och såg att det kommit fler kunde bakom dem. Nu måste vi i alla fall gå vidare. Hej då, sa han och försökte låta avspänd.

Yvonne såg efter den lilla familjen, vilka söta barn han har, tänkte hon och till sin förvåning tyckte hon att Anders också var rar. Inte alls mallig och irriterande. Visst hade det varit kul att följa med dem till havet en dag, men det märktes att Anders inte ville. Yvonne trivdes både med jobbet och med arbetskamraterna, men när hon var ledig blev tiden ibland lång. Hon kände sig ofta ensam, det var visst inte så lätt att få nya kompisar när man närmade sig trettio.

-Pappa, pappa, du hör ju inte på! Sara drog Anders i armen och tittade uppfordrande på honom

.-Jo, men visst gör jag det, sa han, vad vill du?

-Kan inte Yvonne följa med oss och bada på söndag? Då blir vi som en riktig familj igen. Kan hon inte... snälla pappa?

-Men du förstår väl att hon har annat att göra än att vara med oss på stranden. Och vi känner ju inte henne. Hur skulle det se ut om man haffade folk hur som helst bara för att det skulle se ut som om man vore en familj! Anders försökte skoja bort hela förslaget. Det är ju inte ens säkert att vi kan åka på söndag, det kanske blir regn.

-Men om det blir fint väder, så kan vi väl fråga, det blir mycket roligare om vi är fler.

-Ja, ja, svarade Anders för han var trött på tjatet. Naturligtvis skulle han inte fråga henne och stå där som ett löjligt fån, men det behövde han ju inte säga till ungarna.

17

MEN INTE KAN JAG...

En stund efter att Anders lämnat butiken kom Marta, men vad hon var förändrad. Det var som en helt annan människa. Hennes klänning såg ut som om hon sovit i den flera dygn och håret var okammat. Marta som alltid brukade se så prydlig ut. Hon gick ju aldrig ut utan att lite rött på läpparna, hatt och något vackert smycke. Först hade Yvonne tyckt att det såg högfärdigt ut, men snart förstod hon att den eleganta stilen var en del av Marta och inte alls för att hon var mallig. Hon lade ett paket kaffe på disken och en påse bullar, men just som hon skulle betala gick hon tillbaka och hämtade kattmat.

-Jag får ju inte glömma lille Oscar, sa hon tyst, men Carl-Henrik väntar på kaffe och jag hade glömt att köpa. Hon tittade inte upp, det var nästan som hon pratade med sig själv.

-Men har Marta fått besök, så roligt, log Yvonne. Då förstår jag att det är viktigt att ha kaffe hemma!

Hon försökte låta obesvärad, men tyckte att det verkade underligt att Marta inte klätt sig om hon hade fått besök. Men hon tog sina varor och gick utan att säga mer. Hade hon blivit sjuk, hon såg trött och mager ut och rörde sig stelt. Yvonne såg undrande efter henne. Men strax därpå började kvällsrusningen och

det blev köer i alla kassorna.

När Anders och barnen kommit hem satte han sig i hammocken medan barnen lekte på lekplatsen. Det var en behaglig eftermiddag, äntligen var det slut på regnet. Han skulle ha Ove och Sara medan Britt var i USA på sitt idiotiska fallskärmsäventyr. Att bara komma på en sådan idé som hoppa ut från ett flygplan, själv ville han helst inte ens sitta inne i ett flygplan. Men det var roligt att ha ungarna här och han hade semesterdagar kvar. För en gångs skull hade han slagit upp en lätt drink till sig. Han var inte så glad för sprit, men blandat med is, fruktsaft och läsk kunde det smaka bra ibland. Han funderade på om han skulle ta barnen med på en liten resa. Kanske till Danmark några dagar, gå på Zoo och tivoli, Köpenhamn var en jättestad, de kunde stanna ett par dagar. Han gick in för att kolla upp lite resor på nätet. Medan han satt vid datorn kom Yvonne förbi och Sara sprang fram till henne.

-Hej Yvonne, ropade hon.

-Hej på dej du, svarade Yvonne leende. Så ni är härute och leker.

-Ja! Vet du vad, kan du inte följa med oss på söndag? Vi ska köra till riktiga havet och ha saft och bullar med oss. Sedan ska vi äta på MacDonaldis. Du kan få bullar av oss, och kaffe om du vill.

-Ja visst skulle det vara kul, men vad skulle pappa säga? Jag tror nog att han helst vill vara med er! Yvonne skrattade glatt och rufsade Sara i det mjuka blonda håret.

-Nej då, han behöver någon som hjälper till att passa oss. Så han kan simma långt som han tycker om. Det går ju inte om vi sitter ensamma på stranden. Sara såg ivrigt på Yvonne, säg ja så säger jag till pappa att du vill

-Ja, då får du väl fråga pappa om han verkligen vill... sa Yvonne tveksamt. Hon var ledig på söndag och det skulle vara roligt att slippa ensamheten en dag. Men Anders tyckte nog inte om henne. Hon hade ju varit rätt snäsig och ovänlig innan. Hon kände sig lite förvirrad. Hon ville inte att han skulle tro att hon försökte nästla sig in genom barnen.

-Ja, men säg du till pappa att om han inte tycker det är något besvär så följer jag med. Så han kan simma lugnt! Svarade hon slutligen och gick mot sin ingång.

Strax därpå kom barnen in till Anders som var tillbaka i hammocken.

-Hej kids, sa han glatt. Nu får ni stanna här, det är snart kväll. Vi kan väl spela något spel härute? Det är synd att sitta inne.

-Jaa! Men pappa, vet du att Yvonne vill följa med oss på söndag? Hon kan passa oss medan du simmar långt. Jag har frågat!

-Nej men Sara jag har ju sagt att hon inte vill, Anders blev nästan desperat. Vad skulle hon tro om honom? Att han skickade ungarna som lockbete för att hon skulle komma. Konstigt om hon sagt ja förresten...

-Hon vill visst det, men hon trodde att du inte ville ha henne

med. Varför ska ni vara så jobbiga? Sara och Ove såg undrande på honom.

-Okej, jag får ringa till henne och höra efter vad ni sagt, sa Anders och försökte låta bestämd. Men hon står väl inte i katalogen, om hon ens har fast telefon, hon har inte bött härså länge! Åter kände han sig hjälplös. Han ville inte gå upp och ringa på hennes dörr eller stå i butiken som ett fån. Det hade han gjort tillräckligt. Jäklar att allt skulle vara så komplicerat. Men det var självklart att hon sagt ja bara för att slippa ungarnas tjat. Nu visste han varken ut eller in.

När Yvonne dukade fram kvällsmaten för att äta på balkongen kom hon att tänka på Marta igen. Hon blev mer och mer övertygad att det var något som inte stämde. Vem var Carl-Henrik och varför var Marta så slarvigt klädd. Yvonne visste inte vad hon skulle göra, att gå ner och ringa på utan något riktigt ärende kunde verka påträngande om det nu fanns en gäst som hette Carl-Henrik. Men om det inte fanns någon, om Marta blivit förvirrad och behövde hjälp, var det då rätt att sitta här och vänta. Att det skulle vara svårt! Och Anders och hans barn var ett annat problem. Hon hade verkligen velat följa med på söndag. Men hon ville inte tränga sig på eller låtsa att hon skulle hjälpa till med barnen. Allra helst som hon sett att Anders själv var duktig och tog väl hand om dem.

Den spirande lyckokänsla hon först haft när hon pratat med Sara försvann helt under kvällen och det blev en orolig natt. Hon drömde att Marta anklagade henne för att hon skulle be-

höva dö och sedan kom Anders och sa att det var Yvannes fel att hans barn drunknat för att hon inte passat dem. Någon gång efter midnatt steg hon upp och satte sig på balkongen. Den sammetsmjuka natten var stilla och sval. Lövkojorna och den vita rosen doftade lite sövande och de ljusa kronbladen skimrade svagt i mörkret. Tystnaden och friden dämpade oron, några stjärnor blinkade långt borta och efter en stund föll Yvonne in i en lätt slumner i sin bekväma solstol.

Hon kände sig pigg och utvilad när hon vaknade klockan fem. Hon hade sovit i stolen resten av natten och vaknat av fågelkvitter i det milda gryningsljuset. Det såg ut att bli ännu en solig och varm dag. Efter en snabb dusch klädde hon på sig och åt två rostade brödsvisor med ost och marmelad. Och drack hon en stor kopp kaffe. Hett och starkt. Hon hade aldrig förstått dem som inte kunde äta på morgonen. Själv kunde hon äta när som helst. Men hon var inte tjock, inte än åtminstone.

Nattens oro och obeslutsamhet hade försvunnit och hon visste precis hur hon skulle göra, både med Marta och med Anders. Först skulle hon leta upp Anders telefonnummer för det var lättare att ringa än att stå öga mot öga. Sedan skulle hon säga precis som det var, att hon gärna följde med, för som nyinflyttad hade hon inte så många vänner här. Men på något sätt var det förstås tvunget att ändå göra det lätt för honom att säga att han inte ville ha henne med. Usch det var komplicerat! Hon kunde kanske säga att hon ändå tänkt åka och bada, så om han ville kunde de ha sällskap. Ja, det blev nog det bästa. Och

hon skulle köpa en blomma och en god kaka och ta med till Marta. Precis som hon gjort när hon gick till Evert. Sedan visade det sig väl om Marta behövde hjälp. Den stackaren var visst alltid ensam, så hon blev kanske glad över ett besök. I så fall skulle Yvonne hälsa på fler gånger. De kunde väl alltid hitta på något att prata om. Yvonne brukade ha lätt att prata och hon var intresserad av människor. Och tid hade hon också.

Bara två dagar sedan var det söndag. Och det såg inte ut att slå om och bli regn, annars hade det ju löst problemet. Anders var trött och irriterad, han hade sovit dåligt och ännu inte kunnat bestämma sig för hur han skulle göra. Jäkla ungar, muttrade han för sig själv, om ni inte hade frågat hade allt varit mycket bättre nu. Han plockade fram frukost till dem, snart skulle Ove stå i dörren sömndrucken och kramig. Han ville alltid ha varm choklad och ostfralla. Sara sov kanske en stund längre, men hon ville ändå bara ha mjölk och flingor så det var inget att värma. Självdrank han en stor kopp kaffe med mjölk och honung. Och åt ett par rostade brödkivor. Strax efter frukosten när barnen var i badrummet och borstade tänderna och duschade ringde telefonen. Han svarade genast. Det var Yvonne hon hördes lite spänd, men ändå lite glad.

-Hej Anders, sa hon snabbt. Jag hoppas att jag inte väckte dig. Men jag ska snart till jobbet och ville ringa innan.

-Ja, nej men det är okej. Jag... vi har precis ätit frukost! Han stammade och kramade telefonluren samtidigt som han höll koll på barnen i badrummet. Nej jag har varit uppe länge. Så...

-Jaha vilken tur! Jag skulle, eller dina barn... äh, ville ju att jag skulle åka med er och bada på söndag...

-Ja, svarade Anders hest, han var torr i munnen och kunde inte få fram mer.

-Men jag skulle bara säga att jag gärna följer med för jag hade ändå tänkt bada på söndag. Men du måste inte säga... eller du behöver inte ha mig med. Fast jag känner inte så många så det vore kul! Yvonne märkte att hon trasslade till allt. Hon hade tänkt ut precis vad hon skulle säga, men så stod han där tyst och sur.

-Så du får säga ja eller nej, och jag blir inte arg om du säger nej. Jag vill bara veta innan. Hon kände sig helt darrig och var glad att han inte kunde se hennes röda kinder. Hon försökte skratta lite.

-Ja men visst det är klart att du ska följa med, Anders svarade snabbt och glatt. Jag är glad att du vill, fortsatte han med ny värme i rösten. Han kunde inte riktigt fatta att hon verkligen skulle följa med. Att hon hade sagt ja. Men sedan bestämde de tid och pratade lite om vad de skulle ha med sig.

När han lagt på hoppade han högt och nästan skrek; Jaa!

-Pappa, vad är det med dig? Du ser helt knäpp ut! Barnen tittade undrande på honom.

-Det var från jobbet... att jag får vara ledig till den femtonde. Precis som jag ville! Han ville hoppa och skutta i euforisk glädjeyra, men barnen fick inte förstå att det var för Yvonne han var glad

-Klä på er nu så ska vi åka och handla. Och kanske hitta på något kul.

För Yvonne blev det en speciell dag. Ibland trodde hon nästan att Anders ville ha henne med för hennes egen skull och inte bara för att barnen frågat. Men sedan tänkte hon på deras första möten. Mindes hur sur och tvär hon varit när han hade sagt något. Hon hade tyckt att han var stroppig och dum. Och hon hade märkt att han inte tog hennes kassa om det fanns möjlighet att välja. Så inte skulle hon inbilla sig att han brydde sig om henne. För övrigt hade hon bestämt sig för att förbli singel, hon fick mer än nog av Kenneth.

Eftersom hon inte hade sett Marta sedan den gången hon hade varit så konstig köpte Yvonne en liten blombukett och en god kaka med sig hem, precis som hon tänkt. När hon gick förbi Anders dörr kände hon en ilning av spänning. Fast de var nog inte hemma. Det var varmt och Yvonne tog en snabb dusch och klädde sig i en sval gul bomullsklänning. Sedan gick hon ner och ringde på Martas dörr.

Cecilia och Filippa kom skrattande ut ur hissen, när Yvonne stod utanför Martas dörr.

-Hej Yvonne, sa Filippa, ska du hälsa på den gamla tanten?

-Hej, Filippa, ja jag tänkte det. Hon kanske blir glad, skratade Yvonne. Jag har inte sett henne på ett tag, förstår du.

-Tänk om hon har dött precis som Evert! Sa Filippa med rysning och såg plötsligt rädd ut.

-Nej, nej det har hon säkert inte, men hon är kanske trött i

värmen och behöver hjälp att köpa hem något. I så fall är det ju tur att jag jobbar i affären, svarade Yvonne småleende.

-Jaa, sa Filippa och såg genast gladare ut.

-Filippa, kom nu och stäng dörren, ropade Cecilia irriterat inifrån lägenheten. Vi måste skynda oss lite.

-Hej då Yvonne! Vi ska ut och segla med Niklas och några av hans kompisar, viskade hon snabbt. Har du seglat någon gång?

-Nu kommer du, röt Cecilia inifrån och Yvonne slapp svara. Skönt att Filippa slipper sitta ensam medan pestråttan är ute och roar sig, tänkte Yvonne surt. Hon ringde åter på Martas dörr, men det var alldeles tyst på andra sidan. Kunde hon vara ute, ja visst kunde hon väl det. Plötsligt kände hon sig dum där hon stod med blommor och tårtkartong. Cecilia, aset stod väl och hånskrattade bakom sin dörr. Villrådig försökte Yvonne kika lite försiktigt genom brevinkastet. Tänk om Marta var hemma och inte ville öppna. Hon kanske ville vara ifred. Alla sa ju att hon var en enstöring. Men just som hon skulle gå gå upp till sig, hörde hon att dörren sakta öppnades.

-Är det Carl-Henrik? Frågade Marta förvirrat och såg på Yvonne.

-Nej, Marta, det är jag Yvonne. Jag som jobbar i affären. Jag bor i lägenheten ovanpå här. Får jag komma in en liten en stund?

Marta var mager och hopsjunken, liksom skrumpnad. Var detta den fina dam som Yvonne sett så många gånger i butiken? Nu var hon klädd i nattlinne fast det var sen eftermiddag.

Hennes hår var okammat och hon verkade lite vilsen.

-Jag väntade Carl-Henrik, sa hon lite oklart. Men är han inte död? Marta stirrade tomt på Yvonne.

-Marta, vem är Carl-Henrik? Är det någon som brukar komma hit? Yvonne talade vänligt och förde sakta Marta in mot rummet. Ett smakfullt rum fyllt av stilmöbler eller äkta antika, Yvonne kunde inte se skillnaden, brydde sig inte heller. Det viktiga var att ta hand om Marta.

-Carl-Henrik, är min man, svarade Marta. Hon såg fortfarande matt och ängslig ut där hon satt i soffan. Jag har nog glömt ge Oscar mat. Vill Yvonne se efter.

-Oscar, Yvonne såg frågande ut.

-Han har sina matskålar i köket, sa Marta

.-Ja visst ska jag se efter skrattade! Yvonne lättat för just då kom en stor kraftig rödrandig katt, värdigt in från balkongen. Vad söt han är, sa hon och strök den mjuka kattpälsen. Kom så ska vi se om vi hittar mat till dig, lockade hon, och gick till köket.

Katten fick sin mat och åt med god aptit. Yvonne tittade efter i kylen om det fanns någon juice eller saft. Marta behövde säkert också något att dricka och äta. Vem vet när hon åt sist. Men det såg rätt tomt ut i kylen. På vasken låg bullarna som hon köpt häromdagen, men de var torra och inte mycket att äta. Men saft fanns det och Yvonne slog upp ett glas och gick in till Marta som satt i soffan och såg trött och vilsen ut.

-Här kommer jag med lite kall god saft, sa Yvonne och lu-

tade sig fram. Men Marta reagerade inte hon bara mumlade något och Yvonne förstod att de måste till sjukhuset och ringde genast. Efter en stund kom ambulansen och Yvonne följde med. Det blev en lång dag med mycket väntande, inte förrän sent på kvällen var hon hemma och då måste hon ta hand om Oscar. Hon tyckte att det var lättast att ta upp katten till sig själv, därför bar hon upp kattlåda, mat och matskålar innan hon hämtade katten. Men hon hade svårt att somna, trots tröttheten. Hon var orolig för Marta och spänd inför morgondagen. Hon hade inte hunnit tänka så mycket på Anders under dagen på sjukhuset, men i mörkret kom oron igen. Tänk om de inte skulle ha något att prata om, om han var sur och besvärad för att hon var med. Och hur såg hon egentligen ut i baddräkten. Det var länge sedan hon brytt sig om sitt utseende. Hel och ren och bekväm hade hon varit. Men något extra hade hon inte gjort åt sitt yttre på evigheter. Så småningom föll hon i en orolig slummer. Och drömde en massa konstiga saker.

Hon var glad när hon vaknade i gryningen, det gav henne tid att prova både baddräkt och bikini. Och att upptäcka att hon var just så blek och glåmig som hon trott. Det hade inte blivit mycket solbad denna sommar. Och håret, det var varken långt eller kort. Med rysning tänkte hon lämna återbud. Men genast påminde hon sig själv om att hon skulle gå ut med en ny kompis och hans barn, hon behövde inte vara vacker. Och hon ville sannerligen inte se ut som Cecilia där nere, eller modedockan Jenny. Båda två var så konstlade och sminkade att man undrade

vad som fanns under. Yvonne letade fram en sisalvante och började torrborsta hela kroppen. När hon var alldeles röd och varm, tappade hon upp ett bad med massor av badolja och skum. Till och med en ansiktsmask fixade hon till av äggula och olivolja. Sedan låg hon i karet och njöt av värmen och försökte att bara tänka positivt. Och med Brun-Utan-Sol-Kräm och håret uppsatt i svans såg hon faktiskt rätt pigg ut. Det fick duga hur som helst. Sedan packade hon ihop sina grejer, och en bok och en tidning med korsord, ifall det skulle bli tyst och tråkigt. Just som hon skulle gå kom Oscar och strök sig mot hennes ben.

-Javisst, jag har ju en gäst också, hur kunde jag glömma dig? Hon tog upp den mjuka katten och kelade med honom en stund.-Men du trivs nog bäst om du får vara hemma, medan jag är ute, sa hon och bar ner katt med tillbehör till Martas lägenhet. Dörren till balkongen som var inhägnad, stod lite öppen så Oscar kunde sitta där utan att ramla ner. Till sist fyllde hon hans mat och vatten skålar. Nu skulle han väl klara sig några timmar.

-Hej då lille Oscar, jag kommer snart och hämtar dig. Ha det bra!

Så var det äntligen dags att gå ner till Anders och barnen. Yvonne kände sig darrig när hon ringde på hans dörr. Men Sara öppnade genast och efter kom Ove och Anders. Tack vare barnen blev det inget stelt hälsande och inte heller tid att fundera på vad de skulle säga. Barnen pratade på och hade ett par stora

väskor med sådant som måste vara med. Det var simringar, badbollar, plastspannar och spadar och en massa små odefinierbara saker. Och Anders var avspänd och skämtsam. Han var klädd i grå shorts och grön och vit randig tröja. Han såg fräsch och fin ut, precis som barnen. Yvonne hade efter mycket provande, valt en ljusblå klänning med små vita prickar, och en blå scarfs om håret. Hon hade till och med hittat sitt rosa läppstift och kände sig rätt ok.

Varken Anders eller Yvonne hade behövt oroa sig, redan i bilen var alla i full gång att prata och skoja. På stranden fann de några gräsklädda kullar runt en liten grop där de slog de sig ner. Kylväskan fick plats i skuggan under ett par buskar och sedan bredde de ut filter och badlakan så de låg mjukt och bekvämt. Det var många människor på stranden och överallt lekte barn med glada skratt och rop. Havsbrisen var svalkande och saltmättad. Några fiskmåsar flög skrikande omkring och sökte efter bortglömda matrester. De var nere och kände på vattnet, men bestämde sig att äta innan de badade, sedan byggde de ett sandslott omgivet av vatten. Där fick dockor, riddare och djur samsas om utrymmet liksom några bilar. Sedan badade de, vattnet var uppfriskande efter värmen i solen och Anders simmade ut själv en stund, men mest var de tillsammans vid det grunda vattnet. Läsk, kaffe, bullar och frukt gick snabbt åt och glass köpte de i kiosken. Det blev ingen tid för korsord eller bok. Den härliga dagen gick alltför fort och snart var det sen eftermiddag. Innan de körde hem åt de hamburgare på

MacDonalds sedan frågade Sara om inte Yvonne ville vara med och spela deras nya tärningsspel. Då berättade hon om Marta som låg på sjukhuset. Yvonne skulle passa hennes katt några dagar.

-Vilken tur att du tänkte på att något kunde vara galet, Anders log och gav henne en varm blick. De flesta bryr sig bara om sig själv numer. Jag vet knappt vem Marta är! Är det den fina damen som brukar ha hatt?

-Ja, just det, det är Marta. Hon har nog varit fruktansvärt ensam. Yvonne såg plötsligt allvarlig ut, man tänker inte så mycket på sina grannar. Jag ska ringa sjukhuset i morgon och få reda på hur det är med henne. Hoppas att hon blir bra.

Anders satt tyst och tänkte att det var typiskt Yvonne, att ställa upp hjälpa till. Hon var en härlig människa, snäll och omtänksam. Utan att tveka hade hon suttit i flera timmar på sjukhuset med en granne. Han kände en varm glädje över äntligen fått lära känna henne, visserligen tack vare barnen, men ändå.

Yvonne följde med in en liten stund. Hon och Anders drack varsin sval lättöl och barnen fick juice med isbitar.

-Det här måste vi göra om, sa Anders. Jobbar du imorgon?

-Ja, jag jobbar till klockan tre, sa hon glad över att han frågat. Jag har haft mina semesterveckor. Men vi kan kanske ses ändå, sa hon småleende.

-Jaa, skrek barnen, du måste vara med fler gånger. Pappa brukar aldrig vara så glad som idag.

-Ja, ni kan komma upp till mig i morgon vid fem tiden, så bjuder jag på lite mat och så får ni träffa Martas katt. Om ni inte har bestämt något annat förstås. För då kan vi ta det annan gång. Hur länge ska ni busfrön, vara hos pappa? Yvonne skratade och kramade barnen.

-Vi stannar tills mamma kommer hem, det dröjer jättelänge, svarade Ove.

-Britt kommer hem på torsdag, och på lördag eller söndag ska barnen vara hos henne. Fast varannan helg är de här hos mig. Så du ska nog få träffa dem så ofta du vill! Och det passar fint att vi kommer upp till dig imorgon. Vi bugar, bockar och niger och säger ja tack.

-Då säger vi det, och nu måste jag gå upp. Jag känner att solen har tagit rätt bra idag. Fast det behövdes för jag var ett riktigt blekansikte.

-Nu liknar du en indian, sa Ove, det är väl de som är röda pappa, frågade Ove?

-Ja det är det, men Yvonne är lika söt vare sig hon är indian eller blekansikte! Skrattade Anders och kramade Yvonne. Det blev en lång kram och plötsligt var det som de aldrig ville skiljas. Lite generade tittade på varandra när barnen hojtade, sluta nu pappa det är vår tur att krama henne!

18

MINNS I SEPTEMBER

Söndagen hade varit lugn och riktigt trivsamt. Josefin sov middag och Mats satt vid datorn och kollade på några tillbehör och nyheter som skulle komma in i veckan, Malin stickade. Tystnaden var behagligt avspänd. Det hade varit en solig varm sensommardag. Hela familjen hade varit i skogen ett par timmar på förmiddagen, sedan hade de ätit middag hemma hos Mats föräldrar.

Malin kom att tänka på midsommaren, så mysig och fin den ändå blev fast hon kom ensam med Josefin. Alla hade varit trevliga och glada och maten smakade jättegott, där de satt under de stora björkarna. Kristina hade dukat långbord med sill, nypotatis, köttbullar och annat smått och gott och en jätteskål med jordgubbar till efterrätt. Sedan blev det dans och ringlekar och alla ställde upp och ingen var full. När skymningen föll och kvällen blev stilla hade barnen somnat. Kristina bjöd på kaffe och tårta i logen, där dagens värme ännu dröjde sig kvar i de gamla träväggarna. Himlen flammade i rött, rosa och violett och midsommarnattens magi var högst påtaglig. Alla satt tysta och njöt av stillheten, friden och den ljusa sommarnattens alla dofter. Malin fick en förnimmelse av att vara en del i

något stort, något odefinierbart. Men det var väl bara en tillfällig sinnesförvirring, hon hade blivit så känslig sedan hon fått Josefin. Om inte annat så märkte hon det oftare nu än förr.

Malin berättade aldrig för Mats om sin midsommar. Och han hade föresten inget sagt om hur han haft det heller. Han hade kommit hem sent på söndagen och lagt sig nästangenast. Dagen därpå började hans semester. Första veckan tillbringade de på Öland i enhyrd stuga. De var förstås på Ölands Zoo och tittade på alla djuren. Josefin var alldeles stum av lycka när hon såg de roliga aporna. Sedan åkte de några karuseller, och tåget som gick runt åkte de flera gånger. Nästa dag vandrade de på Alvaret och såg på blommor och fåglar, och så badade de givetvis. Josefin älskade att plaska i det ljumma vattnet vid strandkanten. De hade haft tur med vädret, det var varmt och soligt varenda dag. Veckan därpå var de hos Malins föräldrar. Det var långt att köra till Sundsvall, men de turades och stannade ofta för att röra på sig, äta och se till att Josefin hade det bra. Det blev förstås många långa kramar och glada hälsningar när de äntligen kom fram och alla var glada att ses igen. Det blev tyvärr alltför sällan, tänkte Malin när hon tänkte tillbaka på den mysiga veckan där uppe. De hade träffat släktingar och gamla vänner och mamma passade Josefin på kvällarna så Mats och Malin kunde vara tillsammans med hennes gamla kompisar. En kväll var de ute och dansade och en kväll samlades det gamla gänget till ett grillparty vid sjön. Den norrländska sommarnatten var mild och ljus och himlen skimrade i rosa-

violett och guld. Den stora elden skulle hålla mygg och knott på avstånd. Men det visste inte mygg och knott, så de kom ändå! Men kvällen hade varit underbar. Malin tyckte att det var roligt att träffa sina vänner och några av skolkamraterna. De hade massor att diskutera, hade roligt åt en originell lärare, pratade om hur de hade nu för tiden, om vad som ändrats, vilka som flyttat och vilka som stannat. De flesta hade faktiskt stannat kvar. Killen som varit sämst i klassen hade startat ett åkeri, han hade börjat med att köpa en begagnad timmerbil som han kört själv, och nu hade han flera anställda och nya bilar. Han såg verkligen ut att må bra och trivas med livet. Och Malins bästa väninna Rebecka, var snart färdig med sin läkarutbildning, men var hon skulle jobba sedan visste hon inte. Mats kände ingen, men han hade aldrig svårt att trivas och bli vän med folk. Han hade gitarren med sig och spelade och de som ville och kunde sjöng, och de som inte kunde sjöng ändå! Det var med sorg och saknad som Malin åkte hem efter den härliga veckan, men föräldrarna lovade att komma till jul och det skulle komma fler somrar, fler semesterdagar. De skulle träffas igen. För övrigt skulle ju Malin lämna Mats och flytta hem när Josefin blivit lite äldre. Fast det hade hon inte berättat för någon. Inte ens för mamma. Resten av semestern slappade de hemma omkring och lät dagarna komma och gå. De hade det skönt och trivsamt. Satt på uteserveringar och åt glass och tittade på folk, shoppade lite. Ja, det hade varit en skön sommar. Malin var egentligen ganska nöjd med tillvaron, men en känsla

av olust började dyka upp allt oftare. Det var snart slut på mammaledigheten. Hon hade alltid trivts med sitt jobb och varje dag gått dit med glädje. Men det var innan Josefin, nu var Josefin det bästa och finaste hon hade. Och Malin ville inte lämna henne till främmande människor, blotta tanken kändes outhärdlig. Varför skulle de behöva skiljas åt när Josefin var så liten? Hon hade försökt prata med Mats, men han fattade som vanligt ingenting. Sluta jobba då om du vill, sa han bara. Vill, det fanns inget hon heller ville, men pengarna?

-Vad tänker du på Malin? sa Mats plötsligt, du ser bekymrad ut.

-Jag tänker på att jag snart måste börja jobba igen. Och jag vill inte. Jag hatar tanken på att dra upp Josefin i ottan för att lämna henne till en massa olika människor på något jävla dagis. Sedan ska hon vara där hela dan, vem kommer att se henne bland alla de andra barnen? Det blir bara mat och blöjbyte, sedan får de säkert ligga där och glo i taket. Malin blev mer och mer upprörd. Tänk om man själv fått bestämma hur man vill ha det!

-Hur vill du ha det då, Malin? Mats hade lämnat datorn och höll tröstande om henne och strök henne över håret.

-Vill ha det, fräste hon, det vet du väl! Jag har sagt det tusen gånger, jag vill vara hemma med Josefin, åtminstone till hon är tre, fyra år. Jag vill se hennes första steg, höra hennes första ord och jag vill att hon ska veta att jag är hennes mor! Jag vill vara den som lär henne vad som är rätt och fel och allt annat som ett

barn behöver. Jag vill vara med när hon träffar andra barn. Jag vill vara med när hon är glad och jag vill hjälpa och trösta henne när hon är ledsen. Jag vill allt det där jag inte får!

-Söta, snälla Malin, lugna dig lite nu. Han skakade henne lätt. Hör på mig nu.

-Och allt det där uppväger att jag inte avancerar i bokhandeln. Hon föste irriterat bort honom och fortsatte ilsket. Det hade jag för övrigt inte gjort ändå. Jag trivs med det jag gör, jag vill inte bli någon sorts chef. Du kan göra karriär om du vill, jag vill inte. Min karriär som mamma är långt mer värd för mig. Men jag lever i fel tid, har fel åsikter och jag är hopplöst gammalmodig och korkad. Jag vet. Hon sjönk uppgivet ihop - Man borde inte skaffa barn när man inte får ta hand om dem själv, snyftade hon. Du hade förstås rätt.

-Malin, hör på mig! Han höll fast henne och såg henne stadigt i ögonen. Du ska väl inte börja jobba nu? Prata med din chef och förklara precis hur du känner det. Det är väl inte tvunget att du ska jobba heltid? Säg att du vill jobba några timmar på lördagar eller söndagar, då kan morsan eller jag passa Josefin. Säger du ifrån nu så har de god tid på sig att lösa hur ni bäst kan ordna din arbetstid. Det är ingen som vill tvinga dig att lämna Josefin. Det fattar du väl dumsnut, sa han ömt och pussade hennes röda näsa.

-Åh, Mats om det ändå kunde bli så! Hon kände de förhatliga tårarna komma i ögonen, och strök irriterat bort dem.

Att hon alltid skulle ta till lipen så fort det var något. Så

hade hon inte varit förr. Då var hon lugn och sansad i alla situationer.

-Men visst går det, det är väl klart. Bokhandeln har ju klarat sig utan dig rätt länge, utan att behöva lägga ner! Mats skratade ömt. De kanske rentav blir glada om de inte behöver ha dig på heltid. Och jag har fått löneökning nu när jag är avdelningschef. Ekonomin blir inga problem. Och morsan ställer gärna upp, hon är ju alltid ledig på helgerna.

Malin hade ofta överraskats av Mats sätt att se de enkla självklara lösningarna. Tänk om hon kunde slippa att lämna Josefin på dagis! Det var ju en bra idé att farmor kunde hjälpa till, Josefin var ju glad för farmor och farfar.

Kvällen var alltför varm och skön för att sitta inne, så efter Josefins matning och blöjbyte lade de henne i vagnen och gick ut. De strosade sakta ner mot parken, några änder tjattrade förväntansfullt, men tyvärr hade de glömt att ta med sig brödbitar. De gick längs den slingrande stigen, Mats körde vagnen och Josefin viftade med de små knubbiga armarna och gurglade förnöjt och det runda soliga ansiktet var vänt mot dem.

Malin höll armen om Mats, ibland stannade de för att pussas och kramas. En ny ömhet hade växt fram mellan dem. Men Malin kom ihåg en eftermiddag för några veckor sedan när hon suttit vid sandlådan med Josefin, Ellen hade kommit ner och satt sig bredvid och börjat prata utan att säga något särskilt. Och Malin som inte var bra på att småprata, kände sig dum när det blev tyst. Hon tyckte att det var hennes fel. Men plötsligt

hade Ellen frågat om Mats varit otrogen någon gång. Hon blev paff och svarade lite tvekande att hon inte trodde det. Inte ville hon sitta här och berätta för en granne vad Mats hade gjort för ett år sedan

-Du tycker väl att jag framfusig och att det inte är något jag ska bry mig om?

-Nej visst inte, jag vet bara inte. Inte säkert i alla fall.

-Nej det är klart, ni är ju så unga och alla kan se att ni är kära och lyckliga! Bengt och jag har också varit unga, men vi var aldrig särskilt lyckliga, aldrig särskilt förälskade. Det känns konstigt att upptäcka det efter femton år. Som om man slösat bort alla dessa år. Vi fattade aldrig att vi hade landat helt gallet... Barnen, det blev inte tid att tänka, man bara följde med och plötsligt en dag så hittar man en lapp, med en kärleksförklaring från en annan kvinna.

-Åh, har Bengt träffat en annan. Så tråkigt, jag menar så hemskt för dig och barnen. Men han kommer kanske tillbaka eller du vill kanske inte ha honom tillbaka? Jag ska vara ärlig, sa Malin tvekande, men Mats hade faktiskt en annan tjej, när jag väntade Josefin. Jag upplevde det som värsta sveket, och jag tror inte att jag kommer att förlåta honom. Men jag bestämde mig för att stanna till Josefin blivit lite större. Jag vill att hon ska få lära känna sin pappa, trots allt.

-Så trist att höra, men de är väl så alla karlar, antar jag. Eller hur? Men man känner sig så jävla lurad när man inser att man varit en dum gås. Bara suttit still i båten! Tänker på vad man

kunde ha haft istället. Fast vem vet om det blivit bättre? Förlåt mig att jag sitter här och pratar skit, du ska se att du och Mats blir... att det ordnar sig. Ellen reste sig lika hastigt som hon kommit och Malin satt undrande kvar. Vad hade hon menat, visste hon något om Mats, kanske alla grannarna visste? Han hade kanske haft den tjejen i deras lägenhet när hon själv låg på sjukhuset?

Mats gjorde Josefin klar för natten medan Malin satte på tevatten. Sedan satt de vid köksfönstret med ett par tända ljus. Teet var varmt och gott och den friska kvällsluften smög sig in genom det halvöppna fönstret. Efter en stund sträckte Mats på sig, gäspade och sa att det var väl tid att lägga sig, och Malin höll med. När hon strax efter kom in i sovrummet hade hon på sig sitt vita nattlinne, med ett stort rosa hjärta där det i vit text stod SOV GOTT! Ja visst det var ju så det var för det mesta, de sov i sovrummet! Men Mats sträckte ut armarna mot henne och sa leende, -Kom min lilla trollunge! Och Malin lade sig tätt intill honom stilla och tyst. Hon tyckte om att vara nära och hon gjorde inget motstånd när han började smeka henne och klä av henne, men hon visade inget större engagemang heller. Efteråt kändes det tomt, men de kramade varandra god natt och hon höll hans hand tills hon somnat.

Men Mats kunde inte somna länge låg han vaken och tänkte. Han var så fruktansvärt rädd att Malin skulle ta Josefin och lämna honom. Men om hon hade tänkt göra det, varför hade hon inte redan gjort det? Han mindes första gången han såg

henne inne i bokhandeln. Han blev störtkär och sedan dess hade de hängt ihop och de trivdes tillsammans trots olikheterna. Malin var allvarlig och lite blyg, medan han var glad och humoristisk. Han hade massor av kompisar, hon var ensam, eftersom hennes släkt och gamla vänner bodde utanför Sundsvall.

Efter några månaders bekantskap hade han flyttat in i hennes lägenhet, den var fin och mysig, men lite för trång. Så när de fick se annonsen på den här våningen slog de till med en gång. De fick den billigt eftersom den var lite risig, men efter ett par veckors målande och tapetserande var de nöjda. Vardagsrummet dominerades av en stor brun divansoffa och en snygg blommig fåtölj. En fin hyllkombination i körsbär, med plats för tv och dvd-spelare tog upp den ena kortväggen. De var jättenöjda med sitt första gemensamma hem och hade ofta kompisar hemma, eller mysiga hemmakvällar, bara de två då de lagade till en god middag med vin. Ibland gick de på bio eller till hem vänner, de trivdes och hade det bra och var helt överens om att vänta några år med att skaffa barn. Men så blev Malin trots allt gravid. Han kände fortfarande skam och ånger när han tänkte på hur han burit sig åt när han ville tvinga henne till abort. Han kom ihåg hennes förtvivlan och vrede när han tjatade om att deras liv skulle bli förstört om de fick barn så tidigt. Han hade liksom inte fattat att det faktiskt var ett barn därinne, ett barn som var hans. För honom var graviditet något man valde när det passade och han tyckte inte att det passade att bli pappa innan han fyllt trettio. Som tur var så gav Malin inte med sig

och när magen växte, växte också fadersstoltheten inom Mats. Men sedan träffade han Pernilla på den där kursen för säljledare. Den korta, men intensiva historien var naturligtvis ett misstag från början till slut. Det hade börjat så oskyldigt på konferenshotellet med ett par drinkar i baren. Men trötthet och tanklöshet gjorde att de hamnade i hans rum på natten. I början tyckte han att han hittat sin jämlike, att Pernilla var den rätta tjejen för honom. Och när sedan Malin kom in på sjukhuset hade det varit lätt att glömma henne, att inte hinna hälsa på. Han behövde inte tänka på henne eller barnet de väntade. Och han skyllde på att de hade ett jättejobb inför höstsäsongen.

Oroligt vände han sig i sängen, han ville glömma de där bisarra sommarveckorna och det han gjorde då. Det var Malin och Josefin som gällde, de betydde så otroligt mycket för honom och han ville alltid vara med dem. Men alltför ofta dök de plågsamma minnena upp och han vred sig som en mask på kroken. Pernilla var en fin tjej, duktig och ambitiös, en riktig karriärkvinna. Hon var helt olik Malin, både till utseende och till sätt. Pernilla var lång och hennes halvlånga hår var rågblont och lite lockigt. Med sin magra, kantiga kropp, med små bröst och smala pojkaktiga höfter var hon väl egentligen inte vacker, inte ens söt, men hon hade något speciellt. Och hennes energi och livslust kunde väcka upp de döda. Men hon var lite queer och efter den första tidens fascination tyckte Mats emellanåt att hon var rätt jobbig. Han kom ihåg en varm kväll när de gick nere i centrum, bara de två. Plötsligt kom hon lite framför ho-

nom och just då blåste hennes korta kjol upp. Smått chockad såg han att hon inte hade några trosor under. Hon märkte att han stirrade och sa skrattande;

-Vad är det? Du ser som om du sett ett spöke?

-Ja, det såg nästan ut som du inte hade några trosor på dig! Han skrattade lite generat. Men med den korta kjolen...

-Du såg rätt älskling. Det är jätteskönt att vara utan. Känna luften och det är grymt spännande ifall någon skulle se! Hon skrattade och svängde runt.

-Men ... han visste inte riktigt vad han skulle svara. Skakad såg han sig omkring.

-Du, jag är uppväxt i ett kollektiv, där gick alla nakna. Ingen tyckte att det var konstigt.

-Nej, men de var väl inte nakna ute bland folk i alla fall. Han skrattade för att dölja sin irritation.

-Kom jag vill älska! ropade hon plötsligt. Här och nu!

-Här mitt på gatan, du menar väl inte allvar, Mats log tvivlande, men kände sig samtidigt lite upphetsad.

-Bakom planket där, där kan vi vara, det är skithäftigt att göra det ute när någon kan komma! Men ingen kommer, skrattade hon när hon såg hans tvekan. Kom! Hon drog honom med sig.

Det var första gången han tvingades att älska med henne offentligt... Men det skulle bli många fler! En gång var de i ett provrum, medan folk gick utanför. En annan gång höll de till bakom några hyllor på biblioteket och på en biograf drog hon

ner honom på golvet. En gång älskade de på ett dansgolv, det var mörkt och trångt och Pernilla hade inga trosor på sig. Men han var pinsamt generad och rädd att bli upptäckt. Det var inte alltid han kunde, men Pernilla var själv så upphetsad att hon inte märkte något. En annan gång såg han henne och en väninna smeka varandra, och då de fick se honom bad de honom vara med. Det blev en osannolik upplevelse.

Fortfarande kunde han känna den där kittlingen av lust och avsmak som han så ofta upplevde tillsammans med Pernilla. Hon måste ha spänning hela tiden. Det var party och fest nästan varje kväll hos hennes konstiga vänner. När Mats kommit över sitt första motstånd tyckte han att det var spännande med de där hbt-människorna, och under några fantastiska veckor var de tillsammans varje kväll i ett häftigt helgalet äventyr.

Mats vände sig försiktigt i sängen, rädd att störa Malin. Men hon sov lugnt och tryggt. Han smög sig upp och tassade försiktigt ut i köket. Slog upp ett glas kall mjölk och försökte tänka på något annat. Han tyckte att han kommit bra in i jobbet som försäljningschef. Han trivdes och de hade en god kundrespons i butiken. Pernilla jobbade i en annan butik som tur var, han behövde aldrig träffa henne. Han hade inte sett henne på ett år, men han mindes allt med plågsam skärpa. Och han kom ihåg den sammetssvarta augustinatt som till sist fick honom att vakna upp.

Månen hade varit stor och gul och några stjärnor glimmade på den mörka himlen. Pernillas vänner hade ordnat ett party

vid en gammal lada i en skog som någon av dem ägde. De hade grillat och spelat och dansat hela kvällen, och alla var lite då-siga, men ingen ville bryta upp. Det var både första och sista gången han provade på kokain. De andra tog det ofta, men han hade alltid sagt nej. Kvällen var lite kylig, men den stora elden värmdes skönt. Någon knäppte på en gitarr. Pernilla satt på marken och drack öl. Hon älskade öl och vodka och andra droger, men blev aldrig märkbart påverkad. Mats var inte van vid alkohol, han blev lummig efter ett några starköl.

-Mats, jag är lycklig ikväll, sa hon plötsligt och tog honom i handen. Du är så fin. Hon reste sig och satte sig i hans knä. Hon kysste honom länge och intensivt. Hon var klädd i tights jeans och en vit tröja. Den kvällen var hon allvarlig och nästan stillsam. Mats var lugn och upphetsad på samma gång. Det var väl det där pulvret trodde han. Det är en förtrollad natt, hade han sagt och önskat att den skulle vara i evighet. Han sträckte ut handen efter ännu en öl. När Pernilla började smeka honom och dra ner blixlåsen i hans jeans, gjorde han inget motstånd. Han kände hennes heta smekningar och plötsligt ville han älska med henne där vid elden. Han flyttade sig så att de låg bredvid varandra. Kyssarna blev längre och intensivare och han kände att hon drog av sig tröjan. Hennes små hårda bröst var kalla, men han smekte dem varma. Han tyckte att de var ensamma i den mjuka svarta natten. Någon kastade in mer ved på elden som flammade upp med röda lågor och ett litet gnistregn. Det var fler som hade fångats av nattens magi och låg tillsammans

under filtarna eller helt öppet. Pernilla drog av sig jeansen och naken satte hon sig grensle över honom. Hennes ansikte var nästan vackert i det varma skenet från elden. Han drog av sina jeans och trängde in i henne. Snabbt och hetsigt älskade de fast alla kunde se dem. Efteråt lade han sig på rygg, utmattad och omtumlad, det kändes som marken, träden och allt snurrade. Pernilla drog iväg, antagligen till toaletten. Killen som spelat gitarr kom fram och satte sig hos Mats. Han log brett, och tittade på Mats nakna kropp.

-Hon är skön va, sa han leende.

-Ja, svarade Mats, plötsligt medveten om sin nakenhet. Först ville han klä på sig, men sedan brydde han sig inte. Han njöt av den svala nattluften och värmen från elden. Han låg kvar och drack sakta sin öl.

-Vill du ha en till, frågade gitarrkillen. Han var påklädd, hade visst ingen tjej, jag hämtar ett par burkar, sa han och reste sig.

De drack en stund under tystnad, och lade mer ved på elden. Det värmdes gott i den kyliga sommarnatten. Tysta satt de tillsammans, lutade mot en grov trädstam.

-Här är en filt, sa killen plötsligt. Du blir kall om snoppen, sa han skrattande, medan han svepte filten om dem. Jag heter Olle, sa han sedan, är det Mats du heter.

-Ja, det stämmer, svarade Mats. Han mådde lite illa och var sömnig. Men då kände han Olles hand på snoppen, han bara nuddade den, kanske av misstag, men det kändes som om han fått en elektrisk stöt.

-Har du gjort det med en kille någon gång, frågade Olle lågt och tryckte sig mot honom. Mats kände att han hade stånd och blev själv märkligt upphetsad.

-Nej, aldrig, svarade han hest och undrade vad som skulle ske. Plötsligt började Olle runka honom. Och nästan genast upplevde han en lång het, sugande orgasm, olik allt han varit med om tidigare. Och han kände att Olle kom mot hans lår. När Pernilla kom tillbaka fann hon dem liggande tätt ihop. Hon hade klätt på sig, men fick kvickt av kläderna igen och kröp ner mellan dem. Nu ska vi ha en trekant, det är skithäftigt! Jag har inte haft det på länge. Hon skrattade lågt och började med Olle. En liten stund bara, sa hon, sedan var det Mats tur och sedan fick de tillsammans ta henne. Hon stönade vällustigt när några av dem som ännu var vakna applåderade och ropade på mera. Han mindes inte hur länge de hade hållit på, mindes bara att ytterligare en tjej hoppade ner till dem. Och innan sömnen helt besegrade honom såg han att tjejerna kysstes och smekte varandra. Med en rysning av äcklad vällust mindes han hur han legat där med Olle och tittat på tjejerna och hört deras kuttrande njutningsfulla skratt. Den sista glöden från elden spred ett svagt ljus och borta i öster hade en ny dag börjat gry.

Så somnade de väl i alla fall till slut. Han hade vaknat med brinnande huvudvärk och ångest. Han frös så han skakade där han låg naken utanför filten. Tankarna och minnesbilderna från kvällen fick honom att krypa ihop i ruelle och skam. Han måste komma därifrån innan någon annan vaknat. Försiktigt försökte

han hitta sina kläder och fann dem slängda vid sidan. Olle syntes inte till, inte heller Pernilla eller den andra tjejen. Så snabbt han förmådde klädde han på sig, men innan han hunnit knäppa översköljdes han av ett kraftigt illamående och fick rusa ut i skogen. Dold bakom några buskar blev han sittande på knä. Längre satt han där illamåendet kom i vågor och han kunde inte resa sig. Det var tyst och stilla, men efter en stund hördes några fåglar kvittra lite.

Hemma i köket tänkte han att det måste vara ett år sedan. Och han mindes hur han suttit där i skogen på en kall mossbelupen sten och lyssnat på fåglarna och känt den friska luften. För första gången i sitt liv hade han blivit medveten om naturens skönhet. Han såg daggen glittra i träd och buskar och solen förgyllde den mjuka gröna mossan. Och alltför sent upptäckte han hur våt denna mjuka mossa var. När han på darriga ben reste sig kände han att byxorna var genomblöta. Och där i det milda morgonljuset hade han plötsligt kommit att tänka på Malin. I ett ögonblick av klarsyn hade han förstått att han borde vara hos henne. Hon väntade deras barn och han hade lämnat henne ensam. Som ett viljelöst kolli hade han gått i Pernillas ledband, gjort henne till viljes. Men med skam fick han erkänna att han inte varit svår att övertala. Det hade varit spännande. Pernilla visste inte av några spärrar och gränser hon gjorde det som föll henne in. Levde i nuet. Kanske var det rätt sätt att leva. Men han ville tillbaka till Malin och sitt trygga liv.

Mats steg upp och öppnade balkongdörren och satte sig på

en stol därute med en badhandduk om axlarna. Han svettades och frös på samma gång. Soluppgången färgade snart himlen gyllengul, fåglarna började vakna och kvittra och några duvor kuttrade på hustaket mittemot. Samma ljud och ljus som i skogen förra året, han ville glömma det som hände, men minnet pockade på hela tiden. Pernilla hade kommit gående från något av tälten. Hon hade lett mot honom när han kom henne till mötes.

-God morgon älskling, hade hon sagt och smekt han kind. Sovit gott?

-Nej, jag har inte sovit gott, svarade han surt. Jag har frusit och jag mår inte alls bra. Han ville ge henne dålig samvete. Varför väckte du mig inte?

-Ja, men du och Olle sov så sött, ni var så fina när ni låg i filten. Varför skulle jag väcka dig? Eva och jag gick upp till tälten, vi har sovit där. Var har du Olle?

-Jag vet inte var Olle är och jag bryr mig inte! Han fräste ilsket, och nämn aldrig detta igen. Aldrig någonsin! Allt som hände igår var ett stort, jävla misstag och det får aldrig hända igen. Jag är varken bög eller knarkare. Jag vill...

-Men Matte lille! Ingen tvingade väl dig till något? Du hade din fria vilja men visst gillade du det. Det märkte jag nog. Men du behöver inte göra det mer, vi är alla vuxna och gör vad vi vill.

-Pernilla, älskar du mig, eller varför är vi ihop? Är jag utbytbar, är du lika gärna med någon annan. Fast jag vet redan

svaret, du ligger med killar och tjejer och i parti och minut!

-Tror du på kärlek du Mats, hon log underfundigt, men hennes ögon var rädda.

-Ja, gör inte du?

-Nej, jag menar, jag vet inte. Jag tror på sex, den kärleken känner jag till och tycker om. Man är inte bunden till en viss person. Det är inte ens tvunget att det ska vara en kille. Fast det är bäst! Och man blir aldrig sviken. Det finns alltid någon som vill knulla! Eller hur...

Hon såg plötsligt liten och sårbar ut och Mats tyckte synd om henne. Han undrade hur det egentligen hade varit i det där kollektivet där hon växte upp?

-Jag tror att du och jag är ganska olika Pernilla. Jag är nog en lite trist typ som gillar familjeliv och vill ha samma tjej, kanske hela livet

.-Ja, då ska du inte hänga ihop med mig, svarade hon snabbt, men nu är jag vrålhungrig, kom så sticker vi och får något i oss. Sedan kan jag ju få annat också i mig, eller hur... hon skrattade och strök utanpå han blöta byxor.

-Va, har du pissat på dig! ropade hon och flinade stort.

-Nej, svarade han surt, jag satt på en mossig stenhävel. Men skit i det nu, det torkar väl. Jag ska hem när vi ätit.

De hade ätit under tystnad och varit ensamma i lokalen. Han hade inte mått riktigt bra, men bredde i alla fall en smörgås med ost och marmelad. Pernilla tog en stor tallrik gröt med mjölk och sirap och två mackor, en med ost, en med skinka.

Sedan en kopp kaffe och en halv bulle med ost.

-Skönt att man är så mager att man kan äta vad man vill, sa hon glatt!

Han muttrade något ohörbart och drack sitt svarta kaffe. Han var rädd att någon skulle komma, han skämdes för det som hänt kvällen innan. När han såg att hon var färdig skyndade han på henne för att komma hem. När de kom fram till hennes lilla enkelt möblerade etta, kände han sig plötsligt utled på alltihop. Kläder och prylar låg strödda överallt, och några odiskade glas stod på soffbordet, som var fullt av ringar efter tidigare glas. Han önskade att han aldrig träffat henne, men hon var glad och obekymrad som vanligt. Hon föreslog att de skulle bada, och han kom ihåg att han först tänkt att de skulle vara skönt. Han ville ligga länge i hett vatten och sedan skura varje millimeter av sin skitiga kropp med såpa. Men att bada här med henne... Hon lät honom inte glömma. Hon pratade hela tiden om hur mysigt de haft det.

-Visst hade du det skönt med Olle, han är grymt bra på sex, han kan med alla. Fast fan vad ni blev trötta fort. Eva och jag höll på en timme minst.

-Jag, skiter i hur länge ni höll på men jag ställer inte upp vare sig på bögsex eller på gruppsex. Och kom inte med det där jävla pulvret mer. Räcker det inte med mig får det vara...

-Lugna dig Matte, fast du är för söt när du blir arg, kom. Hon drog honom till sig och fick förstås som hon ville.

Men efteråt sa Mats att de måste göra slut, och lite skamset

erkände han att han redan hade en tjej. Han hade inte trott att Pernilla skulle bry sig om det, men när hon fick veta att han skulle bli pappa om ett par månader fick han världens värsta utskällning. Det var sällan han sett någon bli så ilsken. Han var inte värd ett ruttet lingon! Han hade svikit Malin och deras väntade barn, Mats gav henne rätt. Han hade varit en usling. Han reste sig och gick skamsen sin väg. Det var fortfarande tidig förmiddag när han lämnade huset.

Gatorna låg öde och tomma när han sakta gick mot hemmet. Han hörde en bil gasa vid en korsning, annars var det tyst. Han andades in den friska morgonluften och uppfylldes av en stilla glädje. Det var över. Han var äntligen fri, nu skulle han hem och duscha länge och hett och sen slänga de här förbannade kläderna. Och han skulle städa. Storstäda. Sedan skulle han köpa en jättebukett röda rosor till Malin. De skulle börja om på nytt. Och snart skulle de bli föräldrar.

Han såg på Malins sovande ansikte. Hennes mörka hår föll ut över kudden och kinderna var lite rosiga. Hon var så söt och vacker. Han älskade henne så mycket. Han skulle inte stå ut med att förlora henne.

19

FRIERI OCH SPÖKEN

Klockan var närmare nio på kvällen när Cecilia, Filippa och Niklas kom tillbaka efter en veckas segelsemester. De var solbrända och glada, och de hade haft en jättefin vecka tillsammans med Niklas vänner. Först hade Cecilia varit lite orolig att kompisarna skulle vara malliga eftersom de levde i en helt annan ekonomisk division än Niklas och framför allt än Cecilia själv.

-Har mina tjusiga tjejer haft en skön vecka? Frågade Niklas när han satte sig i soffan bredvid Cecilia.

-Jaa, jublade Filippa. Det har varit toppen! Jag ska skriva om det i Mitt sommarlov som vi alltid har som första uppsats efter lovet. Jag har alltid bara skrivit om när vi är hos mormor annars. Fast det är också kul, skyndade hon sig att tillägga.

-Och du min älskling, Niklas gav Cecilia en lätt puss på kinden, har du också haft det bra?

-Ja, det har varit fantastiskt! Jag har ju aldrig seglat och jag var rädd att det skulle bli besvärligt, med segel upp och ner och allt sådant. Och jag var faktiskt lite orolig för vad de skulle tycka om att ha en fattig frissa med. Att jag inte var fin nog.

-Nej Daniel är verkligen inte högfärdig, jag har känt honom

sedan gymnasiet. Hans föräldrar var riktiga hippityper. Festliga. Om du tänker dig Peps Persson gift med Claire Wikholm, som hon var när hon var med i julkalendern. Du minns då när Carl-Gustav Lindstedt var julgransförsäljare. Ungefär så var hans föräldrar. Kalle hans far, jobbade på någon verkstad och på fritiden spelade han rock och blues. Gittan hans mor, hade alla möjliga jobb. Men visst har Daniel gott om stålar nu, men hans lillebror är ju delägare i båten.

-Ja, de var trevliga allihop, Daniel och Hanna och Patrik. Och det var inte så svårt med segelbåten. Gott om plats och jättefint. Jag kände mig som en riktig krösus, när vi la till i hamnarna. Förr brukade man titta avundsjukt på sådana där lyxbåtar, trodde alltid att ägarna var miljonärer.

-Nåja, miljonärer är de väl inte, men om än så vore skulle det inte göra någon skillnad. Det vet jag. Men en sak retar mig lite, fortsatte Niklas lite spjuveraktigt, gissa vad?

-Nej, hur ska jag kunna gissa det? Att jag är mer solbränd än du kanske, sa Cecilia och jämförde sin bruna arm med hans. Men då såg hon att hon hade fel. Han var brunare.

-Fel, fel, jag är brunast och det var inte det jag menade! Nej, det är att Daniel ska bli pappa innan jag! En gång i vår gröna ungdom slog vi vad om vem som skulle bli först och nu vinner han!

-Vad slog ni vad om då? sa Filippa och skrattade.

-En hela whisky eller en krogrunda. Det får väl bli whiskyn. För Hanna vill nog inte släppa iväg honom på krogen och jag

vill hellre vara med er.

Plötsligt reste Niklas sig och blev stående. Tveksamt såg han sig om i det enkla men hemtrevliga vardagsrummet. Cecilias vita bokhylla rymde allt, fotografier, böcker, prydnader, barskåp och tv. Framför den bekväma mörkblå soffan hade hon ett stort vitt soffbord och två sköna fåtöljer i mörkblått småblommigt tyg. En kort, blårandig gardinkappa släppte in mycket ljus i rummet. Några halvvisna krukväxter stod och såg ledsna ut, men med ens fick Niklas syn på det han sökte. I en liten kristallvas stod några röda sidenrosor. Niklas tog en av dem och ställde sig mitt på golvet.

-”Min älskling du är som en ros”, sjöng han falskt, ”en nyutsprungnen skär och som den ljuvaste musik, min älskade du är”!

Han sjöng nästan hela sången och Cecilia och Filippa låg dubbla av skratt när han kråmade och åmade sig framför dem. Sedan lade han sig på knä framför Cecilia. Räckte henne rosen och såg henne allvarligt in i ögonen.

-Du har nu hört min sång, min kärlekssång till dig. Vill du trots detta ändå gifta dig med mig och bli min hulda maka och mor till fem barn? Och du Filippa, vill du ha mig som din alldeles egen plastpappa och dela din mamma med mig. Jag lovar att vara snäll! Du ska bara få pryl en gång i veckan och du ska få passa dina nya syskon så din mamma kan vara ute och slå runt med mig? Nå, vad säger ni tjejer? Ska jag flyga hem på kärlekens vingar eller ska jag gräva ner mig under närmsta

buske?

-Ja, vi vill ha dig, Filippa rusade fram och kramade Niklas och hoppade runt med honom! Mamma, mamma du måste säga ja. Visst vill vi ha honom, jag vill, du får inte säga nej!

-Nej efter ett sådant frieri med sång och allt så måste jag ju säga ja! Cecilia skrattade och omfamnade Niklas. Hon lutade sig mot honom för att dölja tårarna. Hon var så otroligt lycklig, hon hade inte trott att hon kunde älska någon annan än Filippa, och hon hade inte trott att någon kunde älska henne. Hon var inte värd att älska. Rädslan satt som en hård knut i magen. Hon kunde inte sluta gråta.

-Men vad nu då, står du och gråter? Var det min sång? Eller vad? Niklas såg både road och oroad ut. Vill hon kanske inte, sa hon ja bara för att Filippa vill, tänkte han bekymrat.

-Ja, Niklas det var din sång, du måste lova att inte sjunga alltför ofta! Cecilia lyckas le och återfå kontrollen.

När han gått plockade Filippa och Cecilia undan och ställde i ordning. Filippa pratade lyckligt hela tiden.

-Ska han bo här hos oss? När ska ni förresten gifta er? Du måste ha en lång vit klänning med slöja och blommor och krona på huvudet! Mamma, vad söt du kommer att bli!

-Lugna dig lite raring, sa Cecilia. Vi har inte planerat något än! Men han kan nog inte bo här, här är för lite plats. Men nu måste vi sova, så vi orkar upp imorgon. Jag ska ju jobba. Men i morgon sötnos ska vi fundera vidare. Det ska bli jättekul och jag är också glad...

-Ja, mamma vad kul! Tänk om vi köper ett hus med en trädgård och egna gungor. Och pool, vi kan väl ha pool? Ska vi ha en baby också? En lillasyster då. Jag vill passa henne i så fall!

-Gullunge, Cecilia kramade om Filippa och bar henne med sig till fåtöljen. Du måste lugna dig, men jag är så glad att du är glad och att du gillar Niklas. Och vet du, om vi gifter oss sedan så kanske jag kan låna mammas brudklänning och brudkrona! Hon brukade alltid säga det när jag var liten. Sedan får du ha den, när du gifter dig! Det blir väl fint, eller hur? Och om vi får barn så vet vi förstås inte om det blir en pojke eller flicka. Men visst kvittar väl det? Och du kommer att få passa babyn så mycket du vill. Åh jag är minst lika glad som du. Det blir säkert bra! Cecilia skrattade och snyftade och kramade Filippa igen.

-Men nu måste vi lägga oss. Det är snart midnatt.

Niklas körde hemåt, han var trött men nöjd. Han hade äntligen kommit sig för att fria, och tyckte att det var kul med den lite skämtsamma versionen. Han älskade Cess och han älskade Filippa, ville ha henne som sin dotter och ge henne fler syskon. Önskade att de skulle bli en riktig familj. Hans underbara vackra Cess hade sagt ja och nu skulle de snart gifta sig.. Han log lyckligt när han körde ner i sitt garage.

Innan Cecilia lade sig tog hon en snabb dusch och smorde in sig lite extra. Sol och varma vindar hade torkat ut huden som kändes stram och narig. Hon såg sitt rödlätta ansikte i spegeln.

På båten hade hon upptäckt att hon trivdes utan smink, hon tyckte nästan att hon såg yngre ut också. Det tyckte Niklas med och hans åsikt var viktig. Inte för hon tänkte slänga alla sina skönhetsmedel, men hon skulle inte använda så mycket till vardags. Lite färg på fransarna och läppstift räckte bra. Det var två lyckliga tjejer som somnade den kvällen i lägenheten på Bergsjövägen.

Men plötsligt ljöd en gäll signal från dörrklockan och Cecilia steg långsamt upp för öppna. Det var mörkt och hon hittade inte ljuskontakten, men när hon öppnade dörren stod Leon utanför dörren. Lampan tändes och hon såg tydligt hans ansikte. Han log mot henne precis som förr och sträckte sig mot henne för att dra henne intill sig.

-Trodde du att du skulle slippa mig? Han log brett och sa föraktfullt, har du glömt att du är min? Och nu har jag kommit för att hämta dig.

Skriket ekade i det tysta huset, hon tryckte sig mot väggen. Hon stirrade skräckslaget ut i det mörka rummet, hjärtat bultade som om det skulle brista. Filippa kom rusande, yrvaken och rädd.

-Mamma, mamma vad är det? ropade hon vettskrämd och hoppade gråtande upp i sängen.

-Förlåt Filippa om jag skrämde dig, det var bara en mar-dröm, viskade Cecilia, och försökte lugna sig. Kom och lägg dig här hos mig. Släck taklampan igen, jag tänder den lilla lampan här, fortsatte hon.

Hon var darrig och kunde bara viska, men hon ville inte oroa Filippa. Om hon somnade här hos henne skulle den fäsansfulla drömmen försvinna. Det var ju bara en ond dröm. Allt var som förut. Niklas var på riktigt, han älskade henne, liksom hon älskade honom. De skulle gifta sig, bli en riktig familj. Snart hördes Filippas lugna andetag, men Cecilia, kunde inte somna. Hon darrade och mådde illa. Det var som om Leon fanns i rummet, hans mörka ansikte, hans röst och hon mindes deras första möte. Mötet som förändrat hennes liv.

Det hade varit spännande och romantiskt. Cecilia, som inte ens fyllt 17 år hade varit ute med några väninnor. De hade suttit på en bänk när Leon och hans kamrater kommit fram till dem och börjat prata. Han var rätt kortväxt, men manligt snygg. Och så var han mycket äldre än de vanliga killarna som brukade hänga efter Cecilia och hennes väninnor. Efter en stund övertalade han henne att följa med för att dricka kaffe, han hade sin bil på parkeringen. Och vilken bil, hon nästan flämtade när hon såg den läckra, glänsande Porschen och fiket var inte det vanliga med självservering och plastbrickor. En hovmästare visade dem till ett bord och lämnade över menyn.

Så hade det fortsatt, lyxiga restaurangbesök, dyrbara presenter. Och aldrig krav på mer än vad hon var villig att ge. Naturligtvis blev hon störtlöskad. Leon var en stilig karl, med sitt kolsvarta hår och de mörkbruna ögonen. Han såg lite asiatisk ut vilket gjorde honom ännu mer spännande i Cecilias ögon. Han var rik och världsvan, så olik de finna småkillarna som

hon kände. De träffades varje kväll i ett par månader och hon lyssnade inte på någon, för visst fanns det varningar. Föräldrarna sa att han var för gammal och att man aldrig skulle lita på okända män som var så rika. Vad jobbade han med? Han var affärsman, svarade hon och log. Alla behöver inte sitta fast i vanliga Svenssonjobb! Väninnorna sa att killar från öst kunde vara farliga. Man visste att de höll på med knark och annat. De hade bara varit avundsjuka men hon hade lett överlägset. Hon visste, hon kände Leon, han var absolut en schysst kille. Naturligtvis var det inget konstigt att han tjänade pengar.

De gick alltid på de dyraste restaurangerna med den allra bästa servicen. Leon bemöttes med aktning och respekt överallt. Cecilia var stolt och lycklig att just hon blivit utvald. Ibland tänkte hon på hur det skulle bli när blivit gifta, för de skulle gifta sig så fort hon fyllt arton. Det hade han sagt flera gånger. Men en kväll satt han tyst och allvarlig i bilen. Han föreslog inget restaurangbesök, hade inga presenter med sig. Inte ens en kram och eller kyss fick hon. Hon hade blivit orolig då han vänt sig mot henne och hon såg att han hade tårar i de vackra mörka ögonen.

-Cecilia min älskade flicka, sa han med den underbara slaviska brytning som hon lärt sig älska. Jag tror att vi måste sluta att träffas.

-Men varför det, ska du åka tillbaka? Leon varför har du...

-Jag har hamnat i skuld och eftersom jag inte kan betala kommer de att döda mig. Han smekte henne tröstande när han

märkte att hon rös av rädsla. Just nu finns inget att göra. Jag måste ge mig iväg innan de upptäcker det och det är bråttom. Sedan kan vi kanske träffas igen. Sedan när allt löst sig. Det är bara en tillfällig penningknipa jag hamnat i förstår du. Mina pengar blev försenade där borta. Han höll ömt om henne, och hans mörka, vackra ögon mötte hennes oroliga blick.

-Du måste vara modig min älskade. Du måste vänta och en vacker dag är jag hos dig igen. Kanske snart. Om inte... Han drog med handen över sin hals.

-Men du kan få låna pengar av mig, kanske av pappa, och vi säljer alla smycken jag fått av dig. Leon jag älskar ju dig! Du får inte lämna mig. Hon mindes fortfarande den rädsla och desperation hon känt den gången.

-Älskade lilla dumbom! Det handlar om stora affärer, stora skulder. När man tjänar mycket pengar, har man också stora utgifter. Min enda chans just nu är att fly och det är ingen tid att förlora. Han smekte henne sakta över håret och tog fram en mjuk näsduk och torkade hennes tårar. Han log sorgset.

-Det finns en liten möjlighet till, men det skulle jag aldrig drömma om att föreslå. Att be dig om detta offer skulle vara värre än döden, för dig och för mig. Så nej, glöm det.

Men visst hade han bett henne och visst hade hon ställt upp. Världen är full av idioter och hon hade varit den största, hon gick direkt i fällan. En lyxig lägenhet blev hennes fångelse, när där inte fanns några kunder fick hon städa och se till att allt var inbjudande och smakfullt. Sängen skulle bäddas med glänsande

sidenlakan, svarta eller röda. De förhatliga speglarna skulle putsas och den tjocka mörka heltäckningsmattan måste vara fläckfri och mjuk. Barskåpet var välfyllt och fräscha blommor köptes in varje dag. Allt för att göra Leons affärsvänner på gott humör. Och Cecilia måste alltid vara där, redo att ta emot Leons "vänner". Hon skulle vara varm, vacker och villig. Gruppsex var trots allt det bästa eftersom de då var flera. Att se andra tjejer och veta att hon inte var ensam gav en liten tröst i förnedringen. Tillsammans skulle de vara snälla mot "affärsvännerna" och få dem på gott humör. Servera drinkar och ge gästerna allt de ville ha. Så att de lät Leon leva. Och det skulle snart vara över, snart hade han pengar igen. Cecilia hade känt sig smutsig och olycklig och full av självförakt, men hon hade ändå trott på honom, trott att hon hjälpte honom och att de snart skulle bli lyckliga igen. Men en natt när den sista, ovanligt äckliga torsken, lämnat henne bad hon att få slippa ta emot fler kunder.

-Hur länge ska jag behöva fortsätta med detta? Är det inte nog snart? Låt mig slippa nu! Jag vet att jag har lovat, men jag orkar inte mer. Jag trodde inte att det skulle... Det är avskyvärt och motbjudande, jag skäms och... Jag älskar dig, men det känns som om jag bara är en värdelös hora nu. Någon man kan behandla hur som helst. Cecilia grät förtvivlat och klängde sig fast vid Leon.

-Du är en hora, ett fnask och du valde själv. Han log sitt bländvita leende, men ögonen var kalla. Brutalt knuffade han undan henne och när hon gråtande satt på sängen fortsatte han

att håna henne.

-Ingen riktig kvinna skulle ställa upp på det här, som du gjort. Du är motbjudande, jag föraktar dig. Jag vill inte ens ta i dig med tång! Du tror väl inte jag vill ha ett äckligt avlagt fnask. För det är precis vad du är. Ett fnask! Och snart ska du få lära dig mer, riktig sex, för riktiga karlar. Du levde gott på andra horor, nu är det din tur. Så länge någon vill betala bra för dig, så länge är du min. Sen kan du fara åt helvete. Han skratade rått och sparkade till henne så hon föll ihop i en ynkelig jämrande hög. Minnet fick henne att må illa och hon skakade som i frossa trots att det var varmt i rummet. Hon drog upp knäna och tryckte sig mot väggen. Hon kände sig ensam och rädd fast Filippa sov lugnt bredvid henne.

När han bekänt färg, det blev mycket värre. Skåp och hyllor fylldes på med fler sexleksaker, piskor, hand- och fotbojor, kläder i gummi och skinn. Några män använde piskor och slog henne blodig, andra ville själva bli slagna. Det var analsex och våld. Kunder som krävde vidriga saker. Och övergreppen filmades. De försökte tvinga i henne droger, men hon lyckades klara sig från det. Vändpunkten kom efter en natt då hon utsatts för de grövsta förnedringar, som slutat med att ett gäng berusade unga finansvalpar pissade på henne och smetade in henne med skit. När hon gråtande bad dem sluta, skrattade de rått och eggade varandra att fortsätta.

Leon och hans anhang hade alltid sett till att hennes vanliga kläder var inlåsta och att hon inte kom åt dem förrän de öpp-

nade. De tog för givet att hon inte ville visa sig i sin skam och vanära, sjaskig och naken. Men den natten hade hon nått botten, det kunde inte bli värre, ingenting kunde skada henne mer. Utan kläder, inlindad i ett lakan, stinkande av människans utsöndringar smög hon sig ut från lägenheten. Apatisk hade hon gått ut den kalla, mörka natten...

Illamåendet ökade och kroppen kändes domnad, hon såg på sin sovande dotter, sakta nästan omärkligt, smekte hon hennes mjuka hår. Vad som än hände så skulle Filippa aldrig få veta. Men Niklas skulle lämna henne. Han skulle se på henne med förakt och lämna henne. Han skulle hata henne för att hon lurat honom. Men Filippa måste hållas utanför.

Leon och hela hans liga blev åtalade och fick flera års fängelsestraff, sedan skulle de utvisas. Cecilia och de andra flickorna som jobbat för honom togs om hand. Kroppen blev ren och såren läktes, men Cecilia fick stanna länge på psyket. Hon hade befunnit sig i det djupaste mörker och upplevt fasansfulla avgrunder, hon ville bara dö, skändad och förnedrad kände hon sig inte värdig att leva vidare. Hon var övertygad om att alla föraktade henne, de hade ju varnat henne, men hon hade inte lyssnat. Hon var inte värd att finnas till. Likgiltig låg hon i sin säng och väntade på döden.

Men en dag fick hon veta att Leon hade mördats i fängelset, då var det som om en liten livsgnista tänts. Gång på gång ville hon höra hur mordet gått till, hur misshandlad han blivit, och hur han plågats innan han dog inne på en toalett med blodet

rinnande från flera djupa knivhugg i halsen. Tanken på hans lidande och långa samtal med en underbar psykolog hjälpte henne att våga ta de första stapplande stegen tillbaka till livet. Men hon blev aldrig densamma som förr. Den unga, glada tjej som såg på livet med förväntan och tillförsikt hade förvandlats till en tyst osäker kvinna som sökte ensamheten.

Cecilia tänkte tillbaka på de första månaderna efter sjukhusvistelsen. Långa ensamma dagar satt hon i sitt gamla flickrum och tittade ut genom fönstret. Såg hur våren gick över i sommar och sommaren blev till höst. Och aldrig mer att hon hjälpte till i butiken. Hon ville inte prata med någon och ingenting intresserade henne. Ibland gick hon ut när det mörknat, men hon trodde alltid att folk hånskrattade bakom ryggen. Hon hatade män och bara tanken på sex fick henne att skälva av skräck och äckel. Aldrig mer skulle hon låta en man komma nära. Aldrig någonsin.

Men en dag träffade hon Joakim, en krake, lika spröd och skadad av livet som hon själv. Han var liten och mager och hans ljusa hår var ovårdat och de blågrå ögonen irrade utan att våga mötas andras blickar. Rädd och osäker velade han hit och dit. Hans enda intresse var droger, men Cecilias liv fick plötsligt och oväntat en mening. Hon skulle flytta hem till honom och ta hand om honom, ge honom hjälp och stöd. Tillsamman skulle de kämpa mot demonerna. Naturligtvis gick det inte. En kväll med ljusblå skymning, när våren var i sitt allra skiraste flor kom ett par poliser och bad Cecilia följa med för att iden-

tifiera en död grabb. De hade hittat adressen och hennes namn på en lapp som han haft på sig. Redan innan hon sett honom visste hon att det var Joakim. Han hade hittats i en rivningsfastighet, död efter en överdos.

Hon kände ingen större sorg eller saknad. Ingen av dem hade varit intresserade av sex, deras förhållande varit ta hand om och tas om hand. Men någon gång hade de ändå lyckats genomföra någon sorts samlag. Och när Joakim dog var Cecilia gravid i fjärde månaden. Då insåg hon att hon måste börja leva igen, hon skulle bli mamma och få ansvar för en annan människa. Eftersom hon alltid drömt om att bli hårfrisörskan gick hon stenhårt in för sin utbildning. När Filippa föddes var det som livet till sist fått en mening. Cecilia älskade sin lilla dotter och hon tyckte att hon fått allt vad önskat i livet.

Tack vare föräldrarna kunde hon fullfölja sin utbildning utan avbrott. Hon var glad och trivdes med sitt liv och Leon var borta för alltid. Hon mindes åren när Filippa var liten som sin lyckligaste tid. Men på sätt och vis blev hennes liv roligare när hon flyttat till hit och börjat jobba på den exklusiva salongen inne i staden. Plötsligt upptäckte hon att män såg på henne med beundran, att de tyckte att hon var vacker. Och hon vågade se sig själv i spegeln. Hon var lång och välväxt och hennes hår blont och självlockigt. Sina mörka ögon hade hon fått efter pappan. Hon började klä sig sextigt och att sminka sig. Nu ville hon synas, männen skrämde henne inte längre. På salongen jobbade flera tjejer i samma ålder som Cecilia, och de gick ofta ut

på kvällarna. Det var lätt att ordna barnvakt.

Men sedan hade hon träffat Niklas... Hon försökte komma till ro men tankarna malde. Hon kallsvettades och ett häftigt illamående sköljde över henne, och så snabbt hon kunde, utan att väcka Filippa, rusade hon till badrummet där hon hukad över toalettstolen kräktes tills bara bitter galla återstod. Snabbt borstade hon tänderna och spolade av sig med kallt vatten. Men plötsligt det blev svårt att andas, något täppte igen halsen och hon fick knappt luft. Och när hon såg sig själv i spegelglaset, var ansiktet en degig grå massa, med ett par mörka hål där ögonen skulle ha suttit. Hon hade inte längre något ansikte. Och när hon såg ner på händerna och armarna var de täckta med ett klibbigt skum. Frenetiskt gnuggade hon sig med handduken, men det kom bara mer och mer av den äckliga klibbiga sörjan. Skräck, fasa och tvivel grep henne, höll hon på att bli tokig eller vad var det som hände. När hon försökte gå försvann golvet under fötterna. Det var som att gå på gungfly och hon kunde inte hålla sig upprätt, men på något sätt nådde hon telefonen och ringde till sin mamma.

Lena körde så fort hon någonsin vågade, för att komma till Cecilia. Men det var mörkt och vägarna regnblanka. Allt skimrade och glänste, emellanåt var det svårt att uppfatta vägen. Lena var heller inte van att köra på nätterna i mörker. Men hon måste fram, rädslan satt som en klump i halsen. Redan hemifrån hade hon ringt efter ambulans och förklarat läget och

den lugna vänliga damen som tog emot samtalet sa att de skulle skicka en ambulans genast. Det skulle ju ändå ta ett några timmar innan hon själv var framme. Helst ville hon köra direkt till sjukhuset men hon visste inte hur det var med Filippa, om hon var vaken och kanske ensam. Lena var inte bekant men någon av grannarna och kände sig alldeles rådvill. Men äntligen var hon framme och med hjärtat vilt bultande sprang hon in i hissen. Det var tänt i tamburen, men ingen fanns i lägenheten. Orolig gick Lena mellan rummen och försökte tänka klart. Var fanns Filippa, hade ambulansen inte kommit, eller var Cecilia och Filippa ute, vad hade egentligen hänt? Skräcken tornade upp sig, men då såg hon en lapp på köksbordet. –

Hej. Jag förstår att du är orolig, men jag släppte in ambulansmännen och så fick Filippa följa med ner till oss. Vi bor på första våningen. Du kan komma när du vill. Jag är sjuksköterska och jag är dessutom ledig idag. Det är ingen fara med Filippa, vi drack choklad och jag förklarade att hennes mamma blivit hastigt sjuk. Så ta det bara lugnt.

Inga-Lisa Håkansson

Lena hade kunnat gråta av lättnad, klockan var snart sju. Skulle hon gå ner eller skulle hon ringa till sjukhuset? Hon bestämde sig för att det var bättre att ringa till sjukhuset, Filippa och Inga-Lisa kanske sov. Och på sjukhuset kunde de berätta att Cecilia kommit in med en akut psykos i natt. Nu sov hon eftersom hon fått en lugnande spruta. Det var ingen idé att komma förrän i eftermiddag när doktorn gått igenom hennes

sjukhistoria. Men det skulle säkert bli bra, avslutade sköterskan.

Lena kände plötsligt hur trött hon var efter nattens spänning och oro. Hon måste ha kaffe och något att äta, sedan fick hon ringa till jobbet och förklara. Idag kunde hon, hur som helst inte komma. Hon var frustrerad och upprörd. Hon hade trott att det var över, att Cecilia var frisk. Åter kände Lena det brinnande hatet flamma upp. Hatet mot de män som hade skändat hennes dotter och förstört hennes liv, ja Lenas också. Hur var sådana människor funtade? Lura in en sextonåring in i det värsta sexträsket och... Att kalla dem svin är en förolämpning mot svinen. Djävlar var de och måtte de brinna i helvete i evighet.

Lena ryckte till när telefonen ringde, snabbt reste hon sig och svarade.

-God morgon det är Niklas, hördes en okänd röst. Är det du Cess? Fortsatte han oroligt.

-Nej det är inte Cess, sa Lena lite surt, det är hennes mamma. Vem är du?

-Åh, förlåt, jag är Niklas Alfredsson och jag är Cecilias... Niklas tvekade om vad han skulle säga. Ja, hennes fästman. Vi ska gifta oss! förtydligade han. Det har väl inte hänt något, sa han sedan oroligt. Vi har varit på segelsemester en vecka och kom hem i går kväll. Jag skulle bara säga god morgon till

-Jaha, hon är på sjukhuset i en akut psykos, hon åkte in i natt. Det var ju synd att jag inte hört talas om dig innan, sa

Lena ilsket.

-Men herregud, vad är detta jag måste träffa henne! svarade han upprört.

-Ja, du får förlåta om jag var lite tvär, men jag blev lika chockad som du. Och jag har inte hört att hon har sällskap. Men kan du inte komma hit så får vi prata.

-Jo visst jag kommer genast. Hur är det med Filippa?

-Jag har inte träffat henne än, en granne tog hand om henne i natt när ambulansen kom. Jag bor i Stockholm så det tog tid innan jag hann fram. Men kom hit så får vi prata. Vi kan inte träffa Cecilia förrän i eftermiddag ändå.

-Jag kommer, sa Niklas otåligt och lade på.

Lena skämdes för sitt dåliga humör, men han ringde just när hon tänkte på det gamla eländet. Undrar om han vet, och varför har Cecilia inte sagt något om den här Niklas. Han verkade ju faktiskt vettig. Lena satte på kaffe och plockade fram några skorpor, det var nästan tomt i kylskåpet, men de hade ju varit borta hade han sagt, Niklas. Ja, de fick ta av det lilla hon hittade, huvudsaken var att de fick prata, att hon fick veta vad det var för en karl. Det fick inte gå galet en gång till.

Men Lena kände genast att Niklas var okej, han var lugn och sansad och brydde sig verkligen om Cecilia, det märktes. Och när hon försiktigt berättade om Cecilias olycka blev han lika arg och upprörd som hon själv. Och han lovade att göra allt för att hjälpa henne att bli bra, så att de kunde gifta sig och han erbjöd sig att bo här med Filippa under tiden.

Några dagar senare kunde Lena åka hem och Niklas flyttade in i Cecilias lägenhet. Eftersom skolan börjat så var det bäst om hon kunde bo kvar hemma. Och hon verkade inte särskilt orolig över att Cecilia var sjuk. Inga-Lisa hade förklarat att mamma snart skulle bli bra. Och då skulle allt bli precis som de tänkt. För Filippa hade förstås berättat om bröllopet och hur fint de skulle ha det när de blev en riktig familj.

20

TILLSAMMANS

Evert Olssons ytterdörr stod öppen när Yvonne kom upp med hissen. Ja, det måste förstås komma nytt folk i Everts lägenhet, tänkte hon, med ett styng av saknad. Evert var ju borta för alltid. Hon hade varit i tvättstugan för att hämta upp tvätten, den nye grannen höll hjälpsamt upp hissdörren och log vänligt. Han räckte fram handen och hälsade.

-Hej, jag heter Izmet Bavari, sade han på äkta göteborgska. Jag håller på att flytta in här. Jag kommer från Turkiet från början, men jag har bott i Sverige sedan jag var åtta år. Så jag är nog rätt svensk, fortsatte han skrattande.

-Hej och välkommen i huset, log Yvonne. Jag heter Yvonne Palm och jobbar nere på Konsum, i kassan. Ja, här kommer du säkert att trivas, det är ett lugnt och fint område. Och fin natur runt omkring.

-Ja, jag har sett mig om lite och det blir säkert bra. Jag jobbar på sjukhuset som mentalskötare, men läser till psykolog.

-Då får jag önska lycka till med studierna också, log Yvonne.

-Tack! Ja, nu ska jag fortsätta med inflyttningen så jag blir färdig.

Hon gick in och stängde dörren, glad att han verkat så snäll

och rar. Inte ett sådant elände som Cecilia. Ikväll skulle hon och Anders för första gången gå ut tillsammans ensamma, utan hans barn. Det var lite pirrigt, men mest underbart. Det var länge sedan hon klätt upp men inför den här kvällen hade hon gjort en liten uppräckning. Håret var klippt i en snygg, lättskött frisyr, med några ljusa slingor som gav extra lyster och glans. Hon brukade inte sminka sig heller, visste knappt hur man gjorde, men nu hade hon köpt både ögonskugga och ny mascara. Fast hon var inte säker på om hon skulle använda det. Och på rea hade hon hittat en fin byxdress i benvitt linne och ett par snygga tröjor. De ljusa färgerna framhävde hennes lätta solbränna. Glad och förväntansfull gjorde hon i ordning ett härligt bad med doftande badolja.

Några levande ljus på badkarskanten och låg musik i bakgrunden skapade en lugn behaglig stämning. Det var skönt att ligga i det varma vattnet njuta av den exklusiva parfymdoften och känna glädje och förväntan inför kvällen.

Yvonne tänkte tillbaka på den första gången hon såg Anders. När han stod där framför henne i kassan och sa att han gärna ställde upp om hon behövde hjälp. Hon rodnade när hon mindes sitt svar, hur ilsken hon blivit, att hon missförstått honom så totalt. Men ”skönheten finns i betraktarens öga”, brukar man ju säga, men också den fula misstänksamheten. Hon hade tolkat en vänlig gest, som ett fräckt påhopp. Men det var väl åren med Kenneth som gjort att hon hade svårt att tro att en kille kunde var vänlig utan baktankar. Det var inte konstigt att An-

ders hellre valde en annan kassa om det fanns möjlighet. Fast det irriterade henne lite, särskilt om det var Gunilla som satt i andra kassan. Hon var både snygg och trevlig, och hon sa alltid att Anders skulle vara ett riktigt kap! Hon hade gärna tagit emot erbjudande om både det ena och andra, sa hon och skrattade gott.

Men nu var allt det där över och glömt och en jättefin kväll väntade. De skulle först ill parken och höra och se, Rhapsody in Rock, med Robert Wells och några andra toppartister. Sedan skulle de äta på en kinesisk restaurang i staden. Yvonne mindes inte när hon senast varit på restaurang. Kenneth ville aldrig gå ut och äta, det är onödigt slöseri sa han alltid. De hade både spis och vask hemma, så varför äta ute. Och så kom anklagelserna att hon förstas ville visa upp sig. Och sedan, efter skilsmässan ville hon inte sitta ensam när alla andra hade sällskap.

Hon blev riktigt nöjd när hon såg sig i spegeln i de nya kläderna. De ljusa färgerna klädde henne och efter några misslyckade försök hade hon lyckats lägga en lätt makeup. Det var riktigt kul att prova på något nytt. Och hon ville naturligtvis att Anders skulle tycka att hon var söt. Hon blev alldeles varm och lycklig när hon tänkte på honom. Hans ljusa stubbklippta hår och de glada vänliga ögonen, och när han blev generad blev hans öron röda. Hon tyckte att det var gulligt att en stor stark karl kunde rodna och vara så härligt mjuk som han. Att krypa in i hans trygga famn var som att komma hem. Lugnt och skönt, han var som en nallebjörn, stor och kraftig och gosig. Och de

trivdes jättebra tillsammans, det var som om de känt varandra länge och de hade många gemensamma intressen. De tyckte om lugna hemmakvällar framför teven eller med en bok. Liksom att promenera i skogen eller längs en enslig strand. När det ringde på dörren öppnade hon med katten i famnen.

-Men lille söte Oscar, Yvonne kan inte bära omkring på dig när hon ska hälsa på sin blivande make och man! Anders strök skrattande den mjuka kattpälsen och gav Yvonne en puss på kinden.

-Så söt du är raring, sa han. Ny frisy och nya kläder och så ska du bara ut med gamle Anders!

-Gamle Anders är det bästa som hänt mig, sa hon och satte ner katten och kramade om Anders riktigt. Hon hade blivit så ofattbart lycklig när han sa att han var hennes blivande make! Tänk om han menade det.

-Och du är också fin, sa hon och såg på hans ljusa kostym med en mörkblå skjorta som passade precis i färg och slipsen som tog upp kostymens ljusblå och skjortans mörkblå.

-Mm, vad gott du luktar, jag skulle kunna stå här hela kvällen och hålla om dig, min älskling, sa Anders lågt i hennes öra.

Det var massor av folk i parken där Rhapsody in Rock skulle uppträda. Några björkar stod vid scenen och deras vita stammar skimrade trolskt i skuggan när de långa hängande grenarna sakta rörde sig i den ljumma sommarvinden. Himlen skiftade iturkos, rosa och violett med några lätta ulliga moln. Överallt

satt glada människor och stämningen var hög. De slog sig ner i gröngräset nära scenen. På den rödrutigta filten dukade de upp en flaska cider och champagneglas i plast. Några salta kex och nektariner fick fullborda deras enkla måltid. Artisterna var toppen av svensk underhållning och de gav verkligen gav järnet, det kunde bara bli succé. Efteråt körde de till restaurangen och åt läcker kinesisk mat. De beställde fem små tallrikar och friterad banan med glass. Den nedgående solen kastade sitt varma sken rakt på Yvonne hennes ögon skiftade nästan i grönt och håret glänste, hon såg drömmande och lite bekymrad ut.

-Vad tänker du på raring? frågade Anders och lade sin hand över hennes.

-Jag tänker på allt som hänt sedan Kenneth och jag skildes för snart ett år sedan. Hur långt nere jag var då, utan jobb, utan bostad, jag hade egentligen bara kläderna jag gick och stod i. Framtiden var osäker och skrämmande. Men ändå visste jag att jag måste göra mig fri och jag lovade mig själv att om jag klarade det så skulle jag aldrig mer ens titta åt en karl. Och nu sitter jag här med dig och är så himla lycklig! Hon log ömt mot Anders.

-Trots att jag alltid lyckades klanta till det när jag skulle försöka vara trevlig! Då tänkte jag på att Britt brukade säga att jag var den tråkigaste, enformigaste människa hon kände. Jag antog att hon hade rätt, vem skulle vilja ha mig? Men nu sitter vi här, som Lady och Lufsen, fast utan köttbullar och spaghetti! Vad tycker du att vi ska hitta på nu?

-Vi får väl köra hemåt, jag är ju fortfarande kattmatte! Du kan komma med in. Jag har visst en flaska portvin, eller vad det är, i skåpet och lite kex och ost finns också.

De hade inte planerat att tillbringa natten tillsammans, men efter ett par glas vin blev kramarna hetare och kyssarna längre. Anders strök henne över ryggen, hon höll om honom hårt. Han började kyssa henne på halsen, blev ivrigare. Ville komma nära. Hon tryckte sig mot honom, lade ett ben över hans... Kläderna hamnade lite hur som helst och i ett hetsigt lyckorus älskade de på golvet.

-Anders, sa hon efteråt, jag hoppas att vi inte har gjort något dumt nu. Det är väl konstigt i våra dagar, men jag har inte p-piller. Jag hade ju inte tänkt att det skulle bli såhär! Hon skratade lite osäkert. Men jag ångrar det inte, du var underbar, tillade hon lågt och såg honom i ögonen.

-Ingenting kan få mig heller att ångra detta, svarade han allvarligt. Du är precis allt jag någonsin drömt om. Okej, det verkar kanske högtravande och tramsigt att uttrycka sig så, men det är ju sådan jag är! Han smekte henne sakta och kysste henne länge.

-Sådana ord kan jag aldrig höra för många! Aldrig kunde jag tro att... Åh Anders, jag är så lycklig! Hon borrhade in ansiktet mot hans bröst. Du kan väl sova här i natt, sa hon sedan. Det är så skönt att vara med dig.

-Trodde aldrig att du skulle fråga, svarade han med ett brett leende. Kom så lägger vi oss, det är lite hårt och kallt här.

De somnade snart medan sommarnattens ljud och dofter svepte in genom det öppna fönstret. Och i det första gryningsljuset älskade de igen, knappt riktigt vakna. När katten Oscar väckte dem var det redan förmiddag och tillsammans dukade de fram frukost, läste tidningen och pysslade om katten.

-Här sitter vi som ett stadgat gammalt par, med kaffe, rostat bröd och tidningsprassel och det känns helt underbart, sa Yvonne och kramade Anders.

-Gammalt och gammalt, skrattade han och snart älskade de igen, ömt och innerligt.

Resten av dagen förflöt under trivsamt prat och mycket skoj och skämt. De lagade middag och gick sedan en lång promenad. De var lediga från jobb och hade all tid i världen. Men Anders hade en klump i magen som inte ville ge med sig, Tänk om, men hon skulle aldrig få veta...

21

BÖRJA OM ELLER PÅ NYTT?

Ellen satt vid köksbordet, det var sent på kvällen, men hon hade massor att läsa in inför morgondagens redovisning. Trött och håglös såg hon på alla böcker som låguppslagna. Ångrade nästan att hon tagit tjänstledigt för att prova på att studera. Fast för det mesta trivdes hon med sitt nya liv som vuxenstuderande. Men var det egentligen någon idé? Skulle det leda någonvart? Det var jättemycket att läsa in och allt var nytt och det mesta svårt. Svenska och engelska gick någotsånär, hon hade ju alltid hjälpt ungarna med läxorna och en del hade väl fastnat, men matte och naturkunskap var värre. Det var så mycket mer än att räkna och veta namnet på växter och djur. Och varför skulle hon kunna en massa formler och annat trams om det blev så att hon blev förskollärare. Det var små barn hon skulle jobba med. Bengt kom hem varje veckoslut, de var inte skilda och han ville att de skulle börja om. Själv visste hon inte vad hon ville. De hade väl inte så mycket gemensamt längre efter alla år som han varit på vägarna och hon ensam tagit hand om familjen. Men ofta, ofta hade Ellen önskat att det varit annorlunda och hon tyckte inte att hennes krav varit orimliga, hon ville ju bara ha sin man hemma varje dag. Dela vardagens glädje

och bekymmer med honom. Och att barnen skulle få träffa sin pappa. Men nu var det som det var. Hon suckade och slog ihop sina böcker. Det var ingen idé att sitta här och fundera. Hon öppnade balkongdörren och släppte in den svala luften. Det var en stjärnklar och vacker natt. Hon fällde ut bäddsoffan. När hon hade tvättat sig och dragit på sig engammal T-shirt tittade hon in i barnens rum. De sov alla tre. Åsa hade eget rum. Litet, men fint och pyntat överallt. Hon älskade sitt rum. Fönstret med de tunna vita gardinerna stod som vanligt en aning på glänt. Ellen stängde tyst dörren och kikade in i pojkarnas rum, det var större och i mitten stod en bokhylla som rumsdelare. Så de fick ändå en egen vrå. Jonas hade fullt med plancher och serietidningar i sin, medan Robin, mest hade gamla avlagda leksaker och några roliga troll i sin del. Konstigt att varken hon eller Bengt hade tänkt på att skaffa större lägenhet, tre barn i en trea, det var onödigt trångt. Men de fick plats och Ellen hade egentligen aldrig varit särskilt intresserad av prylar och saker. Möblerna hade hängt med i många år, vardagsrummet med bokhylla, soffbord och bäddsoffan. Den grönrandiga bäddsoffan, visserligen var den ganska skön att ligga i, men ett riktigt sovrum hade antagligen inte varit dumt. Men hemmet var trivsamt och praktiskt. Det stora köksbordet hade många hack och repor, men det var ett bord med många minnen. Barnens första måltider, deras lekstunder och sedan läxplats. Och numer satt hon också där med sina ”läxor” Och i taket hängde en stor orange lampa. Det fanns inga mattor på det slitna gol-

vet. Men allt var rent och krukväxterna frodades i det stora köksfönstret med rödrutigade gardiner. På bordet låg en grön duk och en bukett mörkröda höstastrar och stod en vit vas.

Ellen kröp ihop i den smala sängen. I morse hade hon bäddat rent och de nymanglade lakanen doftade friskt och gott. hon brukade ligga och läsa en stund och precis innan hon somnade kom hon ihåg att Bengt hade sagt att han hade en nyhet att tala om på fredag. Han hoppades att hon skulle bli glad hade han sagt. Undrar just vad det kan vara, tänkte hon sömnigt.

Fredag, äntligen fredag, för länge sedan fanns ett tv-program som hette *Äntligen fredag*, fast hon visste inte om hon egentligen tyckte att det var något särskilt med fredagen. Bengt hade haft sitt nya jobb mer än en månad och kommit hem varje kväll. Det var den stora överraskningen, som han hoppades att hon skulle bli glad för! Men hon var inte särskilt glad, allt var ungefär som innan, skillnaden var att Bengt kom hem varje dag klockan fem. Barnen fortsatte med sitt och sina kompisar och Ellen pluggade vidare på komvux. Den största förändringen var förstås att bäddsoffan ivardagsrummet fick dras ut varje kväll. När hon var ensam använde hon bara den ena delen och behövde inte flytta bordet och stöka om så mycket i rummet. Men historien med den där Pia var väl slut. Och Bengt hade klippt sig och klädde sig snyggare, var överhuvudtaget mer vårdad, men det hade förstås med jobbet att göra. Som fordonsansvarig med många kundbesök och kontakter utåt var han

väl tvungen att se vettig ut. I vilket fall som helst så var det dags för middag nu och hon satte fram de enkla vita tallrikarna och glas och bestick. En kycklinggryta puttrade på spisen och spred en ljuvlig aptitretande doft. Och riset var färdigt, hon skulle bara lägga upp det i den blå skålen.

Hon hörde att Bengt kom, han tog av sig skorna i hallen och som vanligt gav han henne en snabb puss på kinden innan han satte sig.

-Mm, vad gott det luktar! Hur har dagen varit, haft några svåra prov i dag? Han frågade väl mest för att ha något att säga, precis som han frågade barnen om skolan, tänkte Ellen surt.

-Nej vi har inte haft några prov alls idag, suckade hon, och i övrigt har det varit om vanligt. Det är skönt på fredagen för vi slutar redan klockan ett. Då hinner jag handla och städa, tillade hon för att visa sin goda vilja att konversera.

-Det är ju bra, ska vi göra något särskilt i helgen tycker du?

-Nej, vad skulle det vara, vi gör väl aldrig något? Svarade hon irriterat. Varför skulle han hålla på och låtsas att de var en lycklig familj som alla andra. Alla andra förresten, vem vet vem som var lycklig, sitt privatliv håller man väl för sig själv, speciellt om man har problem...

-Nej jag tänkte bara om du ville göra något gå på bio, eller något. Eller om vi kulle köra och titta på nya möbler.

-Möbler! Varför ska vi titta på möbler? Vi har väl så det räcker, jag trivs med detta.

-Ja, ja det var bara en idé, ett förslag. Han suckade och tog upp tidningen. Och sedan kom alla barnen på en gång och det blev lite stök och bök innan alla satt sig och tagit för sig av maten. Hon såg ömt på sina älskade ungar. De gav hennes liv mening, och de var glada och friska och hon hade aldrig haft några problem med någon av dem, fast hon varit ensam att...

-Men mamma, du hör ju inte på!

-Åh, förlåt, jag satt i egna tankar! Ellen strök Jonas över kinden, vad sa du?

-Vi har match i morgon, pappa följer med och kollar, du kan väl också hänga med?

-Ja, visst kan jag det, det ska bli kul! Hur dags är det?

-Vi får köra vid niotiden, sa Bengt så det blir ingen sovmorgon! Vill ni också åkamed? frågade han Robin och Åsa.

-Nej jag ska vara med Filippa, svarade Åsa

-Ja, jag vill, sa Robin, vi ska ha match på måndag, fast det är här hemma. Vi är mycket bättre. Ni är skitdåliga, Jonas!

Och så fortsatte kvällen, Bengt hade hyrt en film och köpt lite fredagsgott, mest frukt så det blev trots allt en riktigt mysig kväll.

Vinden ven utanför fönstret och klockan var bara tre men Bengt kunde inte somna om. Han vred sig i sängen medan tankarna malde. Han hade hoppats så mycket den där kvällen när han kommit hem efter sitt sista pass som långtradarchaufför. Han hade köpt hem vin och kinamat. Och läsk och godis ja, han

hade till och med köpt små presenter till Ellen och barnen. Och visst hade de varit glada och Ellen hade gratulerat honom till det nya jobbet som fordonsansvarig på den firma där han alltid jobbat. Men äktenskapet och hemlivet hade inte blivit som han önskat. Ingen verkade bry sig in om att han kom hem varje kväll, för det mesta satt de framför teven. Tysta. Han hade kanske valt fel den gången när Pia ställt honom mot väggen. Minnet var fortfarande som ett öppet sår när han tänkte på hur deras sista fantastiska weekend slutat.

Det var lika bra att stiga upp tänkte han och gick till köket för att dricka något. Han hällde upp ett glas mjölk och satte sig vid köksbordet. Han tände inte lampan, det stormade rejält därute och det kändes åtminstone skönt att sitta inne i värmen. Men han saknade Pia. Han hade aldrig kunnat föreställa sig hur tomt livet skulle bli sedan han lämnat henne. Varje vaken sekund kände han en svidande längtan efter hennes värme och ömhet. Och glädje. Hon såg honom, hon brydde sig och hon uppskattade att han fanns. Det var många år sedan Ellen blivit glad att se honom. Hon var sig själv nog på något sätt. Hon hade sitt jobb och hemmet och barnen, allt skötte hon ensam och klanderfritt. Hon behövde inte honom. Och det var ju det hon hade skrivit när hon ville skiljas. Han kom hem, men hon märkte honom knappt. Deras samliv var tomt och innehållslöst, när han vill älska så nekade hon inte, men hon kom aldrig med glädje och längtan. Det var bara något som skulle göras, kanske bara en av hennes plikter. Vad visste han? Han visste bara

att han längtade efter Pia, hennes glada ansikte med de vackra mörkblå ögonen. Och han kände en bitter saknad var gång han tänkte på henne, en saknad som bara blev värre allt eftersom tiden gick.

22

YVONNE FÅR EN FIN GÅVA

Yvonne blev mycket glad när hon efter några veckor fick veta att Marta inte hadenågon allvarlig sjukdom. Det var inte demens eller stroke, som drabbat henne den där veckan i somras. Det vara bara undernäring och uttorkning, som en följd av en längre tids depression. Visst var det ändå sorgligt att någon kunde vara så ensam och osedd mitt i bland andra människor. Att folk inte brydde sig, inte hade tid eller ork för annat än sig själv. Som Yvonne mindes det hade det varit annorlunda när hon själv växte upp. Det var ändå inte länge sedan, men då pratade folk med varandra och nog skulle någon ha märkt om en granne inte mådde bra. Trodde hon åtminstone.

Nu skulle Marta flytta till ett äldreboende och lägenheten var såld. Efter sjukhusvistelsen hade Marta varit i London hos dottern Marie och hennes familj och nu var de på väg hem. Marta hade lämnat sin lägenhet till försäljning och nu var den såld, till ett jättebra pris dessutom. Marta och Marie skulle titta på ett par servicebostäder som förhoppningsvis skulle passa. Telefonen ringde.

-Ja, det är Yvonne, svarade hon snabbt.

-Hej Yvonne, jag bara längtade att få höra din röst, sa An-

ders. Hur är det?

-Anders, älskling! Kul att du ringde. Hon log lyckligt. Jag satt här och tänkte på hur hemskt det är att vara gammal och ensam. Men snart kommer de, Marta och Marie.

-Ja, det var väl vid tolvtiden?

-Ja, och det ska bli så roligt att få se Marta igen, Marie har jag bara pratat med i telefon. Och jag är så glad att Marta ska flytta och slippa bo här ensam. Fast jag kommer nog att sakna Oscar. Katten strök sig mot hennes ben. Han hade vant sig vid Yvonne och Anders.

-Vi får väl skaffa en egen katt då, svarade Anders glatt. Då ska du väl snart ner och vara välkomstkommitté!

-Ja, jag ska gå ner med Oscar nu. Och Marie bad mig fixa något lätt att äta. Jag antar att Marta är trött efter resan, hon är ju ändå över sjuttio.

-Ska Marie hjälpa Marta att flytta sedan?

-Hon kan bara stanna en vecka, men de hinner packa och sortera vad som ska med och vad som ska säljas. Sedan ska jag hjälpa till med det sista. De betalar naturligtvis flyttbilen och alla kostnader. Ja, de vill betala mig också, men det är ju inte inget att betala för. Jag ska bara möta flyttbilen. Flyttfirman bär och sätter allt på plats.

-Nej, det är klart, även om tanten är rik så tar man inte betalt för väntjänster.

-Du är snäll Anders, men det är väl därför jag älskar dig, log Yvonne. Och det ska bli skönt att ha Marta placerad på ett tryggt

och bra ställe. Du kommer väl upp ikväll och äter kvällsmat.

-Inget kan hindra mig, men det är risk att jag blir ännu tjockare med din goda mat.

-Då blir det mer att älska! Men jag lagar nyckelhålsmärkt och smalt ikväll, så det är ingen fara!

-Vad fan är nyckelhålsmat? frågade Anders förskräckt.

-Det är nyttig mat med lite fett och mycket grönt. Man kan äta mycket utan att bli tjock, det låter väl som en riktig dröm!

-Ja, verkligen, och det blir säkert gott, när det du som är kock. Det gick nästan på rim! Du hör så inspirerad jag blir när jag pratar med dig. Men nu måste jag tyvärr sluta för jobbet väntar. Vi ses ikväll, puss och kram.

-Mm, puss och kram!

När Yvonne lagt på telefonen var hennes goda humör är tillbaka. Det skulle bli roligt att träffa Marie, hon hade verkat trevlig när de pratat i telefon.

-Nu du Oscar ska du snart få komma hem till Marta, jag ska bära ner dina matskålar först, sedan hämtar jag dig. Ska det bli roligt att komma hem? frågade hon och lyfte upp den stora mjuka katten.

-Mjau, svarade han och strök sig mot hennes kind och tittade på henne med sina gulgröna ögon.

Hon dukade i vardagsrummet och när allt var färdigt ställde hon sig vid fönstret och väntade. Hoppas att de inte är förse-nade, tänkte hon. Just då hörde hon dörren öppnas, hon tänkte de vinröda ljusen och kastade en blick på det vackert dukade

bordet. När Oscar hörde Martas röst kom han genast fram och strök sig, lyckligt spinnande mot hennes ben.

-Oj, oj, lille Oscar, vad jag har saknat dig! Marta lyfte upp sin röda vackra katt i famnen. Hon hade tårar i ögonen när hon klappade honom. Sedan vände hon sig mot Yvonne och gav henne en försiktig kram.

-Yvonne, ja jag har inte ord för hur tacksam och glad jag är för all hjälp. Du har varit så duktig. Marta torkade ögonen.

-Ja hade det inte varit för dig hade mamma kanske inte levt, sa Marie, vi är så tacksamma och glada. Att det fortfarande finns grannar som bryr sig. Och katten har du tagit hand om och allt annat. Vi ska naturligt ersätta dig för allt besvär. Men det du har gjort kan inte räknas i pengar.

-Nej, men ni gör mig rent generad, log Yvonne lite förläget. Det har inte varit något besvär alls. Och Oscar har jag blivit så förtjust i, jag kommer att sakna honom. Men nu ska vi äta medan maten är varm. Jag hoppas att ni är riktigt hungriga.

-Ja, maten på flyget är inte något vidare numer, sa Marie, åh så fint du har dukat.

De satte sig vid bordet där allt var på plats och Yvonne och bad dem ta för sig.

-Marta, vad det är roligt att se dig, frisk och kry. Nu känner jag igen den fina damen! Du var alltid så stilig och elegant när du kom till affären. I början trodde jag faktiskt att du var högfärdig, men nu vet jag bättre. Hon log mjukt och lade sin hand över Martas.

-Ja, jag har ju aldrig varit någon skönhet, inte ens som ung. Stor haka, liten mun och ett hopplöst hår. Därför blev det viktigt för mig att försöka klä mig smakfullt och välvårdat. Men inte var jag någon modedocka, tvärtom. Jag köpte alltid god kvalité, och kläderna har jag haft länge. Och Carl-Henrik gav mig alltid fina smycken i present till jul och födelsedagar, ja ibland annars också. Och jag tyckte om att använda det.

-Ja det är många som stoppar undan sina finaste saker istället för att ha glädje av dem. Marie log mot sin mamma, så jag är glad att du använder dina smycken, det var ju därför pappa köpte dem.

Måltiden fortsatte under glatt samspråk. Yvonne såg likheten mellan mor och dotter, men Marie hade nog fått en del drag av sin far och hon ser riktigt bra ut, med stora grå ögon och ovalt ansikte. Hennes hår är tonat i varma bruna nyanser och klädsamt klippt i en kort tuff frisyr

.-Och imorgon ska vi åka och titta på ditt nya hem mamma! Det kommer att bli fint, ska du se.

-Ja, det blir säkert bra. Och när vi sett hur stor plats det blir det ett bry att sortera bland alla möbler och minnen. Marta suckade och såg lite ledsen ut. Men Yvonne jag hoppas att du inte glömmer bort mig när jag flyttat. Det skulle vara så roligt om du kom och hälsade på ibland. Om du har tid förstås.

-Visst har jag tid och självfallet kommer jag gärna. Det ska bli riktigt roligt och vår granne Anders följer nog med ibland, vi har börjat sällskapa nu i sommar. Jag är säker på att du kom-

mer att tycka om honom.

-Är det han som bor där nere? Ja, han ser snäll och rar ut. Jag önskar er all lycka, och hoppas att ni blir lika lyckliga som jag och Carl-Henrik var.

-Det hoppas jag med, sa Marie och log varmt mot Yvonne. Du ska veta att mamma och pappa var alldeles ovanligt nöjda med sitt äktenskap.

-Tack ska ni ha båda två! Men det börjar bli sent. Så jag lämnar er för idag. Och då ses vi imorgon när vi ska titta på lägenheterna!

-Vänta lite jag har ju rent glömt... Marie öppnade sin resväska och efter lite letande fann hon vad hon sökte. Jag vet ju inte om du dricker starkt, men om inte kan du väl bjuda någon. Här ska du se, en flaska god sherry och en flaska whisky. Och så köpte jag den här parfymen. Hoppas att du tycker om den. Den är fin, men diskret så den passar när som helst.

-Men tack åh, snälla det är alldeles för mycket. Yvonne log glatt och kramade både Marta och Marie. Och visst tycker jag om ett glas vin då och då och whisky också. Och så fin parfym, nu blir jag en riktig lady när jag sitter i kassan. Tack snälla! Då ses vi i morgon.

Yvonne såg att hon fick skynda på för att få middagen klar tills Anders skulle komma. Tur att hon hade handlat. Det ska bli fiskrisotto, en rätt som uppfyller alla krav en jäktad husmor kan ställa, som man sa förr! Den gick snabbt att laga till och

den var billig och nyttig. Hon skar upp en tvättad citron i tunna skivor som dekoration och ett par persiljekvistar. Resten av citronskivorna lade hon i en glasbringare och fyllde på med iskallt vatten. Inga kalorier här heller Anders, tänkte hon glatt medan hon dukade köksbordet. Hon hade lagt en stor mörkblå duk över det vita bordet. Snabbt skar hon upp vitlöksbröd och lade i en korg och sallad i en glasskål. De röda rosorna som hon fått av Anders stod i en vacker vas i fönstret. Till sist tände hon de mörkblå stearinljusen som passade så bra till den blå-vita servisen. Hon var precis färdig när Anders kom och det blev massor av pussar och kramar. Anders sniffade förvåntansfullt.

-Ska bli spännande att få smaka den där nyckelhålsmaten, sa han. Det luktar gott i alla fall, och det gör du också. Ny parfym?

-Ja, som jag fick av Marie, och sherry och whisky. Vi hade så trevligt där. Jag har nästan precis kommit hem.

-Och så får du stå och laga mat till mig, vi hade ju kunnat gå ut.

-Nej, jag tycker om att laga mat. Och det här är lättlagat. Kom nu och sätt dig.

-Åh, vad gott! sa han överraskat när han smakat. Fisk och grönsaker i lyckad förening. Menar du att man inte blir tjock av det här?

-Nej, det är riktig smaltmat mat. Fisk, ris och grönt. Och bordsdrycken är lika nyttig den. Vi får festa på vin och whisky

en annan gång.

-Jag fattar inte hur jag klarat mig utan dig Yvonne. Du är ju makalös! Anders log ömt mot henne.

-Sätt dig nu i soffan och lägg upp benen, så dukar jag av och diskar. Sedan ska du få kaffe, sa han när de ätit färdigt.

Hon kände att hon var trött och hon satt nästan och somnade framför teven. Det var skönt och hemtrevligt att lyssna till ljuden från köket. Tänk att ha det så alltid. Om en stund kom Anders med kaffe och ett några kex på en bricka. Han böjde sig ner och väckte henne med en puss.

-Här var det kaffe och specialbakelser! Typ nyckelhål, de med. Han satte sig i soffan och slog upp kaffet.

-Åh, jag somnade visst, Yvonne log lite yrvaket. Det ska bli gott med en kopp kaffe så jag vaknar.

-Hur var det med Marta, är hon bra nu?

-Ja då, men hon var lite brydd för flytten ändå. Tycker förstås att det är sista anhalten och att livet snart är slut. Och visst kan det väl kännas så, men blir nog bättre imorgon

-Ja, det är väl inte så lätt att bli gammal. Livet slutar alltid med döden! Det är det enda vi vet säkert och det enda som är rättvist. Är du ledig hela dagen i morgon?

-Ja, jag är fri, men sedan jobbar jag helgen. Då kommer väl Sara och Ove.

-Yes! Vi tänkte åka till hem mina föräldrar ett tag. Hur dags slutar du? Om du vill kunde du följa med, ungarna har redan berättat allt om dig. Så de längtar efter att träffa dig!

-Oj då, ja, men det skulle vara kul, men det blir rätt sent i så fall. Inte förrän vid femtiden kan vi köra. Det blir kanske för sent?

-Nej, men det löser sig. Mamma vill nog bjuda på middag så ät inte innan!

-Men då bestämmer vi det! Det ska bli roligt att träffa dem.

-Jag älskar dig Yvonne, sa Anders allvarligt och kramade henne länge och hårt.

-Jag älskar dig också, du är det bästa som hänt mig. De kramades och älskade och Anders stannade hela natten.

När Anders gett sig iväg till jobbet gick Yvonne och lade sig igen. En svag doft av hans rakvatten dröjde sig kvar i sovrummet Hon slöt ögonen och log lyckligt och kramade hans kudde. Och snart sov hon igen. Någon timme senare steg hon upp och åt frukost och städade. Sedan duschade hon och klädde sig, hon valde ett par mörkblå jeans och en snygg vit blus. Funderade en stund om hon skulle ta en kavaj eller sin lätta grå mockajacka. De skulle inte vara ute, så egentligen räckte det med kavajen, fast å andra sidan var nog jackan snyggare. Strax därpå ringde hon på hos Marta och medan hon stod där, kom Niklas ut genom Cecilias dörr.

-Hej sa han och log vänligt medan han gick bort till hissen.

-Hej, svarade hon och undrade vad det var för en kille. Antagligen en av Cecilias otaliga älskare, fast hon brukade väl inte ta hem dem? Stackars Filippa. Det var förresten länge se-

dan hon sett pestråttan Cecilia...

De kom tillbaka på eftermiddagen, nöjda och belåtna med dagen. De hade hittat det perfekta boendet för Marta och snart skulle hon flytta. Hon tittade i skåp och hyllor och såg lite orolig ut.

-Ack ja, nu återstår att packa. Och när jag är färdig så får du se om det är något du vill ha Yvonne. Någon tavla eller något annat, Marie vill inte ha mer, de fick vad de ville ha när jag flyttade hit. Förresten, skulle du inte vilja ha bordet, det är äkta 1700-tal och stolarna med. Jag får absolut inte plats med det i den nya lägenheten. Fast jag tycker mycket om det. Hon strök eftertänksamt över den silkesmjuka bordsskivan.

-Nej men Marta det kan jag inte ta emot, det är ju värt en förmögenhet! Om inte Marie vill ha det så får ni bra betalt om ni säljer det.

-Pengar, sa Marta. Vi har tillräckligt, inte sant Marie?

-Jo, jag tycker absolut att Yvonne ska ha bordet! Om du tycker om det förstås. Du ska kanske inte bo här alltid om Anders och du... Tänk så kul att duka på ett antikt bord och kanske tänka lite på dem som suttit där förut i glädje och fest. Kanske lite sorg också. Men säg bara ja om du verkligen vill ha det!

-Men naturligtvis vill jag ha det, sa Yvonne andlöst. Det är så vackert, vill ni verkligen ge mig det så säger jag ja tack med största glädje.

Yvonne kramade om både Marta och Marie hon undrade vad Anders skulle säga. Men han skulle säkert bli lika glad som

hon, för han tyckte om vackra saker och var intresserad av inredning. Och det kunde stå i hennes lägenhet tills de eventuellt flyttade. De hade pratat om att sälja sina lägenheter och köpa en villa. Och de hade tänkt gifta sig kanske innan jul, men det skulle nog bli svårt att hinna, hon ville ju ha ett riktigt bröllop, med mamma, pappa, syrran och några goda vänner. Ett bröllop som skulle bli helt annorlunda än hennes första.

Yvonne upphörde aldrig att förundra över den vändning hennes liv tagit. Att hon träffat Anders och hans barn. För mindre än tio månader sedan hade hon inte haft en aning om deras existens, nu betydde de allt för henne.

23

HÖSTDAGAR

De vackra gamla träden i sjukhusparken var nästan nakna och de kraftiga svarta grenarna avtecknade sig mot en blek himmel. En kall vind fick löv att flyga runt i en yster dans. En tom plastflaska rullade planlöst omkring och påminde om varma sommarkvarnar. Cecilia och Niklas satt på ”sin” bänk tätt intill varandra, han höll om henne och lutade sig mot henne, som för att skydda henne mot den bitande vinden. Han hade besökt henne två gånger om dagen hela hösten. De första veckorna hade hon legat stilla och apatisk, en skugga av sig själv.

Den skräck han först känt när Lena talat om att Cecilia var på sjukhuset hade ersatts av hat och hämndbegär när han fick veta den fruktansvärda historia som låg bakom. Då hade han förstått varför hon ibland fjärrmat sig ifrån honom. Då blicken blev frånvarande och hennes vackra ansikte hårt och kallt. Som om det fanns ett rum dit han inte hade tillträde. Han hade försökt tala med henne, frågat vad som var fel, men hon hade försäkrat att det inte var något särskilt. Hon var bara trött. Nu visste han vad hon dolt, visste varför hon grät när hon sagt ja till att gifta sig med honom. Och han visste att han älskade henne mer än någonsin.

-Går det fortfarande bra därhemma? frågade Cecilia lågt. Kommer Filippa med hit ikväll?

-Det går jättefint, vi trivs så bra tillsammans, men vi saknar dig, och längtar efter dig! Han borrade in näsan i hennes mjuka hår, som doftade friskt av den kalla höstluften. Han kysste henne och överväldigades av längtan och otålighet.

Han ville att Cecilia skulle bli frisk och komma hem, och han visste att han skulle kunna hjälpa och skydda henne.

-Och Filippa kommer med ikväll och talar om hur duktig jag är! Jag lagar middag varje kväll, städar och allting. Och vi väntar otåligt på att du ska bli frisk så vi kan gifta oss. Visst ska det bli en underbar dag?

-Ja, nu vågar jag nästan tro det. Jag var så rädd innan. Det var som jag inte kunde bli fri från hatet och de destruktiva tankarna. Men det värsta var nog självföraktet, Cecilia talade lågt och eftertänksamt, och hela tiden var jag rädd du skulle få veta. Det var outhärdligt att tänka att du skulle och vända dig bort från mig i avsmak. Förakta mig och kanske tycka att jag lurat dig.

-Hur kunde du bara tro något sådant, min älskling? Du var ung, naiv och godtrogen du trodde du på en förslagen lögnare. Vem skulle döma dig? Du får aldrig någonsin tro att du har någon skuld Niklas talade intensivt och såg henne stadigt i ögonen. Såg ljuset i hennes blick och aningen av ett litet leende.

-Jag kände mig så smutsig, det var som jag aldrig kunde bli ren. Jag hatar fortfarande Leon och hela hans vidriga gäng.

Kvällar och nätter har jag legat sömnlös och tänkt på hur de skulle torteras, kokas i olja, skäras i strimlor, ja det fanns ingen gräns för vad jag kunde hitta på, hon skrattade lite, men de säger att jag måste lägga det bakom mig... De säger att jag inte blir frisk så länge jag tänker på dem. Men det är svårt... Hon suckade tungt.

-Det är svårt och tror du inte att jag har hatat. Men det bara är du och jag som lider av dessa tankar. De där djävlna skadas inte av vårt hat! De ska inte stå i vägen för vårt liv, och Leon är ju faktiskt död. Och han fick precis den plågsamma död han förtjänade, det känns som en tröst. Ett slags rättvisa trots allt!

-Jag vet att du har rätt och läkarna, mamma och alla! Och jag vill hem och vara hos dig och Filippa.

De satt kvar en stund på parkbänken, han kände en oändlig ömhet när hon såg på honom. Hennes ögon var mörkbruna och rådjurslika. De satt tätt intill varandra och talade om hur underbart, otroligt jättefint det skulle bli sedan, när hon var helt frisk. Sedan sprang de skrattande hand i hand mot ingången och värmen för att dricka kaffe i sjukhusets cafeteria och äta en smörgås innan Niklas körde tillbaka till jobbet. När han kom tillbaka på kvällarna var Filippa ofta med.

24

DET KAN INTE VARA SANT

Det var en kall blåsig kväll i början av november, Yvonne såg på nyheterna samtidigt som hon plockade undan en del av sina sommarkläder. Det skulle inte bli läge ör vare sig shorts eller linne på länge än. Hon log lite, baddräkten fick henne att minnas en där första dagen på stranden. Så skön det hade varit. Vilken tur att de blev tillsammans efter alla missförstånd. Tack och lov fixade hans barn det de inte själva hade klarat! Hon hade inte trott att hon skulle våga lita på en man efter Kenneth. Och nu... snart skulle de gifta sig och de hade redan sett på en del hus och lämnat sina lägenheter till försäljning. Hon hoppades att de skulle kunna få barn också sedan, inte fler missfall.

Inte nu med Anders.

En skarp telefonsignal avbröt hennes belåtna tankar, det är nog Anders tänkte hon och var nära att svara -hej raring, när hon lyfte luren, men hon besinnade sig i sista sekunden.

-Hålla ja, det är Svante här, hördes en skrovlig röst i andra telefonen.

-Nej men hej Svante, så roligt! Yvonne log glatt och fortsatte, hur är det med er? Har ni fått någon snö än däruppe?

-Ja, det snöade ett par dagar förra veckan, men nu är det

borta. Men det är kallt.

-Ja, man har väl inte så mycket annat att vänta nu, det går mot vinter. Här har det inte snöat ännu, men vi har ju blåsten. Yvonne pratade på men märkte snart att det var något fel. Det har väl inte hänt något tråkigt, du verkar så, ja, jag vet inte?

-Hänt och hänt. Joo men jag vet inte hur jag ska säga det, eller ens om jag ska säga det. Det är väl dumt att dra upp gammalt skräp igen. Och inget blir ju bättre...

-Jo, Svante nu får du berätta, du har gjort mig riktigt orolig. Det är väl inget med Evert?

-Jo, det är det väl på sätt och vis. Fast jag vet egentligen inte. Det var nog förhastat att ringa dig. Det känns ju nästan som att komma med sladder. Fast det är sant.

-Svante, snälla tala ur skägget nu, sa Yvonne otåligt.

-Jo det är så att det som låg i pappas källare, det... jag titade inte på det utan jag lade bara ner det i ett par kartonger. Sedan efter någon månad bestämde jag mig för att sortera. Jag antog ju att det mesta var sådant man kunde kasta. Han tystnade ett ögonblick och Yvonne höll andan, hon kände att något hemskt skulle komma. Helst ville hon slänga på luren och springa ner till Anders.

-Jo det var förstas mest skräp, några gamla böcker, en kostym sedan 60-talet. Ja gamla minnen. Men så intryckt mellan hans studentmössa och några handskar låg det ett par sidor barnpornografi. Jag blev helt paff!

-Men nej det kan inte vara -möjligt. Inte Evert jag vet att det

inte kan vara hans. Yvonne klamrade sig fast i stolen där hon satt.

-Nej det var naturligtvis inte hans. Jag förstod det också genast, precis som du säger det var ju inte pappa...

-Nej verkligen inte. Åh det känns som att vara tillbaka i sorgen och det elände vi gick igenom då. Jag hade nästan kommit över det.

-Yvonne jag är ledsen att jag ringde dig. Jag ångrar mig, det här förändrar ju ingenting. Pappas eftermäle är lika rent som förr. Det var onödigt. Men jag lämnade i alla fall in skiten till polisen för jag blev så jävla förbannad. Som om det inte räckt att de drivit honom i döden, de måste fortsätta sina avskyvärda verk. Men det var inte svårt att spåra den som lagt dit de vidriga bilderna, sidor från Internet.

-Vem var det, det var väl ingen i huset? Cecilia hade nog gärna gjort det men jag undrar om hon kan, och Inga-Lisa kan absolut inte. Det måste ha varit någon utifrån!

-Nej det var Anders Mårtensson. Han har erkänt, men det blir förstas bara böter. Så det är väl ur världen. Och som jag sade först, jag skulle naturligtvis inte ha ringt och dragit upp den sorgliga historien igen. Förlåt mig.

-Svante jag måste sluta, vi får prata mer sedan. Jag är så- jag vet inte vad jag ska ta mig till. Jag måste lugna mig. Hej då, vi får prata mer en annan gång.

Hon satt som paralyserad en lång stund. Det kan inte vara sant inte Anders, hennes Anders. Hon kände att tårarna bara

flödade över och gav efter och grät förtvivlat. Hatade plötsligt Svante, varför skulle han ringa hit? Komma med sina lögner, hade han inte själv sagt att hon hade hjälpt Evert så gott hon kunnat? Varför ljög han? Varför skulle Anders lägga sådant skit i Everts källare? Det var ju barockt! Hon skulle genast gå ner till honom, se han älskade ansikte, hålla om honom. Han var hennes man och hon älskade honom. Det fanns en djup samhörighet mellan dem och snart skulle de gifta sig. Hon sköljde ansiktet i kallt vatten och torkade sig. Såg sina rödgråtna ögon i badrumsspeglarna, sitt svullna ansikte. Nyss hade hon varit så glad.

Hon hörde att teven fortfarande stod på och stängde av den. Tystnaden kändes välgörande, bara det svaga brus från fläk-tarna hördes. Hon kände sig nästan lugn, ingenting har ju hänt, det dumma telefonsamtalet... nej Svante hade naturligtvis tagit fel. Det finns så många som heter Anders, det var naturligtvis någon annan som erkänt. Men det var lika bra att genast prata med honom, snabbt drog hon en kam genom håret, det var nog tid att klippa det, tänkte hon, och kanske få lite slingor eller något efter sommaren.

Han satt framför datorn och jobbade men såg glatt överraskad ut när hon kom in och gav honom en hård kram.

-Hej Anders jag var tvungen att komma ner och krama dig!

-Mm, det får du så gärna göra, han höll om henne och kysste henne. Vill du ha kaffe frågade han sedan? Jag har bara några

några gamla kex om du vill ha något till.

-En slät kopp räcker bra, De tog fram koppar och mjölk, medan kaffebryggaren muntert puttrade. Hur har du haft det idag? frågade Yvonne, saknat mig? Fortsatte hon leende.

-Jag tänker alltid på dig! Jag var på väg upp, jag skulle bara skriva ut, han pekade mot datorn.

-Jag vet! Men du, vet du vem som just ringde till mig?

-Nej, vem var det?

-Det var Svante, Everts son, du vet. Anders bleknade och blev alldeles kall.. Vad skulle nu hända, vad skulle han säga. Han fick svårt att andas och såg stumt på Yvonne såg hur hon stelnade och förstod att ödet hade kommit ifatt. Var detta slutet, eller början?

-Anders, vad är det, det är väl inte sant? Säg att det inte är sant! Du lade väl inte barnporr i Everts förråd? Det kan ju inte vara möjligt. Anders!

-Tyvärr, så är det sant, jag gjorde det ett par dagar efter jag fått veta. Jag var förtvivlad, jag var så ledsen för din skull, och hans förstås.

-Och då tyckte du att det passade att smutskasta den stackaren ytterligare! Att du inte skäms! Men jag hade förstås rätt redan från början, du är och förblir ett förbannat kräk och jag ångrar att jag ... Jag vill aldrig se dig mer! Detta hade jag inte trott, men det visar att jag hade rätt, alla karlar är förbannade svin. Det du gjorde är oförlåtligt!

-Hon rusade ut och smällde igen dörren. Sakta gick Anders

in i rummet. Satte sig stelt i den bruna soffan, soffan där de nyss suttit och varit lyckliga. Var det bara ett par minuter sedan? Men han hade sig själv att skylla. Han hade letat upp de där hemska sidorna och lagt dem i Everts förråd. Han hade gjort det och nu visste han inte hur det skulle bli. Kunde han förklara, skulle hon förstå, han förstod knappt själv hur han tänkt den där förvirrade kvällen när han suttit framför datorn.

Yvonne var som bedövd. Det var nästan ännu värre än när Evert hade dött. Hon hade gett sig hän och litat på Anders, och hon blivit lurad. Grundlurad. Men redan från första början hade hon ju tyckt att Anders var en stropp, en konstig typ. Men barnen. Hur skulle det bli med Ove och Sara, skulle hon aldrig mer få träffa dem? De var ju ändå oskyldiga och hon tyckte om dem, ja hon älskade dem. Om de bara inte hade haft Anders till pappa. Det var åtminstone tur att hon inte fått sålt sin lägenhet än. Anders fick köpa huset själv om han ville ha det. Hon skulle ge återbud till mäklaren. Och till bröllopet. Hon skulle stå där med skammen, tala om för alla att det var slut, att Anders varit ett misstag. Ännu ett misstag. Hon skulle ge dumheten och enfalden ett ansikte. Hon som tänkt gifta sig med en man som hon känt i några månader! Ingen annan var väl så dum. Hon hade inte känt Anders, inte alls. Hon hade trott, ja vad hade hon trott? Men det var konstigt ändå för han hade verkat vara så annorlunda än Kenneth. Vad hade han velat henne, varför hade han gjort sig omaket att lura henne?

Hon vaknade tidigt och sträckte som vanligt ut handen mot

Anders, men han var inte där. Plötsligt mindes hon det som hänt kvällen innan. Hon hade legat vaken nästan hela natten, men framemot gryningen hade tårarna tagit slut. Hon hade somnat och sovit tungt och drömlöst ett par timmar. Så dumt att hon tänkt gifta sig igen, hon hade ju bestämt sig för att aldrig gå in i en ny relation. Men Anders var inte som Kenneth. Kenneth hade varit svartsjuk, misstänksam och egotrippad. De hade egentligen aldrig haft det riktigt bra, Yvonne måste erkänna att det varit hans utseende som förlett henne, för han var verkligen snygg. Och i början var han artig och uppmärksam och han ringde alltid om det var någon kväll de inte kunde träffas. Alla tyckte om honom och väninnorna var avundsjuka och Yvonne var lycklig och stolt. Hon dyrkade Kenneth och kunde aldrig riktigt fatta att han valt henne. Men det var alltid han som bestämde. Han gillade fotboll och hon tyckte om att ströva i naturen, alltså gick de på fotboll. Då är du ju ute i naturen, menade han och hon höll med. Om valet stod mellan fotboll och bio så blev det förstås fotboll, det var ju bättre underhållning, tyckte han, och hon höll med... Och sedan bestämde han hur och var de skulle bo och valde möbler. Det blev lite hopplock från hans föräldrahem och något som han köpt på loppis, egentligen ingenting som hon gillade. Men hon älskade honom, så vad gjorde det hur de bodde. Och de skulle få det bättre sedan när han blivit klar med sin examen. Men han blev aldrig klar, när de väl gift sig började han gå ut med kompisarna mer och mer. Studierna blev lidande och efter ett tag slutade han och

fick jobb på ett lager där han packade maskindelar. Det var väl ungefär då som han hade förändrades. Det hade börjat sakta, nästan omärkligt med att han hittade fel på allt hon gjorde och allt hon sa. Plötsligt var hon var för tjock, hennes kläder var fula, hon skrattade för högt, pratade för mycket, hon passade inte ihop med hans vänner. Men hon fick inte gå ut ensam. Ibland slog han henne, men det hjälpte inte, hon var omöjlig. Hennes självförtroende försvann steg för steg, liksom hennes livsglädje. Hon tyckte synd om Kenneth som fått en så misslyckad fru. Det var hennes fel att han inte kunde fullfölja sina studier, att de aldrig hade råd att skaffa sig något, att de inte hade några riktiga vänner. Och naturligtvis var missfallen också hennes fel. Yvonne blev slutet och instängd i sig själv. Men hon försökte verkligen bättra sig, hon kämpade varje dag och minsta uppmuntran från Kenneth kunde få hennes ansikte att stråla av glädje. Och tacksam så länge han stod ut med henne och ville hjälpa henne. Alla tjejer ville ju ha honom. Och när han krävde att hon skulle sluta på varuhuset gjorde hon det. Kenneth menade att ett städjobb några timmar på kvällstid var mycket bättre, kortare arbetstid och mer betalt. Och de behövde pengar. Han lovade att möta henne när hon slutade. Men han satt för det mesta satt på krogen med sina kompisar och glömde bort henne. Därför fick hon ofta gå hon ensam på mörka, ödsliga gator, efter det tunga tråkiga arbetet. Men hon hade slutat att begära något av livet, hade han inte slagit och knuffat henne så att hon fick missfall den där sista gången hade hon kanske

fortfarande varit kvar hos honom. Yvonne rös. Att hon inte fattat vart de var på väg, att hon inte lämnat honom första gången han slog henne, men han hade ju varit ju så ledsen, så ångerfull. Och så snygg!

Och nu, nu var hon lurad igen! Hon hade inte lärt sig något, hon var fortfarande lika dum. Hon hade trott att Anders var annorlunda, han var lugn och trygg, en underbar far och han hade ett bra jobb som han trivdes med. Ibland när de var tillsammans tyckte hon att det nästan var överkligt att hon fick vara med honom. Deras kärlek hade varit lugn men innerlig, de hade lärt sig av sina tidigare misstag. Hade hon trott! Hon lade handen på sin mage, hon var ännu inte säker, men det var ändå två veckor över tiden. Och hon hade alltid varit regelbunden. Så kanske hon räknade, det skulle i så fall bli i juli... Hon hade varit gravid tre, kanske fyra gånger förr, men alltid fått missfall tidigt. Men en vecka till skulle hon vänta sedan skulle hon veta om hon hade plussat eller inte.

Hon kom att tänka på kvinnan hon delat rum med första gången hon fått missfall, en äldre kvinna som blivit opererad. En dag när Yvonne varit särskilt ledsen hade kvinnan sagt att det där med barn var överskattat. Själv hade hon två döttrar som hon aldrig hörde av mer än om de behövde hjälp med något. Det hade inte varit mycket till tröst då och nu tänkte Yvonne att hon själv alltid brytt sig om sina föräldrar, ringt dem och besökt dem. Och mamma och hon hade ofta varit ute och shoppat, fikar och haft trevligt tillsammans. Fast numera

gick det inte, men de pratade i telefon flera gånger i veckan.

Nej det dög inte att ligga här och dra sig. Hon steg upp och öppnade fönstret, det blåste och regnade, Snart måste hon ringa återbud till föräldrarna, Alva och svågern Bertil och deras båda barn och andra bröllopgäster. De var inte så många, men det skulle bli fruktansvärt. Och värst av allt var att hon saknade Anders, älskade honom...

25

SNART JUL

”Det sutto tre jäntor i bilen på väg till en shopparedå! De gladdes och sjungo av glädje, sjung fallerallala!” Kristina och Malin sjöng en travestering på den gamla visan och Linda som körde och hyschade på dem.

-Om jag inte ska köra i diket så får ni sluta att skrika nu! ropade hon och försökte överröstadem.

-Vi skriker inte vi sjunger en marknadsvisa, snart är det jul och snart är det vinter och skidan slinter!

-Ja, ja hade det suttit i benen så hade ni sprunget ihjäl er, skrattade Linda. Har ni nu önskelistor med er? Och mobiler i fall vi kommer ifrån varandra i butikerna?

-Jag har en jättelista, sa Kristina, jag har ju en stor familj. Ni klarar väl av ert på en timme sedan får ni hjälpa mig. Och ja, jag har mobilen med!

-En timme, pytt, det är bara uppvärmning! Malin skrattade glatt, jag har inte varit ute på evigheter utan att Josefin varit med så nu gäller det att passa på. Inga avbrott för blöjbyten och missnöjda skrik, idag ska jag bara tänka på mig själv. Och jag har också mobilen med.

-Jag håller med dig, sa Linda, vi slutkörda småbarnsmammor

behöver verkligen ett brake!

Flickorna fortsatte att skämta och skoja och var snart framme i köpcentret utanför staden. De parkerade och samlade ihop väskor och kundvagnar och allt de behövde ha med sig. Det blåste kallt och himlen var mulen och dyster, men butikernas skyltfönster var fyllda av inspiration och julglädje. Några glada tomtar lekte i snön, medan andra läste önskelistor och lackade paket. Julmusik hördes från alla håll och juleljus och stjärnor blinkade överallt. Det var det behagligt varmt efter kylan ute. Fast det var tidigt på förmiddagen var det redan fullt av folk som trängdes i gångarna. Kristina köpte en jättesöt tröja till Magda, den var mörkröd med lite glitter, Magda älskar allt som glittrar, förklarade hon. Sedan hittade hon ett par svarta jeans och en snygg vit tröja. Malin köpte en jättenalle till Josefin och en mörkblå morgonrock till Mats. Linda tittade på allt möjligt men kunde inte bestämma sig.

-Jag tycker att det är dags för fika, jag kan inte tänka när magen är tom, sa hon och de andra instämde.

-Puh, suckade Kristina när hon satt sig. Hon hade beställt en smörgås med köttbullar och rödkål och lättöl. Det här var verkligen gott, suckade hon med välbehag.

-Ja, svarade Linda, som hade valt räkmacka och citronläsk. Hon knäppte upp kappan och satte väskan på stolen intill sig.

-Jag är hungrig som en varg, sa Malin när hon kom med en köttbullsmörgås och en ostfralla, jag åt bara ett knäckebröd i morse. Hon hade både kaffe och lättöl.

-Jaha, och här ska vi sitta och vänta hela dan medan du äter, skrattade Linda, och flyttade överdrivet undan sin tallrik. Hop-pas att bordet räcker till!

-Nu ska vi vara snälla, det är jul tänk på att tomten ser oss! skrattade Malin och började äta.

Kristina tittade på sina väninnor, Malin var klädd i en grå halvlång yllejacka och en snygg vintervit tröja och svarta jeans. Hennes mörka hår var halvlångt och kammat i en enkel pagefrisyr. Hon hade mörkröda glasögonbågar som matchade hennes läppstift. Kristina tyckte att hon blivit mycket mer självständig och social numer. När de först träffades hade hon varit tyst och lite blyg. Linda var sällskapets skönhet. Hon var klädd i en lång vinröd skinnkappa och svarta långbyxor och högklackade vinröda stövlar. Några guldkedjor glittrade mot en svart polotröja. Hennes hår var långt, blont och alldeles rakt, det glänste och skimrade när hon rörde sig. Med ens kände Kristina sig klumpig och ful, Malin var liten och smal och Linda var lång och slank som en fotomodell. Själv var Kristina lite för kraftig och hon hade aldrig brytt sig så mycket om sitt utseende. Nu var hon klädd i en mörkgrön täckjacka med och vanliga blå jeans. De bruna stövlarna var bekväma och väl ingångna, men knappast snygga. Den rutiga flanellskjortan hade hon lånat av Bosse. Håret var varken rakt eller lockigt och som vanligt samlat i en svans, läppstift använde hon, men i övrigt hade hon inte sminkat sig. Hon hade inte ens börjat med antirynkrämer och sådant som var viktigt, enligt reklamen i

alla fall. Hon suckade tungt och kände sig grå och trist.

-Hur är det med Kristina, du ser trött ut? sa Linda drack upp sin läsk. Vet inte om jag ska ha kaffe nu eller om vi ska vänta, vad tycker ni?

-Nej men vi kan väl vänta, vi har ju massor kvar att handla, eller...

Tjejerna samlade ihop sina kassar och lämnade bordet och var snart tillbaka i det stora köpcentret. Julsånger, ljus och värme spred en glad stämning och snart glömde Kristina sitt missmod. Linda hittade en söt klänning till Hanna, en röd sammetsklänning med små tomtar och vita spetsvolanger. Och Olof skulle få en mörkgrön pullover och ett lyxigt rakvatten.

Det var långt fram på eftermiddagen när Malin sa att hon var hungrig. De bestämde sig för att äta middag och tvekade mellan MacDonalds och en fiskrestaurang och bestämde sig för den senare.

-När vi nu är barnlediga, skippar vi gamle Mac! De hängde av ytterplaggen och hittade ett bra bord.

-Hör, sa Linda de spelar inte julsånger. Himmel så skönt! sa hon och kollade menyn.

Och snart åt de tre väninnorna med god aptit. Det var en lugn och dämpad stämning i lokalen.

-Har du börjat jobba än Linda? frågade Malin när hon ätit färdigt.

-Ja, fast bara några timmar i veckan. Jag börjar heltid efter helgerna, och det ska verkligen bli skönt. Olof får vara hemma

tills Hanna blir ett år. Men jag har faktiskt tänkt lite på det du sa om överfulla dagis! Så jag har hittat ett litet familjedagis bara ett par kvarter ifrån där vi bor.

-Men så skönt för Hanna! Ja, jag vet att jag är mossig som inte gillar de där kollektiva förvaringsplatserna. Jag har också börjat jobba, men bara på helger och en eftermiddag i veckan, då Mats tar ut av sin pappaledighet. Och Kerstin, hans mamma, passar Josefin på helgerna. Hon tycker det är jättekul. För det mesta har hon henne hemma hos sig och då lagar hon middag och sedan äter vi tillsammans allihop. Både praktiskt och mysigt! Hur har du det Kristina?

-Jag har jobbat hela tiden, men jag har ju jobbet hemma. Jag tar allt det administrativa på Bosses maskinuthyrning. Det blir en hel del telefonpassning och upplägg av hyrestider och bokföring och allt det där. Så jag har att hitta på! Men jag trivs med det, så har vi haft det i flera år. Sedan hjälper jag till med jordbruket när det behövs.

-Ja, vi får väl vara glada så länge vi får lov att välja hur vi vill ordna vårt familjeliv och hur vi vill att våra barn ska växa upp, sa Malin. De där feministerna, som tycker att några år hemma med egna barn är som att få Svarte Petter i livets spel, vill tvinga alla mammor att jobba när barnet är sex månader så att papporna måste stanna hemma. Ingen hänsyn ska tas till vad föräldrarna vill, eller hur deras situation ser ut! Malin blev alltid upprörd när hon tänkte på att folk inte skulle få bestämma över sitt eget liv. Om pappan inte vill eller kan så blir det bar-

net straffat och får väl vara på dagis redan vid sex månader. Jag tycker att det är fruktansvärt.

-Men de kan väl ändå inte tvinga folk? sa Linda.

-Nej ,men utan pengar är det kanske svårt att klara sig. Du vet hur det är. Allting kostar och man måste ha så mycket, kanske för mycket egentligen. Men det har blivit en vana. Ja, jag vet inte riktigt

.-Jag fattar ändå inte varför feministerna ska bestämma över alla kvinnor. Det finns kvinnor som jobbar i hårda slitsamma jobb som inte har någon karriärmöjlighet, de förlorar inget på att ta hand om sina barn så länge det behövs. Ingen gör väl karriär i städbranschen eller på fabriksgolvet! Men de kanske är gifta med killar som har eget företag som inte kan vara hemma, eller någon som kan gå vidare i sitt yrke. Något som båda vill och är överens om. Men då står feministerna där med pekpinne och piska och talar om att så får man inte göra!

-Jag håller sannerligen med dig om att föräldrarna själva ska bestämma. För vi är olika, har olika intressen och förutsättningar. Tänk om alla föräldrar hade fått ett lika stort bidrag att använda som de vill. Till dagis eller varför inte för att betala mormor eller farfar eller en arbetslös granne! Eller stanna hemma lite längre och behålla det själv, Kristina ser bestämd ut och fortsätter, jag tror att alla skulle vinna på det.

-Då skulle det nog inte bli så fullt på dagis heller, eller för-låt, förskola! Och då får personalen mer tid till barnen som är där. Men framför allt, barn som inte trivs i stora grupper skulle

få det lugnare. Och jag tror fortfarande att skrikiga bråkiga barn är ledsna och känner sig utanför, barn behöver bli sedda, veta att de behövs och är älskade.

-Ja visst och det är ju också en fråga om rättvisa, Bosse och jag har aldrig haft våra på dagis, och därför har vi aldrig fått någon del av de bidrag som kommunen betalar till dagisbarnen. Inte för jag skulle vilja byta. Men jag tycker det ska vara rättvist! Sa Kristina lite surt och svalde det sista kaffet.

-Tyvärr lär vi aldrig få någon rättvisa, men du har rätt. Och det är skönt att vi är överens, sa Linda och skrattade glatt. Nu får vi nog se till att bli färdiga med julhandeln. Olof och jag ska till hans syrra ikväll och dricka glögg och baka pepparkakor. Och efter ytterligare några inköp var flickorna på väg hem, nöjda och glada och med bilen full av julklappar. Ett lätt snöblandat regn yrde omkring, det var kallt och otrivsamt ute, men i bilen var stämningen på topp.

När Malin öppnade dörren möttes hon av doften av nybakat och Mats och Josefin stod i köket bland mjölpåsar och skålar. Allt var en salig röra, men Malin blev ändå varm inombords av lycka.. Mats log brett och kramade om henne och Josefin kom tultande omkring med en slev i handen.

-Ah vad det är skönt att komma hem till er! Malin skrattade och tog upp Josefin. Du kan tro att jag har träffat tomten idag och han skickade med några paket till dig min stumpa.

-Umpa, svarade Josefin och log stort.

-Skickade han inget till mig, frågade Mats.

-Jodå han skickade med paket till dig med, men du måste lova att inte kika eller klämma på det, svarade Malin strängt.

-Nej jag klämmer hellre på dig, sa han och kramade henne hårt.

-Så kul för dig, sa Malin men hon drog sig inte undan. Vad jag blev glad när jag såg dig stå här med julbaket. Du är jättesöt med mjöl på näsan! Vi får nog en riktigt fin jul tillsammans, vi tre. Hon log och pussade honom.

-Ja Malin, det måste bli fint, jag älskar dig så mycket. Han blev nästan generad men fortsatte, jag har älskat dig sedan jag såg dig första gången, men jag blev en klantskalle när vi väntade Josefin. Jag har förstått att du...

-Sch, jag vet, jag har varit arg och besviken och fruktansvärt ledsen. Men alla kan göra fel. Och jag vill att vår lilla familj ska ha det bra. Vi får försöka lämna det där bakom oss. De höll om varandra med en känsla av att något nytt börjat. Men Josefin blev otålig så de gav henne en pepparkaka och dukade fram kaffe och lussekatter. Malin sa att hon sett hopfällbara extrasängar, som inte tog mycket plats när de inte användes, men de dög att sova i några nätter.

-Jag tycker att vi ska köpa ett par till mamma och pappa, så kan de ligga i Josefins rum i stället för här i soffan.

-Ja, får de plats så... Vad kostar de? Soffan här är naturligtvis inte bra som gästbädd. Särskilt inte till två. Men din farsa är väl rätt...

-Tjock ja, men han får plats i en vanlig säng! Jag tror att de

kostar ett par hundra, vi kan köra dit i morgon och se och titta.

-Ja visst de kan ju alltid vara bra att ha. Och så roligt att dina föräldrar äntligen kommer hit.

-Mm, det hade varit roligt att ha dem närmare, men de kan inte lämna sina jobb där uppe och vi kan inte flytta härifrån så... Och jag har ju dig och lilla Jossigumman. Malin pussade Josefin och skrattade.

26

ADVENT

Adventsstjärnan spred sitt milda ljus över de nyinköpta röda julstjärnorna. Och på bordet stod ljusstaken som Jonas hade gjort i skolan för några år sedan. Den var rätt ful, men den var ändå en familjeklenod. Några tomtar hade också kommit fram och påminde om att julen var på väg. Rummet var trivsamt och varmt och Ellen och Bengt satt tysta och slötittade på nyheterna. Som vanligt hade de ingenting att prata om, efter snart femtons års äktenskap var det som om alla ord tagit slut. Om de någonsin hade funnits? Varför hade de egentligen gift sig? Javisst Jonas var på väg, men var det enda orsaken? Antagligen Ellen mindes inte om de någonsin verkligen... nej, hon mindes inte, det hade väl bara blivit så. De träffades när de var i tonåren och hade hängt ihop sedan dess. Det var länge sedan hon tänkt på annat än barnen och hemmet. Men hon hade önskat att de haft några vänner att umgås med. Ordna små enkla fester hemma hos varandra, äta något gott och prata, inte dricka en massa sprit, men visst kunde man ta en snaps till en sillbit och en konjak till kaffet. Men var skulle man hitta vänner, hon jobbade mest ensam på skolan, de andra två städerskorna hade jobbat där ända sedan det gamla avtalet. De fick de välja sin

arbetstid och de föredrog att jobba på kvällarna när alla gått hem. Och bara tanken på att bjuda hem någon av lärarna var skrattretande. De var väl hyggliga, men nog märktes det att de tyckte att den som gick med kvasten var en rätt misslyckad individ.

Men barnen var rara och Ellen trivdes med dem. Hon fick dem att inse att skolan var deras gemensamma arbetsplats, som de måste hjälpas åt att göra trivsam. Och barnen tyckte om henne, de berättade om sina tankar och planer och ibland hjälpte de till att tömma papperskorgar eller fylla på papper på toan. Så om Ellen skulle försöka bena upp sitt liv och sina intressen så var det nog barnen som kom på första plats. Att städa på en skola blev väl en viss ersättning när hon inte blev barnskötare. Men skulle hon kunna bli förskollärare nu? Tankarna for hit och dit snart var det terminsavslutning och jullov, hon visste inte om hon var nöjd med sin studietid, om hon kommit vidare. Ibland ångrade hon att tagit tjänstledigt för att prova. För om hon inte fick ett bättre jobb blev ju lönen mindre eftersom hon hade studieskulder. Inga stora skulder, men ändå, de skulle betalas. Och Bengt, varför hade han slutat som chaufför? Nu när det var för sent. Hon hade vant sig att vara ensam, lärt sig trivas med det. Hans närvaro kändes nästan som ett intrång i hennes värld. När barnen var små och hon behövde honom fanns han inte. En vanlig förkylning kunde ställa till jätteproblem när alla var dåliga. Hon mindes tröttheten när hon själv, febrig och förkyld måste gå och handla och se till att barnen fick sitt.

Och alla ensamma kvällar framför teven. Men i början gladde hon sig åt veckosluten, då Bengt skulle komma hem. Det var mycket hon ville prata om, mycket att ta igen, ibland stod hon utanför toalettdörren och pratade, medan han satt därinne och läste veckans tidningar med de lokala nyheterna. Han hade aldrig något att berätta om sina körningar, det är bara jobb, svarade han snäsigt om hon någon gång försökte prata om det.

Rapports signatur väckte henne ur drömmarna, hon suckade och tittade på klockan, snart skulle väl Åsa komma in. De brukade se *På spåret* tillsammans, det var ett program som de alla uppskattade. Åsa och Filippa hade varit här hela eftermiddagen. Cecilia var visst på sjukhuset och en kille bodde i lägenheten med Filippa. Stackars kille, han skulle säkert inte få det lätt om han tänkte leva med Cecilia. Undrar varför hon är på sjukhuset, men hon har kanske gjort abort eller något sådant. Det var en konstig människa, Cecilia aldrig att hon stannade och pratade när de möttes i trappan eller på gården, fast flickorna var bästisar och alltid var tillsammans. Men hon var väl bara intresserad av sig själv och sina nöjen. Hon var nästan alltid ute på kvällarna, medan Filippa var ensam hemma. Ellen brukade bjuda flickorna på mellanmål och medan de läste läxorna tillsammans. Hon reste sig och gick till köket för att sätta på kaffe.

Bengt tittade irriterat efter henne. Förr gnällde hon för att han var borta så mycket, nu när han kom hem varje kväll var var inte det bra. Han gick ut på balkongen, den isiga vinden

med lite snöblandat regn passade hans humör, bitterhet och ilska fick honom att sparka till en blomkruka som stod i hörnet. Han önskade nästan att det varit Ellen, ibland ville han ta tag i henne och ruska om henne, få henne att fatta att de hade ansvar för sina barn. Att hon måste bjuda till, visa lite intresse. Men han gjorde ingenting, bara sjönk in i självömkan och vrede. Barnen verkade åtminstone vara glada att han var hemma. I början hade de knappt sett honom, men sedan han blivit lagledare i Robins fotbollslag hade han fått bra kontakt med grabbarna. Bengt var alltid med på matcherna och hjälpte till på idrottsplatsen och det trivdes han med.

Plötsligt kom han att tänka på den dagen när hans föräldrar berättat att de skulle skiljas. Det hade varit strax efter konfirmationen, en helt vanlig eftermiddag, de hade ätit middag och satt kvar vid bordet och pratade. Just som han tänkte gå in på sitt rum sa pappa att de ville tala med honom. Han mindes att han kände sig lite förvirrad och orolig. ”Du är ju snart stora grabben nu, Bengt,” hade pappa sagt, ”snart ska du göra värnplikten och sen gifter du dig!” Bengt blev mer och mer undrande och mamma sa ”Ja, snart behöver du inte oss längre, inte som när du var en liten”. Han hade försökt att protestera, men mamma fortsatte innan han öppna munnen och han kom fortfarande ihåg varje ord med ”Pappa och jag har beslutat att vi ska skiljas, det är något vi tänkt på i många år men vi ville vänta tills du blev lite större!” Det var som golvet öppnat sig under honom, allt gungade och han mådde illa. Det

kunde inte vara sant. Mamma och pappa var ju själva grunden. De skulle alltid finnas där tillsammans. Så hade han alltid trott. Och farmor och farfar skulle alltid bo i annexet, liksom att mormor och morfar alltid skulle finnas i sitt egna hem i byn. Allt hade varit så självklart och givet. Och nu ville de plötsligt ändra på det och skiljas. Det fick inte vara sant. Bengt mindes hur han gråtande rusat in på sitt rum. De hade stått utanför och gjort sig till, men han ville aldrig mer se dem, han hade trott att de brytt sig om honom, inte att de bara tagit hand honom tills han kunde klara sig själv.

Minnet smärtade trots att så många år gått. Skilsmässan gick förstås igenom och Bengt stannade kvar på gården hos pappa och syskonen, Gunilla och Robban tog det hela med ro, de hade väl anat det och var själv snart vuxna. Livet gick vidare, men det blev aldrig som förr. Det är klart att han inte ville utsätta sina egna barn för samma sak, han var gift med Ellen och så skulle det förbli. Barnen skulle alltid kunna komma hem till sina föräldrar. Så han offrade kärleken och valde barnen och familjen. Men det var inget lätt val. Huttrande gick han in och stängde dörren, han skulle precis sätta sig i soffan igen, då det ringde på dörren, en gäll olycksbådande signal.

27

HEMMA

Äntligen ska Cecilia komma hem. Niklas och Filippa satt vid köksbordet och åt frukost. De hade hjälpts åt att göra fint och välkomnande. Decembermorgonen stod mörk och kall utanför de nyputsade fönstren. Den gamla adventsstjärnan i rött papper hängde på plats i och lyste varmt på julblommor och några små tomtar. Det är väl säkert att mamma kommer idag Nicke? Filippa ser lite oroligt på Niklas, medan hon brer smör på en bulle

-Ja visst är det sant! Vi ska bara äta och bädda och dammsuga så att allt är riktigt fint här hemma. Sedan kör vi och hämtar henne.

-Ska vi inte köpa gran också?

-Nej, det kan vi göra tillsammans sedan, om vi ens ska ha gran. Det är ju långt till julafton!

-Det är det väl inte, Filippa skrattar lite, det är bara några dagar.

-Okej, men vi ska ju till mormor så det är knappt någon idé med julgran. Du kommer väl ihåg vad vi ska göra på nyårsafton.

-Ja då ska ni gifta er och jag ska vara tärna och ha mitt

diamantdiadem! Det ska bli jättekul, jag tycker att det blir som att få en riktig pappa, då kan jag väl kalla dig pappa.

-Men det kan du väl göra redan nu! Jag tycker att du är min egen lilla tjej, och om vi får fler barn så kan du ju inte kalla mig Nick eller Nicke, när alla de säger pappa. Så det är lika bra att du vänjer dig stumpan! Niklas log glatt mot Filippa som strålade i kapp med ljusen.

-Tänk vad det ska bli kul med en lillasyster, men sedan när vi flyttar måste Åsa få komma och sova över hos mig. Jag har sovit över hos henne jätteofta!

-Ja, det är klart, vi ska inte flytta så långt heller. Du får gå kvar i skolan här. Nej, nu börjar jag bli otålig. Jag bäddar och städar rummet så länge. Fortsätt du att äta. Sedan ska vi klä oss och göra oss fina. Så mamma blir riktigt nöjd med oss. Eller hur...

-Okki-dokki, skrattade Filippa och tuggade ivrigt på sin bulle.

På eftermiddagen kom Cecilia äntligen hem. Hon höll Filippa i ena handen och Niklas i den andra, njutningsfullt andades hon in den kalla luften och såg små snöflingor yra i lyktornas sken. Skymningen sänkte sig och i de flesta fönster strålade ljus och stjärnor vänligt välkomnande. De mötte Jenny och Ismet på väg ut. De kände knappt varandra fast de bodde i samma hus. Men de hälsade glatt och vänligt och Niklas sa man kanske kan hoppas på en vit jul och det tyckte Jenny och Ismet med.

-Nej men så duktiga ni har varit, som putsat fönster och hängt upp julgardinerna. Tänk, jag minns inte att här någonsin varit så mysigt. Tack mina underbara älsklingar.

-Ja, visst har vi varit duktiga. Vi har rotat och letat för att hitta allt och Filippa har visat hur ni brukar ha det.

-Och mamma vet du att jag kallar Nick för pappa nu? Det är bäst om jag sedan kanske får en lillasyster, sa hon glatt.

-Så glad jag blir, Cecilia gick omkring och tittade och njöt av att äntligen vara hemma. Hon strök försiktigt över några gamla tomtar. Niklas och Filippa hade gjort så fint och Cecilia var nöjd och lycklig hon mindes med en rysning hur det var innan. Men nu var hon färdig med sitt gamla liv, nu när Niklas visste, fanns det inga skuggor som hotade att förstöra allt. Hon kunde tillåta sig att älska och vara lycklig. Men hon måste glömma allt det gamla, det var svårt, men hon visste att hon skulle klara det nu tillsammans med Niklas.

-Är Jenny och han däruppe ihop? frågade hon sedan när de satt vid köksbordet och åt kvällsmat. Det såg ju nästan så ut, tillade hon.

-Ja, jag tror det, jag har mött dem ibland, fast hon var borta ett tag jag vet inte om hon var sjuk eller vad det var.

-Nej men hon jobbar alltid, hon reser mycket. Jag känner henne inte, men jag har alltid tyckt att hon verkar lite högfärdig. Och kör omkring i den där skrytbilen.

-Nej hon har varit på sjukhuset, sa Filippa, det sa Åsas mamma. Hon bor i Everts gamla lägenhet med han som flyt-

tade in. Fast hon bor där nere också. Tänk om de också ska gifta sig!

-Jaha, ja man kan inte hålla reda på allt och alla, sa Cecilia lite lamt.

-Och vet du vad mamma? Jo Yvonne ska nog gifta sig med Anders som bor därnere. Sedan ska de flytta. Är det inte konstigt att alla gifter sig nu?

-Jaså ska hon det, sa Cecilia lite surt. Ja henne har jag då aldrig tålt. Jag känner inte Anders, men han verkar vara rätt typ för henne. En tråkig tjockis, det är vad man kunde vänta sig att hon skulle få. Undrar hur de lyckades bli ihop.

-Nu ska vi vara snälla Cess, sa Niklas leende. Jag har mött dem ibland och de verkar helt okej. Precis som du och jag! Fast det är ett tag sedan jag såg dem...

-Ja, förlåt mig jag blev bara så jävla irriterad på henne då i våras när Olsson dog. Det var som om hon tyckte att det var mitt fel.

-Mamma inte nu, Filippa såg ledsen ut när hon tittade på Cecilia. Det var så synd om Evert, han var ju så snäll. Jag önskar bara att han levte, Filippa såg drömmande i tallriken. Ja, jag önskar faktiskt att han levte. Jag tänker så ofta på han.

-Vad var det som hände, det är inget jag hört något om? Niklas såg frågande på Cecilia.

-Nej det hände strax efter att jag träffat dig, svarade Cecilia motvilligt, det var så dumt och sorgligt, och jag önskar att vi kunde glömma det. Det var en pensionär som tog livet av sig,

han bodde där uppe, granne med Yvonne. Sakta och eftertänksamt berättade Cecilia bakgrunden till Evert Olssons självmord.

-Jag blev ju bara så himla rädd när jag kom hem och såg lappen som Filippa skrivit. Att hon var där, hos Olsson. Men min bakgrund... ja, jag blev helt skräddad och rusade upp och skällde ut honom och drog iväg innan han hunnit svara. Och Yvonne kom förstås ut och glodde och ställde sig in. Men visst, jag ångrade mig genast. Det hade ju räckt att bara hämta Filippa. Men sedan skulle jag be om ursäkt och då blev det inte av den kvällen... sedan fick jag veta att han dött däruppe. Och Yvonne... när vi möttes i hissen sa hon att det var mitt fel. Ja, jag är ledsen för att han dog och jag hoppas att det inte var mitt fel, men allt gick så fort. Och jag var hos dig så ofta. Vi hade ju precisträffats. Jag är rädd att jag inte märkte så mycket av det som hände här. Är du arg och besviken på mig nu Niklas? Du kanske inte vill ha mig, hon såg stelt ner i bordet, jag är kanske faktiskt skyldig... ja, jag vet inte. Hon reste sig och lämnade köket.

Filippa och Niklas såg oroligt på varandra. Hon skulle väl inte bli sjuk igen, ingen visste hur stark hon egentligen var, hur hon tålde vardagens påfrestningar.

-Stanna du här och ät, sedan kan du duka av. Jag går in till henne, sa Niklas.

-Ja, du måste trösta mamma, hon får inte bli sjuk igen.

Cecilia satt i det mörka tysta rummet, Niklas satte sig bredvid och höll henne hårt intill sig.

-Du får inte anklaga dig själv. Det var en sorglig händelse men...

-Men om jag inte bråkat och grälat... Det var kanske mitt fel. Jag gör människor illa. Ingen tycker om mig. Du förtjänar något bättre. Allt jag gör blir fel, jag är oduglig och hopplös, hon grät ljudlöst.

-Nej du får inte säga så. Han kände rädslan komma krypande, skulle det börja igen. Du får ens inte tänka så. Vi klandrar dig, inte, vi känner dig förstår att du reagerade som du gjorde den gången. Men det är över nu vi måste se framåt. Filippa och jag älskar dig och vi klarar oss inte utan dig. Och det var inte ditt fel att den där stackars mannen inte orkade med ensamheten mer. Det hade säkert hänt även om du inte...

-Men det vet vi inte! Jag blev skitförbannad för jag visste vad som kunde hända. Att sedan andra fortsatte gör inte min skuld mindre. Om jag åtminstone bett om ursäkt genast, om jag förklarat varför jag reagerade som jag gjorde. Men jag tänkte bara på mig själv och gjorde ingenting

-Alla gör fel ibland, men man måste gå vidare och förlåta sig själv. Du har haft ett helvete, att du ville skydda din dotter är helt naturligt. Att du överreagerade är inte konstigt, ingen kan se in i framtiden. Det fanns säkert flera orsaker till att Ols-son tog sitt liv. Jag tror ensamheten och saknaden efter hustrun var det värsta. Han ville inte leva utan henne. Tänk om han är tillsammans med henne nu på andra sidan. Där i det okända, som vi inte vet något om. Han har nog haft ett långt lyckligt liv

med sin fru och sina barn. Och han hade barnbarn och människor som älskade honom. Men han orkade inte leva ensam, utan sin maka. Niklas kände att Cecilia blev lugnare, gråten stillnade och hon höll hans hand. Du får inte anklaga dig själv, om du dog ifrån mig skulle inte jag heller vilja leva, men om jag tog livet av mig så var det mitt val. Snälla, du får inte bli sjuk igen! Vi ska ju gifta oss, Filippa väntar. Hon är säkert orolig. Ge oss en chans att älska dig och älska oss Cess, min...

-Men vill du verkligen ha mig, på riktigt? Hon såg på honom, rummet var mörkt men i det svaga ljuset från gatlyktan utanför såg han ett litet tveksamt leende. Och Filippa skymtade i tamburen.

Några dagar snare var det lille julafton, Cecilia och Niklas vaknade till tonerna av *Låt mig få tända ett ljus*. De såg på varandra, log lyckligt, kramades och låg kvar i sängvärmen. De hörde regnet piska mot rutan och vinden ven utanför. Det var dagen före julafton och en lång fantastisk helg väntade, bröllopet på nyårsafton var förstås höjdpunkten. Cecilia hade fortfarande svårt att riktigt fatta att de faktiskt skulle gifta sig, att Niklas faktiskt älskar henne.

Hon hade varit så långt nere i självförakt och skam då hon träffade honom och de hade blivit tillsammans. Kärleken hade varit så otrolig att den nästan skrämte henne från vett och sans. De hörde att Filippa pysslade i köket och steg de upp och klädde sig i sina mjuka blågröna morgonrockar.

-Jag trodde att ni aldrig skulle vakna, sa Filippa skrattande. Jag har lagat kaffe och dukat, vi ska väl köra om en stund? Filippa var ivrig och glad och sprang omkring och plockade fram allt möjligt.

-Vet du vad klockan är? Niklas log och strök henne över det blöta håret. Nej men har du redan duschat! När steg du upp egentligen?

-Jag har varit uppe minst en timme, vi ska ju köra snart, Fatta det pappa!

-Okej men lugna dig lite! Vi har gott om tid, allt är packat och klart. Nu ska vi tända ljusen och äta och känna hur julfriden sprider sig.

Efter ett par timmar var de i alla fall på väg med bilen full av paket, kassar och väskor. Det regnade fortfarande, men det blåste inte lika mycket. Motorn spann mjukt och sövande och när de kom ut på motorvägen sov Filippa i baksätet. Cecilia och Niklas småpratade om julen och framför allt om bröllopet. Och det var långt att köra.

När de stannade utanför det vita höghuset där Lena bodde hade regnet upphört, det var nästan vindstilla och lite kallare. Snabbt samlade de ihop väskor, kassar och paket. Filippa sprang i förväg och tryckte ner hissen. Lena öppnade redan innan de ringt på dörren. Lägenheten var julfin och doftade av gran, hyacinter och nylagat kaffe. Och framför fönstret strålade den stora julgranen. Lena kramade om alla.

-Jag såg när ni kom så jag satte på kaffet, ni har ju kört långt.

Vill ni ha något mer matigt än pepparkakor och bullar?

-Nej det räcker så bra mamma! Vi åt lunch på vägen hit, men kaffe och dina härliga julkakor vill vi gärna smaka.

-Mormor, mormor, var ska jag sova? Mamma sa att vi ska sova här allihop! Hur ska vi få plats?

-Ja säg det du. Men finns det hjärterum så finns det stjärterum! Mormor skrattade. Du får sova i bäddsoffan och jag tar ditt rum och Cecilia och Niklas får låna min säng och extrasängen. Det blir säkert bra min stumpa. Och vad stor och duktig du har blivit! Lena kramade Filippa, jag orkar ju nästan inte lyfta upp dig längre!

-Mormor, vet du att Niklas är min pappa nu! Vi bestämde det när han bodde hos oss. Och sedan ska vi flytta och jag får en lillasyster!

-Ska ni ha barn? Lena tittade glatt frågande på Cecilia och Niklas.

-Nej inte än, inte vad vi vet, skrattade Cecilia. Filippa menar bara att vi kommer att få en baby någon gång. Men när det blir vet vi inte.

-Och en hund vill jag också ha, sa Filippa plötsligt.

-En hund, ja vet du det skulle jag också vilja ha, men ingen av oss är ju hemma på dagarna. Och det skulle vara synd om en hund skulle ligga ensam hela dagen och vänta på oss.

Efter kaffet var det dags att ställa i ordning. De färgglada paketen placerades under granen bland de andra julklapparna. Och sedan stängde Cecilia och Lena in sig i sovrummet för att

prova brudklänningen. Niklas skulle inte få se den före bröllopet, men Filippa kom in och kikade litet. Sedan rapporterade hon att mamma var minst lika fin som de där tjejerna som sjunger i teve.

Klänningen var en fantastisk kreation i två delar, ett slätt enkelt fodral i benvitt tjockt, siden och överdel av ljuvliga spetsar med små vita blommor och pärlor. Kjolen var lång med ett litet släp och en lång slöja hörde till. Lena hade själv burit den på sitt bröllop för mer än trettio år sedan, nu hoppades hon att Cecilia och Niklas skulle bli lika lyckliga som hon och Arne varit. Kvällen förflöt under småprat och bröllopsplaner medan vinternatten djupnade utanför. Alla inbjudna gäster hade tackat ja, och det skulle bli ett stort härligt bröllop. Lena kände en innerlig glädje och tacksamhet. Aldrig att hon vågat hoppas på detta när hon sett Cecilia på sjukhuset. Blek och apatisk hade hon legat i sängen med slutna ögon, full av skam och skuld-känslor och hat. Och nu var hon så strålande lycklig och trygg med Niklas. Och Filippa, som ibland verkat lite blyg och osäker hade förvandlats till en öppen, glad tjej. Det var bara en vecka till nyårsafton och bröllopet, glada fjärilar fladdrade omkring i magen, allt måste vara perfekt. Det var viktigt att Cecilia fick ett perfekt bröllop och den här julen kom nästan lite i skymundan för nyårsafton. Annars brukade julafton vara årets stora dag full av traditioner och glädje för Lena och hennes familj.

Nyårsdagen. Ett nytt år och för Cecilia känns det som början på ett nytt liv. Hon visste att hon hade förändrats, hon kunde se män utan hat och hämndbegär. Hon var glad och lugn nu med Niklas och Filippa, de var en liten lycklig familj. Hon hade vaknat tidigt av det svaga bruset från hotellets fläktar. Och i nyårmorgonens första timmar kröp hon tätt intill Niklas. Bröllopet här på gästgivargården hade varit en underbar romantisk dröm. Allt hade varit helt suveränt. Niklas var så fin och Filippa var ljuvligt söt i sin vita tärnklänning, och ett vackert diadem med blommor och pärlor i sitt ljusa hår. Maten, dansen och gästerna, allt hade varit utsökt och fantastiskt. Hon lät tankarna flyga fritt. Bröllopsnatten hade varit magisk, den breda sängen, bäddad med mjukaste siden och spetsar och röda rosor doftade från en jättebukett. Överallt stod små värmelyktor i olika färger och spred sitt flimrande ljus längs väggar och tak. Bröllopet blev en romantisk stämningsfull början på äktenskapet, ett minne för livet. Cecilia kröp ihop och tänkte med kärlek och tacksamhet på mamma som ordnat allt detta. Med en rysning och lite av sin gamla skräck och skam tänkte hon på den hemska tiden med Leon. Utan föräldrarnas hjälp och stöd hade hon aldrig kommit igenom. De hade ställt upp och tröstat och hjälpt till på alla sätt. Och de hade aldrig sagt ett ord till förebråelse. Och nu låg hon här bredvid den ende man hon någonsin älskat, hon var nygift och lycklig, och den vackra vigselringen gnistrade på fingret. Hon fick nästan nypa sig i armen för att tro att det verkligen var sant.

Några av gästerna sov också över på hotellet och om några timmar skulle de äta frukost tillsammans med dem innan de åkte hem. Rummet låg i mörker, klockan var inte ens sju. Alla sov väl. Tyst och stilla lyssnade hon på Niklas lugna andetag. Fortfarande kunde hon ibland tycka att hon inte förtjänade honom, att han var för bra för henne, men hon visste att hon måste hålla dessa tankar ifrån sig. Det skulle vara lätt att falla ner i depression och sjukdom igen. Hon fick inte göra sina allra käraste ledsna och besvikna.

Filippa var alltid så sprudlande glad och skojig, en helt annan tjej än den lilla försagda tös som hon varit innan Niklas kommit till dem. Och lägenheten var såld och de skulle snart flytta in en egen villa. Cecilia gladde sig åt att få packa och sortera ut allt som inte behövdes. Samla ihop resterna av hennes gamla liv, sortera och slänga alla bort alla tråkiga farliga minnen, bara ta vara på det som var fint och bra. Det var tur att Niklas redan var färdig med sin lägenhet. Men han hade bara haft en etta och inte så många prylar.

Hon steg försiktigt upp och ställde sig vid fönstret. Dagen grydde med lätt rosa himmel, det skulle nog bli en solig, kall dag. De skulle kanske hinna ta en liten promenad efter frukosten. Det hade varit en jättefin vecka, underbara dagar, med mamma och Niklas och Filippa och bröllopet som Cecilia alltid skulle bevara i sitt minne som en underbar skimrande pärla. Men nu väntade vardagen och jobbet, hon kände sig stark och säker. Niklas kom och ställde sig bakom henne. Tillsammans

såg de solen stiga upp, ett nytt år ett nytt liv låg framför dem. Sedan kröp de ner i den varma sängen för ännu en het kärleksstund. Efteråt låg de i badkaret fyllt med vitt bubblande skum. De fick brått att klä sig när de såg att klockan var över nio. Cecilia valde ett par grå långbyxor och en mjuk vinröd tröja med en liten spetskant. Hon lät det långa lockiga hår hänga fritt efter gårdagens praktfulla uppsättning. Niklas var också ledigt klädd i svarta byxor och en blå skjorta och svart skinnväst. Cecilia kände en ilning av stolthet när hon såg honom och var tvungen att hålla om honom en liten stund innan de gick ner för att äta.

28

INSIKT

När Ellen och Bengt kom till sjukhuset den där kvällen och fann Jonas liggande på intensivens, fjättrad vid maskiner och nästan dold under bandage, trodde de inte att han skulle överleva. Tysta, hjälplösa och i djupaste förtvivlan satt de vid hans sida. Men de hade inget att säga varandra, inga ord till tröst. Inte ens sorgen kunde de dela. Respiratorns låga brus och sköterskorna snabba steg i korridoren var allt som hördes. Inneslutna i sig egen sorg satt de hela natten i orolig väntan. Men som genom ett under blev Jonas bättre och dagen före julafton kunde Bengt och Ellen hämta honom på sjukhuset. Han skulle få vara hemma under helgerna och sedan åka tillbaka för en mindre operation. Men han skulle bli helt återställd. Stödd på kryckor stapplade han försiktigt in och fick hjälp att sätta sig vid bordet. Ellen hade satt fram jultallrikarna på den röda duken och tände ljusen och adventsstjärnan. Hyacinterna doftade på bordet det var mysigt och julfint. Åsa kramade Jonas lite försiktigt och Robin gav honom en lätt klapp på axeln och sa att han såg för jävlig ut! Ellen satte fram den stora vita skålen med risgrynsgröt och värmda saftsåsen i mikron. Bengt hämtade julmusten från balkongen. Snart satt hela familjen samlad kring

bordet, och Jonas fick berätta hur det varit på sjukhuset.

-Hur kunde du vara så klumpig att du sprang över gatan utan att se dig för, frågade Robin. Han beundrade sin storebror och hade varit rädd och orolig hela tiden. När han nu insåg att Jonas skulle bli återställd ville han visa sig kaxig och tuff.

-Jag kunde väl inte veta att den jävla bilen skulle komma så fort. Han körde säkert för fort. Men en stålman som jag klarade det, du hade bara blivit en våt liten fläck, klenis!

-Såja grabbar, nu håller vi fred, och är glada tillsammans. Imorgon kommer tomten. Om ni inte är snälla så går han kanske förbi.

-Visst, tror du på tomten pappa! Jonas skrattade och slog upp mer julmust.

-Ja, jag tror på tomten, det har jag alltid gjort, därför är jag alltid snäll!

-Jag har köpt alla julklappar, men du har väl inte kunnat handla Jonas, frågade Åsa.

-Nej jag kunde tyvärr inte ge mig iväg och handla när jag låg fastspänd i sängen, skitunge, svarade han och knuffade vänskapligt till henne. Du får inget av mig!

-Såja, tomten ordnar nog att alla får julklappar, sa Ellen och såg ömt på sina barn. Vad jag är glad att vi är tillsammans igen. Att vi är här allihop, tänk om du hade fått stanna på sjukhuset, Jonas. Vad hemskt det hade varit.

-Ja, man får en tankeställare, man ska aldrig ta något för givet, olyckor och elände kan snabbt ändra livet. Slå allt i spill-

ror. Sa Bengt tankfullt. Och det blev tyst och stilla i köket.

Familjen satt kvar en stund sedan hjälpte Åsa och Robin Jonas att komma in och sätta sig framför teven. Bengt och Ellen dukade av och diskade, de pratade och kände en faktiskt en gnutta förväntan och julglädje. Spisen och diskbänken glänste nyputsade och fina när de var färdiga. Den kvällen trivdes Bengt i deras gamla kök. Julhelgen skulle de som vanligt tillbringa i hans föräldrahem. Det var storebror Robban som drev gården nu. Det var alltid så mysigt och fint att komma ut på riktiga landet och träffa släkten, mormor, morfar, farmor och farfar och mostrar och fastrar och barn i alla åldrar. Det var lite av både Fanny och Alexander och Tjorven på Saltkråkan över deras julfirande och alla trivdes och hjälpte till att få allt att fungera.

Det var trångt i bilen med alla paket och Jonas med sina kryckor tog stor plats, men de var nöjda och glada. De hade haft en underbar jul tillsammans, julafton var årets bästa dag, som ingen någonsin ville ändra på. Lagom till julafton hade det kommit lite snö, om än inte skidföre. Och i gryningen hade de besökt julottan. Kyrkan hade strålat varmt välkomnande och Ellen hade känt en stor tacksamhet och lycka över att Jonas var med dem, att de fick vara tillsammans. Med glädje och inlevelse sjöng hon med i gamla kära psalmerna och lyssnade till de välkända orden i julevangeliet. Hon bad också en liten tyst bön för familjen. När alla var samlade på den gamla släktgården var allt

så naturligt och enkelt. Det blev liksom självklart att Bengt och hon skulle hålla ihop. Men hur skulle framtiden se ut? Hon visste inte.

Helgerna var över och kvällen innan Jonas skulle tillbaka till sjukhuset satt Ellen och Bengt ensamma i vardagsrummet. De hade inte dragit fram bäddsoffan. Bara ljusstaken i fönstret var tänd och vinternatten var mörk och kulen utanför. Det nybryggda kaffet väntade rykande hett i de stora kopporna och några pepparkakor låg på ett fat.

-Ellen, sa Bengt plötsligt, utan att se på henne. Jag satt inne hos Jonas en stund innan han somnade. Vi pratade lite...

-Jaha, sa hon avvaktande, vad pratade ni om då? Det lär väl dröja till han kan spela boll...

-Naturligtvis, det gällde inte alls det. Bengt verkade lite underlig han satt med slutna ögon, frånvarande men ändå intensivt närvarande. Ellen blev orolig.

-Vad är det då, han är väl inte på väg att bli sämre, han ska ju in i morgon.

-Nej, nej det är inte det. Det handlar inte om Jonas, inte egentligen. Men han frågade mig varför vi fortsätter att vara gifta! Och när jag svarade att jag tyckte att en familj skulle hålla ihop alltid sa att han inte skulle bry sig om ifall vi skildes. Nästan alla hans kompisar har skilda föräldrar, det är inget konstigt med det, påstod han. Och jag som alltid trott att en skilsmässa skulle förstöra deras liv. Jag tyckte det var hemskt när mina föräldrar...

-Ja, du brukar ju säga det. Och jag tycker också att det är bäst att hålla ihop om man kan. Men kan vi? Jag har tänkt så mycket på oss och hur vi har det. Det är som om livet går förbi och vi bara tittar på. Men får vi det bättre var för sig?

-Jag vet inte, jag vet verkligen inte. Jag trodde att det skulle bli annorlunda när jag slutade med långturerna. Du har ju alltid klagat på att du var ensam här hemma. Men jag har sannerligen inte märkt att du är glad för jag är hemma nu, sa han anklagande.

-Nej det är väl ungefär tio år för sent, svarade hon ironiskt. När barnen var små, när jag aldrig kunde gå någonstans utan dem. När jag satt ensam alla kvällar, när du bara kom hem för att äta och vila. Då hade jag behövt dig, men då var ditt jobb viktigare. Och jag kunde inte ens klaga för du var ju arbetsam och skötsam.

-Ja, jag kände ansvar för familjen, jag ville att vi skulle få det bra. Därför jobbade jag med det som gav bäst betalt. Och du behövde bara jobba deltid då.

-Ja jag behövde bara jobba deltid, men vilket förbannat skitjobb jag hade! Inga arbetskamrater, lika ensam på jobbet som hemma. Ett jobb som de flesta ser ner på. Ja, ett riktigt jäkla skitjobb. Och ensam fick jag gå på föräldramöten, alltid kom jag ensam! Men med tiden blev det bättre. Jag vande mig, barnen blev äldre, jag kunde gå hemifrån, fast vart skulle jag gå? Jag har inga vänner. Vi har inga vänner! Det är bara du och jag och vi lever i skilda världar. Ellen kände att hon snart skulle

börja gråta.

-Men du kunde väl ha skaffat annat jobb, och du kunde väl ha blivit vän med någon granne eller någon från skolan. Jag var ju borta, jag kunde väl inte skaffa dig vänner!

-Hur skulle jag ordna jobb, utan utbildning och tiden bara gick. Jag vill inte säga att jag hatade mitt jobb, det var rätt bra, jag gillar ungar och de fanns ju runt omkring mig hela tiden. Men det är ett ringaktat jobb! Och tungt, det sliter på kroppen. Hon ville fortsätta dialogen.

-Men nu har du ju chansen att byta jobb, eller? Och inte är du gladare för det. Inte vad jag ser åtminstone.

-Nej jag vet inte om jag får något annat. Jag är ändå snart 36, jag är kanske för gammal. Vem anställer en oerfaren snart 40-årig städerska, när det finns så många yngre som antagligen är bättre. Jag får kanske fortsätta med städjobbet.

-Det är väl knappast mitt fel.

-Men det är ditt fel med alla förbannade fruntimmer du haft på vägarna i alla år! Ellen kan plötsligt inte hålla inne med sin ilska och frustration över att Bengt tror att hon inte fattat något. Du tror att jag är så in i helvete korkad att jag trott på dina lögner och påhitt. Och Pia som bara gav dig ett foto, det var väl ändå droppen.

-Skrik inte snälla Ellen, vi behöver väl inte väcka ungarna! Jag har inte haft en massa fruntimmer som du kallar det. Och det där fotot... Han satt tyst, försjunken i tankar, obeslutsam, skulle han berätta eller inte, vill han skiljas eller inte? Tan-

karna far runt, om han blir fri, finns Pia för honom? Barnen skulle tydligen inte bry sig, hans offer hade således varit förgäves. Ingen hade brytt sig om han hade gått härifrån när han hade chansen. Det var kanske bäst om de gick skilda vägar. Men hur skulle det sedan bli med julfirandet? Plötsligt var framtiden skrämmande, och han såg sig själv på ett ödsligt kafé en julaf-ton. En alkis som drack för att glömma att barnen inte ville se honom. Barnen och familjen som firade jul tillsammans som de alltid gjort. Utan att märka att han inte var där. Han reste sig trött.

-Ska vi bädda? Vi får prata mer imorgon.

-I morgon, det är likt dig. Vänta tills i morgon, sopa under mattan, låtsa som om inget har hänt, så blir allt bra!

-Jag tror inte det blir bra, men jag orkar inte mer ikväll. Jag måste få tänka och... Jag ska berätta. Men inte nu.

-Vad ska du berätta? Om Pia, horan som inte fanns, är det du ska berätta i morgon! Varför inte nu? Ellen skrek och grät. Ilska och rädsla fick henne att tappa fattningen. Hon slog knytnäven i bordet så att kopparna skallrade.

-Skrik inte Ellen. Låt oss åtminstone ta hänsyn till barnen. Det är inte som du tror, låt oss bädda och lägga oss, jag ska tala om allt när vi lagt oss om du bara är tyst. Och sedan får du bestämma hur vi ska göra. Om vi ska försöka ge äktenskapet en chans. En ärlig chans eller om vi ska skiljas. Vi måste ta ansvar för våra liv och barnen. De finns ju kvar hur vi än väljer

.-Du sa att jag skulle få bestämma, nu säger du att det är vi

som väljer.

-Ja förlåt, men vi måste väl vara överens? Det gäller ju oss båda, Ellen. Och förlåt om jag gjort dig illa, det var i alla fall aldrig min mening.

-Då ska jag väl tacka för det.

Hon satte sig i fåtöljen och grät tyst, medan Bengt öppnade fönstret, bar ut kopparna och bäddade. Sedan gick hon ut i badrummet. Längre stod hon framför spegeln och såg missmodigt på sitt trötta, gråtsvullna ansikte. Ögonen var rödkantade och trötthetsrynkorna framträdde tydligt. Om hon haft någon frisyr var den borta, håret hängde i glanslösa stripor. Men vad spelar det för roll, allt var tydligen slut. Han hade bestämt sig. Hon undrade varför det plötsligt kändes så svårt. Hon tror ju inte att hon älskar honom. Kärleken, om den någonsin funnits, hade dött en långsam, utdragen kvävningssöd. Hon borde vara lättad att de kommit till vägs ände, men hon stod darrande och rädd inför en framtid som med ens verkade skrämmande och hotfull.

-Sover du, frågade hon lågt när hon lagt sig. Hon drog täcket om sig och kröp ihop, vänd mot honom.

-Nej jag sover inte, om du inte hade varit så självupptagen så hade du märkt att jag sovit mycket dåligt den här tiden. Jag trodde och hoppades så mycket... Men allt föll ihop som ett korthus. Ungarna brydde sig inte, inte du heller. Och jag... som en zombie har jag tassat omkring och tänkt att det blir bättre med tiden. Men nu efter vad Jonas sa, så känns det meningslöst

att fortsätta kämpa. Det är kanske ändå bäst att skiljas? Han suckade tungt, vi kan väl sova på det? Ellen jag är så trött, jag kan inte tänka klart! I morgon ska vi lämna Jonas på sjukhuset, sedan kan vi diskutera som vuxna människor lugnt och sansat.

-Lugnt och sansat! Ellen fräste och reste sig, vad ska vi diskutera? Du har ju redan bestämt! Vi ska skiljas för nu behöver du inte ta hänsyn till Jonas. Då kan du ju gå till den där Pia, hon väntar kanske! Din jävla falska lögnhals! Hon vände sig häftigt i sängen.

-Ellen, hör på mig! han sträckte vädjande ut handen. Jag... jag har kanske ljugit för dig, men det var för att skona dig, för jag inte ville såra dig. Jag har alltid värnat om familjen, ja du vet ju. Jag har berättat hur ledsen jag blev när mina föräldrar, ja, allt det där. Jag ljög inte för att vara falsk, jag vet inte om du kan förstå... men jag ville att vi skulle vara en familj som höll ihop, alltid. Men nu börjar jag tro att jag hade fel, det är kanske ingen idé med konstgjord andning på en som är död. Det bara förlänger lidandet. För oss alla.

-Det var då också fan vad det dröjde innan du förstod det! Du har gått omkring och spelat omtänksam familjefar, du ville till och med att vi skulle flytta till något större och bättre. Kanske närmare din älskarinna!

-Nej inte närmare Pia, det är slut, hon gjorde slut när jag sa att jag inte kunde lämna er. Hon ville... det som vi hade gemensamt var något fint och riktigt... Men jag vågade inte. Då ville hon inte ha mig alls. Bengt talade lågt och eftertänksamt,

nästan för sig själv.

-Så, du erkänner att du hade en liten sketen väghora, Pia som älskade dig!

Ellen darrade av ilska och förbittring. Hon hade ju vetat det hela tiden, men erkännandet kom ändå som chock. Hon mådde illa, frös och kallsvettades. Helt ologiskt ville hon ha Bengt tillbaka, rädda deras äktenskap, kanske flytta, göra allt det han sagt. Plötsligt var det hon som ville kämpa. Men hon anade att det är för sent.

-Sluta för helvete upp med att kalla Pia för hora. Bengt röt och stirrade ilsket på henne, det var nästan som om han skulle slå henne. Men sedan lade han sig och fortsatte tyst, hon är inte mer hora än du, hon ville att vi skulle stå upp för vår kärlek och inte gå bakom ryggen på dig och familjen. Därför gjorde hon slut, och jag kan aldrig få henne tillbaka. Men jag ska erkänna att jag ångrar mitt val den gången. Jag trodde faktiskt att jag skulle glömma henne och jag hoppades att vårt äktenskap skulle bli bra igen. Om jag, om vi satsade och gjorde vårt bästa. Men det gick inte. Vi har väl kommit allt för långt ifrån varandra.

Det blev tyst en stund, båda tänkte och försökte återfå det förlorade fotfästet. Hela tillvaron var plötsligt ställd på ända.

-Jag kanske, ja antagligen var det så... jag valde väl fel den gången när jag blev långtradarchaufför. Men du ska veta att jag gjorde det för vår skull. Det fanns inte så många jobb att välja på för en kille utan utbildning. Och jag tyckte det var bra att du

var hemma hos barnen. Ni var den fasta punkten i min tillvaro. Och jag trodde att ni längtade efter mig, som jag längtade efter er. Men du var tydligen bara ensam och hade tråkigt. Jag förstod aldrig det. Kan du förlåta? Han smekte hennes våta kind, kände ånger och sorg över alla missförstånd.

-I början längtade jag, sa Ellen tyst. Men när du kom hem ville du bara vila och titta på teve. Att höra på mina bekymmer och vad jag gjort och tänkt under veckan intresserade dig inte. Och du ville aldrig prata om vad du gjort. Tänk om du berättat några episoder från ditt jobb. Något hände väl ändå därute på vägarna? Men du sa aldrig något. Vad blev det av våra drömmar? Vi stod vid kiosken där hemma och planerade för framtiden, men så annorlunda det blev! Vi skulle alltid vara tillsammans, älska varandra och ha roligt. Aldrig att vi skulle bli som våra föräldrar. Vi skulle resa ut världen, kanske jobba på en båt, uppleva saker. Sedan, efter några år, skulle vi komma hem få barn, köpa hus och fortsätta att vara lyckliga. Minns du?

-Ja och så kom Jonas och vi fick lägga alla våra drömmar på hyllan. Han log vemodigt.

-Är det för sent att plocka fram dem nu? Frågade Ellen med låg darrande röst, eller kan vi försöka?

-Jag tror inte det är någon idé att försöka igen. Och jag tror inte att du heller egentligen vill. Vi är väl båda lite skrämda inför en framtid var för sig, men som Jonas säger, vi är inte de enda som skiljs. Att skiljas är snarare en regel än ett undantag. Du har inte brytt dig om mig på många år, du såg mig aldrig,

kanske var det en orsak till att jag och Pia...

-Ja visst skyll allt på mig! Ellen var bitter och sårad och ville inte erkänna att han kan ha rätt.

-Jag skyller inte på dig! Vi var så unga, vi hade ju inte träffat några andra, ibland tycker jag nästan att det bara blev så, vi var jämngamla och så blev vi ett par. Han skrattade lite förläget, sedan har det rullat på. Men vi kommer ju ändå alltid att höra ihop för vi har våra barn tillsammans även om vi kanske inte lever ihop. Vi behöver inte fortsätta att leva utan glädje och... bara för att vi inte orkar eller vågar ta steget.

-Så du har bestämt dig? Eller kröp ihop och grät igen. Jag tyckte att du sa att vi skulle prata om det. Du sa att jag fick bestämma. Och jag kan kanske förlåta dig, för jag vill trots allt ge oss en sista chans. Men... det är visst redan kört.

-Jag ville att vi skulle prata om det. Och jag visste inte vad jag ville, men allteftersom vi pratat har jag förstått att det nog är bäst att vi skiljer oss. Vi kan nog inte hitta fram till varandra efter alla dessa år, vi är inte de människor vi en gång var. Vi känner ju knappt varandra längre! Som främlingar går vi här och spelar teater, som du själv sa Ellen.

-Men så låt oss lära känna varandra nu då! Det blir kanske bra. Eller ska du försöka med henne igen?

-Mitt beslut har inget med Pia att göra. Jag har bara insett att ibland måste man våga, måste våga se sanningen och ta konsekvenserna. Det är kanske inte så farligt. Och jag betalar till barnen och vill träffa dem så ofta det någonsin går. Kanske

någon vill bo med mig. Jag kommer inte flytta så långt. Vi får kolla upp allt sådant i morgon. Nu måste vi sova, säger han trött. Men så reste han sig på armbågen och tog hennes hand och tillade som ett löfte, och om vi saknar varandra kan vi flytta ihop igen. Och börja på nytt. Då vet vi ju att det fanns kärlek kvar. Vad tycker du om det Ellen? Min vän...

-Ja, om vi inte behöver skiljas genast? Om vi kan bo på skilda håll ett tag och se. Kanske ångrar vi oss, kanske förstår vi att det ändå finns något kvar. Då flyttar vi och börjar om från början. Bengt, jag tror det blir så! Hon torkade tårarna och gav honom en lätt puss på kinden. God natt min vän och för första gången på många år somnar de hand i hand.

29

PRÖVOTID

Bengt hade hittat en liten möblerad etta i andra änden av staden och flyttat. Han skulle få bo där i tre månader, under tiden fick de känna sig för hur de skulle ha det i framtiden. En blek sol sken igenom fönstret. Det låg ett tunt lager damm över möblerna men annars var det snyggt och prydligt. En övergiven krukväxt stod på soffbord, den var nog räddningslöst förlorad. Bengt satte sig i den tegelröda soffan och såg sig om i den enkelt möblerade rummet, ett mörkt soffbord och en skinnfåtölj med ställbar rygg. Bokhylla med några böcker, teve, och några plastblommor i en vas. Ja, det skulle väl gå att bo här några månader. Han gick ut i köket och upptäckte att han måste handla, det fanns inte ens kaffe.

Det var länge sedan han handlat mat själv, Ellen brukade ju sköta sådant. Men han upptäckte snart att det var roligt. Han brydde sig inte om kuponger eller extrapris. Snabbt plockade han ner varor i vagnen, kaffe, tepåsar och mjölk, inte lättmjölk som Ellen alltid köpte, utan riktig mjölk. Flingor utan fullkorn, socker, salt och några kryddburar. Han tvekade vid hyllan med mjöl, inte för att baka, men kanske till sås, men det finns ju pulversås. Föresten kommer han inte att laga middag

varje dag. Det får räcka att äta lördag- och söndagsmiddag hemma. Han köpte en färdiggrillad kyckling och en stor påse pommes-frites till middag. På väg mot kassan passerade han blomsteravdelningen, och valde ett par stora fina rödblommande krukväxter. Han visste inte vad de hette, men de kommer att lysa upp i köksfönstret. Och på soffbordet skulle han ha en av de där små med ludna blad, en med vita blommor. Ja, det får bli allt tänkte han och tog en kvällstidning när han stod i kassan. Han blev överraskad att det blev så dyrt, men det blev ju andra sidan två fullpackade kassar. Precis när han skulle köra hem kom han på att han glömt att köpa bröd. Men han hade sett ett konditori och skyndade sig dit. Han kom ut med både bröd och kakor och en tårtbit.

När han kom hem stekte han pommes-frites och lade resten i frysen. Kycklingen kändes lite avsvalnad så den fick snurra ett par minuter i mikron. Han lade upp allt på en tallrik och satte sig vid köksbordet. Tystnaden kändes nästan påträngande, han saknade ungarnas prat och sällskap, men annars var det okej att vara ensam. Än så länge åtminstone. Efter måltiden diskade han och städade undan lite och satte krukväxterna i nya vita ytterkrukor och genast såg den lilla lägenheten mycket trevligare ut. Han provade sängen i det minimala sovrummet och efter en stund sov han tungt och drömlöst.

30

DAGBOKEN

Det var snart middag, men Ellen låg kvar i sängen. Huvudet värkte som om det skulle gå i tusen bitar. Ja, hela kroppen värkte och hon hade feber och var sjukskriven. Lägenheten kändes tom och ödslig. Barnen skulle snart komma hem från skolan, men konstigt nog saknade hon Bengt trots att hon varit trött både på äktenskapet och på honom. Det var ju hon som hade tyckt att de lika gärna kunde gå skilda vägar. Men när han tyckte det samma hade hon ändrat sig. I det längsta hade hon hoppats att han inte skulle flytta, hon ville att de skulle försöka att lappa ihop äktenskapet medan de bodde ihop. Men han hade varit envis. Nu önskade hon att han snart skulle komma hem igen. De kunde kanske flytta köpa lite nytt, ja allt det där han velat innan. Hon puffade upp kuddarna och sträckte ut täcket men kunde inte somna, ändå orkade hon inte gå upp. Åsa hade satt in en kanna saft och en termos med kaffe innan hon gick till skolan. Frukt och ett par bullar och värktabletter fanns också på bordet. Ellen lutade sig tillbaka mot kuddarna, det var omöjligt att komma i ro. Hon undrade vad Bengt gjorde, hade den där Pia flyttat in till honom? Skulle de två bli ett par? Hon grät lite, arg, besviken och svartsjuk. Men till sist föll hon i en lätt

slummer.

Efter ett par timmar vaknade hon. Febrig och darrig reste hon sig för att gå på toaletten. Hastigt sköljde hon av ansiktet med kallt vatten. Mötte sin trötta blick i badrumsspeglén, jag ser ut som fan, tänkte hon slött. Det är klart att Bengt inte kommer tillbaka. Vårterminen hade precis börjat när influensan slog till. Hon hade ingenting att läsa. Plötsligt kom hon på att tänka på fotoalbumet med bröllopsbilderna som skulle ligga i en låda, fanns det kvar eller hade Bengt tagit det? Fast vad skulle han med det? Han ville väl helst glömma henne och familjen. Det var då hon fann den gamla dagboken. Hon min- des knappt när hon fått den, det var visst mamma som tagit hit den en gång för längesedan. Och så hade den hamnat i lådan bland fotoalbum och annat.

Försiktigt strök hon över de slitna pärmarna i svart skinn och slog upp boken. Texten var sirlig och svår att läsa, några blad var borta och på många ställen var skriften suddig, men det var ändå mycket som gick att tyda. *Dagbok förd och skri- ven i Herrans år 1901*, eller stod det kanske 1907, Ellen blädd- rade försiktigt och försökte läsa lite här och lite där. Efter en stund blev det lättare att tyda bokstäverna och hon blev fångad av den andra kvinnans levnadsöde.

Den 3 augusti

I natt kom Elof hem full och galen, som vanligt när det är lördag. Han var så glad när han fick arbetet här, han skulle vara

bas för stenarbetarna och allt skulle bli bra. Men det blev etter värre än förr. Ja, det här stället är nog det sämsta vi bott på. Superi och slagsmål varenda lördag, sedan sover han nästan hela söndagen, om ingen kommer med mer sprit. Hur kunde jag en gång falla för denne usling? Visst var han en grann karl och det är han alltjämt, reslig, grovbyggd och stark. Han håller sig alltid proper, sitt kraftiga blonda helskägg ansar han nog- grant och fint. Och när han någon gång är glad och nykter så lyser hans blå ögon. Ja, då ser han ut som en riktig herreman. Men vad hjälper ett vackert yttre när han hoppar från ett arbete till ett annat och aldrig hittar något som passar. Han vill inte slita för ingenting säger han. Vad får jag göra då? Ta hand om allt och inte ens kunna ge barnen mat så de blir mätta. Nej, Gud give att vi kom härifrån.

Den 14 augusti

Elof ska lämna oss och åka till Amerika. Han sa det i morse när Jordin kom hit och ville ha hjälp hemma på torpet för mor Nilla är sjuk. Hon kommer väl aldrig upp mer, stackaren. Nej, hans far skulle inte räkna med honom, men jag och barnen kunde ju flytta till torpet, för Elof var trött på det hårda arbetet i stenbrottet. Och på torpets steniga mark, med ofri grund, ville han inte slita ut sig. Nej, i Amerika fanns framtiden. Jag har egentligen anat detta länge, men det känns ändå som att bli övergiven. Amerika ligger så långt borta, vi får säkert aldrig se honom igen. Och inte kommer han att skicka några pengar till

oss, som han säger. Han har supit här och inte kommer det att bli bättre någon annanstans. Men jag har inget val, jag får förstås ta pojkarna och lilla Selma och flytta till Jordins. Vi får försöka klara oss så gott det går, Gud ger oss inte fler bördor än vi orkar med.

Ellen traggade sig sakta igenom den sirliga texten. Att bli lämnad för att mannen skulle till Amerika på den tiden, det måste vara fruktansvärt. Tre barn hade hon, precis som hon själv. Hon lutade sig tillbaka och försökte föreställa sig hur det skulle vara att bli lämnad med barnen hos svärföräldrarna. Att inte få bestämma över sitt eget liv. Hon hoppade över några oläsliga sidor och kom fram till september. Då hade kvinnan bott hos svärföräldrarna en tid.

Den 23 september

Det är skönt att slippa den usla bostaden vid stenbrottet, skönt att vara ifrån de eviga fyllebråken. Den där Nytebomartin handlaren, ordnade alltid sprit på lördagskvällarna, sedan blev det slagsmål och elände. Nytebomartin, som var så snäll när han var nykter, blev alldeles som tokig när han var full. Ja, dessa hialösa fylleslag, när de drack sig redlösa, spydde och höll på tills de var som medvetslösa. Nej, här har vi det lugnt och bra, barnen och jag. Jordin är snäll och barnen har blivit mycket gladare. Mat får vi också så det räcker. Men det går utför med stackars mor Nilla.

Tänk att hon har börjat trivas, men det är klart om man tän-

ker på alternativet... fyllebråk och ingen mat. Till davern... Vad står det? Det måste var dagern, betyder väl ottan, Ellen lutade boken mot ljuset på, men nej det stod nog davern. Jaha, om jag fortsatt sa hade jag fattat! Det är något tidigt morgonmål, som frukost antagligen. Okej jag är med...

Till davern vid 6-tiden dricker vi kaffe, ja kaffe och bränd råg i lika delar. Och smörgåsar får vi, så vi slipper gå hungriga i fähusen. När sedan djuren fått sitt, blir det riktig frukost, med flottastekt potatis, torkat fårkött eller rökt fläsk. Och sötmjölk att dricka får vi varenda dag. Sedan äter vi middag klockan 12, dagens huvudmål. Vi brukar ha ärtsoppa med kokt fläsk eller bruna bönor med stekt fläsk eller äggakaga. Ibland har vi potatis med kokt eller stekt fisk, fångad här i sjön. Till efterrätt har vi ibland fruktsoppa av egen torkad frukt och efter ärtsoppan blir det någon gång nygräddade våfflor.

Något var oläsligt, men Ellen fortsatte.

Vid 4-tiden håller vi merafton Jaha ännu ett märkligt ord, Merafton, det hörs rätt roligt, mysigt på något sätt. Det är tydligen eftermiddagskaffe med mackor igen.

Merafton då är det kaffe och smörgåsar. Och vid 7-tiden är det kvällsvard, för det mesta fetsill, potatis med gräddsås och lök eller surmjölk och lingonmos. Bröd har vi till alla måltiderna, så mycket vi vill ha. Vi går alltid mätta och belåtna från bordet, det är annorledes än förr.

Ni äter ju alltid! Men jag förstår att du är glad att kunna ge

barnen mat och trygghet. Ellen log för sig själv.

Det är ju jag som sköter hushållet nu när mor Nilla är sängliggande och Bengta har henne att passa. I morgon får jag baka igen, det är väl ett par veckor sen sist. Jag bakar ungefär var fjortonde dag, det får bli de vanliga stora runda surdegskakorna, och vetebröd, att torka till skorpor. Man måste ju ha något att bjuda på om det kommer främmat. Vardagssmör kärnar jag av skummad sur grädde. Ja, jag tackar Gud varje kväll för att vi fick komma hit. Innan visste man knappt från den ena dagen till den vad man skulle äta.

Men vilket himla jobb att stå för mathållningen på den tiden. Hon måste ju tillbringa all sin tid i köket. Fast det var nog rätt mysigt att vara tillsammans på det viset. Ellen räknade bakåt i tiden och trodde att kvinnan som skrivit i boken kunde vara hennes mors morfars mor. Pojkarna måste i så fall vara mormors pappa och hans bror och deras lillasyster. Ellen trodde att hon hette Anna, och det såg ut som det stod Anna och något mer på första sidan. Gammelmormor Anna... Ellen skulle ringa mamma sedan och fråga, hon visste kanske mer. Men tänk att leva på den tiden då männen bestämde allt. Där gick Anna med sina barn medan maken var i Amerika för att söka lyckan, eller vad han nu sökte. Men det kunde nog kännas skönt att slippa den besvärlige mannen. Bengt hade ju aldrig supit eller varit elak, bara frånvarande.

Den 18 oktober

Mor Nilla blir bara sämre och sämre. Det finns inget hopp om att hon ska komma ur sängen. Inte vill hon ha doktor heller. Moster, Jyda-Bengta hjälper henne så gott hon kan. Nilla ligger mest tyst och stilla. Hon verkar ha förlikat sig med tanken på sin hädanfärd. Hon tror ju på det härliga landet på andra sidan där ingen sorg och ingen pina finns. Jordin själv har blivit mycket piggare. Och jag är glad att vi kom hit, fast det är mycket arbete både inne och i fähusen, men Ludvig och Joel är stora nog att hjälpa till, tack och lov. Men ibland saknar jag nog ändå Elof och undrar hur han har det.

Ludvig och Joel, jo det måste vara mormors far och farbror! Nu är de döda sedan länge men här i boken är de ännu små pojkar. Visst förstår jag att du saknar din man, jag saknar ju Bengt.

Den 22 februari

Idag var jag till handelsboden i Stabbarp för att handla och där väntade ett brev från Elof. Han skriver att han har hyrt in sig hos en annan svensk, men att arbetet är rent okristligt, han sliter i sitt anletes svett från arla morgon till sena kväll. Ja du, det har nog blivit ”annat to på rocken nu”, du borde ha stannat hemma och tagit över efter far din. Pengarna kommer inte i börsen av sig själv i Amerika heller. Men stark som du är borde du väl kunna reda dig även om det frestar på! Det var i alla fall roligt att få det efterlängtrade brevet, fast inte fick vi några

pengar. inte.

Ellen suckade och drack lite saft. Tänk att ha maken på andra sidan jorden och vänta på pengar och brev och ändå vara nöjd. Det var bra underligt. Något har åtminstone blivit bättre. Läsningen hade tröttat ut henne och hon sov en liten stund. När hon vaknade kände hon sig lite piggare och åt en bulle och drack en kopp kaffe innan hon tog upp dagboken igen. Hon hade lagt en liten lapp där hon slutat, i februari.

Den 23 mars

Krokusen börjar sticka upp nu i min lilla örtagård, och flyttfåglarna har kommit åter. Ja, det känns att det är vår. Nu känner vi oss lättare till sinnet efter den långa, kalla och instängda vintern. Det var tungt att sitta i den unkna stugan hela dryga vintern och med den sjuka mor Nilla som ständigt behövde tillsyn. Men nu är det tid för vårbruket. Jordin sa åt pojkarna att de får ta sig fritt från skolan ett par veckor för nu behövs alla nävar här hemma. Ludvig ska få köra Brunte och harva och rotvälta, medan Jordin sår. Det är nöjsamt att se pojkarna så glada, och Ludvig är så stolt när han får köra hästen.

Usch vad hemskt att bo i samma rum med en som väntar på döden. Ellen rös där hon låg i soffan. Och en hel vinter. Hon kunde nästan känna lukten av sjukdom och död i den lilla stugan.

Den 25 april

Jordin har budat hit Pelle för att hjälpa till att få potatisen i jorden. Vad det var angenämt att se honom igen, han är ju rätt nygift fast han verkar inte särskilt lycklig, men han fick ju en fin gård med frun! Det är i alla fall roligt att få tala med någon annan här och Pelle är så olik Elof, fast de är bröder. Elof är lika grann som Pelle, men han är så otålig och kan aldrig hålla sig till något så det blir någon reda. Pelle är lugn och tålig, han finner sig gott till rätta i livet och fast hans fru gnatar och gnäller, så klagar han aldrig. Tänk om jag hade fått honom i stället för Elof! Men så får man inte tänka, gjort är gjort och vad Gud sammanfogat får inte människan upplösa.

Nej då skildes man inte, då kämpade man, Ellen suckade bittert.

Den 12 maj

Idag kom mor hit, hon ska hjälpa moster Bengta med mor Nilla. Mor bor ju ensam i backstugan nu, eftersom Bengta ska stanna här så länge Nilla lever. Det är sannerligen en usel stuga de har, mor och Bengta, ingrävd som den är i en backhäll. Det är knappt man kan se eländet, utvändigt är den nästan övertäckt med murgröna. Och i det hiet har de bott tillsammans sedan mor blev änka för många år sedan. Ack ja, de har fått dra sig fram med varjehanda sysslor hos bönderna, och Jyda-Bengta är duktig på att passa sjuklingar. På vintern tar de emot ull och kardar och spinner, men usch vad fattigt och uselt de har det.

Då har jag det sjufalt bättre, trots allt.

Några sidor var trasiga så Ellen bläddrade vidare till den siste maj.

Den 31 maj

Idag när jag var ensam med mor Nilla och städade i storstugan kallade hon på mig och jag gick fram och satte mig på sängkanten. Hon såg länge på mig, med sina mörka ögon, sedan frågade hon om Jordin lät mig vara i fred. Jag blev rent förbluffad! Jordin som alltid var så snäll och hygglig mot både mig och barnen, hur kunde hon tro något annat. Men det är väl sjukdomen som gjort henne förvirrad, hon berättade hur många historier han, Jordin hade haft, det var en sömmerska i Stabbarp, och den räliga Skräddar-Lina, och många fler, jag kommer inte ihåg allt. Jag vet inte vad jag ska tro, Jordin är ju en aktad och hederlig man, det säger alla

gör. Och han har alltid varit snäll och hjälpsam mot mig och barnen. Nu på gamla dar har han blivit religiös och med stort intresse studerar han alla skrifter och böcker han får från Evangeliska Samfundet. Och söndagsskola har han startat, och det är många som vill att han ska hålla religiösa tal vid bröllop och begravningar. Inte nyttjar han sprit heller. Nej, jag vill nog hålla före att han är en fin man, en riktigt rekordrig karl. Han har kanske varit annorledes i sin ungdom, men i det kan jag icke döma.

Midsommar

Vad roligt att pojkarna fick vara fria från sitt slit med lukning och annat arbete idag. De fick sluta redan vid middagstid igår, sedan såg vi dem göra en liten majstång och de har nästan byggt klart sin koja, Tomtebo, som de kallar den. Sedan dansade de och lekte. Selma var förstås också med, här finns inga andra barn, men de verkar roa sig bra själv. På midsommardagen läste Jordin en religiös betraktelse över Johannes Döparen, sedan tog jag pojkarna och gick till skogen för att plocka örter att torka för kommande behov. Det var en nästan gudomlig stämning där i skogen, med fågelkvitter och solen som glittrade mellan grenarna och doften av varm, torr jord. Det är synd att man nästan aldrig hinner vara ute utan arbete och plikter. Men så är det ju för alla.

Men de levde väl på något sätt mitt i naturen alltid. Fast det är klart att blev väl inte tid att koppla av och bara sitta och ha det skönt så som vi gör. Det var hårt arbete från morgon till kväll, fast det var säkert ett lugnare tempo än vi har idag.

Den 10 juli

Idag frågade Ludvig hur gammalt torpet egentligen är och Jordin svarade att han inte visste på året, men efter lite räkning kom han fram till att det måste ha blivit byggt omkring 1725. Jordin förtalte oss att han fått sig berättat att anfadern som byggde huset var en snapphane, som varit med i kriget. Och för att slippa straff hade han sökt sig till dessa trakter som

då bestod av milsvid otillgänglig ödemark, där det gick bra att gömma sig. Här hade han byggt sig en jordstuga och bosatt sig. Det var också han som odlade upp Råbjäret och man kan se resterna av hans boplats. Det är alltid så nöjsamt att höra Jordin förtälja om gamla tider. Och barnen är trygga och glada, för ingen full karl kommer inraglande och slår dem.

Tänk så himla mysigt och trivsamt de hade det, Ellen tyckte sig se mor Anna sitta vid fotogenlampans sken på kvällarna och skriva i sin dagbok. Hon undrade om den var hemlig, om Anna gömde den i en låda i sin kammare. Tänk om hon själv skulle börja skriva dagbok. Fast vad skulle hon skriva om. Att Bengt lämnat henne och om alla enformiga dagar. Det enda roliga skulle handla om barnen. Föresten skrev man väl inte dagbok numera?

Den 17 juli

Idag fick jag brev och fem dollar från Elof. Han skriver att han är på ett annat ställe, men att han snart ska söka sig ännu ett nytt arbete, för detta är för dåligt betalt. Ja, han är sig lik, far från det ena till det andra. Och inte räcker pengarna till mycket heller, jag är tvungen att köpa tyg till en klänning, den gamla håller knappt ihop och barnen måste ha kläder, de växer hela tiden och sliter upp allt. Mollskinnstyg måste jag köpa och kadettyg och flanellyg och det billigaste bomullstyget, sedan får vi se vad jag kan sy av det.

Hur hann hon med allt egentligen. Matlagning och disk och

städning. Och så var det antagligen en massa tvätt. Sedan skulle hon sy deras kläder också! Hade hon symaskin? Man kan ju läsa i gamla böcker att kvinnorna köpte symaskiner på avbetalning. Fast Jordin var kanske så snäll att han gav henne en för allt arbete hon gjorde på hans torp. Om det nu fanns symaskiner på den tiden.

Den 19 juli

På vägen hem från handelsboden mötte jag Pelle, han kom med hästskjutsen och erbjöd mig åka med till vägknuten. Jag tänkte att det skulle gå fortare att komma hem, men han lät hästen gå i sakta mak och plötsligt stannade han och slog armen om mig ja, han till och med försökte kyssa mig! Och så frågte han hur det var att vara utan karl, det kan väl inte vara lätt, menade han. Jag blev alldeles paff, och hjärtat bultade som om det skulle ramla ur kroppen. Men jag lyckades ändå slingra mig ur hans famntag och ge besked. Fast Elof är långt borta så är jag gift med honom, och Pelle har sin Ebba. Äktenskapet är heligt, och vi har gett våra löften inför Gud och alla människor. Vi skulle göra oss evigt olyckliga om vi svek, sa jag. Han verkade genast ångerfull och skamsen, men sa att han tycker så mycket om mig och han vill att vi ska vara vänner. Allt kan bli annorledes en dag, sa han. Resten av färden gick lugnt och vi satt tysta och tankfulla. När jag steg av bad han mig framföra hälsningar till föräldrarna och han lovade att komma och hälsa på mor sin innan det var för sent. Så skildes vi åt, men jag tror

vi båda var lite besvikna och ledsna.

Den 20 juli

Jag låg länge vaken i natt. Tänkte på mitt liv som det blivit, på Pelle och hur det kanske hade kunnat vara. Och jag undrade om jag skulle kunna stå emot honom om vi fick fler tillfälle. Inte förrän i gryningen föll jag i en orolig slummer. När vi åt davern, vid 6 tiden berättade jag i likgiltig ton, att jag stött på Pelle på hemvägen igår och framförde hälsningen. Jordin svarade inte annat än gott och väl, så jag kände mig rätt lugn. Han verkade inte misstänka något, och ingenting hade ju hänt heller.

Att hon inte tog den där Pelle, han verkar ju vara en okej karl och han var ju inte heller lyckligt gift. Men så gjorde man förstås inte på den tiden. Nu hoppar man från den ene till den andre. Ellen lade ifrån sig boken. Blundade och kupade händerna över ögonen. Det var tröttsamt att läsa den svårtydda suddiga texten.

Den 27 juli

Idag lämnade mor Nilla oss. Jordin och Ludvig var i farten med att rulla sten, när det led för henne, jag fick springa iväg och kalla hem dem. När Jordin kom in gick han genast fram och ställde sig vid Nillas säng och såg allvarligt på henne. Jag och Bengta stod också där, beredda att passa upp om det skulle behövas. Mor Nilla låg där så stilla och plockade på täcket,

hon låg med halvslutna ögon och andades tungt. Efter en stund blev andningen långsammare och övergick i rosslingar tills hon drog sin sista suck. Jordin hade inte sagt ett ord, inte en min förändrades i hans ansikte. Bengta, som så länge hade skött Nilla, lade ihop hennes ögon och lyfte underkäken och band upp den. Sedan knäppte hon Nillas händer över psalmboken. Gråtande sa hon:

– Nu är det slut för Nilla. Gud vare hennes själ nådig. Bengta och jag och barnen stod gråtande och tittade på den döda, men Jordin gick bort till fönstret och såg ut över åkerlapparna och långt bort i skogen. Vad som rörde sig i hans inre är det ingen som vet, men någon synlig tår fällde han inte. Efter en stund sa Bengta till Jordin att det blev till att skaffa kista och ordna begravningen, för i högsommarvärmen kan vi inte ha lik stående. Jag vet ju att Jordin och prästen inte tål varandra, prästen tolererar inte läsarna, utan menar att de är i djävulens tjänst. Och Jordin anser att prästen är en goddagsman, som mer än gärna deltar i de rikas gästabud, och många gånger får bäras från de dignade borden. Men som det nu är blir det ändå tvunget att gå till prästen.

Vilket lustigt ord, goddagsman, Ellen tänkte först på goddag, men antog sedan att det menades goda dagars man. Då blev det mer förståeligt. Prästen levde gott helt enkelt. Vilket inte alla gjorde på den tiden. Men då var ju prästerna högt ansedda. De hade makt och alla visade dem respekt. Fast Selma Lagerlöf skrev väl om en konstig präst? Och i Hemsöborna

fanns visst en?

Bengta och jag tvättade Nilla och kammade hennes tunna hår. Sedan skulle hon kläs i sin brudsärk. Denna, liksom lakan och örngott hade hon själv både vävt och sytt och bevarat för detta ändamål. Nilla har gett oss klara anvisningar angående svepningen och allt som hör till hennes hädanfärd. Allt gick lugnt och värdigt till, men märkvärdigt var det att de åderbråcks-sår som Nilla haft i ett tiotal år hade läkts några dagar innan hon dog. Nu låg hon där ren och fin. Bengta talade så gott om den döda, men Jordin var tyst. Bengta berättade att hon fått ett varsel redan på söndagen men inte förstått att tyda det. Det var så att hon suttit och stickat då dörren helt oförhappandes öppnades, men det var ingen där. Hon stängde dörren och satte sig, då den åter flög upp, och hon stängde igen, men dörren öppnades en tredje gång med en kraftig smäll.

”Nu förstår jag att det var ett förebud om tre dagar”, sa hon. Jag har ju alltid ansett Jordin som en fin man, men jag blev lite undrande när han ville få oss att ta av Nilla vigselringarna, det var ju onödigt slöseri att låta guldets hamna i graven, menade han. Men då ingen ville befatta sig med det lät han dem vara kvar för själv ville han inte ta av dem. Han verkade rädd för sin döda maka och rörde henne inte.

Tänk ändå att ha en döende kvinna liggande hemma så länge. Mitt i vardagen med alla vanliga sysslor och småbarn springande omkring. Men det var väl naturligt på den tiden. Och se-

dan när hon dog, så tvättade man liket hemma och gjorde allt i ordning själv. Och barnen var med hela tiden. Nu dör folk på sjukhus i ren fin miljö och ingen skulle väl tänka sig att själv tvätta och klä en död. Usch nej! Ellen rös till. Och tänka sig att väva och spara linne till sin egen begravning.

Den 28 juli

I förmiddags lade vi Nilla i kistan, Jordin hade inte köpt någon spets, för han tyckte det var syndigt att hänga på sådant krimskrams. Men jag hade en spets som jag fått en gång när jag tjänste bönder, den skulle Nilla ha. Och vi tog hennes psalmbok och satte i hennes högra hand och i den vänstra skulle hon ha en blombukett. Vi satte också några små gran- och tallkvistar mellan klädseln och kistväggen. Det skulle föreställa skogen. Sedan skickade vi Jordin att handla. Han muttrade förstås när han såg listan.

Den 5 augusti

Vid middagstid kom Saxagossen hit, först stod han därute och pratade med Jordin, men sedan kom han in och tackade för gårdagen. Han tyckte att det varit en fin begravning, men sedan sa han att han inte kunnat sova på hela natten. Först kunde han inte begripa vad det var som störde hans nattro, men så kom han på att det var kyrkogårdsjord. Han fick väl lite jord i skorna när de skottade igen graven och det var därför han inte kunnat

sova. Så han gick tillbaka till kyrkogården med jorden. Och sedan fick han lugn, men då var det ju dags att stiga upp! Ack ja, vad somliga är vidskepliga.

Ellen skrattade när hon läste om den där gubben. Tänk om man varit med på den tiden! Så annorlunda mot idag.

Den 24 september

Idag har vi haft hjälpfolket här för att ta upp potatisen, Saxagossen var förstas med och vid kvällsvarden förtalte han denna historia: Han hade varit körande i Lönneboda och köpt en köksspis, och brännvin förstas. Och så hade han hälsat på bror sin därför hade det blivit sent innan han kom iväg hemåt. Ungefär halvvägs stannade hästen och ville inte gå vidare fast Saxagossen manade på honom. Snart började hästen i stället rygga tillbaka och försöka att vända. Han höll nästan på att välta vagnen. Saxagossen förstod ju att allt inte stod rätt till men själv kunde han inte se eller höra något, fast det var månkligt och grant väder. Han försökte gå fram för att styra och lugna hästen, men den var alldeles kallsvettig och omöjlig att få kontakt med. Saxagossen kom då att tänka på sin gamle fars råd att titta genom hästens huvudstol, då skulle man själv få se sattyget. Men så orolig som hästen var kunde han ju inte ta av seltyget utan han fick sträcka ut det så mycket att han kunde och kika genom springan mellan remmen och hästens huvud. Vad han då såg kom håret att resa sig på hans huvud. Det var ett stort fältslag, som pågick, soldater drabbade samman i en blo-

dig batalj på liv och död. De stötte huggarna i varandra så att blodet sprutade omkring. Avhuggna armar och ben yrde omkring i luften. En officer delade ut order, då han plötsligt fick ett hugg bakifrån, så huvudet trillade iväg och blev liggande, men ögonen fortsatte att blinka och läpparna rörde sig precis som om han inte kunnat sluta förrän han utdelat ordern. Saxagossen såg sig om, han njöt av att hålla oss i spänning. Han menade att han sett ett krig från snapphanetiden, men alldenstund han varken hade tid eller lust att se mer så vände han hästen och tog en annan väg hem. Jag tror förstas att han druckit för mycket brännvin hos bror sin och somnat och drömt alltihop! Men så lugnt och trivsamt vi har det i stugan när vi sitter tillsammans på kvällarna och språkar.

Ja, jag håller med dig mor Anna, tänkte Ellen tyst där hon låg i soffan. Jag tycker attni har det så fint på ert lilla torp. Fast du får laga mat hela tiden och diska och städa antagligen fast det skriver du aldrig om. Hon var trött och hungrig, men hon kunde inte släppa ifrån sig boken.

Den 20 oktober

I förmiddags hörde jag att Jordin lockade in Ludvig till sin kammare. Det var ett tisslande och tasslande och jag undrade vad det var de höll på med. Jag försökte lyssna utanför dörren men det var rent tyst, så jag knackade och gick in. Jäklar anamma, skrek Jordin, vad ska du här? Vi håller på att läsa hur man gör med ett sådant här lekräst bälte som doktorn ordnat för min

onda rygg. Ludvig ska hjälpa mig att ladda!

-Ska ni skjuta med tokeriet, ropte jag förskräckt, men jag blev snart utmotad. Jag förstod nog att jag skulle få veta mer av Ludvig senare. Och ikväll berättade han, medan tårarna rann av skratt, att Jordin köpt ett elektriskt bälte med poler som skulle laddas med ättikssprit. Men det värsta var när Jordin skulle prova om där var ström i bältet. Då skulle han hålla en pol mot pannan och en mot tungan, det hela såg så dråpligt ut att Ludvig var tvungen att smita ut från kammaren. Bältet skulle sedan fästas om livet och hade en suspensoar, hela härligheten gick ut på att gubben skulle få sin mannakraft tillbaka. Men det skulle hållas hemligt, för Jordin ville inte bli till spektakel

Ja, se tossiga gubbar. Småskrattande såg Ellen gubben och pojken framför sig och kände sig nästan lite bättre. Tänk att de hade en sorts Viagra på den tiden med. Det var säkert en otrolig syn när gubben provade strömmen. Märkligt vad gubbar var sig lika genom tiderna. Då var elektricitet väl rätt nytt och man trodde antagligen att man kunde bota allt med elektricitet. Ellen kom ihåg att hon hade läst något sådant en gång.

Julafton

Förra julen, när mor Nilla låg sjuk, var inte så fröjdefull. Vi åt förstås lite julmat, men glada jullekar eller annat firande var inte att tänka på. Men nu är både mor och Bengta hitbjudna för att fira juldagarna på torpet. Det stora bordet är, helgen till ära, klätt med mor Nillas snövita drällinneduk. På bordet står tre

vackra tennljusstakar, med de finaste hemstöpta ljusen. Och god mat har vi ätit, först åt vi smörgåsbord med fint bröd, smör, flott och honung, pressylta och rödbetor, samt kokt skinka. Och i den gamla utsirade ölstånkan från 1700-talet serverades det skummande julölet. Efter detta blev det lutfisk och potatis med tjock vit sås och den hemodlade senapen, som var så stark att ögonen tårades. Måltiden avslutades med den lena, goda risgrynsgröten. Alla var tysta och andäktiga medan vi åt för att helga maten och helgfriden i torpet. När alla ätit färdigt avslutade Jordin med en tacksägelsebön till Gud Fader. Eftersom jag fått de sedvanliga fem dollarna från Elof, så har kunnat jag köpa lite julklappar till barnen. Pojkarna fick varsin skinmössa, som de så väl behövde i vinterkylan. Selma fick yllevantar med broderade röda rosor och några enkla leksaker. De blev så glada allesamman. Sedan fick pojkarna tända julgranen och dansa och leka lite ja, Selma var också med och skuttade runt. Ack ja, det var en stor glädje att se barnens munterhet denna julafton. Som avslutning på kvällen drack vi äkta bönkaffe och åt flera sorters goda kakor. Men när jag nu sitter här i den sena aftonen, mätt och belåten kan jag inte låta bli att tänka på Elof, hur har han det manne? Fick han fira jul eller super han och far illa någonstans, han berättar så lite i sina brev. Jag undrar om han någon gång kommer hem och hur det i så fall blir. Men nu ska jag tacka Gud för denna dag och gå till sängs.

De sista sidorna i Annas dagbok var borta, och med saknad lade Ellen den ifrån sig. Under några timmar hade människorna

i det lilla torpet fått liv, Anna och barnen, Elof, hans en döende mamma, kvinnorna. Och inte minst Jordin och hans bälte och Saxagossen! Mycket var förstås annorlunda idag, men ändå var det förvånansvärt mycket som var sig likt. Att leva tillsammans hade inte varit lätt då heller. Men då kunde man knappast skilja sig en frånskild kvinna med några barn hade nog inte många möjligheter att klara sig själv och barnen. Det kändes som om Ellens och Annas liv hade flätats samman. Elof hade lämnat Anna och deras tre barn, Bengt hade lämnat henne och deras tre barn. Men då som nu fanns glädjen över ungarna. Lyckan att ha mat på bordet, att se barnen växa upp, glada och trygga. Men också oron för mannen och framtiden. Försiktigt lade hon boken åt sidan, hon skulle sova lite. Sedan ska hon ringa till mamma och fråga om hon visste hur det slutat. Kom Elof någonsin hem, eller... Hon blundade och för första gången på länge kände hon ett behagligt lugn. Kände friden i stugan, där några ljus brann stilla medan elden sprakade i spisen. Tysta och andäktiga lyssnande alla när den gamle läste. Det var en särskild kväll, det var julafton och det doftade härligt friskt av nyhuggen gran. God hemlagad mat, några tända ljus och ett fåtal julklappar till barnen. Men vilken gemenskap och trivsel de hade där i det lilla torpet. Nu kunde man inte få nog med prylar och flimrande lampor, glitter och oljud. Vanliga privata trädgårdar hade förvandlats till minitivolier, med blinkande tomtar och bockar och lampor i alla färger. Och julklapparna svämmade över alla bräddar. Men visst tyckte Ellen om julen i Bengts

föräldrahem när släkten var samlad, och alla var glada och förväntansfulla, men prylarna tog för stor plats. Det blev liksom bara saker och som gällde. Allt måste vara dyrt och låta högt och de fina paketen slet man upp, medan man slängde papper och snören omkring sig. Det var länge sedan det var tid till julklappsrim och eftertanke. Det hade till och med hänt att barnen inte orkat öppna alla sina paket på kvällen. Men så var det nu, det gamla skulle aldrig komma tillbaka. När hon vaknade var det nästan mörkt i rummet, hon hörde att ungarna kommit hem. Hon reste sig och öppnade balkongdörren på glänt, det blåste kallt men det var skönt mot hennes feberheta kropp. Hon lät dörren stå och gick till badrummet. Honskulle ta en snabb dusch innan hon lade sig för natten. Men när hon var klar sa Åsa att hon varmt pizza och en aptitretande doft kom från köket. Det var bara att sätta sig och äta och det smakade underbart. Jonas och Robin hade varit tysta för att inte väcka henne.

-Åh vad ni är gulliga ungar, sa hon lågt. Om jag inte varit sjuk skulle jag kramat er, men jag vill inte smitta er!

-Vill du ha saft eller mjölk att dricka? frågade Åsa som stod vid kylskåpet.

-Gärna saft tack. Man blir så himla törstig när man har feber, men jag är nog lite bättre nu. Om ni vill kan vi se på teve en stund sedan. Jag måste vara vaken en stund annars sover jag ikanske nte i natt. Har ni hört ifrån pappa?

-Nej vi har inte pratat med pappa idag, man behöver faktiskt inte prata var dag! Sa Robin och flinade lite.

-Men får vi se filmen som börjar om en stund så är det toppen.

-Ja, när ni ätit och diskat så kan ni se filmen. Ni hjälps åt alla tre, inte bara Åsa.

Efter maten lade Ellen dagboken i en ren plastpåse. Hon måste vara rädd om den, det ju en hälsning från längesedan. En kär hälsning. Hon ska försöka tyda mer en annan dag. Men först ska hon ringa mamma.

-Hej mamma, sa Ellen när modern svarade. Hur är det?

-Men Ellen är det du, jag trodde du var sjuk, hur är det med dig? Klarar du dig eller ska jag komma och hjälpa dig?

-Nej mamma du behöver inte komma. Läget är helt under kontroll, jag har stora duktiga ungar vet du!

-Ja det är skönt när de växer upp. Har du hört något från Bengt då?

-Nej, men vi kom ju överens om att vara skilda den här tiden. Sedan får vi se. Men vet du vad jag har hittat idag? Jo en dagbok från förra århundradet! Jag har legat i sängen och försökt tyda skriften hela eftermiddagen. Det var så spännande och intressant att jag glömde mina egn bekymmer.

-Vad var det för en bok då, är det en riktig dagbok eller...

-Ja, det måste vara din morfars mor som skrev den, hette hon inte Anna och hade tre barn Ludvig, Joel och Selma?

-Jo Ludvig var min morfar, men hur har den hamnat hos dig? Men så roligt, jag måste få titta i den. Jag har haft den sedan morfar dog, åh vad jag är glad att den finns kvar. Jag

hade faktiskt glömt var den fanns. Och så hade du den, vad underbart kul!

-Vet du om hennes man, Elof kom tillbaka från Amerika, han åkte ju dit ungefär när hon började på dagboken.

-Nej han kom aldrig hem, han dog där efter några år, sjuk och utfattig. Men Anna levde länge, hon tog över det gamla torpet själv när gubben dog.

-Hon gifte aldrig om sig då?

-Nej hon förblev ensam, barnen hjälpte henne så gott de kunde och de sista åren var hon på något ålderdomshem. Jag träffade henne aldrig, men morfar brukade berätta, det var en riktig krutgumma. Alltid pigg och glad.

-Ja, vi får träffas och titta i hennes dagbok sedan, du kan kanske kan läsa den gamla skriften bättre än jag.

-Ja visst jag är ju från den tiden, svarar Eivor torrt.

-Ja, eller hur!

-Nu märker jag att du är på bättringsvägen Ellen och du ska se att det ordnar sig med dina problem också... på ett eller annat sätt.

-Ja, det är märkligt så lika våra liv egentligen är, gammelmormor Annas och mitt. Hon var gift med en man som inte brydde sig om vare sig henne eller barnen, hon hade tre barn, två pojkar och en liten flicka precis som jag och han lämnade henne utan att ta hänsyn till vad hon ville. Precis som Bengt har lämnat oss...

-Men nu är du väl inte helt rättvis? Du ville ju själv skiljas.

Att du ändrade dig när han också ville, är kanske bara någon sorts rädsla för det nya.

-Ja, jag vet inte. Men jag tycker att vi kunde ha gett oss en chans här hemma.

-Men saknar du honom verkligen, saknar du Bengt? Saknar du inte bara känslan av att vara gift, att han kommer hem och är din man?

-Jag vet inte, jag vet faktiskt inte. Ellen suckade trött. Så han har väl rätt, vi ska prova att vara skilda dessa tre månader. Nej, nu känner jag att det är dags att krypa till kojs. God natt mamma.

-God natt raring sov nu riktigt gott så du blir frisk snart.

Ellen borstade tänderna och gick sedan in och lade sig soffan. Filmen pågick för fullt, och hon skulle ligga i sängen och titta tills hon somnade.

31

EFTERTANKAR

Bengt hade redan från början lagt märke till tystnaden i lägenheten. Han hade snart bott här i tre veckor. Det kändes rätt bra för det mesta, men han saknade pojkarna, saknade deras höga röster, deras gruff och råa skämt. Givetvis saknade han Åsa också, hon var som en liten älva med sitt långa rödbruna hår och stora grå tankfulla ögon. Ibland stod hon alldeles stilla, liksom försjunken i tankar. Han hade ofta undrat vad hon tänkte, undrat om hon saknade honom eller om hon kanske tyckte illa om honom för att han flyttat. Hon var ju en riktig mammas flicka och de hade inte träffats sedan flytten, vad hade Ellen sagt till henne tro? Han tänkte inte ofta på henne, visste inte om hon fortfarande var ledsen. Men det var ju hon som hade velat skiljas, det var hon som sagt att deras äktenskap var meningslöst, det var hon hade ju struntat i honom. Inte ens när Jonas låg på sjukhus efter olyckan ville hon prata med honom. Tyst och sluten behöll hon sin förtvivlan för sig själv.

Men julhelgen hade ändå varit fin med sina gamla traditioner och hela släkten samlad. Gamla och unga tillsammans. God mat och julklappar utdelade av en tomte som kom i skymningen. Bengt rös och tänkte med oro på hur det skulle bli

nästa jul. Skulle han få vara med, eller skulle han vara ensam någonstans. Det var kanske bäst att fortsätta äktenskapet ändå. Så dåligt hade det väl inte varit, trots allt. De kunde kanske hitta tillbaka till varandra. Om de verkligen försökte båda två. Ellen hade ju sagt att de kunde flytta. Det var ju nästan en förutsättning nu när han jobbade hemma. De kunde inte dra med bäddsoffan varenda kväll. Men hon var svår med det där. Allt skulle vara som det alltid varit. Repor och slitage var minnen som visade att de levt, brukade hon säga, som en jäkla arkeolog! Nej någon heminredare var hon inte. Och inte brydde hon sig om kläder heller, hon hade verkligen anammat det där med hel och ren. Ett lantligt uttryck som Bengt föraktade. Fast han var inget modelejon, klädd i slitna jeans och rutiga skjortor med T-shirt under. Men lite snyggar hade han klätt sig sedan han fick kontorsjobbet. Åtminstone bytt ut de rutiga skjortorna mot enfärgat och tröjor, ibland slips. Men han var alldeles för tjock, minst tio kilo skulle behöva bantas bort. Sedan skulle han köpa nya kläder. Tänk om Pia... nej han hade lovat sig att inte tänka på henne. Saknaden sved fortfarande, men han ville inte tiggas om hennes kärlek. Hon hade kanske aldrig älskat honom. Det hade kanske bara varit en lek, ett tidsfördriv under några månader. Nu var det en annan som fick hennes ynnest. Nej hon... Bengt reste sig bestämt och gick ut i köket, han skulle brygga en kopp kaffe och äta en macka innan träningen. Tänk om Åsa hade varit med, då hade de kunnat fika ihop efteråt. Utanför köksfönstret var vinterkvällen svart och hotfull.

Han kunde se sin egen spelbild i rutan, och han hörde vinden rasa därute. Tur att de inte skulle vara utomhus med träningen. Bengt bredde tjockt med smör på två brödskevar och lade skinka på den ena och leverpastej på den andra. Försent kom han att tänka på att han skulle dra in på fett, men en gång gör väl inte så mycket, tänkte han lite vagt. Kaffet var starkt och gott och han skar upp ett par skivor vetebröd att ha till en sista kopp. Det var ju kallt ute och han skulle själv springa under träningen ikväll.

32

HJÄRNSPÖKEN

-Mats vet du att Kjell Håkansson är död? Mats och Malin satt i köket och läste morgontidningen. En stor bukett gula tulpaner stod på bordet där en lindblomsgrön duk förstärkte vårkänslan. Ett par våreldar med rosa blommor stod i fönsterkarmen. Av julhelgen fanns inget spår. Det var tidig lördags morgon och Malin skulle snart iväg till jobbet.

-Nej, vad dog han och av. Han tog väl inte livet av sig i alla fall? Mats hördes lite förskräckt.

-Nej, han blev påkörd av en bil. Han halkade på en isfläck när han var på väg till affären, och bilen som kom efter hann inte stanna. Inga-Lisa är rent förstörd, hon tycker att det är hennes fel för hon skickade iväg honom att handla. Hon bjöd in mig, när vi möttes i trappan. Och hon berättade att han hade cancer och kanske hade dött ändå, men att han skulle dö så här snabbt och oväntat blev ändå en chock för hela familjen.

-Ja, usch det måste vara hemskt, de hade kanske levt ihop länge. De är ju gamla.

-Ja de var gifta i nästan fyrtio år. Men jag tror att allt är förutbestämt, vi har vår utmätta tid här sedan dör vi. Och jag tror att vi föds igen! Men det vågade jag inte säga till henne,

hon ville bara prata och berätta, hon kan liksom inte förstå att hon är ensam. Ibland tycker hon att hon hör honom komma in genom dörren och på nätterna hör hon hans andetag i sängen bredvid. Och så är det ju, att de döda vakar över oss och hjälper oss i början, innan de går vidare. Det finns så många berättelser, man inte bara kan bortse från dem. Malin såg tveksamt ner i kaffekoppen medan hon talade långsamt och tankfullt. Jag har ofta en känsla av att det finns något mer, livet kan inta bara vara den korta tid vi finns här på jorden? Ett enda liv...

-Nej, jag tror inte på sådant, vi föds och vi dör däremellan ska vi leva och göra vårt bästa för att ha det bra. Så har jag alltid trott. Mats såg allvarlig ut, men ingen vet förstås. Och var och en blir salig på sin tro, tillade han med sin vanliga lättsamhet.

-Apropå ingenting, sa han plötsligt och log brett, tror du inte att Jossi vill ha en brorsa snart?

-Åh Mats, det har jag också tänkt. Vill du verkligen det?

-Jajamensan, ska vi sätta igång, vi hinner en snabbis innan du...

-Dummer, jag menar allvar, sa Malin lite stött.

-Det gör jag med, men visst vi kan vänta till ikväll. Han reste sig och kramade henne länge. Jag älskar dig min egen lilla Malin, mer för varje dag. Och visst vill jag ha fler barn.

-Vi får se! Men nu måste jag faktiskt komma iväg ser jag. Kommer din mor sedan eller klarar du dig själv idag?

-En bra karl reder sig själv, men imorgon ska jag jobba då

tar mossan Jossi och sen äter vi middag där.

-Fint, puss då älskling, vi ses ikväll! Hon knäppte snabbt sin gråa jacka och rusade iväg.

Det var kallt och ruggigt så tidigt på morgonen. Ingen snö lyste upp marken. Men hon hade skaffat en liten bil så hon kom snabbt iväg till jobbet. Det var skönt att slippa passa busstider och det gick mycket fortare att köra själv. Hon skulle passa på att kolla lite på rean innan hon körde hem. Josefin kunde behöva en overall nu när hon började gå omkring riktigt. Och hon hade sett en jättesnygg grå tröja, om den fanns med på rean skulle hon nog köpa den. Det var kul att jobba i det stora köpcentret, det fanns jättemycket att titta på och ofta något kul att köpa. Hon sorterade bland de böcker som skulle reas, då hon kände att någon tittade på henne med en intensiv blick. Plötsligt såg hon en man en bit bort som verkade söka efter något. Hon gick dit för att hjälpa till.

-Så möts vi igen min älskade, sa han och log. Han ögon var nästan självlysande och skimrade i nyanser av grönt och blått. Som havet. Hans hår var stubbat och syntes bara som en skugga över hans välformade hjässa. Men munnen var generös när han log.

För Malin var det som att möta en gammal kär vän. Någon hon älskat, hon log tillbaka och tiden stod stilla.

-Jag visste att vi skulle mötas igen. Så konstigt. Jag minns dig, det var ju vi! Och jag älskar dig genom eoner av år. I alla tider, alltid! Deras blickar sögs i varandra liksom deras krop-

par. En stund kändes det som om de smälte samman där mitt bland böcker, människor och det vardagliga sorlet. Men strax var allt som vanligt. Hon frågade om han sökte något särskilt och han svarade att han ville ha några böcker om reinkarnation.

-Vi lever ju inte bara en gång som du vet, sa han och blinkade. Magin var borta, men Malin visste att de skulle träffas igen.

Mats plockade undan efter frukosten, han tyckte att det var skönt att vara hemma med Jossi. Skönt att gå klädd i sin gamla joggingdress och ta det lugnt, slippa stressa iväg till jobbet, särskilt nu i januari när allt skulle reas och kunderna trängdes och blev irriterade om någon vara redan var såld.

Jaså gamle Håkansson hade dött. Ja, det kan inte vara lätt för frun att bli ensam efter så många år tillsammans. Tänk om han och Malin fick hålla ihop hela livet sådär, det var ju vad de hoppades förstås. Men det var nog inte många i deras generation som faktiskt klarade det. Det var en konstig värld, allt förändrades hela tiden, man hade ingen garanti för något, ingen stabilitet. Hans egna föräldrar hade ju också varit gifta i evigheter. I alla fall sedan han föddes.

När Josefin vaknat tog han upp och klädde på henne. Han trodde att Malin hade förlåtit honom. Och han hade sluppit berätta om Pernilla han ville aldrig mer tänka på den tiden. Det var Malin och Josefin som gällde. Och om de fick ett barn till skulle de också flytta, det blev visst nytt folk i alla lägenhe-

terna till slut, tänkte han och rullade en stor röd och vit boll till Josefin.

-Visst vill du ha en lillebror Jossi? En liten go kille som du kan köra i vagnen och hjälpa mamma.

-Mamma, sa Josefin, va mamma?

-Ja, var är mamma? Hon jobbar och snart ska du och jag gå ut och lufta oss.

-Yt pappa Ossi. Josefin skrattade och reste sig

-Ja vi ska gå och handla något riktigt gott till lördagsmiddagen. Sedan ska pappa och Jossi ska laga mat.

-Laja mat pappa!

En blek solstrimma syntes över hustaken, kanske de skulle slippa regnet idag i så fall skulle han ta Jossi i vagnen och gå en riktig långpromenad. Han hade gått upp några kilon under julhelgen. Men först skulle Josefin ha sin gröt, Mats plockade fram pulver och gryta för att laga till den. Han trallade glatt på Ekorren satt i granen, medan Josefin jollrade med och viftade med en rosa kanin.

När Malin kom hem på lördagseftermiddagen hade Mats lagat middag. Allt verkade färdigt, men var fanns han? En flaska vin stod på bordet liksom en skål med sallad. Det var alldeles tyst i lägenheten. De kan väl inte gått ut med ljusen tända och maten är klar? Men just då kom de in med par baguetter och Josefin hade en ny liten docka.

-Var har ni varit, jag blev skitskraj, när ni inte var här? Malin

log tveksamt.

-Ingen fara, jag hade glömt att köpa bröd så jag ringde till Yvonne, hon köpte med sig hem från jobbet och så fick Jossi den fina dockan.

-Dotta fått vonne, Josefin skrattade och höll upp en liten mjuk docka.

-Oh vad fin, vad ska den heta?

De satte sig till bords och Malin berömde maten, vinet och allt. Det var skönt att vara hemma. Hon skulle stanna hos Mats och hon trodde inte att hon ska ångra sitt val om femton år, som Ellen hade gjort. Men vem var mannen med de lysande ögonen? Vad hade hänt de där korta sekunderna? Hade något hänt, nej naturligtvis inte! Men det hade varit så konstigt, skönt och skrämmande på samma gång. Som att komma in i en okänd värld och se något som skulle vara dolt. Höll hon på att bli tokig eller? Det hade hänt flera gånger att hon fått den konstiga känslan. Av något annat, något okänt. Så hade det inte varit förr. Hon måste skärpa sig, inte bli galen. Inte galen, bara lycklig med Mats, Josefin och kanske ännu ett barn.

De hade precis diskat och ställt undan i köket när det ringde på dörren, Mats öppnade och utanför stod Isak, han flinade belåtet och räckte Mats en cigarr.

.-Tjenixen här ser ni en nybliven pappa!

-Nej men grattis Isak, kom in, är du körande eller ska du ha en öl?

-Nej tack jag kör, jag kom bara förbi. Rebecka och j... vi

fick en liten kille i morse!

-Vad kul och allt är bra med mor och barn, frågade Malin.

De satte sig vardagsrummet och Josefin tittade fundersamt på Isak. Hon vinglade till lite sedan satte hon sig på ändan.

-Ja det är fint. Han vägde 3800 och var 52 lång. Det är bra för han föddes nästan ett par veckor för tidigt. Han ska heta Alexander. Ni får komma och hälsa på sedan om någon vecka när de är hemma och allt är ordnat lite bättre.

-Javisst. Men vi måste få bjuda på något, kaffe, te? Vi skulle precis göra vars sin espresso, du kan väl göra oss sällskap. Vi fick en svindyr fin bryggare i julklapp. Men den är bra.

-Ja tack, men jag ska snart iväg, jag har varit handlat säng och byrå och en helve... nej jag ska vårda språket nu! Han skrattade generat. En himla massa grejer till grabben. Rebecka ville inte köpa något innan för det betyder otur, sa hon. Men vi har rummet färdigt det är bara att möblera. Fast han ska sin säng hos oss de första månaderna.

-Vad roligt, det ska bli jättekul att komma och se underverket.

-Ja, nu har snart hela gänget barn, Magda och Marcus fick ju sin flicka i augusti. Men du leder Mats! Nej, nu ska jag köra och hämta mossan hon ska hjälpa mig med gardinerna och lite annat. Ha det bra. Vi hörs!

-Ja, ring när ni vill visa upp Alexander. Hej då och än en gång, grattis Isak. De kramas hastigt innan han går

.-Vad kul, och vad glad han var. Vill du ha mer kaffe Malin?

-Nej tack det är bra så. Hon tog upp Josefin och ställde sig vid fönstret och tittade en stund.

-Ser du det snöar ute! Nästa vinter kan du vara ute och leka i snön.

-Nöa, Josefin viftade glatt med armarna. Hon skrattade när hon såg de vita snöflingorna som föll allt snabbare, och några små tänder blänkte i den glada munnen.

Mats plockade undan innan han satte sig i soffan. Josefin ville sitta hos honom med sin stora bruna nalle. Malin satt in till honom och gav honom en puss mitt på munnen.

-Vad du är gullig Mats när du leker med Jossi. Och så kul att dina kompisar blir farsor till höger och vänster. Då kan ju er midsommartradition fortsätta, med nya småttingar.

-Men du följer väl med till sommaren? Mats såg oroligt på henne.

-Visst gör jag det, vi får väl hoppas att det också blir en fin sommar. Det var kul hos Kristina, men det är ändå bäst när vi är tillsammans. Jag saknade dig den där kvällen, tänkte på dig och ångrade nästan att jag inte följt med.

-Och jag saknade dig och ångrade att jag inte följt med dig!

-Men vi är ju för gulliga Mats!

-Ja, är vi inte, och du tänk om en lillebror snart är på väg.

De skämtade och nojsade en stund, och sedan såg de en film som Mats hyrt. Till och med Josefin skrattade och tyckte att filmen var rolig. När de lagt henne drack de vin och åt glass-tårta. Utanför föll snön i stora mjuka flingor, det blev vackert

och romantiskt. De bestämde sig för att ta en riktig lång promenad dagen därpå om det fortfarande var snö. Fast Malin kunde inte glömma mannen i bokhandeln. Det hade varit något konstigt med honom. Som om de verkligen hade känt varandra genom många liv, som om de skulle träffas igen, men hon hade ju Mats nu. Eller...

33

JAG TRODDE JU

Yvonne nynnade på en sång, hon kunde inte komma på vilken det var, men några toner hängde envist kvar. Hon hade firat julen hos sina föräldrar, Alva och Bertil och deras barn hade förstås också varit där. Och i vanlig ordning hade den stora vackra julgranen beundrats och berömts. Julgranen hade alltid varit viktig i familjens julfirande. Den skulle vara stor, tät och jämn. Sedan tog det flera timmar att få ljusen och kulorna på plats, de måste sitta precis jämt och synas från alla håll. I övrigt hade de inte så stora krav på firandet. God mat, gemenskap och trivsel räckte långt. Vad de tre dagarna ändå hade gått fort. Det hade varit trevligt och mysigt men ändå fanns saknaden efter Anders. Saknaden och hatet, han hade gjort henne så illa. Och hon längtade efter Ove och Sara, undrade vad Anders sagt till dem. Nyårsafton och de andra dagarna jobbade hon som vanligt. En eftermiddag kom Cecilia in i hissen just som Yvonne gått in. Förvånad såg hon på henne, hon var osminkad och klädd i jeans och sportjacka och hon hade en blå stickad mössa på sitt lockiga hår. Yvonne kom ihåg att Cecilia nyligen gift sig och förundrad hörde hon sig själv gratulera. Cecilia tittade upp och log lite överaskat.

-Tack, tack det var roligt att du ... Då stannade hissen, men Cecilia stod tvekande kvar. Ja, du vet väl att vi snart ska flytta och jag skulle vilja prata med dig innan. Om du vill förstås. Det är något jag vill berätta.

-Jo visst vill jag. Jag är ledig ikväll eller när det passar.

-Men då kommer jag ikväll, Niklas jobbar över. Ska vi säga om en halvtimme?

-Ja det blir bra, Yvonne log lite undrande och fortsatte upp till sin våning.

Hastigt plockade hon undan några tröjor som legat framme. Hon hade varit ovanligt trött den här vintern. Trött och ledsen. Anders hade ringt några gånger men hon hade inte svarat. Hon väntade barn, och hon var glad för det, men Anders skulle inte få veta, eller skulle han? Hon avbröts i sina tankar när Cecilia ringde på dörren. Det kändes konstigt att släppa in någon som man avskytt så länge, men man måste gå vidare. Och hon undrade vad det var Cecilia ville berätta... Var det om Anders?

-Hej och välkommen Cecilia, vill du ha kaffe eller te eller något?

-Tack en kopp te dricker jag gärna, vad fint du har här.

-Tack, jag har ju inte köpt så mycket men det får väl bli mer med tiden kanske. Fast vad ska man med en massa prylar? Egentligen?

-Nej det har du rätt i. De satte sig vid köksbordet där Yvonne satte fram koppar och ett fat med några småkakor. Vi ska ju flytta snart och fast jag inte bott här jättelänge så har vi samlat

på oss en hel del. Men det är skönt att sortera ut lite. Lämna det gamla och börja på nytt. Bättre hoppas man ju. Var du gift innan du kom hit eller?

-Ja, jag var gift i flera år, men vi hade inga barn, tack och lov. Det blev liksom lite lättare att lämna honom då. Men det är förstås aldrig lätt att skiljas. Utan att riktigt veta varför berättade hon om sitt äktenskap med Kenneth. Och utan att ens tänka på det, avslutade hon med att säga att hon aldrig mer ska ha en karl. Precis som hon sagt till Evert.

-Nej men Yvonne, så hemskt. Jag trodde att du, ja du verkade så oskyldig och ren på något sätt. Jag trodde att du alltid haft det bra. Och jag tyckte att du var så perfekt, så duktig. En tjej som alla tyckte om. Och dessutom brydde du dig om andra. Det var väl det jag retade mig på ibland. Förlåt mig! Jag vet ju vad folk tyckte om mig. Att jag lämnade Filippa och bara roade mig. Men jag älskar Filippa, hon är det bästa som hänt mig. Och nu har jag gift mig med Niklas. Fast det dröjde länge innan jag vågade. Jag var med om något hemskt när jag var i tonåren. Det stod en del i tidningarna på den tiden.

De hade satt sig i soffan i rummet och Yvonne tände några ljus och den röda lampan i bokhyllan. Och sakta, ibland med långa pauser berättade Cecilia den skrämmande sanningen om när hon var sexslav i Leons näste. Hon har aldrig pratat med någon om det, förutom läkare och psykologer. Inte ens mamma har hört allt, eller kanske särskilt inte mamma. Niklas vet, men hon hade inte berättat om känslan, äcklet och förnedringen.

Inte om de djävulska saker män kan hitta på att göra med unga flickor.

Yvones ansikte hade varit så stilla och mjukt i skenet från de levande ljusen, hon hade lyssnat och sedan hade de pratat länge. Så nära som de kom varandra den gången hade Cecilia aldrig varit en annan människa. Yvonne blev den syster hon aldrig haft. Och båda visste att de blivit vänner för livet. En vänskap de alltid skulle alltid värna om.

Yvonne skämdes för att hon varit så snar att döma, det Cecilia upplevt hade varit mycket värre än hennes äktenskap med Kenneth. Nu förstod hon ju också varför Cecilia hade blivit rädd när Filippa gått till Evert den där dagen. Plötsligt kändes hennes egna problem inte så stora. Hennes liv hade trots allt varit bra. Om det inte varit för Anders...

-Jag skulle också varit gift nu. Med Anders, men några veckor innan bröllopet fick jag veta sanningen om honom. Så det blev inget bröllop. Jag har uppenbarligen otur ikärlek! Jag trodde verkligen på honom, han verkade så rätt för mig. Ärlig, ordentlig. Vi hade samma intressen, samma humor, vi hade alltid roligt. Det var som om vi känt varandra alltid. Jag trodde att vi skulle... Yvonne snyftade lite, men torkade snabbt bort tårarna.

-Men vad hände, slog han dig eller vad var det?

-Nej han slog mig aldrig, han var så snäll och omtänksam på alla vis, därför är det så svårt utan honom. Men det han gjorde är oförlåtligt och ofattbart.

-Nu måste du berätta!

-Det var efter Everts död. En gång, då när det var som värst med allt skitsnack, så sa Anders att Evert var pedofil. Det var en gång när han var i butiken. Jag blev skitförbannad förstås. Men sedan gick tiden och hans barn var så rara, de pratade med mig och en dag kom vi iväg till stranden. En underbar dag... Och jag älskar hans barn, de är så fina. Jag saknar alla tre. Det vi hade, kärleken gemenskapen att höra ihop på riktigt.

Hon tystnade och tänkte på de lyckliga månaderna då det hade varit hon och Anders. Hon hade svårt att låta bli att gråta, men hon ville berätta för Cecilia precis hur det varit. Om telefonsamtalet från Svante, att hon ändå inte trott att det var Anders, men han hade erkänt.

-Men varför lade han de där bilderna i Everts källare? frågade Cecilia bestört. Han måste väl haft en anledning.

-Jag vet inte. Jag bara gick när han hade erkänt. Och jag har inte svarat på telefon, sms eller något. Och nu har han flyttat. Han köpte ju ett hus där vi skulle bo tillsammans. Och sedan flyttade han dit själv. Och värst är det kanske med hans barn. Jag vet inte vad han sagt till dem och vad de tror om mig. Det är så svårt. Och så väntar jag barn och det vet han inte, men jag har kommit över de första veckorna nu. De säger på mödravården att allt är bra.

-Men du måste ju berätta, Yvonne och ta reda varför han gjorde det där mot Evert. Det finns kanske en förklaring. Om han är så fin och bra som du säger så... Lyssna på honom och

låt honom veta om barnet! Tänk om allt är ett enda stort missförstånd. Och det är det säkert! Jag trodde att du var så modig och stark och trygg och så sitter du här och gör ingenting. Du måste lova mig att tala ned Anders. Åh Yvonne jag önskar att du blir lika lycklig som jag!

Strax därpå ringde Niklas och sa att han var hemma och Cecilia gick ner till sig. Yvonne satt kvar och tänkte på vad Cecilia sagt. Tänk om hon hade hon rätt. Kanske hade det varit fel att inte lyssna på Anders. Det fanns kanske en förklaring fast det verkade otroligt. Men i morgon skulle hon ringa till honom, hon var skyldig honom det, och barnen och sig själv. Med ens kändes det lite lättare. Hon skulle kanske kunna sova i natt.

34

VÄNSKAP

Det var någon vecka efter Trettonhelgen, Ellen nästan sprang in i trappan. Hon hade gått från bussen med den kalla vinden piskande i ansiktet. Just som hon skulle trycka ner hissen såg hon Inga-Lisa stå vid sin dörr med några våta kassar. Hon verkade ha svårt att öppna. Ellen frågade om hon skulle hjälpa till.

-Ja tack, jag kan inte se, mina glasögon har immat igen, svarade Inga-Lisa

.-Vänta ska jag se om jag kan hitta rätt. Hon tog nycklarna och såg en som verkade passa till ytterdörren. Se där varsågod, sa hon vänligt.

-Tack, ja tack så mycket, svarade Inga-Lisa lågt. Hon stod kvar vid dörren utan att gå in. Plötsligt började hon gråta tyst. Hon bara stod där rakt fram med tårarna rinnande

.-Men snälla vad är det, sa Ellen förskräckt, kom vi går in. Hon tog kassarna och satte dem innanför dörren innan hon stängde.

-Kom så ska jag hjälpa dig av med kappan, sa hon sedan och fick av Inga-Lisa de våta ytterplaggen.

-Vilket väder vi har fått, så kallt det blir när det blåser! Vill du att jag sätter på lite kaffe?

-Ja om du har tid så, svarade Inga-Lisa håglöst och satte sig på en köksstol.

-Visst har jag tid. Barnen är i skolan. Jag förstår att du har det svårt nu. Det är ju inte så länge sedan din man gick bort.

Ellen hängde upp sina egna våta kläder och gick tillbaka till köket. Eftersom det var ungefär som hennes eget hittade hon både kaffe och koppar. Snabbt dukade hon på det vita köksbordet. Hon skar upp några brödkivor och lade på ett fat, smör och ost tog hon i kylen. Hon såg de vissnade julblommorna i fönsterkarmen och märkte att det stod kartonger och askar lite här och där. En solkig julduk låg på bordet och plötsligt förstod hon att Inga-Lisa hade lämnat allt som det var när olyckan hände. Hon greps av medlidande. Stackars människa som fick ett så abrupt dödsbud... Sedan blev förstås allt stående. Ellen hade gärna hjälpt till, men visste inte riktigt hur. Hon kunde ju inte bara börja plocka undan och städa eller...

-Nej, han dog den sjunde januari, den dagen kommer jag aldrig att glömma, den dagen dog egentligen jag med... Eller jag önskar åtminstone att jag fått göra det.

-Ja sorgen känns oöverstiglig i början. Men på något sätt så blir det bättre. Bra blir det aldrig, men man lär sig leva med sorgen, minnas det som var bra. Min syster, Elisabet dog när hon var sjutton år. Hon var min storasyster och jag hade alltid älskat och beundrat henne. Så dog hon i en meningslös olycka, hon åkte med ett gäng ungdomar och han som körde var berusad. Tre dog, men han överlevde. Jag hatade honom i många år,

men jag antar att han hatade sig själv lika mycket. Nu kan jag se mer försonande på det, men jag kommer alltid att sörja och undra vad som blivit av henne om hon fått leva

.-Ja, hon fick ju knappt börja sitt liv. Kjell och jag träffades när vi var tonåringar och har hållit ihop sedan dess. Jag kan liksom inte fatta att han är borta. Att han bara dog helt plötsligt, utan att jag hann säga farväl.

-Visst, på många sätt är olyckshändelser värst, för man är så oförberedd.

Inga-Lisa skämdes plötsligt för sin solkiga julduk och kartongerna som stod framme. Och de vissna julblommorna. Christina hade erbjudit sig henne att plocka undan och städa, men Inga-Lisa har tackat nej. Hon orkade inte.

Hon försökte låta bli att gråta, hon ville så gärna att Ellen skulle stanna en stund till.

-Det var gott med kaffe, sa Ellen, det värmdde. Jag gick från busshållplatsen och var genomfrusen, men nu känns det bättre.

-Ja, det är kallt ute och inne med tycker jag. Du vill väl gå upp till dig nu? Och jag ska nog lägga mig lite.

-Jag har ingen brådska, om du vill stannar jag gärna en stund till. Men du har kanske jobbat och behöver sova. I så fall kan jag komma en annan gång. Du förstår att Bengt har flyttat, vi har ju kommit så... ja, vi ska kanske skiljas, men tänkte ta en prövotid först. Time-out, som man säger!

Ellen berättade hur de har haft det genom åren. Bengts otrohet, hennes egen tvekan och ambivalens inför skilsmässan.

Medan Inga-Lisa lyssnade märkte hon till sin förvåning att hennes egna problem och sorger liksom lade sig. Insåg att det var fler som hade problem, men Ellens man var förstås inte död. Men medan skymningen kom närmare sig satt de två kvinnorna kvar på köksstolarna och pratade om livet, om det som gick snett, men också om det som blev bra. Samtidigt fick de syn på kassarna som stod kvar vid dörren, de skrattade för första gången och Inga-Lisa hämtade in dem och satte dem på köksbänken. Hon plockade upp bröd och ost och en burk marmelad. Ett paket prinskorvar och en kartong ägg hade hon också köpt.

-Ellen skulle du inte kunna äta kvällsmat med mig? Jag köper hem mat men sedan kan jag inte äta. Vill du stanna ett tag till hos en gnällig käring? Jag ska försöka att skärpa mig lite.

-Ja visst jag stannar gärna, får jag bara springa upp och säga till barnen att jag är här lite till. De har säkert kommit hem från skolan nu

-Gör det, kan du inte be dem komma ner och äta med oss när maten är klar? Jag har mer i kylan, så det räcker.

-Men vad bra, Inga-Lisa. Jag kommer genast och hjälper dig. Hon tog hissen upp, barnen satt vid köksbordet och åt mackor och drack mjölk. Snabbt berättade hon var hon varit och att de kan komma ner om en stund och äta middag. Och så får de lova att vara snälla för Inga-Lisa är fortfarande ledsen eftersom hennes man dog för bara ett par veckor sedan.

Tystnaden kändes kompakt när Ellen gått. Den lilla gnutta av glädje hon känt när Ellen varit här var borta och ensamheten

var lika tung som innan. Hon plockade lite förstrött med kopparna, satte dem i vasken och tog bort julduken. Tvekade om hon ska lägga på en annan då Ellen kom tillbaka.

-Hej igen, ja ungarna var hemma, de åt mackor, men de kommer gärna hit och äter med oss om en stund. Ellen log glatt. Hon kände sig nästan lite glad, hon hade någon att prata med. Om nu Bengt...

-Men så bra jag blev nästan rädd att du ångrat dig! Inga-Lisa tog fram stekjärnet och torkade av bordet.

-Inte ångrar jag mig, jag är ju också ensam, vi kan väl träffas fler gånger och äta tillsammans, hos oss ibland, här ibland om du vill.

-Det var ju en idé, det så trist att laga mat till sig själv och sedan sitta där själv och försöka...Men jag jobbar ju på lite konstiga tider, så det kan ju inte bli var dag förstås.

-Nej men det är väl nästan bara bra. Alltid blev kanske för mycket! skrattade Ellen. Men nu får vi sätta igång, ska du eller jag duka?

Efter en halvtimme kom barnen ner, lite försagda stod de vid dörren rädda att Inga-Lisa skulle gråta eller vara konstig, men hon log glatt och sa åt dem att sätta sig. Extraskivan var inlagd så de fick gott och väl plats. Maten var upplagd på bruna keramikfat. Det fanns prinskorv, ägg, några skivor falukorv och stekt potatis, bröd, smör och ost. Det doftade aptitretande och alla slog sig ner och tog för sig. Inga-Lisa hade slängt de vissna krukväxterna och satt några stearinljus i fönstret. Ute snöade

det och blåste kallt, och det var trivsamt och behagligt att sitta tillsammans i det varma köket.

När de ätit, dukat av och diskat kom de överens om att Ellen skulle hjälpa Inga-Lisa att städa och ta bort Kjells kläder. De räknade med att det skulle ta sin tid och bli svårt därför skulle de börja strax efter middag på fredagen. Då skulle de ha hela veckoslutet på sig, eftersom Inga-Lisa inte skulle jobba förrän måndagsmorgon.

På söndagseftermiddagen var de äntligen klara och efter en god middag satt de kvar vid bordet och pratade. Barnen tyckte att det var kul att mamma fått en kompis, när pappa inte var hemma. Plötsligt sa Åsa att Filippa skulle flytta.

-Vad säger du vart ska hon flytta? Ellen och Inga-Lisa såg frågande på henne.

-Hon Cecilia alltså, har gift sig med han som bodde där, Niklas heter han. Men Filippa kallar honom pappa ibland. Det var jättehemligt innan, men nu har de sålt lägenheten och ska flytta nästa månad.

-Vart då? och har Cecilia verkligen gift sig, när hände det?

-På nyårsafton. Det var ett riktigt sagobröllop, sa Filippa och hon hade en vit klänning och diadem med blommor och pärlor. Och Niklas är jätteschyst. Jag har träffat han många gånger när Cess var på sjukhuset och sedan med. Hon är också mycket-snällare nu, Cecilia alltså! Åsa var glad att ha fått allas odelade intresse. Men de ska inte flytta långt bort, det är ett av kedjehusen här bort vid köpcentret. Filppa och jag ska vara kompisar

ändå och jag ska få sova över hos dem.

-Jaså det var en nyhet! Ellen såg förvånad ut. Att den hoppan skulle gå och gifta sig!

-Ja, men nu minns jag att hon blev sjuk en kväll i somras. Ambulansen kom och hämtade henne och Filippa var här tills hennes mormor kom. Ja, hon sa faktiskt att Cecilia skulle gifta sig... men det hade jag rent glömt bort. Och nu är jag är visst ensam på det här väningsplanet, Jenny har inte varit hemma på evigheter, jag trodde först att hon var på semester, men sen har jag förstätt att hon bor uppe hos han som bor i Olssons lägenhet. Utlänningen du vet...

-Jaså bor hon där med honom. Konstigt hon verkade så malig om man någon gång såg henne.

-Hon hade något resandjobb, men blev visst sjuk. Tror jag åtminstone. Hon har ju aldrig pratat med oss. Och Anders har sålt sin lägenhet och köpt hus utanför staden. Jag trodde att han var ihop med Yvonne, men det verkar inte så. Eller så tog det slut, eller så var det aldrig något. Jag vet inte för hon pratar aldrig med mig.

-Då kan man väl i alla fall säga att kärleken har blommat i huset! Fast inte för oss, sa Ellen.

-Nej vi blev ensamma vi.

De två kvinnorna satt tysta och eftertänksamma en stund. Barnen började skruva på sig. Och Inga-Lisa log sorgset. Sedan reste hon sig och de dukade av bordet. Ute sken solen, det kalla vinterljuset var nästan bländande, och de beslöt att gå ut

en liten runda tillsammans, för att få frisk luft och passa på att köpa några nya krukväxter.

35

MARDRÖMMARIGEN

Cecilia satt på golvet mitt i bland flyttkartongerna. Glas, porslin, handdukar och tidningar låg överallt. Hon borde vara lycklig och nöjd, allt hade ju blivit som hon önskat. Hon hade Niklas, de var gifta och de hade köpt det fina huset. Allt var jättebra. Och ändå... Det var som ett stort mörker sänkt sig över henne, hon kunde inte känna någon glädje och förväntan. Hon kände ingenting, var bara trött, evigt trött. Hon tänkte nyårsdagen, den tidiga morgonen, mindes hur hon legat i den breda mjuka sängen, med Niklas bredvid. Så lycklig hon hade varit då. Och nu var allt borta. Hon skämdes, för hon älskade Niklas och Filippa. Och mamma, som ordnat det fina bröllopet och hjälpt dem med pengar till huset. Det var ett rart hus, de hade blivit förtjusta allihop så fort de såg det. Ett kedjehus i gult tegel, med en liten trädgård. Nu i vinter kunde de inte se vilka blommor och buskar som fanns, men det var ju lätt att köpa annat om de ville. Huset var rätt stort med två plan och en gillestuga i källaren. Niklas tänkte riva ut den gamla furupanelen där och göra en hemmabio. Med vita väggar och brunbetsat tak. Och världens skönaste soffa och fåtöljer. Och hela världen skulle komma till dem genom en 50"teve med flera högtalare.

Och de skulle köpa spel och se på egna filmer och bara ha det mysigt. Filippa hade själv valt tapeter till sitt rum. Vita med smala ränder i lila ochblått, och så skulle hon ha lila överkast. Och en extra bädd till Åsa, för Filippa skulle gåkvar i sin gamla skola och träffa Åsa som förr. Det stora vardagsrummet hade vita strukturtapeter och panel i taket. Cecilia, tyckte att det var snyggt som det var, men Niklas ville vitlasera taket. Köket var nyrenoverat och jättesnyggt med mörkblå skåpluckor och vitvaror i rostfritt. Och det fanns diskmaskin och utgång till ett stort, delvis inglasat uterum. Ja allt var så jävla underbart och perfekt och ändå satt hon här och kände sig gråtfärdig, och hon kunde inte prata med Niklas eller mamma eller någon. De skulle bli ledsna och sårade och naturligtvis tycka att hon var otacksam. Och det var hon. Ja det var precis vad hon var, men hon kunde inte vrida på en knapp och slå bort olusten.

Hon virade in glasen i handdukarna och snart var ytterligare en låda packad. Hon stängde den, satte på en lapp att den skulle till köket, hon hade fått rutin på lådor nu. Sedan var det tallrikar djupa och flata, hon lade tidningar och handdukar om varje fat och hoppades att hon skulle vara gladare när det var dags att packa upp. Snart skulle Filippa komma hem, hon packade själv ner sina saker och hade redan en låda full med mjukisdjur. Cecilia log och kände åtminstone en gnutta lycka när hon tänkte på dottern. Om hon bara inte varit så trött, det var som om hon inte hann med något, hon jobbade och jobbade, men kom aldrig i fatt. Tur att det var rätt lugnt på salongen efter helgernas

rusch. Hon lade sig raklång på golvet och sträckte ut varenda centimeter av sin långa, slanka kropp. Och då kom Filippa inrusande.

-Hej mamma, men vad gör du? Varför ligger du där mitt på golvet? Du är väl inte sjuk? Filippas glada ansikte fick ett bekymrat oroligt uttryck och Cecilia fick dåligt samvete, hon ville inte förstöra Filippas glädje. Hon och Niklas betydde så mycket...

-Nej raring jag är inte sjuk, jag blev bara trött i ryggen, jag har packat halva dagen. Hon log och kramade dottern.

-Ja, men vi fikar nu då innan pappa kommer. Vi kan väl ha varm choklad och bullar. Ska jag värma i mikron?

-Ja, vill du det? Jag ska bara sträcka ut mig lite sedan kommer jag. Niklas får hjälpa till i kväll. Flyttdagen närmar sig, vet du!

Och vid köksbordet med Filippa blev hon lite gladare. Hon var nog bara n trött. På måndag skulle hon på återbesök, det kanske fanns någon medicin hon kunde ta, lyckopiller som gjorde henne precis så lycklig som hon borde vara.

När de ätit gick Filippa som vanligt in till Åsa, för att göra läxorna tillsammans. Ellen var visst ensam, hennes man, Bengt hade flyttat,. Ja sådana var de karlarna, kanske Niklas också. Till och med Yvonne hade ju råkat ut för hustrumisshandel. Cecilia rös men hon var glad att de fått prata med varandra. Hon gillade Yvonne och visste att de alltid kommer vara vänner. Hon hoppades verkligen att det skulle ordna sig med An-

ders, fast det verkade ju väldigt konstigt det där han gjort. Cecilia fortsatte att packa. Men med ens ville hon bara sova och just då kom Niklas med några tapetprover som han entusiastiskt visade.

-Vad tycker du frågade han och lade upp en hel rad tapeter i flera mönster och färger.

-Jo, de är väl fina, men i vilket rum ska vi ha dem? Cecilia plockade ointresserat bland tapeterna.

-Sovrummet kunde väl bli fint med de här blå eller kanske ljusgula är bättre? Niklas vände bland proverna och funderade. Man ska ha lugna färger i sovrum, sägs det ju.

-Den gula är väl fin, de där blå är lite kalla eller...

-Tycker du, men ska vi ha mönster nere och enfärgat uppe med bård emellan.

-Ja, kanske det, Cecilia försökte och försökte, men hon var bara trött.

-Vad är det min älskling? Är du ledsen eller vad är det... du får inte bli sjuk igen.

Han höll henne hårt intill sig, rädd och orolig, tänk om hon var på väg in i depressionen igen, han kände ilskan sjuda upp mot de avskum som hade gjort henne så illa. Kanske kommer hon alltid drabbas av psykosor och gå ner sig depressioner.

-Nej jag är bara trött, det är så mycket att packa och tänka på. Ska vi äta eller är du inte hungrig?

-Jag åt lunch på jobb men du har kanske inte ätit. Jag vet, vi kör bort till Alfons och äter. Sedan ska jag packa och du kan

sitta och titta på eller se på teve. Är Filippa hos Åsa?

-Ja, naturligtvis, Cecilia log lite.

Filippa följde med och hon åt hamburgare, medan Cecilia och Niklas beställde risotto. Plötsligt blev Cecilia illamående, hon svalde och svalde och försökte lugna magen genom att dricka små klunkar av det svala vattnet. Men hon blev tvungen att rusa iväg till toaletten. Hon kräktes över toan och var kallsvettig och yr. När hon försökte resa sig höll hon på att svimma. Hon satt lutad mot den svala väggen och greps av en känsla av meningslöshet. Det skulle aldrig gå, hon skulle bli sjuk igen och nu hade hon förstört livet för Niklas också, han hade lurats in i ett äktenskap som var dödsdömt från början. Och Filippa som hade hoppats så mycket och varit så glad, och mamma. Alla hade hon svikit, hon var inte värd att leva. Niklas kunde ta hand om Filippa, han skulle klara det bra och sedan kunde han träffa en riktig kvinna, en som var frisk och sund. En som inte åkte ut och in på psyket. Efter en stund hörde hon att Filippa och ropade på henne.

-Ja, Filippa jag är här, jag kommer snart, jag fick bara ont i magen, vill du vänta så kommer jag.

Försiktigt stödd mot vasken reste hon sig och tvättade sig. Hon sköljde ansiktet med kallt vatten, men hon vågade inte titta i spegeln. Hon trodde att ansiktet skulle vara upplöst, degigt som förra gången, men händer och armar var åtminstone fasta och torra.

-Ja, men skynda dig lite mamma. Niklas undrade om det

hänt något.

-Jag skyndar mig raring, du kan förresten gå ut till honom, jag klarar mig själv.

Hon torkade sig och andades djupt ett par gånger, som hon lärt på sjukhuset och konstigt nog så kändes det bättre. Hon letade i väskan efter sitt läppstift och såg att ansiktet i spegeln var som vanligt.

Niklas var långt borta i sina tankar, något hade hänt med Cess, men han kunde inte sätta fingret på vad det var. Hon var alltid trött, ville och helst bara ligga på soffan och titta på teve. Hon som aldrig hade brytt sig särskilt om teven. Var hon på väg in i en ny depression eller ännu värre, hade hon ångrat sig? Var det tanken på ett liv tillsammans med honom, som tråkade ut henne. Hade han haft för brått? Men han älskade ju henne, hon var så vacker, sexig och stilig, ja allt på en gång. Och han älskade Filippa som sin egen dotter. De hade trivts jättefint ihop när Cess varit på sjukhuset Och han hade blivit glad och stolt när hon frågat om hon fick säga pappa till honom. Ja, han kände sig faktiskt som hennes pappa. Men de skulle väntat med bröllopet? Fast han ville ge henne trygghet. Särskilt sedan han hade fått veta vad hon råkat ut för som tonåring. Han kände ilskan stiga och omedvetet knöt han händerna när han tänkte på de avskyvärda monstren. Hur lågt kan människor egentligen sjunka? Hur kan de förstöra livet för unga flickor och ge dem men för livet, bara för att själv tjäna pengar? Och kunderna som tog för sig och hänsynslöst utnyttjade unga flickor, en del

var säkert gifta och hade egna barn. Vad skulle de säga om någon behandlade deras döttrar så? Fast de var kanske så känslolösa och avtrubbade att de inte brydde sig. Man hade ju läst om män som sålde sina döttrar och själv var med när de utnyttjades. När Niklas tänkte så kändes livet hopplöst, det var som om mänskligheten var på väg mot sin egen undergång. Människorna hade förstört jorden med sitt skamlösa utnyttjande av naturen och andra människor.

Just då kom Filippa tillbaka, hon såg glad ut

.-Se inte så sur ut nu... , pappa, mamma fick bara ont i magen, men nu är hon bra. Hon ska bara tvätta sig sedan kommer hon. Okej?

-Det var riktigt roligt att höra! Jag började bli orolig. Först försvann hon, sedan försvann du också. Jag trodde att det fanns ett farligt toalettmonster där ute som tog alla söta tjejer och svalde dem. Niklas sträckte sig över bordet och skakade Filippa på skoj. Hon skrattade glatt när Cecilia kom lagom för att "rädda" henne. De betalade och körde hemåt. Det var nästan som glädjen har återvänt, åtminstone lite.

36

RÅNET

Ellen ringde ilsket på Inga-Lisas dörr och kom in högröd i ansiktet. De satte sig vid köksbordet som vanligt, och Inga-Lisa satte på kaffe. Hennes kök hade blivit snyggt och prydligt igen, med blommiga gardiner och en bordduk i samma tyg. Sorgen och saknaden fanns kvar, den skulle alltid finnas, men hon hade nästan lärt sig leva med den.

-Kan du tänka dig vad som hänt? Jonas har blivit rånad! Av ett jävla blattegång.

-Nej vad säger du, hur gick det blev han skadad? Inga-Lisa var chockad, med ens har våldet liksom kommit skrämmande nära

.-Nej han blev inte särskilt svårt skadad, några skrubbsår och blåmärken, men de tog hans mobil och klockan och guldkedjan han fick när han konfirmerades. Men han är skitförbannad. Att man inte ska kunna gå ifred på en vanlig gata en helt vanlig eftermiddag, utan att de där förbannade blattarna ska sno åt sig allt man har. Jag skulle kunna skjuta varenda svartskalle och utvisa dem! De kommer hit och snyltar på oss. Vi betalar deras uppehälle och allt för det är min själ inte många av dem som jobbar, inte deras föräldrar heller. De lever på bidrag och sitter

i sina getton och ser teve från sina hemländer, medan vi glatt betalar.

Ellen var högröd i ansikte av ilska och vanmakt. Hon satt med knutna händer och andades häftigt. Inga-Lisa försökte lugna henne.

-Ja, men det är kanske det som är felet, att de inte har några jobb. De har inget att göra, de tror inte att de behövs.

-Nej de behövs sannerligen inte! Jag har aldrig tyckt illa om dem innan, jag trodde att de var som folk är mest, men man har ju läst hur våldet har ökat. Fast ändå inte tagit det till sig, inte innan. Men nu hatar jag dem. Ut med jävlarna, vi behöver inte importera skit!

-Lugna dig lite Ellen, jag förstår att du är arg, och jag håller med om att det hemskt att folk inte ska kunna gå i fred på gator och torg. Men frågan är vad vi ska göra för att stoppa det. Alla invandrare inte är rånare, de allra flesta är jättefina. Men utanförskap skapar alltid oro och elände. Jag tror att de som bär sig illa åt känner sig chanslösa i samhället. De tror inte att det finns någon framtid för dem. Deras föräldrar är arbetslösa och har kanske aldrig haft något jobb. Som du säger, de skapar en fristad för sig själva i förorterna. Där lever de efter egna lagar, utanför vårt samhälle. Kanske för att vi inte släppt in dem.

-Precis, och det ska vi finna oss i. Vi ska tycka att det är okej att bli rånade och, misshandlade, för att vi varit så förbannat snälla och låtit dem komma hit.

-Vi ska inte alls finna oss. Jag tycker absolut att vi ska ta tag i detta, och det är på tiden. De som rånar eller begår något brott ska straffas, inte bara rapporteras och få en vänlig tillrättavisning. Det betyder ingenting, det skrattar de bara åt. Nej, de skulle ha ett riktigt arbete, och det finns massor av jobb. De kan börja med att städa och röja upp i sitt närområde.

-Ja just det, som de där snyftreportagen de kör med ibland! Som visar hur hemskt dåligt de där typerna bor. De står där bland söndersparkade rutor, glassplitter och nerpissade trappuppgångar. Allt är förfall och misär. Och de indignerade reportrarna undrar hur man kan låta folk bo så. Men ingen undrar vem som har vandaliserat och förstört allt. Är det hyresvärderna? Är det politikerna, eller är det skötsamma svenska som går dit och fördärvar? Vilka är det som förstör deras hus och hem? Jo det är de själva!

-Visst är det är sorgligt när media försöker förvränga verkligheten, det gör säkert mer skada än nytta.

-Ja, de sätter fyr och slår sönder, sedan kräver de att vi ska snällt ska betala. De överfaller brandmän och ambulanser och kastar sten på bussar, sedan gnäller de när bussarna ställs in

.-Ja, men problemet är väl att de som klagar på inställda bussar är folk som sköter sig och behöver bussen för att komma till jobb och skola. De kan kanske inte påverka dem som förstör. Ja, jag vet inte...

-Nej ingen vet, det har gått överstyr, och ingen gör något.

Hur ska det sluta? Ska vibehöva sitta instängda bakom tjocka galler för att gangstergängen ska härja fritt? Är det dit vi är på väg? Men vem ska då jobba och försörja jävlarna?

-Usch ja, det är ett jätteproblem, men vi måste försöka att inte bli alltför upprörda, Ellen. Alla invandrare är inte rånare! Det är väl några gäng, kan polisen splittra dem så är mycket löst. Alla skulle vara tvungna att gå i skolan eller jobba och bli delaktiga i samhället. Jag tror faktiskt att det vore bra om de fick ställa i ordning i sina egna bostadsområden. Låt dem få material och hjälp av yrkesfolk. Och de som sedan fördärvar något får betala med eget arbete och egna pengar. Så lär de sig att ta ansvar. Ansvar och delaktighet är viktigt. Jag tror att det skulle vara värt ett försök. För jag tror att alla människor vill sköta sig. Bara de får chansen. Jag tror inte att någon trivs med att få allt serverat på ett fat. Ansvar och eget arbete ska det vara! Basta! Ryter en gammal käring, skrattade Inga-Lisa.

-Men det är precis det har jag också trott innan. Jag har alltid prantat i ungarna på skolan där jag jobbade, att skolan är vår gemensamma arbetsplats och att vi ska vara rädda om den. Och jag tycker att jag fick dem att fatta, de var så gulliga, både de svenska och invandrabarnen. Du tror kanske att jag är en jäkla rasist, men det är jag verkligen inte. Tvärtom, jag har alltid respekterat alla människor. Och många gånger beundrat folk som har tagit sig hit. Lämnat hemland, släktingar, vänner och hoppats att få det bättre. Och sedan har de blivit sittande här sysslolösa och omhändertagna. Nej, jag har aldrig hatat dem.

Inte innan...

-Nej, att hata hjälper inte. Men tyvärr är det väl inte så mycket vi gräsrötter kan göra. Vi får "gräva där vi står" så att säga. Att ta vårt ansvar var helst vi ser något som är fel. Ett vänligt leende mot en mörkögd kille eller tjej kan avvärja aggressioner. Skapa kontakter, men vi ska naturligtvis inte vara välvilliga till dumhet. Blir vi illa behandlade ska vi inte pjoska, utan visa att vi också kräver respekt. De säger själv så ofta att de vill ha respekt, men det gäller d att förtjäna det, man får inget gratis.

-Men fattar de det? Nej inte vad jag kan se numer!

-Tyvärr har myndigheterna varit alldeles för försiktiga och feiga. För mycket dalt och överseende. Men börjar det inte vända nu? Jag tycker mig höra att det viskas lite här och där, att det inte är fel att ställa krav. Då blir det inte längre invandrare och svenskar, utan vi alla tillsammans.

-Låt oss hoppas att du har rätt. Men jag blev så himla ilsken när Jonas kom hem arg och ledsen och blödande. Och rånad på både mobilen eller pengar. Och guldkedjan var ett kärt minne.

-Var är han nu?

-Han är i skolan, men visst är han ledsen och förbannad. Vi får hoppas att de han får tillbaka grejerna. Poliserna sa att de har spaning på ett gäng. Och en del stöldgoods har hittats och lämnats tillbaka till ägarna.

-Men det är väl skönt. Nu tar vi en påtår, jag har bakat bullar, vi måste smaka dem. Jag har fortfarande svårt att sova och då det är lugnande att ha något att göra. Så ibland står jag och

bakar mitt i natten! Och inte bara onyttiga kakor, jag har bakat bröd också.

Har du hört från Bengt?

-Nej, jag har inte hört av honom mer än nu när vi pratade om rånet. Men vi pratade inte alls oss, om hur vi ska ha det i framtiden. Så jag vet fortfarande inte. Men jag saknar honom väl inte, inte egentligen. Ellen tyckte att det varit skönt att tala ut, att få visa sin ilska.

De åt under tystnad, det var en halvmulen dag, råkall. Man ville helst hålla sig inne. Vintern var oändligt lång grå och trist.

37

MORMOR HÄLSAR PÅ

Det hade regnat småspik hela dagen och blåst iskalla vindar. Huttrande hängde Eivor upp sin blöta kappa. Ellen bad henne sitta in köket där kaffe och nybakade bullar väntade.

-Vad säger du, har du bakat? Det var väl rätt ovanligt!

-Nej det är min granne på första våningen, hon har lite svårt att sova ibland, hon har nyligen blivit änka. Och som en sorts terapi bakar hon ibland på nätterna

.-Något ont som har något gott med sig alltså, svarade Eivor torrt och det passar ju bra för jag är jättehungrig. Hon såg sig om i det trivsamma ombonade köket. Blå och vita gardiner, en vit broderad duk på bordet och en vas med tulpaner i blandade färger gav ett löfte om att det skulle komma en vår.

-Har du fått en väninna i huset? Det var väl bra, du har ju alltid velat ha någon att umgås med.

-Ja det är jättefint, vi äter tillsammans ibland eller dricker kaffe och snackar. Hon är jättetrevlig, fast hon är lika gammal som du.

-Man tackar, att en som är så gammal som jag kan vara trevlig!

-Ja eller hur? Känn dig smickrad! Skrattar Ellen och kramar

sin mamma sedan sätter hon sätter fram koppar, fat, bröd och pålägg.

Hon tände det stora vita blockljuset. Och medan de åt pratade de om Bengt, komvux och att Ellen bestämt sig för att fullfölja studierna. Inga-Lisa har sagt att det fanns möjligheter att få jobb på äldreboendet. Fast det var ju barn hon ville jobba med, så både jobb och äktenskap svävade lite i luften. De gick in och satte sig i rummet och Eivor tog fram ett fotografi.

-Här ska du se Ellen, här är Anna och hennes barn, men de är nog lite äldre än när hon skrev dagboken.

-Ja titta, hur gamla kan pojkarna vara här? De måste väl vara tonåringar. Men vad hon ser bestämd ut, rakryggad och... bestämd. Henne tog man inte där man satte henne.

Ellen tittade begrundande på fotot. Pojkarna såg allvarligt in i kameran, Selma log lite försiktigt. Det var naturligtvis något alldeles särskilt att bli fotograferad på den tiden.

-Fast jag tyckte synd om henne i början när jag läste dagboken. Hon blev ju faktiskt tvingad att flytta till svärföräldrarna och ta hand om hushållet där. Medan svärmor låg för döden. Men sedan tyckte jag att hon hade det bra. Lugnt och skönt därute på landet, de levde enkelt utan jäkt och stress. Och de köpte inte en massa onödiga prylar. Man levde nära varandra. Och julfirandet som hon beskrev, var precis så som jag skulle vilja ha det. Inte som nu med överflöd och köphysteri. Folk handlar som galningar i månader innan jul.

-Men allt var verkligen inte bättre förr Ellen. Precis som du

själv sa så hade inte kvinnorna mycket att säga till om. Anna valde inte att bo där ute, men hon accepterade det och det visade sig ju bli bra. Men så blev det säkert inte alltid.

-Nej det är klart. Och hon fick torpet sedan?

-Ja, den gamle Jordin skrev över det på henne, när han fått veta att Elof dött. Men hon fick ju passa Jordin tills han dog. Och det var väl inte så lätt, kan man tänka sig. Har du dagboken så jag får titta i den?

-Ja här mamma! Du kan ju sitta här och läsa, medan jag diskar och gör i ordning. Kanske du hittar något som jag missat.

Eivor kröp upp i soffhörnet och försjönk i den gamla boken, och precis som Ellen tyckte hon det var spännande att läsa om en gammal släktings vedermödor för länge sedan.

Ellen diskade och frågade sedan om Eivor stannar till middag.

-Ja, gärna om du vill. Lasse jobbar borta den här veckan och jag vill gärna träffa mina gullungar. Hur är det med Jonas, har han hämtat sig efter överfallet?

-Ja, och tack och lov och han har fått tillbaka allt de stal. Men han är fortfarande förbannad på killarna som överföll honom.

-Men det är ju självklart. Man kan ju inte bara rycka på axlarna åt sådant.

-Nej verkligen inte, men som väl är har visst socialen äntligen tagit hand om de jävlarna.

-Det var ju skönt!

Ellen tog fram några kotletter och skalade potatis. Det var roligt att ha mamma på besök och snart kommer barnen hem. De var så glada för mormor, och hade inte träffat henne sedan jul. Hon nynnade på en glad melodi och satte på radion, hon brukade lyssna på musik när hon lagade mat.

När Åsa kom hem och såg mormors kappa i tamburen slängde skolväskan och rusade in och kramade henne.

-Hej mormor varför är du här? Så kul att du kunde komma!

-Hej min lilla stumpa. Ja du vet att mormor trotsar kyla och oväder bara för att träffa dig! Nåja inte bara därför. Jag skulle visa mamma ett fotografi och läsa i en gammal dagbok, som tillhört en släkting till oss.

-Vad spännande. Är det den där dagboken du hade häromdagen mamma?

-Ja, den som vi ska vara jätterädda om.

-Du ska väl stanna och äta med oss mormor?

-Ja det ska jag.

-Kom så ska jag visa dig vad jag gjort på mitt rum, jag har möblerat om lite. De gick in i Åsas rum och Ellen hörde dem prata därinne. Synd att mamma inte kommer oftare, hon bor ju inte så långt borta. Men hon jobbar förstås på oregelbundna tider i affären det blir väl inte av så ofta som de skulle vilja. Åter tänkte hon på hur nära varandra man levde förr. Morföräldrar, farföräldrar, alla bodde i samma by och ibland i samma hus. Fast det skulle hon inte heller vilja. Inte bo tillsammans,

man måste ha sitt eget som vuxen.

Hon såg på klockan snart skulle Jonas och Robin komma hem. Det var träning i kväll och Bengt var fortfarande lagledare, pojkarna fick åtminstone träffa honom. Hon undrade hur det skulle vara att träffa honom nu. De har snart varit skilda åt i en månad, och han skulle bo där till i slutet av mars. Undrar hur det ska bli sedan tänkte hon, ska vi fortsätta eller kommer han att flytta? Hon var fortfarande rädd för ensamheten, även om hon varit lika ensam innan. Och nu hade hon ju Inga-Lisa, och hon hade börjat prata lite med en kille på skolan. Fast det betydde förstås inget, de var bara vänner. Men det kändes ändå lite lättare, framtiden var inte lika skrämmande. Man fick väl se. Mormor hade dukat bordet. Kotletterna låg rykande heta på fatet och potatisen ångade i den blåskålen. Ättiksgurka och lingonsylt var upplagda på små glasfat, den kalla mjölken serverades direkt ur förpackningen. Det var trivsamt och gott att äta tillsammans. Ellen var glad att ha familjen samlad kring matbordet, det var något hon alltid varit noga med. Det hade slutat att regna, men det blåste fortfarande.

-Ska ni på träningen ikväll när det är sådant ruskväder?

-Det är klart, vi har inomhusträning så det kvittar hur vädret är.

-Jo men ni ska ju ta er dit och hem!

-Oroa dig inte mormor, vikingar klarar väl lite blåst! Eller hur Jonas, fast inte du kanske!

-Lika bra som du knäppskalle!

-Så, så pojkar. Jag hörde att du blivit rånad Jonas, så förfärligt det måste ha varit. Var du rädd?

-Nej mest förbannad och ser jag dem som gjorde det så ska de få på truten så att de inte reser sig på en månad. Vi kan också bilda gäng och slå ner de där jävla blattarna.

-Usch nej, det blir bara elände av sådant. Hämnad lönar sig aldrig. Du fick väl tillbaks dina grejer.

-Ja som tur är annars vet jag inte vad jag gjort.

De åt en stund under tystnad och sedan dukade Ellen av, den som vill kan få glass till efterrätt, sa hon. Men pojkarna ville vänta tills de kommer hem.

-Mormor du kan väl sova i här natt så hinner vi snacka lite efter träningen?

-Tja jag vet inte, var ska jag ligga då?

-Du kan ta min säng så ligger jag här hos mamma i soffan. Det går jättebra. Eller hur mamma?

-Jo visst det skulle väl vara bra, då slipper du ge dig ut i kylan, det blåser nästan upp till storm ser det ut som.

-Ja vad bra, kom mormor så bäddar vi till dig, mamma kan diska själv, hon har haft så lite att göra på sista tiden.

-Nej vi hjälper naturligtvis till, vi kan bädda sedan. Jag ska väl inte lägga mig nu! Mormor skrattade glatt och gick ut i köket. Och disken blev snart klar och insatt i skåpen och den rostfria diskbänken torkades så den glänste. När sängen var bäddad hos Åsa satte Ellen på kaffe och lade några av Inga-Lisas bullar i mikron. De dukade på soffbordet framför teven och

såg på nyheterna, men sedan var det inget de vill se. Så de stängde avteven för Åsa hade massor att berätta för mormor. Efter träningen kom pojkarna tillbaka röda och frusna, de pratade högt och bråkade på skoj om träning och annat, medan de slängde in sina träningskläder i badrummet. Sedan slog de sig ner i rummet. Bullarna tog fort slut, men det fanns fler i frysen. Ellen tänkte tacksamt på Inga-Lisa.

38

DAGS ATT BESTÄMMA

Bengt samlade ihop sina träningskläder, han måste komma ihåg att skriva upp en tvättid, tvättunnan var full och en massa kläder hade samlats på golvet runt om. Han satte på teven för att lyssna på nyheterna medan han drack en kopp te. Det hade varit roligt på träningen ikväll. Kul att träffa grabbarna, de berättade att Eivor var på besök, då var Ellen inte ensam i kväll i alla fall. Och förövrigt hade hon visst fått en väninna i huset, hade pojkarna sagt, Inga-Lisa på bottenvåningen. Hon hade blivit änka nyligen. Men hon var ju gammal, snart pensionär antagligen. Men om Ellen trivdes med Inga-Lisa så var det ju bra. Förr hade hon ju alltid klagat på att inte hade några vänner. Men han kunde inte fatta varför hon inte skaffat kompisar själv, om hon nu tyckte det skulle vara så kul. Själv ville han ha det lugnt i veckosluten, koppla och sköta sig själv, inte ha en massa folk rännande som skulle ha mat och dricka och sedan kanske vilja dansa eller ge sig iväg på krogen.

Väderrapporten talade om snö och kanske storm. Trafikfara. Skönt att slippa vara ute på vägarna. Det hade alltid varit jobbigt med vintermånadernas snö och halka, och det eviga mörkret. Ljus som glittrade i våta vägbanor och cyklisterna som körde

omkring hur som helst, utan vare sig lyktor eller reflexer ibland. Nu kunde han ta bussen till jobb, men han föredrog att köra själv. Just som han skulle lägga sig kom han ihåg att springa ner och skriva upp tvättiden. Och när såg att han inte hade något tvättmedel skrev han en lapp och lade i plånboken. Just då föll en annan lapp ur, sakta singlarde den mot golvet och Bengt tittade efter den. Tänkte först låta den ligga, men ändrade sig. Hjärtat bultade lite extra när han såg texten på lappen, det välkända telefon numret som han fortfarande kunde utantill. Han såg på klockan, om han skulle ringa upp henne. Men nej, vad skulle han säga efter alla månader... Fast ändå, de hade ju haft något speciellt, han kunde ju bara fråga hur läget var, det behövde inte betyda något. Han skulle kanske inte ens säga att han flyttat.. Han satt länge och fingrade på den lilla pappersbiten. Vägde för och emot. Minnesbilder trängde sig fram, insomnade känslor väcktes till liv. Han kunde inte värja sig. Det var som om hon tog över hans liv igen. Han hatade henne för att han inte kunde glömma. I timmar hade han legat vaken, stirrat ut i mörkret sett hennes ansikte framför sig. Först hade det varit han som varit den starke, han som bestämt när de skulle träffas. Sedan gjorde hon slut och allt hade ändrats. Iskallt stängde hon honom ute, vägrade ha kontakt så länge han var gift med Ellen. Han hade trott att hon älskat honom som han hade älskat henne. Men nu var hon förstås ihop med en annan, det hade han ju själv sett, han slängde undan lappen. Nu skulle han sova.

Men tankarna for runt, skulle han gå tillbaka till Ellen, om inte var skulle han i så fall bo? Killen som bor här kommer tillbaka. Och han kan inte bo hos Pia även om... Han ville ju vara nära barnen. Klockradions siffror lyste ilsket och han vände bort den för att slippa att påminnas om timmarnas gång. Strax därpå steg han upp och drack ett glas mjölk vid köksbordet, ute var det nästan snöstorm. Han öppnade fönstret i sovrummet medan han gick till toaletten. Det var svalt friskt när han kom tillbaka och äntligen kunde han somna. Men han drömde oroligt att någon jagade honom. Någon som han inte kunde se, men som lurade bakom varje hörn. Han steg upp i gryningen. Medan kaffekokaren puttrade och spred sin aromatiska doft i köket såg han att det ändå inte hade kommit så mycket snö under natten. Det hade väl mest varit regn och storm då. Han bredde ett par smörgåsar, men skrapade av smöret och tog bara en ostskiva och en skinkskiva. Senare i duschen, såg han missnöjt på sin alltför stora mage. Han har blivit ännu tjockare sedan Pia lämnat honom. Hon skulle säkert skratta åt honom om hon såg honom nu. Snoppen hängde liten och ynklig därnere och benen var lurviga och blåvita. Han höjde blicken, men blev inte gladare. Ansiktet var blekt och fårat, han såg ut som minst femtio, skäggstubben var svart och ojäm och håret behövde klippas och det började bli tunt på hjässan. Nej killen i spegeln var ingen uppmuntrande syn. Bara tanken på att Pia skulle vilja ha något med honom att göra var skrattretande. På eftermiddagen bestämde han sig för att börja med någon sorts sport, gym

eller tennis. Han måste bli av med kalaskulan innan sommaren. Och plötsligt utan att han själv visste hur det gått till hade han slagit Pias nummer. Med bultande hjärta hörde han signalerna gå fram, skulle hon inte svara när hon såg att det han? Eller, hon jobbade kanske nu? Då kunde hon inte svara, han skulle precis trycka av när han hörde hennes röst. Lite andfådd och jäktad svarade hon.

-Pia? Det är Bengt.

-Åh är det du, hon hördes överraskad, men inte irriterad eller arg. Var är du?

-Jag är på jobbet jag... han visste plötsligt inte vad han skulle säga.

-Ja, det är jag med, jag har inte tid att snacka så länge, men du kan väl ringa ikväll, om du vill, sa hon lågt.

-Ja det är klart att jag vill! Jag, eller när då, menar jag, när slutar du?

-Jag slutar klockan fem idag. Ring när som helst sedan. Jag är hemma.

-Jag... ja, jag ska ringa så fort som möjligt Pia, vad det var roligt att höra din röst igen.

-Hej då Bengt!

-Hej då! Min älskade, viskade han tyst när han tryckt av.

Han kände en förundrad glädje, att hon svarat så lugnt utan vrede och ilska som hon gjort i början. Hon hade varit lugn och vänlig. Men det var kanske för att hon inte brydde sig om honom mer. Ja så var det naturligtvis! Likgiltigheten är neu-

tral. Men han skulle ringa ikväll i vilket fall som helt. Men han måste tvätta också. Måndag, det var mörkt och mörkret spred sig ända in i mörgen.

39

ÅTERBESÖK

Klockan var strax före åtta och Filippa hade just gett sig iväg till skolan. Och Niklas hade kört till sitt jobb och skulle komma rätt sent eftersom han hade långa säljrundan idag. Cecilia suckade djupt. Det var skönt att vara ensam i alla fall, skönt att slippa föreställa sig och låtsas vara glad. Hon mådde inte illa men hon var enormt trött, som om hon jobbat dygnet runt och ändå hade hon inte gjort något alls. Bara sett på teve, läst och hört på Filippa och Niklas när de planerade allt de skulle göra i huset. Allt var packat och färdigt. Hon kunde lägga sig igen en stund, bara inte mardrömmarna kom tillbaka. Trots att hon var trött var hon rädd att somna, rädd att Leon skulle komma tillbaka. Hon stod en stund och tittade ut, det var bara grått, allt var grått och regnet öste ner och det blåste fortfarande.

Hon önskade nästan att hon hade rökt, det hade kanske lugnat, men hon lade sig på soffan och slöt ögonen. Rummet snurrade lite, men det gick över och hon föll i en lätt sömn. Det var några timmar tills hon skulle på återbesök hos doktorn. Hon vaknade efter någon timme, illamåendet kom över henne så snabbt att hon knappt hann till toaletten. Kallsvettig och skälvande satt hon kvar på golvet. Ensamhet och ångest

fick rädslan att krypa in i varje por. Hon kände försiktigt på armarna, men de kändes torra och normala. Sakta strök hon över ansiktet, som kändes lite fuktigt, men ändå fast. Hon såg på klockan, hon ska vara hos doktorn om mindre än en timme. Niklas hade erbjudet sig att följa med, men hon ville gå ensam. Hon skulle tala om att sjukdomen var på väg tillbaka och hon ville inte se Niklas när han fick veta. Det var kanske bara en fråga om timmar innan hon åter var inlagd, drogad och tömd på alla känslor.

Det var tomt i väntrummet. Cecilia satt stilla, nästan orörig, några veckotidningar låg på bordet, men hon kunde inte förmå sig att titta i dem. Hon darrade lite och mådde fortfarande illa, när hennes namn ropades upp. Doktorn tog hennes hand i ett fast lugnande grepp och såg forskande på henne.

-Hej Cecilia hur är det med dig idag? Du ser inte så pigg ut, har du sovit dåligt eller?

-Nej... jag vet inte, hon stammade lite och hade svårt att få fram orden. Eller egentligen så vet jag vad det är. Jag känner att jag är på väg ner i depressionen igen. Jag kommer aldrig att bli bra. Hon snyftade och vände sig bort.

-Såja, såja lägg dig ner så ska vi ta blodtryck och kolla dina värden. Ligg bara stilla och andas lugnt och djupt. Du förstår att även om du känner dig trött och nere betyder det inte att du är sjuk. Det finns ingen människa som kan vara glad alltid, du ska inte genast tro det värsta. Men jag förstår att det är lätt att oro sig, när man varit långt nere. Det är naturligt.

Hon låg stilla och försökte koppla av, det kändes rogvande att lyssna på läkarens lugna röst, som att lämna över ansvaret till honom. Han kommer att förstå att hon är sjuk igen, och han får förklara. Berätta för Niklas, mamma och Filippa att hon svikit dem igen, att hon var på väg in i depressionen... han har hjälpt henne förr.

Plötsligt kände hon sig nästan sömnig. Blodtrycket var bra, men hon låg kvar på britsen och talade om det som bekymrat henne. Att de ska flytta, att hon blivit så trött, och att glädjen var borta. Hon talade om sitt bröllop. Om hur lycklig hon varit för bara några veckor sedan. Hon skrattade bittert de hade varit så glada, mamma hade ordnat ett underbart bröllop och nu... Cecilia talade långsamt, lät orden komma precis som de dök upp. Det var så hon brukade göra hos läkaren.

-Du är rätt nygift Cecilia, och ni håller på att flytta, samtidigt som du arbetar heltid. Det kan helt enkelt vara så att du har jobbat för mycket.

-Nej vi har inte så mycket på jobbet nu efter helgerna. Och Niklas och Filippa har jobbat lika mycket med packning och allting. Nej det är jag som inte kan leva normalt, ha familj och älska en man, jag är inte som andra! Jag är omöjlig, jag är bara till besvär. Niklas får ta hand om Filippa sedan kan jag ligga på psyket alltid. Och de ska slippa att komma och hälsa på mig! Du får berätta det för dem.

-Cecilia, när hade du mens sist? Har du kollat det?

-Jag... hon stirrade tomt rakt fram. Förtvivlan och sorg vek

undan och det liksom tändes en gnista av liv i de sorgsna, mörka ögonen... läpparna darrade. Jag... vad är det för datum? Men herregud jag har inte haft mens på länge. Tänk om jag hade... att jag bara kunde glömma.

Plötsligt reste hon sig upp, men kände svindel av den hastiga rörelsen.

-Men nej, det kan inte vara så, hon sjönk ihop och såg modlöst i golvet.

-Cecilia du måste tänka efter, brukar din mens vara oregelbunden? Och minns du hur du mådde förra gången du var gravid, var du trött och deppig då?

-Ja, ja det var jag, tveksamt började ett leende bryta fram. Och jag minns att jag mådde illa och svimmade ett par gånger då. Men nu trodde jag att psykosen var tillbaka, det kändes precis som då i somras. När jag blev sjuk. Åh Gud tänk o... Vad ska jag göra Niklas måste få veta i så fall!

-Om du vill kan jag ringa till KK. Om vi har tur får du komma dit nu genast. Det är ju viktigt att vi vet varför du inte mår bra.

-Ja, åh, tror du att det går! Det skulle ju göra all skillnad i världen, skillnaden mellan liv och död. Nästan i alla fall.

-Men då ringer jag nu meddetsamma. Så får vi veta vad som är på gång.

Det blev ordnat så att Cecilia fick komma till KK genast, och det var med blandade känslor hon gav sig iväg. Om hon inte var gravid, så var hon säkert sjuk. Hon slets mellan hopp

och förtvivlan. Undersökningen gick snabbt. Allt var helt normalt, hon var i åttonde veckan och skulle väl antagligen må illa och vara trött ännu några veckor. Det kändes tryggt att lyssna på de goda råden och ta emot häften och foldrar om graviditet. Glädjas åt det nya liv som växte där inne, Niklas barn, Filippas lilla syster eller bror. Den råkalla dystra eftermiddagen hade på ett ögonblick förvandlats till en jublande glädjedag.

Regnet piskade henne i ansiktet, och vinden var fortfarande bitande kall och men hon märkte det inte, hon kände bara glädje och lycka. Med darrande fingrar började hon slå numret till Niklas, men ändrade sig, hon ville säga det hemma efter en festmåltid. Hon skyndade till köpcentret och tog en vagn, det var skönt att ha något att stödja sig på om hon skulle bli yr igen. Glad och förväntansfull gick hon omkring och tittade på varorna, tvekade lite, det var svårt att bestämma vad de skulle ha. Tog några vitlöksbaguetter, en stor flaska cider och efter en del funderande några hekto räkor. Niklas skulle inte komma förrän efter sju och då var det för sent att äta middag. Hon och Filippa kunde äta hamburgare när Filippa kom hem från skolan. Tomater, gurka till sallad och lättmajonnäs, frukt och en stor påse godis åkte också ner i vagnen. Hon kom på att de packat ner det mesta, både finservisen och dukarna, men eftersom de sålde ut dukar för halva priset köpte hon en vinröd linneliknande duk och champagneglas i plast. De fick hålla till godo med de vanliga vita tallrikarna. I presentbutiken köpte hon några lyktor för värmeljus i olika färger. Sådant kunde

man alltid använda. Hon kom hem samtidigt som Filippa och de hjälptes åt att duka och steka hamburgare och pommes frites. Helt onyttigt, men för en gångs skull fick det duga. När de ätit diskade Cecilia och Filippa torkade medan hon pratade på om hur det skulle bli när de flyttat. Och nu vågade Cecilivara glad. När Filippa sedan gick till Åsa för att läsa läxor lade Cecilia sig på soffan och somnade.

Bordet var festligt dukat med den nya duken och brutna ser-vetter. Mitt på bordet stod en vas med tre mörkröda rosor och ljuslyktorna glimmade i alla färger. Där fanns räkor, sallad, tomater, gurka och en korg med det doftande vitlöksbrödet. Cidern stod på balkongen för att bli riktigt kall. Cecilia var klädd i sin mjuka, ljusgrå hemmadress håret hängde fritt i mjuka glänsande lockar. Hennes kinder hade en varm rodnad efter sömnen. Niklas och Filippa stirrade överraskade på det festliga bordet och frågade vad som firades.

-Har vi vunnit på lotteri eller vad är det, frågade Niklas.

-Nej jag ville bara ha det lite mysigt ikväll, sätt er nu så inte bröden blir kalla

.-Mamma, mamma får Åsa följa med nästa gång vi ska till huset.

-Kanske, vi får se. Hon slog i den skummande drycken och satte sig. De satt länge kvar vid bordet. Det gardinlösa fönstret var strimmigt av regn. Men de skulle ändå inte gå ut. När de ätit knackade Cecilia lätt i plastglaset, fast det hördes inte så hon slog lätt med gaffeln mot tallriken. Hon såg på Niklas och

Filippa med glittrande glada ögon, men för ett ögonblick kände hon sig blyg och kunde inte riktigt finna de rätta orden.

-Ja nu undrar ni väl vad jag ska säga, eller kanske ni gissar det.

-Nej mamma skynda dig, vi kan inte gissa!

Niklas lade sin varma hand över Cecilias. Hon kände hans lugna trygghet och mötte hans blågröna förväntansfulla ögon.

-Okej mina älsklingar! Jag har ju varit så himla trött och nere ett tag. Jag blev faktiskt rädd att det var sjukdomen som var på väg tillbaka. En skugga föll över hennes vackra ansikte. Men jag var hos doktorn idag på återbesök och han, inte jag, kom på vad det kunde vara. Så...

-Cess är det...?

-Ja, vi ska få en baby, i september. Och jag kan knappt fatta det! Och att jag inte ens tänkte på att det var därför jag var så trött.

Filippa hoppade upp och drog med sig Niklas i en yster dans bland kartongerna, jag visste det, jag visste det! ropade hon och kramade om Cecilia.

-Min egen älskade. Varför sa du ingenting? Att de där avskummen fortfarande kan lägga sin skugga över vårt liv. Jag trodde ju att tröttnat på mig, när du blev sådär konstig och inte ville göra någonting. Och inget kunde få dig glad!

-Du förstår det väl inte, men jag blev mer och mer säker på att sjukdomen var tillbaka. För i somras, började det också med att jag mådde illa och frös och kände mig konstig. Fast jag

borde ändå ha märkt skillnaden, men jag blev så rädd och tänkte bara på att jag skulle förstöra allt för er, ställa till oro och besvär. Ja, jag var dum, det fattar jag nu, men nu ska vi glömma det och vara glada tillsammans.

-Men lova mig att aldrig mer går omkring och oroar dig ensam. Jag och Filippa finns här för dig. Glöm aldrig det! Han höll henne hårt intill sig och hon kände att hon blev fuktig i ögonen, snart skulle hon börja gråta. Men det gjorde ingenting, det var lyckotårar.

40

HEMLÄXOR

Måndagsmorgon. Ellen satt kvar vid köksbordet. Hon höll hårt om koppen som för att få lite värme. Ungarna hade gått till skolan och det var tyst i köket. Några smulor och en urdrucken mugg stod kvar på bordet. Hon visst inte riktigt vad hon skulle göra, hon hade ett par timmar ledigt och borde förstås börja på grupparbetet som hon och Mattias har valt, ”Rousseaus tankar om fri barnuppfostran” efter hans bok *Émile*. Med utgång från boken skulle de leta efter likheter och olikheter i barnuppfostran och kolla upp hur man resonerade idag. Men hur svårt skulle det bli att genomföra det? De hade valt det för att vara lite rationella, eftersom det skulle funka både i svenskan och i psykologin. Men det var kanske för svårt. Ellen kände inte till den franske filosofen och författaren, men Mattias hade läst en del om honom. Hon reste sig och dukade snabbt av bordet. Hon lade koppar och tallrikar i vasken och spolade på hett vatten under tiden öppnade hon balkongdörren och bäddade soffan. När hon diskat tog hon fram dammsugaren. Kanske skulle hon be Mattias att komma hit, de kunde vara här och gå igenom hur de skulle lägga upp sitt arbete, det var lugnare än att sitta i skollokalerna. Hon log lite när hon tänkte på honom,

han var rätt gullig, inte alls som Bengt, mer bohemaktig. Lång och smal, nästan mager med cendréfärgat bakåtkammat hår. Han har glasögon och ser mycket intellektuell ut. Fast han är rolig, han har en fin torr humor. Ellen torkade snabbt av golven och lät fönstret stå på glänt medan hon duschade.

Hon tvålade in sig och schamponerade sitt halvlånga hår. När hon torkat sig tog hon på sig trosor och behå, men märkte hur det stramade och skar in i skinnet. Hon såg missbelåtet på sin spegelbild. När vägde hon sig sist egentligen? Lite oroligt steg hon upp på badrumsvågen och såg med fasa att hon vägde över sjuttio kilo. Men det måste vara fel! Hon steg av vågen och skruvade och kollade om det har blivit något fel på inställningen, men den stod på nollan. Vågen måste vara för gammal, försökte hon trösta sig med. Sjuttiofyra kilo, det var bara inte möjligt. Hon har vägt omkring sextiofem de senaste åren, kanske lite för mycket det med, men fullt acceptabelt till hennes längd. Hon var ju ändå en och sextiofem! Och man brukade väl säga att längden minus hundra var lagom. Irriterat nöp hon i de kraftiga bilringarna, och såg på magen och de tjocka låren. Hur hade det gått till, hon hade väl inte ätit så mycket? Kanske lite för många kakor nu när Inga-Lisa bakade, och julhelgen med all den goda maten låg inte långt borta. Godis och julmust förstås. Och så rörde hon sig inte så mycket nu som när hon hade städjobbet. Hon drog på sig ett par långbyxor som satt något snär bekvämt i midjan och en stor tröja som dolde den fula feta kroppen. Livet kändes med ens ännu hopplösare än

innan. Till och med ansiktet såg plufsigt ut. Ögonen var svullna och läpparna ännu tunnare än vanligt. Annars hade hon en bred glad mun, brukade i alla fall mamma säga. Håret var halvlångt obestämt brunt och lika trist som allt annat. Det var klart att Bengt inte ville ha en så ful fet käring, fast å andra sidan så var han lika fet själv. Han hade ingen anledning att klaga på hennes figur! Men det fanns bara en utväg och det var att banta. I garderoben hängde kläderna tätt, där fanns blusar som hon inte använt på flera år och tröjor och långbyxor och kjolaroch klänningar som var lika gamla. Det var en otrolig blandning av färger och modeller, men det allra mesta bara hängde där och tog plats. Hon hade köpt ett par svarta stretchjeans på höstreaan annars använde hon sina olika joggingbyxor, svarta eller mörkblå. De var bekväma. Ellen hade aldrig tänkt på att de kanske inte var snygga. Till det brukade hon ha svarta eller grå tröjor, några beigea, en vit hade hon också, och en röd med svart krage. Nej det var dax att rensa i garderoben. Bengt tagit sitt. Beslutamt tog hon ut alla kläderna och lade dem på soffan, men upptäckte att hon måste ge sig iväg. Hastigt stängde hon garderoben och tog sin väska och rusade iväg. Hon muttrade ilsket för nu hade hon inte förberett något om Rousseau. Naturligtvis kom hon försent. Som tur var så visades en film om problembarn som placerats i olika typer av åtgärder, sedan skulle man diskutera olika alternativ. Det verkade intressant, men hon hade ändå svårt att koncentrera sig. Hon såg försiktigt på sina klasskamrater. De flesta var koncentrerade på filmen, några

antecknade men så var det vanliga gänget som inte brydde sig om något, utan mest satt av tiden. Men var fanns Mattias? Han var ju den som hade alla papper om deras ämne, om han inte kom skulle det bli ännu svårare att komma igång. Men strax innan filmen var slut smög han sig in och satte sig bakom henne. Han nickade tyst och koncentrerade sig sedan på filmen. Nästa lektion var det data. Hon hade ingen dator hemma och hon tyckte att det var svårt att hänga med. De allra flesta hade lämnat nybörjarstadiet, men hon fick ständigt be om hjälp när hon kom fel och inte kunde komma tillbaka. Hon skämdes och kände sig dum och trodde att de andra skrattade eller blev störda av hennes ständiga hjälpbehov. Om hon haft en dator hemma, hade det varit lättare att träna. Men var skulle hon få pengar till det? Eftersom det var måndag var det håltimmar efter datalektionen. Mattias frågade om de skulle titta på sitt projekt och efter lite letande fann de en lugn plats utanför biblioteket. Han berättade att han försovit sig eftersom han varit bortrest över veckosluttet. Och han hade inte heller haft tid att titta på projektet. De skrattade och undrade om de hade tagit sig vatten över huvudet, men sedan hittade de några böcker som kunde vara lämpliga att läsa. Ellen beklagade att hon hade så svårt med datorn och att hon inte hade en egen.

-Kom hem till mig, jag har en bra dator och Internet. Man kan hitta en del där också.

-Ja, det vore kanske en bra idé, allt för att få ihop ett proffsigt och bra arbete. Fast vad det leder till i slutändan vet man ju

ändå inte.

-Nej naturligtvis inte, vad har du jobbat med innan?

-Jag städade i skolan, det har jag gjort nästan ända sedan jag slutade skolan.

-Blev du uppsagd då eller varför är du här?

-Nej, jag blev trött på att städa. Såg framför mig att jag ska gå där med kvasten i trettio år till. Och bli utsliten och värkbruten. Och städjobb är tyvärr inte något statusjobb! Tvärtom! Och du då?

-Ja det är nästan lättare att säga vad jag inte gjort, än vad jag gjort. Han skrattade glatt, men innan jag började här jobbade jag som säljare mot bilindustrin. Men eftersom de kunde placera en säljare i Lettland så blev det billigare och jag fick gå hem! Sedan har jag jobbat lite som trädgårdsmästare hos min bror. Men nu är jag här och ska göra ett strålande projektarbete med dig!

-Ja vi får göra vårt bästa. Jag har ju bara tjänstledigt, får jag inget annat jobb efter detta så kan jag fortsätta att städa, men med studieskulder. Och det känns inte helt kul

-Åh men se det som en utmaning, det ska man ju göra nu!

-Ska man?

-Har du inte märkt det i platsannonser och överallt när arbetsgivaren ställer sina orimliga krav, då ska man se det som utmaningar! Och man ska vara flexibel och glad. Jobba när som helst och ta alla problem och svårigheter som utmaningar!

-Ja, kanske det. Men att leva på mindre än jag gör idag blir

omöjligt. Ellen såg orolig ut.

-Är du singel, sambo eller gift?

-Ja jag, eller nej jag är gift och har tre barn, men min man har flyttat tillfälligt... han vill att vi ska ta en provotid. Om vi ska skiljas eller...

-Jaså, ja men det är nog inte så dumt! De flesta rusar nog bara iväg och skiljs till höger och vänster. Har ni varit gifta länge?

-Ja i femton år, men han har jobbat som långtradarchaufför, så vi har inte sett mycket av varandra. Kanske är det därför som vi kommit ifrån varandra.

-Ja eller så hade ni skiljts ännu tidigare om ni hade träffats var dag! Eller hur?

-Ja kanske det, Ellen skrattade lite, det var en ny synpunkt. Men vet du vad vi har glömt?

-Ja vårt skolarbete! Som flitiga bi ska vi jobba med det och om några veckor ska vi stå där framme och hålla lysande föredrag om vad vi kommit fram till.

-Ja inte bara ett föredrag, utan två, du glömmer väl inte att vi ska ha det i både psykologi och svenska! Eller?

-Denne grabben glömmer inget! Kom hem till mig ikväll så ska jag ha förberett datorn.

-I kväll? Det... jag har inget material alls. Har inte hunnit.

-Och?

-Nej det förstås, och barnen klarar sig själv några timmar.

Mattias lovade att fixa till något att äta och att ta fram den

litteratur som de skulle behöva. Ellen kände sig lite nervös och blyg, hon hade ju aldrig varit hemma hos en kille, fast han var förstås inte en kille på det viset, de var ju klasskamrater. Och det skulle vara skitbra att öva med en dator, utan att alla andra skulle höra hur dum hon var.

När hon kom hem och fick se kläderna på soffan, kom hon ihåg att hon måstebanta och hon som var jättehungrig. Och när Åsa strax efteråt kom hem var hon också hungrig. Ellen tog fram brödrosten och smör, marmelad och ost. Åsa ville ha saft, men Ellen drack te utan socker. Efter fem rostade brödskivor var hon mätt. Hon talade om för Åsa att hon skulle till Mattias och plugga ikväll, och Åsa sa att hon skulle plugga hos Filippa, och hon tyckte att det skulle bli tråkigt sedan när de flyttade. Det var ju bra att bo i samma trappa.

-Men det kanske flyttar in en ny tjej här, som du kan ha till bästis, sa Ellen.

-Jag vill inte ha en ny bästis, Filippa är min bästa kompis var hon än bor, det är ju därför som jag inte vill att hon ska flytta!

-Nej det förstås, men ni träffas ju var dag ändå. Och jag får väl möta dig om du tycker det är mörkt och tråkigt att gå hem, nu i vinter. Till sommaren är det ljust och fint.

-Ja men kan inte vi köpa hus där borta? Det finns kanske fler!

-Men Åsa du vet väl att vi inte har pengar till det?

-Kan inte du och pappa flytta ihop igen så får vi pengar. Han

är ju chef nu. Han har väl pengar?

-Åsa, saknar du pappa?

-Vet jag inte precis, jag ska träffa han nästa gång på träningen, vi ska fika efteråt, sa Jonas.

-Vad kul! Det var väl en bra idé?

När Åsa gått satte Ellen igång med kläderna. Hon tog upp ett par snygga gråa byxor och provade, de gick inte över ändan och hon kastade dem ilsket ifrån sig. Hon tog upp fler byxor i samma storlek och slängde dem utan att prova. Sedan hittade hon sin svarta kjol, den som hon trivdes så bra i förr. Kanske hon kunde ha den ikväll hos Mattias. Hon drog den på sig men den gick inte att knäppa och ändan svällde ut som en stor bula liksom magen och ovanför låg bilringarna ut över linningen. Hon slängde undan kjolen och satte sig i soffan. Plötsligt började hon gråta, det var hopplöst, hon kommer aldrig att klara att banta, tvärtom så blir hon ännu tjockare. Alla skrattar förstås åt henne, tjockisar har alltid betraktats som lite dumma i huvudet. Karaktärssvaga och det är just vad hon är. Hon hade precis ätit fem mackor med massor av smör, marmelad och ost. Och snart skulle Jonas och Robin komma hem. Naturligtvis var de hungriga och naturligtvis skulle hon äta med dem också. Det var lika bra att skita i alltihop. Hon samlade kvickt ihop kläderna, lika bra att slänga alltihop, bara behålla joggingbyxor och de största tröjorna. De dolde det värsta. Bengt kom ändå inte tillbaka och Mattias var kanske sambo, han hade faktiskt inte sagt att han var ensam. Det var hon som dragit den

slutsatsen. Förövrigt skulle ingen sambo eller flickvän bli svart-sjuk för att killen drog hem en tjockis som hon. Det var bara att fatta. Tårar av ilska och besvikelse och självförakt välldes upp i ögonen. Det kändes skönt att pressa ihop kläderna, dra och slita i dem, en del slet hon i stycken bara för att få utlopp för ilskan. När hon var färdig stod det tre svarta sopsäckar vid dörren. Och de fåtal kläderna som passade låg kvar i soffan.

Ellen tog fram dammsugaren och städade garderoben. Sedan torkade hon av väggar och golv och öppnade fönstret och lät den friska kalla vinden svepa in. När hon sedan satt i soffan kom hon att tänka på Anna med Dagboken, undrade om hon blev tjock när hon blev hushållerska hos svärföräldrarna. Fast det spelade väl ingen roll då, och förresten var hon inte tjock på bilden som mamma hade visat. Tvärtom hon verkade smal och bestämd. Naturligtvis hade hon karaktär att inte äta varje gång någon annan åt. Som Ellen. Medan vreden lade sig beslöt Ellen att nu fick det vara nog. Hon skulle inte äta mer idag. Fast hon blev förstås tvungen att äta lite ikväll hos Mattias, men hon skulle inte äta innan med pojkarna.

Hon räknade dagarna till Bengt skulle bestämma om skilsmässan. Det var ungefär 60 dagar kvar. Om hon kunde gå ner ett kilo i veckan så skulle hon faktiskt gå ner mer än åtta kilo! Det verkade inte helt omöjligt. Ett enda futtigt kilo i veckan! Hon måste klara det. Sedan skulle hon handla kläder, snygga moderna kläder, det var fortfarande rea i butikerna. Hon skulle köpa allting nytt. Fast kanske ändå inte på en gång. Det var

bättre att köpa efter hand som kilona försvann. Börja med några snygga tröjor. Kanske V-ringade, hon hade för sig att hon läst någonstans att man såg slankare ut i sådana tröjor och släta tyger, kanske långrandiga. Ellen försjönk i tankar på Bengt, tänkte att han skulle bli förvånad och överraskad när han fick se henne. Hon skulle vara snygg och smal och håret skulle vara klippt och tonat, kanske skulle hon sminka sig lite och köpa en fin parfym. Sedan skulle han stå där och bara se på henne och känna att han älskade henne. Han skulle be henne att få komma tillbaka, de skulle köpa ett hus och nya möbler och...

-Mamma vad drömmer du om? Robin stod framför henne och flinade lite. Du satt här och skrattade och vad är det för säckar som står i hallen?

-Åh Robin är du hemma redan. Jag höll på att somna, jag var så trött, jag har sorterat i garderoben. Ska slänga en del kläder och köpa nytt.

-Ja i storlek 50 då, skrattade Robin rått. Och Ellen rös. Till och med barnen har sett att hon är tjock. Alla har sett men ingen har brytt sig om att säga något.

-Nej inte i större Robin, mindre, jag ska banta!

-Banta mamma det klara du aldrig. Du som är så glad för mat!

-Robin nu ska du passa dig väldigt noga. Jag är faktiskt trött på att se ut såhär, ni hade kunnat säga något innan så hade ni hjälpt mig. Att skratta och håna mig nu är inte alls någon bra idé.

-Men morsan, vi gillar dig precis som di är, vi vill inte ha en spinkig mamma! Inte sant Jonas, säger Robin för Jonas har precis kommit.

-Vad då, vad snackar du om?

-Mamma tycker att hon är för tjock nu ska hon banta och köpa nya kläder. Tycker inte du att hon ska vara som hon är?

-Jo hon är väl okej! Svarar Jonas lite ointresserat.

-Nu ska jag banta i alla fall. Men kanske inte jättemycket! För ni är ju så snälla när ni säger att jag duger som jag är. Föresten, jag ska till en klasskamrat ikväll för vi ska göra ett arbete ihop. Så jag äter där. Ni får äta middag nu, jag ska steka korv och makaroner till er och Åsa. Sedan kan ni själv rosta bröd ikväll. Jag blir inte borta så länge.

-Aha vad är det för en klasskompis, en kille eller?

-Ja det är en kille, men det har ingen betydelse. Vi har ett projektarbete och han har dator så jag kan lära mig mer sådant.

-Kan vi inte köpa en egen dator. Alla andra har en.

-Säg till er far, han har kanske råd, jag studerar och har inga pengar till något.

-Bli inte sur, vi kan fråga honom i morgon på träningen. Okej?

Ellen ångrade att hon snäst pojkarna, men det var svårt att vara hungrig och laga mat och inte få äta. Sedan dessa eviga krav på allt som måste köpas, när det inte fanns några pengar. Hon tog ett knäckebröd och tuggade små, små bitar medan hon lagade pojkarnas mat. Sedan fortsatte hon med sina kläder,

plockade upp alla underkläder och sorterade dem. Allt som var för smått, slitet och fult slängde hon. Sedan tvättade hon ur lådorna och lade in det lilla som var kvar. Jaha det var det, sa hon för sig själv. Och i morgon skulle hon handla lite nytt. Fast hur var det med pengarna? Kanske hon kunde låna av mamma. Om Bengt flyttade tillbaka så fick hon ju mer pengar igen. Jo, hon fick ringa mamma. Men en blick på klockan visade att det var dags att åka till Mattias.

Hon lade ner anteckningsböcker och annat, sköljde av ansiktet och drog en kam genom håret och ropade hej då, till pojkarna. Hon skulle bli tvungen att cykla till bussen, fast hon egentligen inte ville cykla när det är risk för halka, men hon var redan sen. Och tack vare cykeln hann hon med bussen. Hon kunde andas ut och slappna av en stund innan hon var framme. Hon ville inte komma med andan i halsen. Mattias bodde rätt nära hållplatsen och hon gick snabbt mot de vita höghusen och kisade lite för att läsa nummerskyltarna.

Hon möttes av en aptitretande doft när han öppnade och hon steg in i en liten tambur. Han tog hennes jacka och hängde upp den. Köksbordet var dukat för två. Ingen sambo alltså, åtminstone ingen hemma ikväll. Bordet var runt och grönbetsat med tillhörande stolar, med rödblommiga stoldynor. Mitt på bordet stod en stor röd gryta med lock och på ett par vita plasttabletter stod bruna tallrikar och stora dricksglas. En skål med sallad stod också på bordet liksom salt och peppar. Inga blommor inga ljus, men taklampan spred ett milt behagligt sken genom

en gul tygskärm.

-Varsågod och slå dig ner, för vi äter väl först?

-Tack det doftar underbart, vad är det?

-Ja det får du väl gissa när du smakat! Vad vill du ha att dricka, mjölk, öl, vatten eller kanske saft?

-Mjölk tack, men hon ändrade sig snabbt, nej jag tar vatten förresten

.-Okej, han spolar en stund för att få det kallt och ställer ett fyllt glas på bordet.

-Mm-mm, vad gott, sa hon när hon smakat, är det fiskgryta, du är ju en utmärkt kock Mattias.

-Tackar, kul att du gillar det. Jag äter inte kött av etiska skäl, men fisk och ägg går bra.

-Ja, jag önskar att jag kunde hitta på annat än korv och köttbullar, men ungarna vill ha sådant. Men jag köper åtminstone bara svenskt kött, och hoppas att de djuren haft ett bra liv. Men vore jag själv så blev jag nog också vegetarian.

-Ja jag slutade att äta kött efter att jag sett ett teve program hur fruktansvärt de behandlar djuren. Jag bestämde mig helt tvärt för att aldrig vara delaktig i sådant djurplågeri. Men låt oss tala om något roligare nu. Gick det bra att hitta hit?

-Ja det var lätt, jag blev lite sen så jag cyklade till bussen. Ellen försökte att spara så länge som möjligt på maten, för hon hade bestämt sig för att inte ta om.

-Ät mer det finns gott om det, säger Mattias.

-Tack det var jättegott, du måste ge mig receptet. Det här

skulle ungarna gilla. Hon blev tvungen att ta lite till. Fast hon skämdes för sin svaga karaktär.

-Hur kan du hålla dig så smal? Jag fick en chock idag när jag vägde mig i morse.

Jag har aldrig vägt så mycket, har du inga bra bantningstips? Jag har aldrig brytt mig så mycket, men nu när jag inte städar så gör jag väl inte av med så många kalorier.

-Ah, men du är väl inte för tjock, jag tycker du är riktigt snygg. Det ska väl vara lite hull på en kvinna! Själv har jag aldrig brytt mig om vikten, men jag är för mager, jag har alltid varit en klen liten skit! Men annars är det väl att äta mindre och röra sig mer som gäller, det hörs ju lätt och behändigt, eller hur?

-Ja, eller hur?

De dukade av bordet och han lade porسلinet i vasken med vatten och lite diskmedel.

-Nu får vi bruka allvar och arbeta! Kan vi sitta här vid köksbordet? Jag tror det är bäst plats här. Jag har ett litet arbetsbord därinne med dator, men jag är rädd att det blir lite trångt.

-Nej men här blir bra, jag sitter alltid vid köksbordet hemma, och ungarna också.

De plockade fram böcker och spiralblock, pennor och suddgummi. Mattias lade fram ett par böcker som han lånat på biblioteket, bl. a. Èmile.

-Ja här är den till att börja med! Du kan ta en bok med hem och se vad du hittar som passar sedan slår vi ihop våra resultat,

vi ska ju få ihop till två ämnen.

De bläddrade i böckerna och antecknade. Tiden gick fort, och hon märkte att de kom någonstans. Mattias hade studievana eftersom han läst flera olika kurser under årens lopp. Han satte på kaffe och lade upp några bullar på ett fat.

-Vi måste väl stärka oss lite, sa han glatt.

De jobbade en stund till men då klockan närmade sig elva måste Ellen ge sig hemåt. Hon samlade ihop sina böcker och kände sig nöjd med kvällens arbete. Det hade gått bättre än väntat

.-Om du skriver ner dina uppgifter i blocket, så kan jag skriva ut dem på datorn. Det blir ju lättare att läsa det om det maskinskrivit.

-Ja, vad bra, jag är ju hopplös på data, och eftersom jag inte har någon så kan jag inte öva heller!

-Men du, jag har ju kvar min gamle, den står i garderoben. Om du vill kan jag tömma den och göra den i ordning så kan du få den. Jag kan komma hem till dig med den om ett par dagar när jag är klar.

-Ja, men jag har inte råd med dator, de är väl dyra? Annars skulle det vara bra förstås.

-Du får den, man får ändå inget betalt för en dator som har några år på nacken, de är som gamla gubbar, ute!

-Ja om du verkligen vill så visst blir jag glad, kanske jag kan lära mig mer om jag får sitta ifred.

-Ja den fungerar bra, jag ville bara byta upp mig och få en

med större hårddisk, eftersom jag gör en del skrivjobb för en djurrättstidning. Jag kan lägga in några spel till dina barn också.

De stod i tamburen och pratade och Ellen kände sig ovanligt glad, han verkade vara en härlig kille. De bestämde att han ska komma hem till henne med datorn på fredag. Hon var genomfrusen när hon kom hem. Klockan var nästan halv tolv och hennes första tanke var att dricka en kopp varm choklad och äta en smörgås medan hon tittade igenom anteckningarna och böckerna, men hon motstod den impulsen och drack bara en kopp te, utan socker och utan smörgås. Hon kikade försiktigt in i barnens rum och hörde att alla sov. Det kändes skönt och tryggt att ha dem hemma, hon var stolt och glad över sina barn. De var duktiga och hon hade aldrig haft några bekymmer med dem. Efter snabb tvätt och tandborstning kröp hon ner i sängen. Hon hade boken med sig med sig och läste en stund men märkte att hon läste utan att veta vad hon läste. Lika bra att sova i morgon skulle de börja tidigt. Hon gäspade stort och släckte lampan.

41

TVÄTTID

Bengt samlade ihop sin tvätt och gick ner i tvättstugan, det fanns tre maskiner där. Tydligt två tvättmaskiner och en torktumlare. Som tur är så fanns det bruksanvisningar uppsatt på väggen och han lade in vittvätt i den ena och jeans och skjortor i den andra. Fyllde på med tvättpulver och upptäckte att han glömt sköljmedel, men hoppas att det går utan. Sedan gick han upp i lägenheten igen. Gick fram och tillbaka och plockade rastlöst med allt möjligt, han var inte hungrig, men ville ändå ha något i sig. Han ska ringa Pia. Hela eftermiddagen har han tänkt på det och när det nu äntligen är dags känner han sig nervös. Visste inte vad han skulle säga, och blev plötsligt orolig för att hon har en ny kille. Som kanske lyssnar och skrattar åt den gamle älskaren, den löjliga tjockisen. För att ha något att göra bredde han en smörgås med ost och skinka och slog upp ett glas öl. Han satte på teven utan att titta. När han hade ätit kom han på att han måste passa tvätten och gick ner i källaren igen. Men hans tvätt snurrade lugnt omkring i maskinerna så han gick upp igen. Ställde sig framför spegeln i tamburen. Det var ingen uppmuntrande syn konstaterade han snart. Fast å andra sidan hade han inte varit snyggare när de var tillsam-

mans. När hon sagt att hon älskade honom. Han drog in magen och rätade på ryggen, han hade blivit lite kutryggig, kanske efter alla år bakom ratten. Han måste komma igång med något, ett gym som kunde förvandla den missformade halvfeta kroppen till en atletisk muskelknutte! Nåja, kanske inte, men i alla fall något bättre än dagenskutrygg med den store magen. Han kanske skulle behöva klippa sig också, håret hängde i långa testar i nacken och hjässan blänker genom det allt glesare håret. Tänk om han skulle odla skägg, eller mustasch? Dölja rynkor och slapp haka. Fast då skulle han behöva ha skägg i hela huvudet. Usch! Han satte sig i soffan, bläddrade lite i tidningen. Det var redan mörkt. Han längtade plötsligt efter sommaren. Tänk om han fick vara tillsammans med Pia igen, sitta med henne på en solig varm sandstrand. Blå himmel med lätta sommarmoln. Fiskmåsar som skriker medan de letar efter mat. Svält uppfriskande vatten och efter badet ligger Pia och han tillsammans och solenstrålar värmer deras nakna kroppar. Sedan kör de till en skog och älskar i en skogsbacke där täta buskar och träd döljer dem från hela världen. Det doftar av jord och mylla och grönskan är frodigt grön och tät. Efteråt ligger de på rygg och ser upp i den blå himlen, där solen håller på att gå ner med ljusröda strimmor i allt det blå.

En gäll telefon signal väckte honom ur dvalan. Han ryckte till och välte glaset. Men det var nästan tomt.

-Ja det är Bengt, svarade han snabbt.

-Hej Bengt, han hörde Pia i andra änden och blev nästan lite

darrig.

-Hej Pia, vad roligt att du ringer, jag skulle just ringa till dig men jag håller på med tvätten, jag har lagt i maskinerna.

Det blev tyst när ingen fann några ord. Plötsligt talade båda på en gång. Han satte sig i fåtöljen och hörde att hon frågade om han hade andra körningar nu mera eftersom hon inte sett honom på evigheter.

-Nej men jag har slutat som chaufför, det är rätt länge sedan, svarade han tveksamt.

-Har du slutat? Då är det förstås inte konstigt att jag aldrig ser dig! Var jobbar du nu då?

-Jag är på samma firma, men jag jobbar på kontoret. Han ville fråga om hon saknat honom, men är rädd att hon ska säga nej. Jag är fordonsansvarig. Jag fick jobbet strax efter... i höstas.

-Jaha, då är du hemma hos din familj var dag nu. Då är väl Ellen nöjd? Pia hördes lite sur eller hånfull, han visste inte riktigt.

-Nej, jag har flyttat, fast bara tillfället. Några månader...

-Jaså, varför har du flyttat tillfälligt, håller ni på att renovera eller vad? Hon hördes fortfarande sur.

-Nej, nej inte alls. Men det var strax efter julhelgen... Jonas råkade ut för en olycka och blev allvarligt skadad.

-Åh vad hemskt, men han är inte dö...

-Nej, han är helt återställd, men i samband med det, med olyckshändelsen, kom vi att börja prata och han sa att det... Ja,

att skilsmässa inte var något konstigt numera. Tydligt skulle ingen av barnen bry sig om vi skildes, så mitt offer då var förgäves! Han skrattar bittert.

-Jaså du har äntligen förstått att skilsmässor hör till rutiner i dag! Hon hördes ironisk, men hon hade väl ingen orsak att vara arg. Det var ju hon...

-Rutin ska det väl ändå inte vara! Han var lite irriterad på hennes uttryck, men Jonas sa att nästan alla hans kompisar hade skilda föräldrar. Att han inte skulle bli ledsen. Därför kom Ellen och jag överens om att ta en provotid. Jag fick låna en lägenhet i tre månader, så här bor jag nu!

-Hur länge ska du bo där då? När flyttade du? Frågade Pia irriterat.

-Jag flyttade in strax efter helgerna, och ska stanna till i mars.

-Jaha och sedan?

-Det vet vi faktiskt inte än! Ellen ville skiljas först, men sedan när jag ville så ändrade hon sig... Ja, det är en salig röra. Vi vet väl inte hur det slutar.

-Nej du har ju alltid haft svårt att besluta dig.

-Hm, hur är det med dig? är d... har du sällskap... du hade ju en ny kille ett tag efter vad jag såg.

-Ja, fast vi har väl inte direkt sällskap, vi är kompisar och goda vänner. Bara vänner. Men jag har det bra, jag ville bara höra hur det är med dig. Och det är tydligen bra. Hon hördes lite bitter. Ja, jag ska inte störa mer, du håller på med tvätten, ha det bra, sa hon och lade på.

Han satt kvar i soffan, uppskakad och förvånad såg han på telefonen. Vad menade hon, varför hade hon lagt hon på utan att låta honom svara? Blev hon arg för något eller vad i helvete menade hon. Fruntimmer är ett konstigt släkte! Han lade ifrån sig telefonen och såg sig förvånat omkring. Han hade åtminstone pratat med henne och han kanske skulle prata med henne igen, men med ens visste han inte om han brydde sig. Var hon så konstig och snarstucken var det kanske lika bra att vara ensam. Eller ta Ellen tillbaka.

Han gick ner i tvättstugan där hans jeans och skjortor var färdiga. Han tog ut dem och skakade dem medan han kollade om de var rena, och lade dem sedan i torktummlaren. Och han hade visst fått perfekt timing för när han var klar med det stannade maskinen med vittvätt. Han öppnade men tänkte sedan att han kanske inte kunde lägga lakan ihop med jeans i tummlaren. Det fick väl ligga kvar i tvättkorgen då, han lade in sina tröjor i den tömda maskinen och satte den på fyrtio grader. Han kunde åtminstone torka tröjorna ihop med träningskläderna i nästa omgång. När han kom upp i lägenheten kände han sig instängd och bestämde sig för att ta en promenad. Han behövde fundera på varför Pia slängt på luren, om det nu betydde något alls. Eller om det bara var konstiga fruntimmersgriller. Han tog på jacka och en halsduk, skulle väl ha mössa, men var rädd att det stängde in håret så han blev ännu tunnhårigare. Blev det för kallt fick han väl dra upp kapuschongen. Han gick raskt i den bitande motvinden. Det skulle kanske börja snöa, Han frös re-

dan och bestämde sig för att gå bort till affären och köpa något gott till kaffet. Det var varmt i skönt butiken och det doftade härligt nybakat från bröдавdelningen. Han tog en kölapp och tittade lystet på de läckra bakverken, han kunde behöva något att pigga upp sig med. När det blev hans tur köpte han en bakelse och två kanelbullar. Han köpte även en Cola. När han kom tillbaka hem satte han kakpåsen och flaskan på vasken innan han gick ner till tvätten. Det var varmt, fuktigt och skönt därnere efter den råa kylan ute. Han stoppade i det sista i tummlaren tog med sig det som var färdigt.

När han kom upp igen vek han ihop sina kläder och lade in dem snyggt och ordentligt i garderoben. Han var noga med att ha ordning och reda omkring sig. Han satte på teven och tände ett par lampor. Sedan bryggde han kaffe och dukade på soffbordet framför teven. Han njöt i fulla drag av sitt syndiga kvällsmål. Han visste väl egentligen att det skulle sätta sig på den redan store magen, men skit samma. Som han längtat och drömt om Pia och så när hon äntligen hörs av så blir det bara en flopp av alltihop. En stor jävla flopp! Nej varför skulle han banta och göra sig till, det var väl lika bra att gå tillbaka till Ellen, hon skulle säkert bli glad. Och det var lättare att bo ihop med ungarna. Vad de än sa om att de flesta kompisarna hade föräldrar som var skilda. Han längtade plötsligt efter tryggheten och lugnet därhemma. Varför skulle han sitta ensam här, medan Ellen och barnen hade det fint tillsammans hemma. Han upptäckte förvånat att han saknade Ellen lite, inte bara barnen. Hon

hade varit så ledsen när han flyttade och det hade varit svårt att lämna henne. Han samlade ihop de sista smulorna och bar ut de tomma faten till köket. Kanske hade hon haft rätt när hon sagt att han flytt från sitt ansvar, när han tog jobbet som långtradarchaufför. Med plötslig smärtsam klarsyn förstod han hur ensam Ellen måste ha känt sig som nybliven mor. Hon hade väl rätt i att han valde jobbet i stället för familjen. Tänk om han stannat hemma, skaffat ett arbete på en fabrik eller något. Då hade de fått vara tillsammans mycket mer. Men lönen var bra, bättre än på fabriken om han inte ville jobba skift förstås. Och han trivdes, det var ett fritt självständigt jobb. Han träffade andra chaufförer på långtradarfiken. Någon gång en tjej, men det var aldrig något allvarligt. Men nu långt efteråt, när det ändå var för sent, kunde han kanske fråga sig om det hade varit värt priset. Ett sumpat äktenskap. Han reste sig och gick otåligt omkring i rummet. Tittade ut genom fönstret, därute var det lika mörkt och dystert, som han kände sig. Varför var Pia förbannad, han hade väl inte gjort henne något? Det var ju hon som inte ville veta av honom. Han rev sig irriterat i huvudet. Om han skulle ringa Ellen bara för att prata bort en stund. I en kort ögonblicksbild såg han henne framför sig som hon sett ut när de var unga. Hon hade varit rätt smal på den tiden och hennes hår hade varit långt, en gång hade hon färgat det svart mindes han, kolsvart. Han visste inte varför och det klädde henne inte. Men det svarta försvann snart. Sedan hade hon behållit sin egen hårfärg. Hon var så mjuk och rar på den tiden.

Ordentlig. Som nybliven mamma hade hon varit rädd och osäker, men hon hade snart lärt sig. Sedan blev det hon som tog hand om allt där hemma. Hon hade växt in i sin roll och blivit lugn och trygg. Han såg på klockan och gick ner för att hämta den sista tvätten. Han stod en stund och njöt av den fuktiga värmen därnere, sedan städade han efter sig, släckte och gick upp till sig. Det var kväll, för sent att ringa till Ellen, eller Pia. Lika bra att han gick och la sig.

Han steg upp när han hörde tidningen dunska in genom brevlådan. Ännu en mörk dyster dag låg framför honom. Det var om den här månaden var längre och mörkare än alla andra, julen var över för länge sedan och våren verkade oändligt avlägsen. Tidningen hade inga braskande nyheter men kaffet var starkt och gott. Han åt ett par mackor och läste insändarna. Samma skit som vanligt, lite gnäll på regeringen, en del klagomål på höga elkostnader och mycket klagomål på snöröjningen. Han sköljde av koppen och torkade bordet innan han duschade och klädde sig. De ska möte i eftermiddag om eventuella investeringar så han fick väl försöka snygga upp sig lite extra, tänkte han. Precis när han var klar att gå ringde telefonen och han fick upp den. Ja, det är Bengt svarade han lite irriterat, för han hade inte tid att prata.

-God morgon Bengt, stör jag, du hörs jäktad.

-Jag är just på väg till jobb, men jag kan prata under tiden. Du avslutade ju så abrupt i går. Han var trots allt glad att hon ringt, men var ändå lite sur och konfunderad över gårdagens

snabba avslut.

-Ja jag, förlåt mig men jag blev så ledsen och kanske lite arg.

-Jaha, varför det? Det kan jag faktiskt inte förstå!

-Men du har flyttat och ska kanske skiljas och så mycket har hänt. Och...

-Ja, men jag vet ju ingenting ä...

-Jag tycker bara att du kunde ha ringt mig och sagt något. Du ringde alltid innan. Och tjatade om att jag skulle vänta på dig.

-Javisst, men du ville ju inte, du sa att du inte ville se mig mer. Så varför skulle jag fortsätta att...

-Men det var ju för att du fortfarande var gift och inte ville ändra på det. Dina barn skulle inte tåla en skilsmässa sa du.

-Ja, och du tröstade dig jävligt snabbt. Jag såg dig flera gånger med den nye killen. Du såg inte ut att sakna mig. Och när jag någon gång var tvungen att tanka och äta på din mack så ägnade du mig inte en blick.

-Nej jag var rädd att ge efter. Och Rune var bara en kompis hela tiden, han jobbar i verkstaden och vi äter tillsammans ibland det är allt.

-Jaha, men kunde jag veta det? Kunde jag se det på er, tror du? Var det inte mer rimligt att anta att ni hade sällskap, att du tröstat dig, och varför skulle jag ringa till dig när jag på prov, observera på prov, flyttade från Ellen!

-Om du gjort det hade jag visst att du brydde sig om mig,

men tydligen var jag bara ett litet äventyr vid sidan om. Jag var en idiot som trodde något annat. Hej då!

Åter avslutade hon utan att han fick en chans att svara. Han tryckte ilsket av, han var framme vid jobbet och har inte tid med henne. Han förstår sig inte själv, han hade längtat och trånat och trott att han gett upp själva livet, när han gav upp Pia. Hon hade alltid varit i hans tankar och på nätterna drömde han om henne. Hon hade nästan blivit en fix idé. Och nu när hon kanske var intresserad av att ta upp kontakten igen var han mest irriterad på henne. Tyckte att hon ställde orimliga krav. Det var hon som gjort slut och hon hade gjort fullkomligt klart att han inte skulle besvåra henne så länge han var gift. Och det var han fortfarande, han log lite och kände en oväntad värme när han tänkte på Ellen. Nu höll hon väl på med frukostdisken, sedan skulle hon iväg till skolan, lite löjligt med en så gammal skolflicka, tänkte han. Fast det var ju vidareutbildning. Han förstod att hon var trött på städjobbet, det hade säkert inte varit roligt.

En stund senare satt han på kontoret och sorterade bland pappren som skulle med på mötet, det var viktigt att ha alla underlag med sig. Det var ekonomiavdelning som till slut skulle ta beslutet om inköp och försäljning men hans rapporter vägde tungt eftersom han jobbade med chaufförerna. Förmiddagskaffet drack han i lunchrummet och han åt bara ett par skorpor med smör och ost. De ska hålla mötet på Gästis och inleda med middag. Och det kommer att bli eftermiddagskaffe med

kakor också. Livet är fullt av frestelser, det är ingen idé att kämpa emot. Han får väl ta sig kragen och börja träna sedan, när det blir vår. Då kan springa i skogen. Det kommer att ordna sig.

42

ENDAG PÅ VARUHUSET

Inga-Lisa vaknade med ett ryck när det ringde på dörren. Desorienterad såg hon sig om rummet, det var ljust ute och klockan var snart tolv. Hon satt kvar på sängkanten och undrade om hon drömt eller om det verkligen hade ringt på dörren. Då hördes signalen och hon reste sig för att öppna.

-Hej jag väckte dig väl inte Inga-Lisa, frågade Ellen oroligt.

-Jo det gjorde du faktiskt, svarade Inga-Lisa och försökte gnugga sömnen ur ögonen.

-Men åh, ska jag gå igen, har du jobbat natt?

-Nej gå inte, nu är jag vaken och jag har sovit sedan klockan sex. Kom in så sätter jag på kaffe. Du förstår jag har vakat hos en döende kvinna i natt, det var tungt, men jag är glad att jag fick möjligheten att lära känna henne. det var en mycket ensam människa, hon var nästan nittio år och hade bott på Solbacken i flera år. Men nu dog hon i cancer, som så många andra.

De drack kaffe och åt ett par smörgåsar, plötsligt såg Ellen på Inga-Lisa som är smal och fortfarande rätt snygg fast hon är över sextio.

-Hur kan det vara att alla andra håller sig smala och snygga? Du äter lika mycket som jag, men inte rullar du fram. Och

Mattias, som jag gör projektarbetet med är mager som en pinne, och äter som en häst. Medan jag blir tjockare och tjockare. Inte vill jag påstå att jag äter lite, men ändå. Kan du gissa hur mycket jag vägde igår morse.

-Nej det kan jag väl knappast, kanske uppåt de 70, vi är ju ungefär lika långa.

-Ja, jag vägde 70 och lite till, jag brukade väga omkring 65, det är rätt lagom för min längd, 165 centimeter. Det är länge sedan jag vägde mig, men igår kände jag att till och med underkläder stramade. Då steg jag upp på vågen.

-Men du ser faktiskt inte tjock ut, lite kraftig kanske, men absolut inte fet. Och du är ung, du kan väl börja gympa eller ut och springa en eller ett par kvällar i veckan

.-Det orkar jag inte, hinner inte heller. Men jag ska banta, så snälla du baka inte fler söta goda kakor till mig! Jag har ingen karaktär att stå emot. Baka gärna bröd och bjud på mager mat! Det är allvar nu, jag har gått omkring som en jäkla soffpotatis länge nog. Nu ska jag bli smal och snygg, sedan ska Bengt få be mig om att få komma tillbaka!

-Vill du det då, ha honom tillbaka?

-Jag vet inte riktigt. Först ville jag skiljas, då i somras när jag hittat det där fotot. Och när min syster Märta sagt att jag inte måste leva ihop med Bengt hela livet. Och sedan när han slutade som långtradarchaufför tyckte jag faktiskt att det var jobbigt att ha honom hemma varje kväll! Kan man tänka sig dumt, först går jag i åratal och vill inget hellre än att han ska

vara hemma, sedan när det blir så vill jag att han ska vara borta!

-Ja, men det är väl inte så konstigt, människan är att vane-djur, ni hade vant er vid att leva åtskilda, det behöver inte vara dåligt. Kvalité kan betyda mer än kvantitet vet du. Men ni hade väl inte särskilt kul i helgerna heller, efter vad jag förstått.

-Nej vi tittade på teve och åt! Nej vi hade aldrig särskilt roligt. Och vi hade inga vänner heller.

-Det är väl lätt att stänga in sig, vi hade inte heller så många vänner, det var ett par arbetskamrater som vi träffade ibland och så våra vuxna barn och barnbarn. Men vi trivdes bra ensamma. Pratade, vi hade alltid så mycket att prata om. Och vi somnade hand i varje kväll. Hennes ögon blev röda och hon snöt sig. Därför är det ett helvete att vara ensam nu. Kjell var en del av mig och jag kommer aldrig över sorgen, jag önskar fortfarande att jag hade fått dö. Men jag försöker ta en dag i sänder, men utan dig och patienterna och arbetskamraterna hade jag inte klarat mig. Ja, också barnen förstås.

-Inga-Lisa du ska aldrig vara rädd att komma till mig om du känner dig ensam, om det så är mitt i natten för det är väl då det är värst. Ring eller kom, jag kan inte ge dig Kjell tillbaka men jag hålla om dig en stund.

-Ja jag är glad att jag har dig här, och egentligen förvånad att vi kom att bli goda vänner, du är som ung och har småbarn och jag som snart är pensionär. Men jag tycker vi haft roligt på våra möten, eller hur? Och vet du vad? Jo Peter, min son ringde häromkvällen och bjöd mig på en resa till Amsterdam. Vi ska

åka dit till våren när tulpanerna blommar. Det ska bli underbart att komma bort ett tag, att uppleva något annat.

-Vad rart av honom, hur gammal är han?

-Han är snart trettiofyra och de har en grabb på tio år. Det är inte klokt vad tiden går, jag tycker att det var igår jag höll fram pojken till dopet och nu är han på väg att bli stor. Ja tanken svindlar.

De plockade undan och satte sig i soffan. När Ellen såg Inga-Lisas fina gardiner i beige och vinrött tänkte hon på sina egna i grön terylen eller vad det var, mamma hade visst köpt dem någon gång på 70-talet och Ellen hade tyckt att de passade till bäddsoffan och fått dem! I mitten hade hon en så kallad blomsterstores, också en gammal 70-tals rest, men ren och snygg. Mattias hade haft fint i sin lägenhet. Och på fredag skulle han komma med datorn.

-Jag ska åka in till staden imorgon och handla lite nya kläder på rea, jag måste ha något nytt nu när jag ska banta.

-Är det inte bättre att vänta handla till du har bantat? Annars blir du kanske alltför optimistiskt och köper sådant som du aldrig kommer i! Skrattade Inga-Lisa. Nej, jag bara skojar, det är kanske en bra idé att ha som mål att komma i en snygg kjol eller ett par fina byxor.

-Nej, jag tänkte köpa underläder och ett par tröjor, kanske ett par snygga trikåbyxor, som jag kan använda även när jag blir smalare. Och när jag ser dina gardiner så kommer jag att tänka på våra som hänger i vardags rummet. De är snart antika,

jag måste ha något annat. På fredag kommer Mattias och sätter upp en dator som jag har fått.

-Nej men oj då! Är det en trevlig kille, Mattias?

-Ja han är bra, snäll och hjälpsam, men det är inget på gång mellan oss. Vi har ett projektarbete ihop, det är allt. Och han hade en dator över, han säger att man knappt får något för en dator som är några år gammal. Ungarna blir skitlyckliga, för han ska sätta in några spel. Skulle inte du kunna följa med till staden och handla? Jag har så dålig smak, kan aldrig se vad som är snyggt och passar. Det brukade Bengt alltid påpeka och jag vet atdet sant. När jag gick och städade i skolan var det inte så noga, men nu vill jag försöka vara lite snyggare.

-Ja, det skulle vara roligt, och så kan jag ju titta på lite vårkläder till resan, ett par bekväma skor och något att resa i. Vilken tid kan du då? Jag jobbar förmiddag imorgon, slutar redan till middag och nu är ju Hilma död.

-Vi har studiedag så jag är ledig, men efter middagen passar bra, ring när du är klar så sticker vi. Men nu är det dags att gå hem, Åsa kommer snart. Ellen reste sig och kramade Inga-Lisa innan hon gick. Hon kände sig plötsligt glad.

Dagen därpå vaknade hon ovanligt tidigt, det var skönt att ha en hel dag utan skola, plikter och krav. Hon skulle städa och putsa fönster, det bör hon hinna innan Inga-Lisa och hon ska köra till köpcentret. Fast först måste hon ringa mamma och be att få låna pengar, själv hade hon inte mycket på kontot. Om hon skulle köpa allt hon ville ha skulle hon behöva åtskilliga

tusenlappar, och så mycket kunde hon inte låna, men kanske tusen kronor om hon bad snällt. Hon log åt sig själv, men hon trodde att mamma skulle ställa upp.

-Hej mamma, så bra att du var hemma.

-Hej Ellen hur är det med dig, du hörs nästan glad idag.

-Ja det är jag också, vi har studiedag och ungarna sover än, men jag har redan ätit, nu ska jag städa och putsa fönster.

-Ja det låter ju jättebra, jag ska snart iväg till jobbet, har långdag idag. Ville du något särskilt?

-Ja, jo faktiskt. Men det är lite svårt att klämma fram med det, fast det är rätt viktigt!

-Ja gå då inte som katten kring het gröt, utan fram med det!

-Jo jag har, äh du måste ha sett hur fruktansvärt tjock jag har blivit, kan du tänka dig att jag väger över 70 kilo! Det är inte klokt egentligen, men jag har börjat banta.

-Ja men det var väl bra, fast jag tyckte inte du verkade tjockare än vanligt när jag var hos dig förra veckan.

-Inte, ja men i alla fall så höll jag på att deppa ner mig helt när jag stod på vågen, och sedan kollade jag bland mina kläder, de mesta är gammalt som gatan, kanske uppåt tio år, faktiskt. Så jag provade och det var nästan inget som passade Nu har jag slängt alltihop.

-Och nu får du gå naken om inte jag lånar dig pengar till nya, eller hur?

-Ja eller hur! Men mamma det är faktiskt jätte viktigt. Jag har ett par byxor och några joggingbrallor och ett par tröjor.

Inte ens mina underkläder passar. Men jag ska banta, jag har redan börjat.

-Men då ska du väl inte handla nu, då kommer det inte att passa om du går ner eller?

-Nej men jag ska inte köpa så mycket, bara ett par snygga tröjor och kanske ett par jerseybyxor, som jag ha sedan också. Om jag köper en storlek för smått så passar de om ett par veckor. Och jag behöver gardiner till rummet. Dessa är nog tio år gamla. Det är dina gamle, du vet.

Eivor kände trycket att låna ut pengar som hon kanske inte kommer att få tillbaka. Men samtidigt förstod hon att Ellen behövde lite nytt. Fast hur ska hon kunna betala tillbaka? Men hon har ju aldrig lånat pengar förr, hon har alltid varit duktig med ekonomin och skött allting själv. Bengt har sluppit bekymmer.

-Ja, jag vet inte, hur mycket skulle du behöva låna? Även om det är rea nu, så går det fort till pengar.

-Ja, men jag kan nog få lite extra av Bengt sedan, han har sagt att jag ska säga ifrån om det är något. Men jag vill inte ringa till honom nu. Och jag vill inte säga till honom att jag ska banta. Det kunde bli en överraskning, när han ser mig, tänkte jag!

-Ja, jag har ju inte så mycket själv, särskilt nu efter jul och allt, men hur mycket hade du tänkt?

-Hur mycket som helst, från en tusenlapp och uppåt! Åh mamma du är jättegullig om du ställer upp Du vet att jag inte

brukar låna.

-Ja det vet jag, men tusen kronor, det är mycket... och jag ... men okej det får väl bli, den här gången. Du vet att jag inte tjänar mycket som affärsbiträde. Jag får väl låna av pappa. Så det löser sig. Kommer du till affären?

-Nej jag tänkte att du kunde göra en överföring till mitt konto, då får jag det på en gång eller?

-Nej, men det får du inte, det tar en dag. Så om det är bråttom, om du ska handla idag så får du nog ta dig till affären, så tar jag ut en tusenlapp nu innan jag börjar. Då får jag ju se dig också. Kolla om du verkligen är så tjock!

-Ja, åh du är jättesnäll mamma. Jag lovar att du ska få tillbaka. Jag kommer efter middag. Hej då och tack snälla.

De avslutade precis som Åsa sömndrucken kom ut från sitt rum.

-God morgon raring, sa Ellen.

-God morgon mamma, svarade Åsa innan hon försvann in på toa. Strax efter kom Jonas och Robin.

-Morrn, åh är hon nu på toa, stönade Jonas, skynda dig, ropade han!

-Skynda dig själv, du kunde väl ha gått upp innan, svarade Åsa därinne, men strax därpå kom hon och satte sig vid bordet. Hon gäspade stort.

-Vad ska du göra idag mamma, frågade hon?

-Jag ska städa och putsa fönster, sedan ska jag åka med Inga-

Lisa och handla. Jag måste ha lite nya kläder, vill du följa med?

-Nej jag ska vara hos Filippa, det är bara några dagar till de ska flytta, de ska kanske till huset idag, och jag ska få följa med.

Ellen tog ner de gamla gröna gardinerna och putsade det stora fönstret, sedan satte hon tillbaka blommorna och dammsög och gjorde i ordning i köket. Jonas hade gått in på sitt rum, han skulle ligga i sängen och läsa sedan skulle han gå till en kompis. Och på kvällen var det träning. Robin satt framför teven och såg en videofilm. Han märkte knappt när Ellen gick.

Det var mycket folk på varuhuset trots att det var en helt vanlig vardagseftermiddag. Överallt lyste röda rea skyltar. Inga-Lisa fick genast syn på ett par snygga skor, ljusgrå med lagom klack, men när hon provat och gått lite märkte hon att de klämde på stortån. Så det blev inget köp, men då såg hon en marinblå klänning med tillhörande jacka den var precis vad hon ville ha! Det skulle ju vara perfekt på resan. Och halva priset, det blir under trehundra för det hela, Hon provade och den satt perfekt. Ellen blev avundsjuk när hon såg så slank Inga-Lisa var. Själv hade hon försökt att banta i två dagar, men inte ett enda gram har hon gått ner. Det var kanske lika bra att ge upp, köpa storlek 50. Hon plockade håglöst bland några långbyxor i storlek 42, och hittade två par som såg rätt stora ut, kanske kan hon prova dem, det är någon sort jersey, men inte joggingbyxor i alla fall.

-Inga-Lisa vad tycker du om de här? Jag ska prova dem så får du vara smakråd. Om jag får på dem, de är kanske för små.

-Ja, jag ska också prova, jag hittade de här i samma tyg som klänningen, men de finns bara i 38, kanske de blir för trånga, annars hade det varit praktiskt med ett helt set i samma tyg. Då kan man ha blusar och tröjor som bryter av det blå.

Ellens byxor stramade lite, men de bruna fick duga. Ett par kilon ska hon säkert lyckas gå ner och då blir de bra. De kostade ju bara 75 kr, ett riktigt fynd. Och Inga-Lisa hade tur med sina byxor. Nu skulle hon bara hitta en fin blus och ett par mjuka sköna tröjor. Och skor. De gick omkring och plockade och tittade bland varorna, när Ellen såg en vacker vinröd kjol kom hon på det är kanske bättre med kjolar. En kjol behöver inte passa på samma vis som byxor. Hon blev genast gladare och tog fem kjolar i olika färger och storlekar med in i provrummet. Hon kom ut med tre, en lång rak jeanskjol med sprund och en lång svart kjol i något mjukt följsamt material med vackert fall och den vinröda halvlånga. Med höga svarta stövlar och en svart tröja blir det väl fint? Annars brukade hon aldrig tänka så, hon köpte en kjol eller ett par byxor utan att tänka på hur det gick ihop med annat. Var det billigt och i rätt storlek så... hon såg frågande på Inga-Lisa, som höll med. Sedan gick de till tröjor och blusar och där blev det lättare att hitta sådant som passade. Inga-Lisa hjälpte Ellen att få ihop färgerna. Hon förklarade att man får större garderob om

man kan kombinera kläderna.

Till sist gick de in på Coop Forum som har halva reapriset på alla vinterskor och stövlar. Ellen hittade ett par höga svarta som passar till de nya kjolarna, men snart var pengarna slut. Inga-Lisa hade svårt att bestämma sig. Hon tvekade länge mellan ett par blå stövlar i mjukt skinn, de är visserligen rätt tunna, men kan ändå bli för varma på en bussresa i mars. Så under mycket vända lade hon dem ifrån sig och tog ett par grå pumps som var både snygga och bekväma.

-Sådär ja Ellen nu har vi väl handlat klokt och bra, eller vad säger du?

-Jo fast jag skulle behöva nya underkläder. Jag har inte mer än; hon räknade oroligt, 290 kr och några kronor i växel. Kanske det räcker till något, fast då får jag ju inga gardiner.

-Men bry dig inte om gardinerna Du kan få gardiner av mig. Jag har flera som ligger i skåpet, vi har ju samma storlek på fönster. Det finns kanske något som passar.

-Ja, det skulle vara jättefint. Då kan jag köpa några trosor i alla fall och kanske en behå, om jag hittar någon bra.

-Vi fikar innan vi kör hem! Jag bjuder, sa Inga-Lisa, det är så roligt att vara hemifrån, det har bara varit Solbacken och så hem.

-Ja, det har verkligen varit roligt idag. Det här får vi göra om, när vi får råd!

-Ja, det tycker jag också! Jag tänkte bara att du kanske kommer att vara upptagen med ditt skolarbete. Det var väl ett rätt

stort projekt?

-Jo visst det är det, men det ska inte ta all min tid.

Inga-Lisa tänkte att det kanske det inte gör, men hur blir det med Mattias, kommer han att ta all din tid? Men hon sa ingenting, log bara tyst när de beställt kaffet. Ellen tog en slät bulle i stället för det läckra wienerbröd hon önskat. Inga-Lisa njöt i fulla drag av en fastlagsbulle, hon hade alltid älskat fastlagsbullar.

När de kom hem gick de först in till Inga-Lisa och tittade bland hennes gardiner. Det fanns bruna i sammetsplysch och randiga i polyester, det fanns kappor till båda. Ellen blev jätteförtjust i sammetsgardinerna, men tänkte sedan att det ju ändå går mot vår.

-Ja men de här, de är väl lite lättare och passar ändå till din soffa. Inga-Lisa lade fram ett par randiga i olika beigea och ljusbruna nyanser.

-Ja, det är jättefina, men ska du inte ha dem själv att byta med?

-Nej, jag har ändå så det räcker. Jag kommer inte att bry mig så mycket om byte nu.

-Ja då tar jag dem, de kommer att pigga upp rummet. Vill du följa med upp eller är du trött. Du behöver kanske vila?

-Nej jag är inte trött, jag måste vara uppe och hålla igång på dagen så jag slipper baka på natten! Du vill ju inte ha fler kakor!

-Åh visst vill jag, men jag får inte svälla mer! Baka fullkornsbröd vet jag, det ska vara bra för bantare, har jag läst.

-Ja det ska jag minsann göra.

De tog hissen upp med kassar och gardiner och några ljusbruna ytterkrukor med guldkant. Lägenheten var tom men det syntes att ungarna ätit för bordet var fullt av smulor och lite utspilld mjölk. Ellen tog bort den smutsiga duken och torkade av bordet. Sedan satte de upp de nya gardinerna och hela rummet blev med ens mycket snyggare. Att gardiner kunde göra så mycket? Hon skulle kanske köpa en ny bäddsoffa också eller något annat. Inga-Lisa tipsade henne om auktioner, där kan man alltid hitta något och moderna möbler kostar nästan ingenting.

-Vi har köpt nästan alla våra möbler på auktionen här och det var alltid roligt att komma dit och se vad som fanns och vara med i budgivningen. Naturligtvis får man inte alltid det man tänkt, men om man kan ge sig till tåls så kommer det något som passar.

-Jaså, det har vi aldrig tänkt på. Det ska jag faktiskt prova, kan du inte följa med?

-Nej jag tror inte det, en skugga föll över Inga-Lisas ansikte, du förstår att just auktionerna är så nära förknippade med Kjell och den tiden då vi inredde här.

.-Ja det tänkte jag inte på. Men jag förstår att du inte vill gå dit. Jag får väl ta Jonas med mig en gång.

De hjälptes åt att hacka lök, kött och potatis till pytt i panna. Ungarna blev glada att se Inga-Lisa där, de märkte att Ellen

blivit mycket piggare sedan hon fått en väninna i huset. Och Inga-Lisa var inte alls tråkig och besvärlig, som de först hade trott att hon skulle vara. Hon var glad och rolig, fast de ju förstod att hon var ledsen längst inne.

Kvällen gick fort och klockan var närmare tio när Inga-Lisa sa god natt och gick ner till sig. Hon var trött och hoppades att få sova hela natten.

43

DATOR OCH UTFLYKT

Det kändes att det var fredag redan på morgonen. Alla hade planer för veckoslutet, en del ska ut och roa sig, andra ska vara hemma och plugga, några har familj och hushållsarbete som blivit eftersatt. Det ska de ta igen under helgen. Ellen slutade tidigt. Hon skulle försöka ordna ett litet datorhörn i rummet och så måste hon handla. Hon skulle bjuda Mattias på middag, när han kommer med datorn. På fredagarna har de inga gemensamma lektioner, men de träffades på rasterna och pratade om sitt projektarbete och annat och han sa att datorn var klar för leverans. Hon letade planlöst bland grönsakerna, de skulle äta klockan sex, men vad? Mattias åt inte kött så det kan inte bli kotletter eller spagetti med köttfärssås. Men kanske makaronilåda, Ellen försökte komma ihåg ett gammalt recept som hon inte använt på ett tag. Det var i alla fall kokta makaroner med ostsås och skorpmjöl över. Men man skulle ha skivad korv också. Vad skulle hon ta i stället för korv? Skulle det passa med skivade morötter, men nej, istället tog hon paket wokgrönsaker, saltorkade tomater och lök. Det fick duga, om de ska äta ihop fler gånger måste hon kolla in några vegorecept. Det ska bli kul, bara ungarna accepterar det köttfria. Fast egent-

ligen så gör de nog det, djurvänner som de är alla tre. Snabbt lade hon ner en gurka, några tomater och ett salladshuvud. Hon borde förstås bara äta sallad, men det finns ju gränser för självplågeriet. Hon tvekade om hon ska köpa några öl, men då måste hon köpa läsk till ungarna så hon skippar ölen och köper lingondricka. Det kan hon hålla över lite festligt i en vinkaraff. Bröd har hon fått av Inga-Lisa, men hon köper lättmargarin och matolja och mjölk, det går åt massor av mjölk.

Det var tyst och lugnt i lägenheten och hon satte varorna i kylen och började plocka undan för att få plats till datorn, först hade hon tänkt att köksbordet skulle passa bra, men kom sedan på att den tog för stor plats där. Den gick ju inte till att flytta omkring med alla sladdar kopplingar. Rummet hade verkligen blivit mycket snyggare med Inga-Lisas gardiner, det blev ljusare utan den långa spetskappan hon haft i mitten innan och färgerna gick fint ihop med möblerna. Hon undrade vad Mattias skulle tycka om hennes hem och om han och barnen skulle komma överens, fast det hade ju egentligen ingen betydelse, Mattias var en klasskompis, inget annat påminde hon sig. Men var skulle datorn stå, det var redan trångt i rummet med soffa, fåtöljer och bokhylla och den stora bänken, där de brukade ställa blommor som blivit för stora för fönsterkarmen. Kanske hon skulle ta bort den? Blommorna trivdes ändå inte där och den var inte ens snygg, stor klumpig och med ett ben som satt lite löst, men hon hade alltid haft svårt att göra sig av med saker. Nu tog hon resolut tag i bänken och efter en del trixande och

knixande fick hon ut den på balkongen, där fick den stå tills vidare. Golvet var rent och fint men hon tog ändå ett extra tag med dammsugaren, Mattias skulle antagligen behöva krypa omkring på golvet för att koppla sladdarna och hon ville inte riskera att några dammråttor dök upp. Sådär det var platsen, men vad skulle den stå på? Ellen svor ilsket när hon insåg att hon helt missat att skaffa ett bord eller allra helst ett skrivbord, fast det skulle absolut inte få plats. Vad var att göra nu, hon kunde ju inte ha datorn på golvet! Kanske skulle hon hinna ner till Jysk och titta, de hade utförsäljning på databord mindes hon. Men så var det pengar och hur skulle hon hinna dit utan bil. Hon räknade sina pengar och fann att om hon lånade av barnen skulle hon ha nästan trehundra kronor, det skulle väl räcka, men hur skulle hon ta sig dit. Tveksamt ringde hon till Mattias och berättade hur det var. Och hon hade tur för han hade bord också, det var rätt litet men datorn fick plats. Han hade tänkt lämna det Myrorna, men inte hunnit. Ellen blev på riktigt gott humör eftersom allt verkade ordna sig så bra. Det var som om livet plötsligt gick som på räls. Hon hade 361 fått Inga-Lisa som vän och Mattias som kompis och nu skulle hon få både dator och bord. Snart skulle hon inte behöva sitta som ett fån och göra fel hela tiden. Fick hon bara öva hemma i lugn och ro var hon säker på att hon snart skulle lära sig.

När hon kollat att allt var rent och väl förberett i rummet var det hög tid att börja med middagen. Hon kokte makaronerna

och vispade ihop ägg och kryddor och lade i soltorkade tomat-
ter, grönsaker och lök. Sedan smorde hon den stora eldfasta
formen som skulle in i ugnen om en stund. Därefter skar hon
upp salladen och blandade till en lätt dressing med bara en mat-
sked olja resten vatten och salladspulver. Hon hämtade den
snygga vinkaraffen och hällde i lingondricka sedan satte hon
både sallad och dricka på balkongen så det skulle hålla sig svalt
och fräscht.

Hon skulle precis hinna duscha och klä sig. Hon lade fram
de nya underkläderna och tvekade sedan om hon skulle ta den
vinröda eller svarta kjolen. Inte blev hon särskilt glad när hon
såg sig i spegeln för hon var fortfarande lika tjock. Det mesta
satt på mage, ända och de fula ridbyxlåren. Usch hon hade inte
klarat att gå ner ett enda hekto och nu var det en vecka sedan
hon börjat banta. Med ens blev hon modfälld. Hon skulle na-
turligtvis inte kunna gå ner i fortsättningen heller, hon fick väl
nöja sig att inte gå upp ännu mer. Och en så misslyckad män-
niska skulle förstås inte heller kunna lära sig dator eller något.
Mattias fick klara det själv, hon skulle få hänga med som en
oduglig nolla, åka snålskjuts på hans arbete. Och givetvis skulle
hon inte få ett annat jobb heller, nej det blev till att fortsätta
städa, men med studieskulder över sig. Hur i helsike hade hon
kunnat vara så korkad och inbilla sig något annat? En miss-
lyckad idiot som inte ens kunde banta bort ett kilo i veckan
skulle inte försöka sticka upp. Hon satt mellan sina kjolar och
stirrade tomt rakt fram, allt kändes meningslöst glädjen från

nyss var borta.

Men hon måste ändå duscha och klä sig, sedan valde hon
den långa svarta kjolen, den dolde det mesta fett. Och en mjuk
rosa tröja som hon fått av Inga-Lisa passade till. Och hon blev
faktiskt på bättre humör när hon var färdig och såg sig spegeln.
Håret låg mjukt och lite lockigt kring ansiktet och kinderna var
rosiga efter badet. Den rosa jumpern framhävde ögons grå färg
och fick dem att glänsa. Hon tog ett par drag med mascara-
borsten och fick färg på fransarna och lite läppglans på mun-
nen. Ja, hon var nästan snygg när den fula kroppen dolts under
kläderna! Men det var hög tid att sätta in maten i ugnen. Ung-
arna kom instormande nästan samtidigt och hon påminde dem
om att vara ordentliga när Mattias kom. När de ätit skulle han
sätta in en dator till dem alla, men det var först och främst ändå
hon som skulle ha den för sin utbildning.

En aptitretande doft spred sig snabbt i köket och de hjälptes åt
att duka bordet, Åsa lade på en stor gul duk. Sedan tog Ellen
fram de fina rödvinsglasen och tallrikarna med en blå bård,
salladskål, brödkorg och nysilverstället till den eldfasta formen.
När Mattias ringde på dörren tände hon de två mörkblåa stearin-
ljusen och dämpade taklampan lite.

Sedan öppnade hon och där stod han med en blombukett
och en del av datorn.

-Hej jag måste gå ner igen och hämta resten, men jag tog det
viktigaste nu, sa han och log, medan han lämnade blommorna.

-Tack Mattias, tack så jättemycket. Ska jag följa med ner och hjälpa dig att bära?

-Ja om du vill, har du några barn hemma så kan de också komma med det är en jökla massa plock förstår du!

-Javisst, Jonas och Robin kan ni komma och hjälpa till att bära upp datorn. Åsa du kan ta in lingondrickan från balkongen och sätta blommorna i vatten.

Pojkarna hälsade lite generat, men såg glada ut och sedan tog de hissen ner allihop. En kall vind blåste rakt emot dem när de kom ut och det var en bit att gå till parkeringen. Ellen hann börja frysa, men tyckte att det var skönt att friska upp sig lite. Hon ville ju inte vara varm och svettig när de skulle hålla med datorn sedan.

-Är ni duktiga på datorer grabbar, frågade Mattias i hissen på väg upp?

-Nja så där, svarade Jonas vi har datorer i skolan så det är okej.

-Samma här, sa Robin. Men vi skulle vilja ha lite spel, det har nästan alla andra.

-Ja visst jag har några spel med mig, sedan kan ni själv installera fler om ni vill.

Bara ni låter er mamma sköta sitt när hon vill, log han. Mattias föreslog att de skulle låta datorn stå ifred ett par timmar så eventuell kondens försvann och det passade ju bra att äta då. Han berömde maten och Ellen tyckte själv att det var lyckat. De skålade i den vackert röda lingonsaften för en trev-

lig kväll och bra samarbete i fortsättningen. Ungarna gillade också den vegetariska makaronilådan, det blev inte en smula över. Sedan blev Jonas lite otålig och undrade när de skulle börja sätta upp datorn och Mattias sa att de åtminstone kunde sätta ihop bordet där den skulle stå. Det tog en stund att få ihop alla delarna och eftersom han glömt ett par skruvar fick Ellen se efter om hon hade några hemma och det löste sig så efter någon timme stod hela härligheten monterad och färdig i hörnet bakom soffan. Det såg riktigt snyggt ut. Datorn dominerande inte alls i rummet, men det var ändå en bekväm arbetsplats.

-Ja Ellen här kan du sitta och skriva många och långa avhandlingar både om Émile och om annat. Du blir snart en fena på data!

-Tror du det? Ja, man kan alltid hoppas. Sämre än innan kan det inte bli åtminstone.

-Får vi spela nu? frågar Jonas och Robin, de hade fått inlagt ett spel där man kunde bygga berg och dalbanor och nöjesparker, som verkade rätt kul.

-Ja, det kan ni väl svarade Mattias, men ni får inte hålla på länge för jag tänkte visa Ellen lite sedan.

-Nej vi ska bara prova lite, Jonas satte sig och alla tittade intresserat på när han loggade in och fick fram det han skulle snabbt och enkelt.

-Du är ju riktigt bra på det här! Du får väl hjälpa Ellen om det är något som trasslar till sig.

-Ja, det gör det säkert, svarade Robin och skrattade, hon kan inget om datorer, hon brukar alltid gnälla när de haft datakursen. Hon är sämst i klassen, säger hon.

-Robin, tänk på att vara snäll annars får du inte låna datorn. Den är nämligen min, sa Ellen låtsat strängt. Ska vi sätta oss vid köksbordet och jämföra vad vi gjort på vårt hemarbete.

-Ja, det gör vi, jag har faktiskt skrivit en sida nästan klar.

De satte sig i köket och lade upp böckerna, snart var de i full gång att diskutera vilket som skulle vara med och hur man skulle lägga upp det för att belysa skillnader i tankesätt. Skillnader, men också likheter. Det såg rätt bra ut och båda var nöjda med resultatet. De hade funnit att Rousseau hade en del tankar som mycket väl skulle duga i dag. Bland annat att man skulle ge barnen frihet att utvecklas under eget ansvar. Det som väckte störst anstöt på den tiden, nämligen att barnen inte skulle fostras in i en viss religion var ju numera den allmänna uppfattningen. Rousseau menade man istället ska lära barn att lita på sin egen känsla för gott och ont, och utveckla den. Som miljövän och vänstersympatisör var Mattias var en stor beundrare av den franske 1700-tals filosofen och författaren Jean-Jacques Rousseau. Han hade läst mycket av honom och han delade hans åsikter i stora drag. Mattias talade bland annat om Rousseaus kritik av överklassens ruttna moral, lika rutten och usel idag, som 1755, då skriften Om olikheten mellan människorna gavs ut. Men andra upplysningsmän hatade Rousseau och Voltaire kallade honom en trashanksfilosof. Ellen var över-

väldigad av så mycket kunskap och för henne var det helt nya tankar. Hon hade aldrig någonsin ägnat en tanke åt franska revolutionen eller männen bakom idéerna, men hon tyckte att det var oerhört spännande att höra Mattias prata. Och när de drack kaffe föreslog han att de själva dagen därpå skulle följa Rousseaus förslag och gå ut i naturen. Även om våra kalla vinterdagar inte kan jämföras med Rousseaus vackra bergslandskap så är de dock ett stycke natur.

-Och vi blir nog mer härdade här i vårt nordiska klimat än de blev där nere. Eller vad tror du Ellen?

-Jo man fryser ju näsan av sig om man sticker ut den, skrattade hon. Men visst kan vi väl ta en promenad i morgon. Jag behöver röra på mig. Vart ska vi gå tycker du?

-Vi kan väl antingen bara gå här i er lilla skogsdunge, eller så kan vi köra ut och gå ett par mil och ha matsäck med oss. Minns du barndomstidens termos med varm choklad och apelsiner. Och smörgåsar med ägg och kaviar. Vad tycker du, du får bestämma!

-Det hörs jättemysigt! Att gå en långvandring, menar jag, men jag är inte van, jag kanske inte orkar. En tjockis som har suttit på häcken ett helt år!

-Åh jo visst orkar du! Men du får klä dig varmt och ändå luftigt. Det går inte med högklackade stövlar och en chic liten mockajacka, som en tjej hade en gång när vi var ett gäng som skulle gå en vandringsled. Hon kom inte långt och ändå var det inte ens vinter.

-Ja jag vet inte riktig, jag har vanliga stövlar, jacka och tröjor men det kanske ska vara någon sorts friluftsgrejer. Och det har jag inte...

-Nej men det behövs inte.

-Men du, jag kan ju visa vad jag har så kan du säga om det verkar okej. För du brukar tydligen vara ute på långvandringar.

-Ja jag har gått en hel del. Och visst, visa mig dina kläder och jag ska säga dig vem du är, sa han med låg dramatisk stämma. Kom så kollar vi läget i garderoben. Sedan får jag köra hem, det närmar sig midnatt!

-Oj är det så himla sent och var är ungarna, de är så tysta?

-De är väl fångade i berg och dalbanorna.

-Ja bara de inte har förstört datorn, den skulle ju vara mitt arbetsredskap!

-Inte har de förstört den. Han strök henne hastigt och kamratligt över kinden.

-De gick in i rummet där Jonas och Robin fortfarande höll på med spelet. Åsa hade somnat i soffan framför teven. Ellen släckte den och väckte henne försiktigt.

-Åsa lilla, du måste gå in och lägga dig. klockan är mycket.

-Åh, stönade hon och försökte vända sig om, men sedan såg hon sig förvånat omkring. Jag somnade visst mamma, men de ska väl också lägga sig, sa hon sedan och pekade på sina bröder.

-Ja, ni får avsluta nu och stänga ner grabbar, sa Ellen.

-Ni kan spara era resultat och fortsätta imorgon, sa Mattias

som stod bakom dem och tittade.

-Åh, visst jag ska bara bygga en grej till här...

-Nej, nu är det god natt, sa Ellen bestämt, det är en dag i morgon också. Åsa tassade kvickt iväg till badrummet och man hörde henne borsta tänderna, sedan ropade hon snabbt god natt och gick in till sig. Pojkarna följde snart efter. De borstade sina tänder ännu snabbare och sa sedan godnatt innan de stängde dörren. Ellen visade upp ett par tjocka tröjor och ett par joggingbyxor.

-Kan jag ha detta tror du och de här stövlarna, du vet jag har aldrig varit ute på några skogspromenader!

-Det ser bra ut. Ta mössa och halsduk och en långärmad tröja under, det är inte så petigt, vi ska inte till Nordpolen! Fryser vi eller blir trötta är det bara att korta ner och gå tillbaka tidigare.

-Jaså, kan man det? Jag trodde att det bara fanns ett spår.

-Du är för gullig Ellen, skrattade han. Tror du att dina barn vill följa med?

-Ja det vet jag inte, synd att vi inte frågade innan de lade sig. Hon tittade villrådigt på honom.

-Nej men det gör inget, det kan de bestämma i morgon. Kanske någon vill följa med i alla fall. Vi får se då. Det är tids nog. Har du någon termos? Jag har en, men om vi vill ha kaffe också?

-Ja, jag har flera stycken, om ungarna ska med så får vi väl ha två med choklad annars räcker det med en. Om vi ska ha

kaffe?

-Vet du jag tar en liten med kaffe, så tar du en eller två med choklad och så gör jag några äggmackor, ska barnen med, så vet du det och gör några extra till dem och jag köper några apelsiner på vägen hit.

-Det låter jättefint. Ellen log trött mot honom. Hur dags kommer du?

-Vid 10-tiden blir nog lagom. Ja, om det ösregnar eller är snöstorm så får det givetvis vara, men annars är det en bra tid att starta. Sedan går man ett par timmar i lugn takt med pauser för att äta och dricka ångande varm choklad. Och man är tillbaka på eftermiddagen.

-Det hörs jättefint alltihop. Du ringer väl om det är något eller om vi ska ställa in.

-Javisst då säger vi så. Han ger henne en snabb kram och en lätt puss på kinden sedan är han borta.

Ellen stod kvar en stund vid dörren, omtumlad och nästan lycklig. Så fort kvällen hade gått, och så roligt det hade varit. Mattias var så rar och trevlig, man behövde inte föreställa sig. Han var enkel och naturlig. Annars brukade hon alltid känna sig dum om hon någon gång pratade med någon som verkade intelligent och kunnig. Men med Mattias var det bara roligt. Hon öppnade balkongdörren och släppte in den friska kalla nattluften, medan hon tvättade sig gjorde sig klar för natten. Sedan bäddade hon och strök ett tag över datorn, tack käre snälle rare Mattias, viskade hon, och god natt. Hon låg länge

vaken och tänkte på kvällen och gladde sig åt att de skulle träffas nästa dag. Och hon hoppades att det skulle bli många gånger, många träffar. Plötsligt var hon säker på att det var bäst att skiljas från Bengt, de hade haft sin chans men misslyckats, nu var det tid att se framåt. Pröva på något nytt, något bättre. Och hon somnade med ett lyckligt leende på läpparna.

Hon vaknade tidigt med en alldeles ny känsla av förväntan och sträckte vällustigt på sig och kikade mot fönstret, persienneerna var nere men efter vad hon kunde se var det uppehållsväder. Fast det var knappt ljust ute. Hon såg på klockan, bara halv åtta. Hon sjönk ner mot kuddarna igen, om hon skulle försöka att somna om, hon behöver nog vila inför dagens motionsrunda. Men det gick inte, hon låg hopkrupen och tänkte på Mattias och på hur trevligt och roligt de hade haft kvällen innan. Han har läst så mycket och verkar så bildad, men de hade pratat som jämlikar och om det var något hon inte förstod så frågade hon, och han svarade. Utan att vara överlägsen. Och så var han vänsterkille, undrar om han var med i något parti, vänstern eller kanske miljöpartiet. Hon hade alltid trott att de var typer som levde i kollektiv och gick klädda i begagnade kläder. Fast det var väl en fördom hon hade fått den gången för länge sedan när hon och Bengt varit på någon sorts loppmarknad, Det var visst Emmaus eller något sådant. De som bodde på området såg rätt konstiga ut! Men sådan var ju inte Mattias, han var snyggt klädd. Och så var han med i några djurrättsorganisationer. Vad spännande med någon som engage-

rad, någon som brydde sig och försökte göra något. Det var något nytt för Ellen som aldrig träffat någon som var intresserad av sådant. Plötsligt undrade hon om han hade barn, han hade ju varit gift. Men det hade han nog, kanske flera, han verkade van vid ungar i alla fall. När hon till sist förstod att hon inte skulle kunna somna om steg hon upp och tittade på datorn, han hade inte hunnit visa henne hur hon skulle komma igång, eftersom de hade haft så mycket att prata om. Men det var väl bara att trycka på knappen, ungefär som i skolan. Hon skulle åtminstone inte fråga Robin och Jonas förrän hon försökt själv.

Jodå den brummade igång och så småningom kom bilden upp. Hon tryckte på en symbol men det blev inte som hon tänkt. Nej det fick vänta. Hon skulle inte skriva nu ändå. Hon lyckades i alla fall stänga av utan problem. Sedan drog hon upp persiennerna, tyst och försiktigt. Hon ville ha morgonen för sig själv en liten stund till. Det regnade inte och en blek sol syntes vid horisonten. De skulle kanske få en riktigt fin dag. Undrar om han ville äta middag med dem i eftermiddag, eller om han har något roligare för sig på kvällen. Kanske har han en flickvän, de hade ju inte alls pratat om sådant. Nej, de hade bara pratat om litteratur, psykologi och modern barnuppfostran. Ja bara precis det som gällde ämnet de valt för sina redovisningsarbeten. Så varför satt hon och inbillade sig något annat. Nej vem farao ville ha en tjock gift kvinna med tre barn? Tanken var löjeväckande. Irriterad och ledsen satte hon sig på

soffan. Det goda humöret var borta och hon kände sig löjlig. Men han kunde ju inte veta vad hon tänkt, ingen kände till hennes idiotiska drömmar.

De tunna molnen skingrades och det såg ut att bli att bli en riktigt fin dag. Ellen skar upp några skivor bröd, en ska hon äta genast och tre, nej två ska hon ha med sig, hon kokte några ägg, hon visste ju inte om barnen ville följa med. Helst vill hon vara ensam med Mattias, men... Böckerna låg kvar på bordet, hon tittade lite förstrött i dem. Hon hoppades att de ska göra ett bra jobb tillsammans. Mattias kan ju jättemycket redan så hon behöver bara hänga med.

När klockan närmar sig tio kollade hon oroligt att allt var klart. Men hennes ryggsäck var nästan för liten. De skulle bli ensamma, Åsa skulle följa med Filippa till nya huset och pojarna hade träning. Hon hoppades att de inte skulle säga något till Bengt om Mattias, datorn eller dagens utflykt. Inte för det betydde något eller så att hon gjorde något fel. Det var bara att hon inte ville att Bengt skulle tro att hon ...

Det ringde på dörren och Mattias stod utanför. Han var klädd i en vit täck jacka och bruna träningsbyxor och röd mössa och röd halsduk. Han såg pigg och glad ut.

-Hej och god morgon! Har du sovit gott?

-Ja då jättefint, kom in, jag är nästan färdig.

-Jag tog med en riktig ryggsäck, ifall du inte har.

-Ja, men vad bra! Jag packade i den som jag har till skol-

grejorna, men den är i minsta lagen, fast vi behöver kanske den också?

-Nej det tror jag inte, blir det bara vi eller?

-Ja, Robin och Jonas ska träna och Åsa ska till sin väninna. Så det blir bara vi om inte du har någon med dig förstås, log hon.

-Jo det har jag faktiskt, hon sitter i bilen!

Ellen kände besvikelsen poppa upp och hon vände sig hastigt bort. Hon... var det en flickvän eller en dotter. Att han inte hade sagt något igår. Plötsligt har hon inte lust att följa med. Men kunde inte hitta någon orsak att ändra sig. Hon låtsade att hon letade i väskan och sa tillkämpat glatt,

-Jaså men vad kul, jag har gjort några mackor och choklad har jag här och ni har väl kaffe?

-Allt är ordnat. Vi fyller min ryggsäck och om det behövs mer så fortsätter vi med din. Han log medan han flyttade över till sin rymliga ryggsäck. Jag har några sittunderlag också.

-Så bra, det hade jag inga!

-Då går vi väl! Det är jätte skönt ute. Och du ser ut att ha klätt dig precis rätt. Men glöm inte mössa och halsduk!

-Nej då, hon tog sin gula mössa och en vit halsduk och gula vantar, så där nu är vi klara! Jag har till och med kamera med mig!

-Ha, det har jag med, säger han och trycker upp hissen.

Hon undrade vem som väntar i bilen, men ville inte verka angelägen och fråga. Tids nog fick hon se. Och till Ellens stora

glädje och överraskning var tjejen en hund. Mattias hund som bodde hos hans föräldrar, men som han alltid hade med sig ut på sina vandringar. Det var en underbar rottweilerflicka, stor, kraftig, snäll och go. Hon hette Zenta och var snart sju år.

Promenaden hade varit jobbig emellanåt, med en del branta backar och lite halt på vissa ställen. Men Ellen hade glatt kämpat på. Hon hade sluppit att bära något, men benen kändes ändå darriga av trötthet när de till sist hittade en fin rastplats efter en lång uppförsbacke. De slog sig ner i solen och packade upp choklad och smörgåsar. Mattias hade med sig vatten och hundmat och knäckebröd med leverpastej till Zenta och hon åt med god aptit. Ellen hade alltid tyckt om hundar och ofta önskat att hon hade haft möjlighet att ha en, men det gick ju inte när man jobbade och var borta hela dagen. Då skulle man ha föräldrar eller någon annan som kunde gå ut med hunden. Hon klappade Zenta och hunden såg på henne med pigga glada ögon.

-Det märks att hon gillar dig, sa Mattias, hon brukar nonchalera dem hon inte tycker om.

-Jag tycker om henne också, så det är ju tur att hon vill bli klappad. Är hon alltid hos dina föräldrar?

-Ja när jag är i skolan eller jobbar, men jag hälsar på henne nästan var dag och går ut med henne. Men far är pigg och kry, han går och ut en timme ett par gånger om dagen så hon får motion och behöver aldrig vara ensam. Utom när de går och handlar eller något sådant. Ja, du är en duktig hund Zenta det är du, säger han och klappar om hunden.

Den enkla måltiden smakade underbart där i den soliga gläntan. Solskenet var bländande och inne bland träden låg fortfarande snö kvar, inte så mycket, men ändå så det lyste upp bland torra löv och grenar. Det var riktigt varmt i solen och de lutade sig tillbaka och knäppte upp jackorna och tog av mössor och halsdukar.

-Åh vad skönt det är, tänk att om ett par månader är det vår, sa Ellen. Tror du vi är klara med Émile då?

-Ja det är klart att vi är, det går fort, har du hunnit prova datorn idag?

-Nej, eller jo jag startade den men sedan hittade jag inte riktigt var jag skulle komma in för att skriva, men jag hade inte tid att sitta med den heller. Så jag avslutade, och det kunde jag åtminstone!

-Ja, du ser, du är riktigt duktig redan. Han ger henne en lätt kram, men om du vill och inte har något för dig kan jag visa dig i eftermiddag eller kväll eller när det passar dig. Så att du kan skriva ner dina forskningsresultat sedan.

-Ja, vill du det? Du kan komma precis när det passar dig. Jag ska inte göra något i helgen. Och vill lilla Zenta följa med när du ska lära mig datorns hemligheter, så är det bara extra roligt! Ungarna gillar också hundar. Men nu ska jag ta några fina bilder av dig och Zentagumman.

Hon reste sig och plockade fram kameran och tog några kort och han fotograferade henne lutad mot en skrovlig ekstam, med Zenta sittande bredvid.

-Så där nu har vi förevigat vår allra första utflykt, och jag hoppas att det blir många, många fler!

-Ja det hoppas jag med, log Ellen.

De satt tysta en stund och njöt av tystnaden. Hunden låg utsträckt på sin filt och Mattias drog Ellen lite närmare. Han lade armen om henne och log. Hon kände hur värmen spred sig i kroppen. Leende vände hon sig mot honom och de kysste varandra, medan hunden sov vidare på sin rödrutiga filt.

44

SÅ ENKELT

Yvonne hade inte mått särskilt dåligt och graviditeten förlöpte normalt. Det skulle inte bli missfall den här gången. Men hon hade ännu inte kommit sig för att prata med Anders. Han hade flyttat och han hade slutat att ringa. Kanske hade han redan glömt henne. Men hon hade inte glömt, hon hade ju trott på dem, trott att de haft något speciellt. Men hon hade haft fel. Och nu hade Cecilia också flyttat med sin lilla familj.

Ett par kvällar innan flytten hade de suttit och pratat i flera timmar. Cecilia hade talat om sin graviditet och berättat hur förtvivlad hon varit eftersom hon hade trott att det var depressionen och sjukdomen som kommit tillbaka. Hon hade trott att hon aldrig skulle bli frisk och hon hade varit beredd att lämna allt, bli ett vårdkolli. Sedan hade hon enträget bett Yvonne att ta kontakt med Anders.

-Du behöver ju bara ringa till honom och säga som det är. Sedan är det upp till honom att fortsätta. Det är bara han som vet varför han lade den där skiten i Everts källare. Men du kände väl honom, tror du verkligen att han gjorde det av elakhet?

-Nej men vad skulle det annars vara? Men jag har faktiskt varit på väg att ringa flera gånger efter det vi pratade förra

gången. Och tänkt och tänkt men jag kan inte hitta någon logiskt förklaring.

-Men du ska inte förklara, du ska lyssna på honom! Cecilia log lite och såg Yvonne i ögonen. Du måste ge honom en chans. För din skull, men också för hans och inte minst för barnens. Lova att ringa honom. Var inte lika dum som jag! Jag trodde att sjukdomen var tillbaka och var ledsen och gjorde Niklas och Filippa oroliga. Bara för att jag inte vågade säga något. Du är modig och stark, ring honom!

Och hon hade lovat, men när hon satt med telefonen i handen blev hon osäker och rädd. Tveksamt tryckte hon in några knappar, men tryckte av innan hon hon slagit alla siffrorna. Hon mådde illa och var torr i halsen. Men till sist hade hon i alla fall slagit numret. Hon höll krampaktigt i telefonen och hörde signalerna gå fram. Tänk om han inte svarade.

-Yvonne, är det verkligen du? Han hördes nästan som vanligt. Hur är det, allt allt okej?

-Ja, det är väl rätt bra, jag ville bara höra hur det är med barnen, och dig, tillade hon lågt.

-Du förstår säkert att det inte är bra. Varje dag är en plåga och jag vet inte vad jag ska göra. Jag vet att jag har mig själv att skylla, men jag skulle så gärna vilja träffa dig. Bara en enda gång, få förklara. Sedan får du själv bestämma. Men jag vill att du ska veta varför jag gjorde mitt livs största tavla.

-Ja du kan komma hit, jag ska lyssna på dig. När kan du

komma, har du barnen nu eller?

-Nej jag kommer genast! Jag slänger mig i bilen och är hos dig om några minuter. Han lade på innan hon hann svara.

Och strax därpå ringde han på dörren. Yvonne öppnade, rädd och nervös. Tänk om det inte fanns någon förklaring, skulle hon då berätta om barnet?

-Hej Anders, hon höll på att räcka fram handen i en formell hälsning, men hejdade sig, kom in. De satte sig i soffan utan att se på varandra. Plötsligt möttes deras blickar och Yvonne kände att tårarna steg upp i ögonen.

-Om du visste vad jag har ångrat den dumma grejen jag gjorde, och jag fattar inte själv varför, hur kunde jag tro att det skulle vara någon mening med det? Anders talade lågt och han såg envist ner i golvet. Men som vanligt gjorde den dumme Anders ett misstag. Precis som när jag erbjöd mina tjänster, precis som när jag sa att Olsson var en pedofil Och jag kan bara skylla på kärlek... Jag blev galen i dig redan första gången jag såg dig. Jag ville ha dig till varje pris. Men du blev arg och jag sa alltid fel saker, sedan sa jag ingenting! Den kvällen när jag fick veta att Evert dött satt jag vid datorn och jobbade som vanligt. Plötsligt fick jag en, som jag tyckte då, strålande idé. Jag letade helt enkelt upp några porrsidor och fann något som med lite god vilja kunde se ut som barnporr och tryckte ut ett par sidor. Sedan smög jag ner i källaren och knölade in dem bland Everts saker. Han tystnade, suckade tungt.

-Men varför, vad trodde jag att jag skulle vinna på det? Ja,

det har jag undrat själv och förbannat den idiotiska ingivelsen. Men jag fick en konstig idé om att bilderna skulle bevisa att jag haft rätt, att han varit intresserad av småtjejer. Och du skulle tro att jag haft rätt hela tiden! Men då skulle jag förklara och berätta att vem som helst kan gjort det. Jag skulle ta Evert i försvar och du skulle äntligen tycka om mig lite grand! Det skulle bli den början jag hoppats på hela tiden... Och Everts rykte skulle ju inte bli skadat eftersom ingen skulle få veta, mer än du...

-Men jag förstod ju genast hur idiotiskt det hade varit. Jag försökte komma åt eländet, men det gick inte, jag hade tryckt in det för långt. Och sedan ordnade det sig mellan oss och jag trodde att mitt hemska påhitt aldrig skulle bli upptäckt. Men det blev det! Och nu sitter jag här och ber dig att försöka förstå, fast det är förstås omöjligt? Jag kan ju inte ens själv fatta... Jag älskar dig, men jag har accepterat att jag har förlorat dig. Barnen frågar ofta efter dig, jag har sagt att du rest bort en tid. Och jag hoppas att de glömmer så småningom... De kan ju inte hjälpa att de har en så korkad pappa.

Det blev knäpptyst i rummet. Så ofattbart enkelt. Plötsligt log Yvonne och sträckte ut handen.

-Anders, det finns nog bara du på hela jorden som kan göra något så dumt, men jag tror dig. Man kan inte hitta på en sådan historia, och du brukade ju klanta till det när du ville prata med mig. Men jag har haft ett helvete den här tiden, jag har hatat dig och tyckt att jag är precis så dum som Kenneth alltid sa... Jag

missbedömde alla människor. Och hela tiden har jag saknat dig och barnen, och jag kunde aldrig sluta att älska dig.

-Gud vad jag är glad att vi fick prata, det var faktiskt Cecilia som övertalade mig att ringa dig. Ja, vi är vänner nu. Hon såg hur ledsen jag var och hon väntar barn. Och Anders vi ska också ha barn, efter midsommar. De satt länge tysta tillsammans, höll hårt om varandra, det behövdes inte fler ord.

Ett år hade gått sedan den råkalla februaridag hon hade lånat pappas bil och kört hit med sitt lilla flyttlass. Hon hade fått handla möbler på mammas konto. Men så ensam hon hade känt sig den första tiden. Ensam och osäker, full av tvivel på sin egen förmåga. Första natten låg hon länge vaken och tänkte på vad som skulle hända om hon sjabblade till allting i kassan. Och när hon äntligen somnade drömde hon mardrömmar om att kön till hennes kassa växte sig milslång, medan hon försökte räkna pengar. Men det hade gått bra, arbetskamraterna hade varit hjälpsamma och hon hade kommit in i jobbet oväntat lätt. Och när hon sedan mötte Evert och lärde känna honom hade det liksom vänt. Hon hade fått en vän. Yvonne försökte torka bort tårarna, hon ville bara minnas den första tiden, när han lycklig och glad och satt på bänken med barnen. De underbart vackra vårdagarna. Det som hände sedan ville hon inte tänka på.

Hon reste sig sakta och ställde sig vid fönstret, tänkte på barnet, deras första barn. Anders ställde sig bakom henne, kys-

ste henne i nacken och smekte försiktigt hennes mage. Plötsligt började det snöa. Snön föll i stora vackra flingor och lade sakta sitt mjuka täcke över marken. Blå skymning över vit skimrande snö, Yvonne betraktade snöflingornas ystra dans i ljuset från gatlyktorna. Det var vackert med snön, den begravde sorg och besvikelse. Det rena vita gav löfte om ett nytt underbart liv. Hon vände sig mot Anders och log. Hon hade inte haft fel, han var precis den man hon lärt sig älska, hennes underbare man. Det skulle inte bli fler missförstånd.

